

ВАЗОРАТИ МАОРИФИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**МАКТАБИ ОЛӢ
(қисми чаҳорум)**

**Санадҳои меъёрии ҳуқуқии
соҳаи таҳсилоти олии касбӣ**

Душанбе 2012

ВАЗОРАТИ МАОРИФИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Зери назари Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳмонов А.А.

Мураттибон:

**Раҳимов Ф., Расулов А., Валиев Ҳ., Маликов Т., Самадов С.,
Мирзоев А., Давлатов С. Ёров Ф., Чалилов М., Қурбонова М., Сангов Р.**

Мухаррир: _____

**МАКТАБИ ОЛӢ (қисми чаҳорум). Санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи таҳсилоти олии
касбӣ. Душанбе 2012, ____ ҷаҳ.**

Қоидаҳои
қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ
тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Муқаррароти умумӣ

1) Қоидаҳои қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - Қоидаҳо) дар заминаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 2010 № 628 «Дар бораи қабули донишҷӯён ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2015» бо мақсади ҷалби духтарони деҳоти дурдасти шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ба мактабҳои олии, дастгирӣ ва баланд бардоштани сатҳи маърифату фарҳанги онҳо, ҳамчунин дастгирии писарони лаёқатманд ва ба низом даровардани чараёни қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2015 таҳия шудааст.

2) Муқаррар намудани тартиби қабули донишҷӯён ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

3) Андешидани тадбирҳо оид ба интихоби касб ва гузаронидани сӯҳбату озмунҳо барои қабули донишҷӯён тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии вазифаи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазоратҳо ва кумитаҳои давлатӣ, ки дар сохторашон муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доранд, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

4) Қабули донишҷӯён ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Шӯрои омӯзгорони мактаб (агар аз хатми мактаби таҳсилоти умумӣ мӯҳлати муайян гузашта бошад, ба ҷои қарори Шӯрои омӯзгорони мактаб, қарори Шӯрои меҳнатии ҷои кори охири пешниҳод мешавад), ҳуҷҷатҳои хатми мактаби таҳсилоти миёнаи умумӣ, тавсияи идора ё шӯъбаи маорифи шаҳр ё ноҳияи дахлдор ва роҳхати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ба роҳ монда мешавад.

5) Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон рафти гузаронидани сӯҳбатҳоро барои қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

назорат намуда, барои иштирок дар сӯҳбат тибқи фармоиш намояндагони худро таъин менамояд.

Комиссияҳои қабули муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар рӯзҳои муайянгардида бо иштироки намояндаҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон сӯҳбат ташкил карда, аз натиҷааш ҳамон рӯз довталабонро огоҳ месозанд.

Протоколи сӯҳбат ва хулосаи комиссия ҳамчун ҳуҷҷати асосӣ барои қабули довталаб ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба ҳисоб меравад.

6) Натиҷаи қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯзи сӯҳбат эълон гардида, 20 июл фармоиши ректор оид ба қабули донишҷӯён ба курси якуми муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор мегардад..

7) Муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ то 10 август оид ба натиҷаи қабули донишҷӯён ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумотномаи хаттӣ пешниҳод менамоянд.

8) Натиҷаи қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳи октябр дар мушовараи васеи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳои кишвар ва намояндаи Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳокима карда мешавад.

9) Фаъолияти таълимию тарбиявӣ ва ҷамъиятии донишҷӯёне, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ қабул шудаанд, дар Шӯрои илмии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ соле як маротиба муҳокима гардида, барои бартараф намудани камбудию норасоҳои ҷойдошта, ҷораҳои мушаххас андешида мешавад.

10) Вазорату идораҳои дахлдор, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо, мувофиқи имконият донишҷӯёнеро, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ қабул шудаанд, аз лиҳози моддию маънавӣ дастгирӣ намуда, се моҳ пеш аз хатми таҳсил ҷой ва шароити кори онҳоро муайян менамоянд.

11) Бо мақсади омӯзиши вазъи таълим ва шароити зисти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ таҳсил мекунанд, комиссияи муштараки вазоратҳо ва идораҳо, ки дар сохторашон муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доранд, таъсис дода мешавад.

Комиссияи муштарак дар сурати зарурат вазъи таълим ва шароити зисти донишҷӯёнеро, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ таҳсил мекунанд, дар ҷаласаҳои мушовараи худ муҳокима менамоянд.

12) Вазоратҳо ва идораҳои дар сохторашон муассисаҳои таҳсилоти олии касбидошта донишҷӯёнеро, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ таҳсил мекунанд, бо хобгоҳ таъмин намуда, барои таҳсил ва зисти онҳо шароити мувофиқ фароҳам меоваранд.

13) Вазоратҳо ва идораҳо, ки дар сохторашон муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ доранд, баъди ҳар як сессияи санҷишӣ-имтиҳонӣ оид ба фаъолияти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ таҳсил менамоянд, ба Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон иттилооти хаттӣ пешниҳод менамоянд.

14) Хатмкунандагони муассисаҳои таълимии ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ низ тибқи тартиби мазкур ҳуқуқ доранд, ки дар сӯҳбату озмун барои ноил шудан ба квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок намојанд.

15) Сухбат ва озмун бо духтарону писарони тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ дохилшаванда дар доираи барномаи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ гузаронида мешавад.

16) Духтарону писароне, ки ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шудаанд, танҳо дар шӯъбаи рӯзона таҳсил намуда, аз як муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, аз як ихтисос ба ихтисоси дигар гузаронида намешаванд. Тартиби ба таври истисно аз як ихтисос ба ихтисоси дигар ва аз як муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба муассисаи таҳсилоти олии касбии дигар гузаштани чунин донишҷӯёнеро Вазорати маориф Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

17) Донишҷӯёне, ки ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шуда, бо назардошти вайрон намудани қонунҳои танзимкунандаи соҳаи маориф, талаботи Оинномаи муассисаи таълимӣ, Қоидаҳои донишҷӯӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ шудааст, дар сурати барқарор шудан ба муассисаи таҳсилоти олии касбӣ имтиёзи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доштанаширо аз даст медиҳад. Дар ин сурат ӯ дар гурӯҳи шартномавӣ барқарор шуда, маблағи таҳсилро барои 4 (5) соли таҳсил мувофиқи шартномаи ҳамон сол ба пуррагӣ пардохт менамояд.

18) Баъди хатми муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ писарону духтарони лаёқатманд вобаста ба сатҳи донишу малакаи пайдонамуда ва тақсимоти гузаронидашуда метавонанд таҳсилро дар зинаҳои дигари муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва баъд аз муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ давом диҳанд. Дар ин маврид муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо донишҷӯ оид ба таҳсил ва фаъолияти минбаъдаи ӯ шартномаи сетарафа менамояд.

Ҳолатҳои истисноии идомаи таҳсили ин гуна хатмкардагонро Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

2.Қабули духтарон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

19) Духтарони дехотуи шаҳру ноҳияҳои дахлдор ҳангоми дохилшавӣ ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба духтарони маркази ин шаҳру ноҳияҳо имтиёзи бештар доранд.

20) Довталабоне, ки 2 соли охир аз шаҳри Душанбе ва дигар шаҳру ноҳияҳо ба ин шаҳру ноҳияҳо рафта, синфҳои 10-11-ро дар муассисаҳои таҳсилоти умумии ин шаҳру ноҳияҳо хатм намудаанд (ба истиснои фарзандони оилаҳои кормандони сохторҳои кудратии барои адои вазифа омада, инчунин хатмкардагони курсҳои тайёрии назди муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба сӯҳбат барои дохил шудан ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ дода намешаванд.

21) Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои дахлдор ба ҳар як ҷои пешбинишуда ҳуҷҷатҳои на кам аз се нафар довталабро ба комиссияи қабули донишҷӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Комиссия яке аз довталабери, ки дар вақти сӯҳбат дониши хубтар нишон додаст барои қабул ба сифати донишҷӯи мактаби олии марбута пешниҳод менамояд.

22) Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои дахлдор бо довталабоне, ки аз сӯҳбат барои ноил шудан ба роҳхати квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаштаанд, шартномаи сечониба бо муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ ва донишҷӯ ба имзо мерасонанд. Тибқи ин шартнома донишҷӯ баъди хатми муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба ҳамон шаҳр ё ноҳияе, ки тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ фаро гирифта шудааст, ба кор фиристода мешавад.

23) Дар мавриди иҷро нагардидани бандҳои ин шартнома дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии дар ин маврид қабулгардида маблағи таҳсил аз тарафи донишҷӯ ба бучаи давлат баргардонида мешавад.

3.Қабули писарон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

24) Қабули писарон ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади дастгирии писарони лаёқатманди шаҳру ноҳияҳои дахлдор ва ҷалби минбаъдаи онҳо ба корҳои илмию тадқиқотӣ ва ихтироъкорӣ ба роҳ монда мешавад.

25) Ҷониби манфиатдор (вазорату идораҳои дахлдор) вазифадоранд, ки интихоб намудани писарони лаёқатмандро дуруст ба роҳ монда, тарбияи онҳоро зери назорати ҷиддӣ ва доимӣ қарор диҳанд.

26) Писарони лаёқатманди шахру ноҳияҳои дахлдор аз ҷониби муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ 4 сол пеш аз хатми хонанда (дар синфи 8) муайян гардида, ҳар сол сатҳи дониш, малака, майл, хоҳиш ва завқу истеъдоди онҳо дар варақаи махсус сабт мешавад. Як сол қабл аз хатми мактаби миёнаи таҳсилоти умумӣ вобаста ба лаёқат самти ихтисосҳои писарон муқаррар карда мешавад. Ҳангоми хатми муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ба чунин хонандагон барои иштирок дар озмун барои соҳиб шудан ба квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳат дода мешавад. Дар асоси пешниҳоди раёсат ё шӯъбаи маорифи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоят ё шахру ноҳияҳои дахлдор ба Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост доир ба ҷудо намудани ҷой аз рӯи ихтисоси мушаххас пешниҳод менамояд.

27) Дар сӯҳбат ва озмун барои соҳиб шудан ба квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар як ҷой метавонанд шумораи дилхоҳи довталабон ширкат намоянд. Баъди анҷоми сӯҳбат, танҳо писарони беҳтарини лаёқатманди шахру ноҳияҳои дахлдор ба гирифтани квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ноил мегарданд.

28) Муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ вазифадоранд, ки барои рушди зеҳнии писарони лаёқатманд ҳамаи шароити зарурии таълимию иҷтимоиро фароҳам оваранд ва онҳоро ҳамаҷониба дастгирӣ намоянд.

Бо қарори мушовараи
Вазорати маорифи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз ___ соли 2011, №___
тасдиқ шудааст

НИЗОМНОМА

оид ба низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар таҳрири нав)

1. Қоидаҳои умумӣ

1) Низомномаи мазкур мақсад, принцип, вазифа ва тартиби татбиқи низоми кредитиро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

2) Низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини болоравии сифати таълим, сафарбарнамоии донишҷӯён барои идомаи таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишварҳои дигар, воридшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фазои ягонаи таҳсилоти ҷаҳон ва татбиқи эълумияи Болония амалӣ карда мешавад.

3) Низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

2. Мафҳумҳои асосӣ

4) Мафҳумҳои асосие, ки дар Низомномаи мазкур истифода мешаванд:
Тақвими академӣ (Academic Calendar) - ҳуҷҷатест, ки дар он санаҳои гузаронидани дарсҳо ва корҳои санҷишӣ дар давоми соли таҳсил бо нишондоди рӯзҳои истироҳат ва идҳо дарҷ меёбанд.

Давраи академӣ (Term) - давраи таҳсилест, ки аз тарафи мактаби олии муайян гардида, вобаста ба он маҷмӯи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ таҳия карда мешаванд. Микдори ҳафтаҳои таълимӣ вобаста аз таҷрибаи ҷаҳонии гирифтани таълимоти олии метавонад 16-18 ҳафтара дарбар гирад.

Аппеллятсия - амалест, ки бо мақсади муайян намудан ва ислоҳи баҳогузориҳои ғайриобъективона ба дараҷаи донишандӯзии донишҷӯён гузаронида мешавад.

Барномаи кори фан барои донишҷӯён (Syllabus) - ҳуҷҷати асосии таълимию методие мебошад, ки дар он таснифоти фанни омӯхташаванда, мақсад, вазифаҳо ва мазмуни мухтасари фан, мавзӯъ ва давомнокии ҳар як дарс, намунаи супоришҳо барои кори мустақилонаи

донишчӯён, рӯз ва вақти машварат, телефон ва суроғаи электроники омӯзгор, талаботи омӯзгор, меъёри баҳогузорӣ, ҷадвали санҷишҳои марҳилавӣ ва номгӯи адабиёти ҳатмию иловагии истифодашаванда дарҷ меёбанд.

Системаи холию рейтингӣ - марҳила ба марҳила ҷамъ овардани ҳолҳо аз тарафи донишчӯён ва дар ин асос ба имтиҳони ниҳоӣ рӯхсат гирифтани ӯ. Миқдори ҳолҳо дар кишварҳои гуногун мухталифанд. Мақсад аз он ифодаи адабии дараҷаи азҳудкунии фан ва баҳогузорӣ ба донишандӯзию дастовардҳои донишчӯён мебошад.

Фанҳои ҳатмӣ - гурӯҳи фанҳои мебошанд, ки омӯзиши онҳо дар асоси талаботи Стандарти давлатӣ ва нақшаи таълимӣ ҳатмист.

Фанҳои интихобӣ (элективӣ) - гурӯҳи фанҳои мебошанд, ки барои ихтисоси мазкур дар асоси алтернативӣ вобаста аз хоҳиши донишчӯён ва дархости корфармоёнда интихоб карда мешаванд.

Санҷиши марҳилавии донишандӯзӣ - санҷиши даврии дараҷаи донишандӯзии донишчӯёнён аз рӯи фанҳои таълимие, ки дар нақшаи инфиродии донишчӯён акс ёфтааст ва аз ҷониби омӯзгор мувофиқи ҷадвали академии тасдиқгардида, гузаронида мешавад.

Кори мустақилонаи донишчӯён - амали донишчӯён дар ҷодаи азҳуд намудани мавзӯҳои алоҳидааст, ки барои омӯзиши мустақилона пешбинӣ шуда, бо адабиёти таълимии методӣ ва дастурҳо таъмин гардида, дар шакли тест, реферат, супориши инфиродӣ ва ҳисобот аз тарафи омӯзгор баҳогузорӣ карда мешавад.

1 кредит-соат - воҳиди ифодакунандаи сарфи меҳнат ва вақти донишчӯён, ки дар ҷаҳорҷӯбаи он донишчӯён ва омӯзгор 50 дақиқа дар як ҳафта ва дар давоми давраи академӣ - 16-18 ҳафта фарогири машғулиятҳои фаъол ва 100 дақиқа барои кори мустақилонаи донишчӯ муайян шудааст.

Таҷрибаомӯзиҳои таълимӣ, технологӣ, истехсолӣ, омӯзгорӣ ва касбӣ бевосита дар давоми семестр дар раванди ҷараёни таълими бевосила гузаронида мешаванд. Бо ин мақсад дар ҷадвали дарс ҳафтае як рӯз барои иҷрои корҳои семестрӣ ва таҷрибаомӯзӣ ҷудо мегардад.

Триместр (Семестри иловагии дарсомӯзӣ ва имтиҳонсупорӣ) дар 1 давра, яъне пас аз ҳатми ҳатми семестри тобистона дар моҳи октябр сурат мегардад, ки ба он донишчӯённе, ки аз фанҳои таълимӣ қарздор мондаанд, роҳ дода мешаванд. Машғулиятҳо дар ҳамбастагии нимсолаҳои ҷуфт ва тоқ гузаронида мешаванд.

3. Банақшагирӣ ва ташкили раванди таълим

5) Таълим бо истифодаи **низоми** кредитӣ тибқи барномаю нақшаҳои таълимӣ, ки аз тарафи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, сурат мегирад.

б) Барои татбиқи **низоми** кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ оид ба ҳар як самт (ихтисос) шаклҳои зерини нақшаҳои таълим таҳия ва истифода мешавад:

-нақшаи таълими намунавӣ доир ба ихтисос - аз ҷониби Вазорати маориф тасдиқ шуда, барои муайян намудани мазмун ва ҳаҷми сарбории таълимии донишҷӯён хизмат мекунад;

-нақшаи таълими фардӣ - аз тарафи ҳар як донишҷӯ бо маслиҳати мушовири академӣ (эдвайзер) таҳия шуда, маҳрук (траектория)-и таҳсилоти ӯро муайян мекунад;

-нақшаи кории таълим доир ба ҳар як ихтисос - дар асоси нақшаҳои таълимӣ-намунавӣ ва фардӣ таҳия шуда, барои тартиб додани ҷадвали ҳарсолаи чараёни таълим, ҳисоб кардани меҳнатталабии сарбории таълимии **омӯзгорон** ва донишҷӯён истифода бурда мешавад.

7) Меҳнатталабии фаъолияти таълимӣ дар ҳама гуна нақшаҳои таълим **бо кредит-соатҳо** андоза карда мешавад.

8) Меҳнатталабии азхудкунии як воҳиди санҷишӣ (кредит) дар барномаҳои зинаҳои алоҳидаи таҳсилоти олии касбӣ ва пас аз муассисаи олии таълимӣ дар ҳаҷм ва таносуби зайл муқаррар мешавад:

-«бакалавриат» - на камтар аз 24 соати академӣ (8 соати дарси аудиторӣ, 8 соати кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор ва 8 соати кори мустақилонаи бевоситаи донишҷӯ);

-«магистратура»- на камтар аз 32 соати академӣ (аз ҷумла 8 соат дарси аудиторӣ, 8 соат кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор ва 16 соат кори мустақилонаи бевоситаи магистр);

-«докторантура»- на камтар аз 40 соати академӣ (аз ҷумла 8 соат дарси аудиторӣ, 8 соат кори мустақилона бо роҳбарии **омӯзгор** ва 24 соат кори мустақилонаи бевоситаи докторант);

9) Нақшаи кории таълим доир ба ихтисос аз тарафи комиссияи таълимӣ-методии факултет таҳия шуда, онро муовини ректор оид ба корҳои таълим тасдиқ мекунад.

10) Нақшаи таълимии бакалавриат иборат аст аз:

а).фанҳои гуманитарӣ;

б).фанҳои табиатшиносию риёзӣ;

в).фанҳои таҳассусӣ.

Дар навбати худ ҳар як гурӯҳи фанҳои дар нақшаи таълим дарҷёфта ба чунин зергурӯҳҳо ҷудо мешаванд:

а).фанҳое, ки омӯзиши онҳо бо пайдарпайии муайян ҳатмианд;

б).фанҳое, ки бояд ҳатман омӯхта шаванд, вале риояи қатъии пайдарпаии омӯзиши онҳо ҳатмӣ нест;

а).фанҳое, ки аз тарафи донишҷӯ интихоб мешаванд.

Нақшаи таълимии магистратура иборат аст аз:

а).фанҳо аз рӯи равияҳои махсусгардонидашудаи тайёр кардани магистрҳо;

б).фанҳои махсуси тайёр кардани магистрҳо;

в).кори илмиютадқиқотӣ ва илмию омӯзгории магистрант;

г).аттестатсияи ҷамъбастии давлатии магистрант.

Таносуи меҳнатталабии фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар нақшаи таълим Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. Ҳиссаи фанҳои интихобӣ дар нақшаи таълим бояд на камтар аз 25 % ва на зиёдтар аз 50%-ро ташкил диҳад.

11) Нақшаи таълими фардии донишҷӯ дар шакли муқаррарнамудаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, барои ҳар як соли таҳсил шахсан аз тарафи донишҷӯ бо маслиҳати мушовири академӣ (эдвайзер) тартиб дода мешавад. Ин нақша аз тарафи декани факултет тасдиқ шуда, нусхаҳои он дар деканат (маркази бақайдгирӣ), қисми таълим ва дар дасти донишҷӯ нигоҳ дошта мешавад. Дар мавриди таҳияи нақшаи таълими фардӣ муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ӯҳдадор аст номгӯи фанҳо ва устодонро, ки аз ин фанҳо дарс медиҳанд, бо нишондоди вазифа, дараҷа ва унвони илмӣ онҳо барои интихоби донишҷӯ пешкаш намояд.

Барои бомуваффақият дар мӯҳлати муқарраршуда (на камтар аз 4 сол) ҳатм намудани барномаи «бакалавриат»-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шумораи воҳидҳои санҷишӣ дар нақшаи таълими фардӣ дар як соли таҳсил бояд на камтар аз 64 кредитро ташкил диҳад, яъне ҳар як семестр донишҷӯ ба ҳисоби миёна бояд на камтар аз 32 кредитро (аз он ҷумла 100% фанҳои ҳатмиро) аз худ кунад.

12) Сарбории таълимии омӯзгор дар асоси нақшаи кории таълими амикгардидаи ихтисос, ки бо назардошти натиҷаи таҳлил ва баҳисобгирии нақшаҳои фардии таълими донишҷӯён таҳия шудааст, ҳисоб карда мешавад. Сарбории солонаи омӯзгор (1 ставка) бо қарори Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ новобаста ба дараҷаю унвони илмӣ, на камтар аз 32 кредит (512 соати академӣ) муқаррар карда мешавад.

Аз ин миқдор 17 кредит барои дарсҳои аудиторӣ ва 17 кредит барои гузаронидани кори мустақилонаи донишҷӯён бо роҳбарии **омӯзгор** ба нақша гирифта мешавад.

13) Тақсимои кори беруназсинфӣ вобаста ба меҳнатталабии фанҳои алоҳида ба ваколати қисми таълим, деканатҳо ва кафедраҳо дохил мешавад.

14) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои бо маводи методӣ пурра таъмин намудани ҷараёни таълим ҷавобгӯ аст. Барои ҳар як ихтисос дар факултет бояд маводҳои методии зерин омода карда шаванд:

-барномаҳои намунавии таълим аз тамоми фанҳои омӯхташаванда (мувофиқи нақшаи кории таълим);

-барномаҳои кории мушаххаси фан (SYLLABUS);

-мавод барои кори синфӣ (аудиторӣ) аз ҳар як фанни омӯхташаванда: матни лексияҳо, нақшаҳои дарсҳои семинарӣ, амалӣ ва лабораторӣ;

-басти аёниятҳо ва маводи ёрирасон (маводи тақсимшаванда) барои гузаронидани дарсҳои аудиторӣ;

-мавод барои кори мустақилонаи донишҷӯён бо роҳбарии омӯзгор: басти матни вазифаҳои хонагӣ, саволҳо ва тестҳо, намунаи рефератҳо, корҳои курсӣ ва дипломӣ, китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ дар намуди чопӣ ва электронӣ;

-мавод барои гузаронидани таҷрибаомӯзӣ: нақша ва барномаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолӣ, шаклҳои ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ ва ғайра.

15) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар доираи низоми ғайрихаттӣ амал намуда, чараёни таълимро чунон ташкил мекунад, ки ба ҳар як донишҷӯ барои аз худ намудани тамоми фанҳои дар нақшаи таълим дарҷёфта, соҳибкасб гардидани ӯ мувофиқи талаботи қонунҳои амалкунанда, стандартҳои давлатии таҳсилот ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ шароити мусоид фароҳам оварда мешавад.

16) Чараёни таълим дар шаклҳои зайл сурат мегирад:

а) дарсҳои аудиторӣ:

-лексияҳо;

-дарсҳои амалӣ (семинарҳо, коллоквиумҳо);

-корҳои лабораторӣ.

б) дарсҳои беруназсинфӣ:

-мусоҳибаҳо (консултатсияҳо)-и фардӣ;

-кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор;

-ташкил ва гузаронидани конференсияҳо ва ғайра.

в) назорати сатҳи донишандӯзии донишҷӯён:

-тафтиши иҷрои корҳои санчишӣ;

-гузаронидани аттестатсияҳои фосолавӣ;

-гузаронидани санчишҳои тестӣ (дар шакли хаттӣ ё компютерӣ) аз бобҳои алоҳидаи фанҳои омӯхташаванда;

-ҳимояи корҳои курсӣ ва ғайра.

г) аттестатсияи ҷорӣ:

-имтиҳони тестии ҷамъбасти аз фанҳои алоҳида;

-ҳимояи ҳисобот оид ба гузаштани таҷрибаомӯзӣ;

д) аттестатсияи ниҳонии давлатӣ:

-ҳимояи кори дипломӣ;

-имтиҳонҳои давлатӣ аз фанҳои тахассусӣ.

17) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ўҳдадор аст, ки ҳамаи довталабон ва донишҷӯёнро бо қоидаҳои ташкили чараёни таълим шинос намояд.

18) Аҳбор оид ба қоидаҳои ташкили чараёни таълим дар шакли чопӣ дар тахтаи эълонҳои комиссияи қабул ва инчунин дар сайти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷой дода мешавад.

19) Маркази бақайдгиранда бақайдгирии донишҷӯёнро барои омӯзиши фанҳо дар соли таҳсили оянда ташкил мекунад.

20) Донишчӯёни курси аввал то оғози дарсҳо (25-28 август) аз деканати факултет (аз эдвайзер) варианти барои курсҳои аввал омодашудаи нақшаи таълими фардии намунавиро гирифта, дар он (пас аз маслиҳати эдвайзер) то 10 сентябри соли таҳсили чорӣ метавонад то 10% тағйироту иловаҳо ворид намоянд. Пас аз гузаштани ин мӯҳлат ворид намудани тағйироту иловаҳо дар нақшаи таълими фардӣ дар давоми соли таҳсил қатъиян манъ аст.

21) Донишчӯёни курсҳои болоӣ (2-4) нақшаи таълими фардии худро барои соли таҳсили оянда (дар шакли муқарраршуда, дар ҳолати зарурӣ, пас аз маслиҳати эдвайзер) тартиб дода, имзо мегузоранд ва санаи онро гузошта, аз 20 июн то 1 июл ба деканати факултет месупоранд. Онҳо метавонанд то 25 августи соли таҳсили ҳисоботӣ ба нақшаи таълими фардии худ тағйирот (дар ҳаҷми то 10% миқдори умумии кредитҳо) ворид намоянд. Дар ин маврид донишчӯ бо дархости хаттӣ (дар шакли муқарраршуда) ба декани факултет муроҷиат мекунад.

22) Барои ҳар як фан деканати факултет дар асоси қарори Шӯрои илмӣ-методи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шумораи зарурии ҳадди ақали донишчӯёнро барои кушодани фан ва барои ҳар як омӯзгор шумораи ҳадди аксари донишчӯёнро дар гурӯҳ муқаррар менамояд.

23) Дар ҳолате, ки барои омӯзиши ин ё он фан то 1 июл шумораи аз ҳадди ақали муқарраршуда миқдори камтари донишчӯён номнавис мешаванд, ин фан ба нақшаи кории таълим ворид карда намешавад. Деканат дар ин бора барои оғоз намудани донишчӯён эълон медиҳад ва ба қисми таълим ба таври хаттӣ ахбор пешниҳод менамояд. Донишчӯёне, ки барои омӯзиши ин фан худро номнавис кардаанд, бояд то 25 август ба деканат оид ба ворид намудани тағйирот дар нақшаи таълими фардӣ дархост диҳанд.

24) Дар мавриде, ки ба дарси ин ё он устод шумораи аз ҳадди аксари муқарраршуда миқдори зиёди донишчӯён номнавис шудаанд, деканат барои омӯзиши ин фан гурӯҳи дуюмро таъсис медиҳад ва ба ин гурӯҳ омӯзгори таҷрибаноки баландтаҳассусро таъин мекунад. Дар ин ҳолат донишчӯён мувофиқи сана ва навбати номнависшавӣ ба гурӯҳҳо тақсим карда мешаванд.

25) Дар ҳолате, ки донишчӯ мувофиқи фармон ба курси дигар (болоӣ) гузаронида шудааст, вале дар мӯҳлати муқарраршуда нақшаи таълими фардии худро ба деканат насупоридааст, деканат ҳуқуқ дорад, ки барои таълими ӯ нақшаи намунавии таълимро ҳамчун асос истифода барад.

26) Дар натиҷаи таҳлили нақшаҳои таълими фардӣ деканат нақшаҳои таълими кории амиқгардонидашударо таҳия намуда, чадвали дарсиро барои соли таҳсили нав (то 28 август) тартиб медиҳад.

27) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ чараёни таълимро бо тамоми воситаҳои зарурӣ (биноҳо, синфхонаҳо, таҷҳизоти таълимӣ, маводи харҷшаванда, объектҳои таҷрибаомӯзӣ) бояд таъмин намояд.

28) Дигар намудҳои фаъолияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ки ба ташкили чараёни таълим вобаста нестанд (қабули донишчӯён, ёрии

тиббӣ ва ғайра) дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф амалӣ мегарданд.

4. Низоми назорат ва баҳодиҳӣ ба сатҳи азхудкунии фанҳо

29) Назорати азхудкунии ҳар як фан аз ҷониби донишҷӯ дар доираи системаи ҳолдиҳӣ-рейтинги (СХР) амалӣ мегардад.

30) Шӯрои илмӣ-методии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ нақшаи умумии СХР-ро таҳия менамояд, факултет ва кафедраҳо бошанд, нақшаҳо ва низомномаҳои амиқи баҳодиҳии рейтингиро барои фанҳои алоҳида (вобаста ба меҳнатталабии омӯзиши онҳо ва барои ҳар як марҳилаи санҷишҳои ҷорӣ ва фосилавӣ) тартиб медиҳанд.

31) Аз рӯи натиҷаи аттестатсияи ҷорӣ ба донишҷӯ аз ҳар як фан мувофиқи низоми ҳолдиҳие, ки дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ қабул шудааст, бо назардошти сифати дониш ва малакаи ӯ баҳои тафриқавӣ гузошта мешавад.

32) Барои такроран аз аттестатсияи ҷорӣ ва фосилавӣ гузаштани донишҷӯ дар сурате, ки ӯ баҳои ғайриқаноатбахш гирифтааст (ғайр аз ҳолатҳое, ки бо сабаби беморӣ ба аттестатсия ҳозир нашудааст), роҳ дода намешавад.

33) Дар асоси ҷамъбасти натиҷаҳои санҷишҳои ҷорӣ ва фосилавӣ маркази бақайдгиранда рейтингии академии донишҷӯёнро муайян мекунад. Рейтингии баланд ба донишҷӯ имконият медиҳад, ки имтиёзҳои аз тарафи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муқарраршударо соҳиб гардад.

34) Ҳар як донишҷӯ метавонад дар деканат ё маркази бақайдгиранда оид ба рейтингии академии худ маълумоти муфассал ва асоснок гирад.

35) Агар донишҷӯ дар давоми семестр на камтар аз 80%-и кредитҳоро соҳиб шуда, дар баробари ин 100% фанҳои ҳатмии барои ин семестр муқарраршударо аз худ кунад, ӯ имконияти дар семестри оянда давом додани таҳсилро пайдо мекунад.

36) Дар сурате, ки донишҷӯ дар давоми семестр на камтар аз 80%-и кредитҳоро соҳиб мешавад, вале 100% фанҳои ҳатмии барои ин семестр муқарраршударо аз худ намекунад, масъалаи давом додани таҳсили ӯ дар семестри оянда, дар комиссия (экспертӣ)-и назди қисми таълим ҳал карда мешавад.

37) Агар донишҷӯ дар давоми семестр камтар аз 80%-и кредитҳоро аз худ кунад, масъалаи такроран дар курсаш мондани ӯ дар комиссия (экспертӣ)-и назди қисми таълим ҳал карда мешавад.

38) Донишҷӯ метавонад бо хоҳиши худ ва розигии декани факултет ба курси пештарааш барқарор шуда, он миқдори кредитҳои заруриро, ки мувофиқи нақшаи таълими фардӣ гирифта натавонистааст, аз нав аз худ кунад (аз ҷумла 100% кредит аз фанҳои ҳатмиро).

39) Дар ҳолате, ки қисми зиёди донишҷӯён аз ин ё он фан қарздор мешаванд (на камтар аз ҳадди ақале, ки аз тарафи муассисаи таҳсилоти

олии касбӣ барои кушодани фан муқаррар шудааст-8 нафар), деканат метавонад бо хоҳиши донишҷӯён ва розигии омӯзгор семестри 3-юм (семестри тобистона) ташкил намояд. Дар ин сурат донишҷӯён (новобаста аз шакли таҳсили ройгон ва ғайриройгон) пас аз пардохти маблағе, ки мувофиқи сметаи хароҷоти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои таълими 1 кредит муқаррар шудааст, аз нав ин фанро омӯхта санчиши ҷорӣ, фосилавӣ ва имтиҳони ҷамъбасти месупоранд.

40) Бо иштироки омӯзгор аз ҳар як фан санчишҳои ҷорӣ ва фосилавӣ қабул карда мешавад. Имтиҳони ҷамъбасти бошад, бо иштироки омӯзгор аз тарафи комиссияе, ки кафедра таъсис додааст, қабул мегардад. Имтиҳони ҷамъбасти ҳамаи мавзӯҳои фанро дарбар мегирад.

41) Тамоми санчишҳои ҷорӣ, фосилавӣ ва имтиҳони ҷамъбасти ба тарзи хаттӣ ва ё тибқи компютер қабул карда шуда, натиҷаҳои он дар маркази бақайдгирӣ, деканат ва қисми таълим нигоҳ дошта мешаванд.

42) Баҳои ҷамъбасти ҷузъҳои зеринро дарбар мегирад:

- санчишҳои рейтингии фосилавӣ-50%;

- имтиҳонҳои ҷамъбасти -50%;

43) Баҳои ҷамъбасти бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$B_{\text{ч}} = \left[\frac{(C\Phi_1 + C\Phi_2)}{2} \right] \cdot 0,5 + Ич \cdot 0,5$$

дар ин ҷо:

$C\Phi_1$ - эквиваленти ададии баҳои санчиши фосилавии якум;

$C\Phi_2$ - эквиваленти ададии баҳои санчиши фосилавии дуум;

$Ич$ – эквиваленти ададии баҳои имтиҳони ҷамъбасти.

44) Ифодаи ҳуруфии баҳои имтиҳонӣ ва эквиваленти ададии он аз рӯи ҳолҳои дар асоси вазни қиёсии ҷавобҳои дуруст бадастovarдан донишҷӯ, ки бо фоиз ифода меёбанд, муайян карда мешавад (Ҷадвали 1).

Ҷадвали 1.

Ифодаи ҳуруфӣ ва ададии баҳои имтиҳонӣ

Баҳо (ҳуруфӣ)	Ифодаи ададии баҳо	Фоизи ҷавобҳои дуруст %	Ифодаи анъанавии баҳо
A	4,0	95-100	Аъло
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Хуб
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	75-74	Қаноатбахш
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	

F	0	0-49	Ғайриқаноатбахш
---	---	------	-----------------

45) Дар асоси ифодаи ададии баҳоҳои аз фанҳои алоҳида гирифтаи донишҷӯ, пас аз анҷоми ҳар як семестр баҳои умумии миёнаи \bar{y} (GPA), бо истифодаи услуби миёнаи арифметикии баркашида, ҳисоб карда мешавад (Ҷадвали 2).

Ҷадвали 2.

Тарзи ҳисоби ифодаи ададии баҳои миёнаи (GPA)-и донишҷӯ дар семестр

р/ т	Номгӯи фанҳо	Миқдори кредитҳо	Баҳои донишҷӯ (хулӯғӣ)	Ифодаи ададии баҳо	Ҳоли умумӣ	Ифодаи ададии баҳои миёна (GPA)
1	Фалсафа	3	B	3	9	
2	Математик а	3	C	2	6	
3	Информати ка	3	B	3	9	
4	Таърихи халқи тоҷик	3	A	4	12	
5	Забони тоҷикӣ	3	B	4	12	
6	Забони русӣ	3	B	3	9	
7	Забони хориҷӣ	3	C-	1,67	5,01	
	Ҷамъи кредитҳо ва ҳолҳо	21		21	62,0 1	2,95

46) Барои аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён ва ҳатми муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳадди ақали ҳоли миёна (GPA) муайян карда мешавад, ки донишҷӯ дар давоми таҳсил набояд аз он камтарро соҳиб шавад. Ҳадди ақали баҳои миёна (GPA) вобаста аз мақом ва рейтингҳои муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз ҷониби Шӯрои олимони муқаррар ва тасдиқ карда мешавад ва он метавонад вобаста ба соли таҳсил тафриқавӣ бошад. Донишҷӯёне, ки ҳадди ақали ҳоли миёнаи (GPA)-и онҳо дар ҷамъбасти соли таҳсил аз ҳадди ақали муқаррашуда кам аст, новобаста аз шакли маблағгузори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (ройгон ва ё ғайриройгон) бо пардохти маблағ барои ҳар як кредит фанҳоеро, ки аз онҳо ҳолҳои кофӣ ба даст наовардаанд, такроран меомӯзанд ва имтиҳон месупоранд. Барои ин қабил донишҷӯён дар

нақшаи таълими фардии соли таҳсили оянда ворид намудани фанҳо дар ҳаҷми на зиёда аз 80% кредит иҷозат дода мешавад.

47) Донишҷӯёне, ки аз ин ё он фан баҳои F(ғайриқаноатбахш) мегиранд (дар сурате, ки шумораи онҳо аз 2 фанни ҳатмӣ зиёд набошад), бо пардохти маблағ барои ҳар як кредит дар соли таҳсили оянда ё семестри тобистона (агар ба ин фан шумораи ҳадди ақали донишҷӯён, яъне на камтар аз 8 нафар номнавис шаванд) ин фанҳоро такроран омӯхта, имтиҳон месупоранд (агар ин фанҳо ба ҷумлаи фанҳои ҳатмӣ дохил шаванд). Агар ин фанҳо ба ҷумлаи фанҳои интиҳобӣ дохил шаванд, донишҷӯ бо хоҳиши худ (бо маслиҳати эдвайзер) онҳоро метавонад иваз намояд.

48) Донишҷӯе, ки аз 3 фанни ҳатмӣ ва аз он зиёд баҳои F мегирад, аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ мешавад.

49) Донишҷӯёне, ки дар давоми мӯҳлати муқарраршудаи таҳсил дар зинаи «бакалавриат» (на камтар аз 4 сол) на камтар аз 240 ва на зиёдтар аз 256 кредитро бомуваффақият азхуд мекунанд, пас аз гузаштани таҷрибаомӯзии истехсолӣ ва ҷимояи натиҷаи он ба имтиҳонҳои давлатӣ ва ҷимояи рисолаи дипломи бакалавриат роҳ дода мешаванд. Дар зинаи «магистратура» бошад, магистре, ки дар давоми мӯҳлати муқарраршудаи таҳсил (на камтар аз 2 сол) 80 кредити омӯзиши назариявиро азхуд мекунанд, ба ҷимояи рисолаи магистрӣ роҳ дода мешавад.

5. Ташкили кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО)

50) Кори мустақилонаи донишҷӯёне, ки тибқи низоми кредитӣ таълим мегиранд, аз 2/3 ҳиссаи меҳнатталабии омӯзиши ҳар як фанро ташкил медиҳад. Аз ин миқдор 50% вақт барои кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии устод ҷудо карда мешавад.

51) КМРО бо мақсади омӯзиши иловагии маводи таълимӣ аз фанҳои алоҳида, қабули санҷишҳои ҷорӣ, гузаронидани мусоҳибаҳо бо донишҷӯёне, ки аз фанҳои алоҳида рейтингҳои фосилавии паст доранд, ташкил карда мешавад.

52) Ҳалли масъалаи дар ҷадвали дарсӣ дарҷ ёфтаи КМРО ва ба сарбории ҳафтаинаи донишҷӯ ва сарбории таълимии омӯзгор дохил шудани соатҳои он ба ихтиёри муассисаи таҳсилоти олии касбӣ гузошта шуда, бо қарори Шӯрои олимони тасдиқ карда мешавад.

53) КМРО ҷудошуда, гузаронидани мусоҳибаҳо бо донишҷӯён, ташкили бозиҳои касбӣ, дискуссияҳо, тафтиши вазифаҳои хонагӣ (корҳои санҷишӣ) ва корҳои курсӣ, инчунин қабули имтиҳонҳои ҷорӣ ва фосилавӣ (рейтингӣ)-ро дарбар мегирад.

54) Кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор барои омӯзиши ҳамаи фанҳои ҳатмӣ ва интиҳобӣ пешбинӣ мешавад.

55) Нақша ва тарзи гузаронидани КМРО бо нишондоди мавзӯҳо, вазифаҳо ва миқдори соатҳо дар комплекси таълимӣ-методӣ доир ба фанни омӯхташаванда дарҷ меёбад.

56) Баҳогузори ба натиҷаи кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии **омӯзгор** тибқи низоми ҳолдихӣ-рейтингӣ сурат мегирад.

6. Тартиби иҷро ва ҳимояи лоиҳа ва корҳои курсӣ

57) Иҷрои лоиҳа ва корҳои курсӣ дар нақшаҳои таълим аз гурӯҳи фанҳои умумикасбӣ ва таҳассусӣ пешбинӣ мешавад.

58) Мавзӯҳои лоиҳа ва корҳои курсӣ бояд ба мавзӯҳои корҳои илмӣ-тадқиқотии кафедраи мувофиқ ва омӯзгорони он алоқаманд бошанд. Вале, донишҷӯ метавонад, дар доираи барномаи таълимӣ, мувофиқи майлу рағбати илмии худ мавзӯи лоиҳа ва кори курсиро интихоб намояд.

59) Омодаسازی ва ҳимояи лоиҳа ва кори курсӣ дар муддати як даври академӣ (семестр) анҷом меёбад.

60) Баҳогузори ба сифати иҷро ва ҳимояи лоиҳа ва кори курсӣ аз ҷониби комиссияе, ки кафедраи мувофиқ таъсис додаст, то ҳафтаи 15-уми семестр амалӣ мегардад.

61) Ба донишҷӯ аз рӯи натиҷаи лоиҳа ва кори курсӣ ба таври алоҳида баҳо гузошта шуда, кредитҳои ба лоиҳа ва кори курсӣ ҷудогардида ба фанни таълимии мувофиқ илова карда мешавад.

7. Тартиби ҷараёнгирии сессияи имтиҳонӣ

62) Сессияи имтиҳонӣ дар соли таҳсил 2 маротиба пас аз анҷоми даври академӣ (семестр) гузаронида мешавад. Давомнокии сессияи имтиҳонӣ 3 ҳафтара ташкил медиҳад.

63) Мавод барои қабули имтиҳон (саволномаҳо, тестҳо) аз ҷониби лектор таҳия шуда, на дертар аз 20 рӯз пеш аз оғози сессия дар шакли чопӣ ва электронӣ ба маркази бақайдгирӣ супорида мешаванд.

64) Имтиҳонҳо танҳо ба тарзи хаттӣ (тестӣ) тибқи комиссияе, ки ҳайати он аз ҷониби ректор ва ё муовини ректор оид ба корҳои таълим тасдиқ шудааст, қабул карда мешаванд. Ба ҳайати комиссия омӯзгори кафедраи мувофиқ, ки аз фанни мазкур ба ин гурӯҳ дарс надодааст, омӯзгорони кафедраҳои дигари аз ҷиҳати мазмун наздик, намояндагони қисми таълим ва деканат ворид шуда метавонанд. Омӯзгори дарсдиҳанда дар имтиҳон ва тафтиши ҷавобҳо ба сифати нозир иштирок карда метавонад.

65) Омӯзгори дарсдиҳанда (лектор) калиди ҷавобҳои дурустро танҳо рӯзи имтиҳон ба аъзои комиссия месупорад ва дар ҷараёни тафтиши ҷавобҳо низ ҳамчун нозир иштирок мекунад.

66) Тестҳои имтиҳонӣ аз тамоми фанҳои омӯхташаванда бояд на камтар аз 2 қисм иборат бошанд:

-саволҳои, ки аз якҷанд ҷавоби пешниҳодшуда донишҷӯ бояд дурусташро интихоб намояд;

-саволҳои, ки ҷавобҳои алтернативӣ оварда нашудаанд ва ба онҳо ҳуди донишҷӯ ҷавоб мегардонад. Барои ҷавоби дуруст ба ин қабил саволҳо холи нисбатан баландтар гузошта мешавад.

67) Аъзои комиссия варакаи ҷавоби донишҷӯёнро бо калиди ҷавобҳои дуруст муқоиса намуда, натиҷаи имтиҳонро ҷамъбасти менамоянд, варакаи имтиҳониро пур карда имзо мегузоранд ва ба офиси бақайдгиранда месупоранд.

68) Мутахассиси маркази бақайғирӣ ҳолҳои дар варакаи имтиҳонӣ дарҷёфтаҳо ба компютер ворид намуда, бо истифодаи формулаи дар банди 43 овардашуда баҳои ҷамъбасти донишҷӯёнро аз фанҳои алоҳида муайян мекунад.

69) Дар ҳолатҳои истисноӣ, бо иҷозати муовини ректор оид ба корҳои таълим омӯзгори дарсдиҳанда (лектор) дар раванди имтиҳонғирӣ ба ҳайси аъзои баробарҳуқуқи комиссия ширкат меваразад, аз ҷумла:

-дар ҳолате, ки баҳогузори объективона ба сатҳи дониши донишҷӯ илова ба санҷиши ҳатӣ (тестӣ) пурсиши даҳониро тақозо мекунад (асосан аз фанҳои забон ва адабиёт);

-дар ҳолати дар кафедра пайдо нашудани дигар мутахассиси новобаста аз фанни мазкур.

70) Ворид намудани тағйирот ба ҳолҳои дар санҷишҳои рейтингии пешазимтиҳонӣ соҳибгаштаи донишҷӯ дар давраи сессияи имтиҳонӣ қатъиян манъ аст.

71) Натиҷаҳои ҳар як сессияи имтиҳонӣ ба транскрипти донишҷӯ ворид карда мешаванд.

8. Апеллятсия

72) Апеллятсия амалест, ки бо мақсади муайян ва бартараф намудани ҳолатҳои баҳогузори ғайриобъективӣ ба сатҳи дониши донишҷӯён гузаронида мешавад. Дар асоси фармони ректор ба апеллятсия сардори қисми таълим, мудирӣ кафедраи мувофиқ ва лектор дохил мешаванд.

73) Апеллятсия дар ҳолате гузаронида мешавад, ки агар он ба ҷамъи рейтингҳо ва ҳамчун натиҷа ба баландшавии баҳои сатҳи дониши донишҷӯ таъсир расонида тавонад.

74) Апеллятсия бо ташаббуси донишҷӯ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

-саволҳои тестӣ ғалат баён шуда бошанд;

- саволи гузошташуда ҷавоби дақиқ надошта бошад;

- саволи гузошташуда аз доираи барномаи таълимӣ берун бошад.

75) Апеллятсия дар рӯзи ояндаи пас аз эълони натиҷаи имтиҳон дар асоси аризаи донишҷӯ гузаронида мешавад.

76) Тартиби гузаронидани апеллятсия:

Донишҷӯ рӯзи эълон шудани натиҷаи имтиҳон, бо нишондоди фан ва рақами тартибии саволе, ки бояд тибқи комиссия аз нав дида баромада шавад, ба номи сардори маркази бақайғирӣ ариза месупорад. Сардори маркази бақайғирӣ аризаи донишҷӯро дида баромада, бо назардошти мувофиқати он ба ҳолатҳои дар банди 73 овардашуда оид ба зарурати апеллятсия қарор қабул мекунад.

Натиҷаи апеллятсия ба варақаи апеллятсионӣ, ки мутахассиси маркази бақайдгирӣ омода намудааст, гузаронида мешавад;

Тағйир додани рейтинги пешазимтиҳонии донишҷӯ дар рафти апеллятсия манъ аст.

9. Тартиби супоридани қарзҳои академӣ

77) Қарзҳои академӣ дар натиҷаи гирифтани баҳои ғайриқаноатбахш дар имтиҳони ҷамъбасти, ё аз 2 рейтинги пешазимтиҳонӣ аз ин ё он фан, инчунин дар натиҷаи ҳозир нашудан ба имтиҳон ба вучуд меоянд.

78) Донишҷӯёне, ки аз 3 фанни ҳатмӣ қарзҳои академӣ доранд, аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ мешаванд.

79) Мутахассиси маркази бақайдгирӣ сабабҳои пайдоиши қарзҳои академиро таҳлил намуда, дар асоси рейтинги бадастовардаи донишҷӯёни алоҳида, номгӯи фанҳоро барои такроран супоридани имтиҳон муайян мекунад.

80) Такроран супоридани имтиҳон аз ин ё он фан пас аз сессия (бе пардохти маблағ) ба донишҷӯёне иҷозат дода мешавад, ки аз санчишҳои рейтингӣ бомуваффақият гузаштаанд, вале бо сабабҳои узрнок ба имтиҳон ҳозир нашудаанд. Ба ин гурӯҳ донишҷӯёне низ дохил мешаванд, ки дар дарсҳо пурра иштирок намуда, рейтинги аввалро бо баҳои баланд супоридаанд, вале бо сабаби беморӣ (бо ҳуҷҷати тиббӣ тасдиқшуда) ба рейтинги 2-юм ва имтиҳони ҷамъбасти ҳозир нашудаанд. Барои ин қабил донишҷӯён пас аз сессия то 1 моҳ мӯҳлат муқаррар карда мешавад. Дар мавриди такроран супоридани имтиҳон шакли қабули имтиҳон ва ҳайати комиссия тағйир намеёбад.

81) Мутахассиси маркази бақайдгирӣ чадвали такроран супоридани имтиҳонҳоро бо нишондоди сана, вақт ва макон тартиб медиҳад ва барои тасдиқ ба сардори қисми таълим пешниҳод менамояд.

82) Ба истиснои ҳолатҳои дар банди 80 овардашуда такроран супоридани имтиҳон бе пардохти маблағи иловагӣ ва аз нав пурра омӯхтани фан ва супоридани санчишҳои рейтингӣ қатъиян манъ аст.

10. Ташкили семестри тобистона

83) Семестри тобистона бо ташаббуси донишҷӯён танҳо пас аз пардохти маблағ вобаста ба миқдори фанҳо ва кредитҳое, ки онҳо аз худ кардан меҳоянд, бо мақсади азнавомӯзӣ ва супоридани қарзҳои академӣ, фарқият дар нақшаи таълим (барои донишҷӯёне, ки аз дигар ихтисос ё дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ гузаштаанд), баланд бардоштани баҳои миёна (GPA)-и худ то сатҳи меъёри муқарраршуда ташкил карда мешавад.

84) Давомнокии семестри тобистона тибқи тақвими академии ҷараёни таълими ихтисос ва курсҳои алоҳида муайян карда мешавад.

85) Донишҷӯёни зайл ҳуқуқи гузаштани сессияи тобистонаро доранд:

-агар аз рӯи натиҷаи рейтинг ба имтиҳони ҷамъбасти роҳ дода нашуда бошанд;

-гурӯҳи донишҷӯёни дар банди 86 дарҷёфта, ки дар мӯҳлати муқаррашуда (то 1 моҳ) қарзҳои академии худро насупоридаанд;

-аз имтиҳони ҷамъбасти (вале, на зиёда аз 2 фанни ҳатмӣ) баҳои гайриқаноатбахш (F) гирифтаанд;

-ифодаи адабии баҳои миёна (GPA)-и онҳо ба меъри муқарраршуда барои аз курс ба курс гузаронидан паст аст;

-дар мавриди барқароршавӣ, гузариш аз дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (ё дигар ихтисос), баргаштан пас аз рухсатии академӣ.

86) Маркази бақайдгирӣ бо назардошти риояи талаботи зерин ба донишҷӯён ҳуқуқи иштирокро дар семестри тобистона медиҳад:

-донишҷӯ бояд бе қарзҳои академӣ аз курс ба курс гузаронида шавад;

-гурӯҳи донишҷӯён барои ташкили дарс набояд аз 8 нафар кам бошад;

-шумораи фанҳо барои гурӯҳ набояд аз 2 фанни ҳатмӣ ё 3 фанни интихобӣ зиёд бошад.

87) Ба расмиятдарории семестри тобистона бо тартиби зерин сурат мегирад:

-донишҷӯ то оғози семестри тобистона ба маркази бақайдгирӣ чиҳати иштирок дар семестри тобистона ариза пешниҳод менамояд;

-мутахассиси маркази бақайдгирӣ дар сурати ҳалли мусбати масъала ҷадвали дарсии семестри тобистонаро тартиб дода, пас аз пардохти маблағ аз ҷониби донишҷӯён, барои тасдиқ ба муовини ректор оид ба корҳои таълим пешниҳод менамояд;

-ташкили семестри тобистона тибқи принципҳои таъмини баҳогузории объективона ба сатҳи дониши донишҷӯён амалӣ мегардад.

88) Мутахассисони маркази бақайдгирӣ ва декани факултет барои пардохти саривақтии маблағи таълим дар семестри тобистона ҷавобгӯ мебошанд.

89) Аз рӯи натиҷаҳои семестри тобистона маркази бақайдгирӣ баҳои миёна (GPA)-и донишҷӯро аз нав ҳисоб мекунад ва дар ҳолати бомуваффақият супоридани ҳама қарзҳои академӣ фармони аз курс ба курс гузаштани ӯро омода месозад.

11. Тартиби супоридани фарқияти академӣ дар нақшаи таълим

90) Фарқияти академӣ дар нақшаи таълим дар ҳолатҳои зайл пайдо шуда метавонад:

-вобаста ба интиқоли донишҷӯ аз дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

-вобаста ба гузариши донишҷӯ ба дигар ихтисос;

-вобаста ба баргаштани донишҷӯ аз рухсатии академӣ;

-вобаста ба барқароршавии донишҷӯ пас аз хориҷшавӣ.

91) Раванди супоридани фарқияти академӣ дар нақшаи таълим иҷроӣ пай дар пай амалҳои зайлро аз ҷониби донишҷӯ тақозо мекунад:

-иштироки пурра ба дарсҳо бо мақсади азхуд намудани фанҳои, ки ҳамчун фарқият омӯхта мешаванд;

-иҷроӣ супоришҳои кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор ва санҷишҳои рейтингӣ;

-супоридани имтиҳони ҷамъбасти бо мақсади аз худ намудани кредитҳои дар нақшаи таълим дарҷёфта.

92) Давомнокии супоридани фарқиятҳо аз нақшаи таълим як даври академӣ (семестр) муқаррар карда мешавад.

93) Мутахассиси маркази бақайдгирӣ дар асоси аризаи донишҷӯ ҷунин амалҳои иҷро мекунад:

-номгуӣ фанҳоро, ки фарқиятро аз нақшаи таълим ташкил медиҳанд, муайян менамояд;

-муҳлати супоридани фарқиятро аз нақшаи таълим муқаррар мекунад;

-устодонеро, ки барои гузаштани дарсҳо ва қабули фарқият ҷалб мешаванд, муқаррар менамояд.

12. Тартиби гузаштани таҷрибаомӯзӣ

94) Таҷрибаомӯзии касбӣ (таълимӣ ва истеҳсолӣ) мувофиқи нақшаи кории таълимии ихтисосҳо ва барномаҳои таҷрибаомӯзии тасдиқшуда, гузаронида мешавад.

95) Таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолӣ берун аз доираи кредитҳои, ки барои омӯзиши назариявӣ муқаррар шудаанд, гузаронида шуда, барои ҳамаи донишҷӯён ҳатмӣ мебошад.

96) Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва омӯзгорӣ дар корхонаҳо, ташкилотҳо, пажӯҳишгоҳҳои илмӣ-тадқиқотӣ, муассисаҳои соҳаи маориф, вазорату идораҳо, ки ҳамчун базаи таҷрибаомӯзӣ бо муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шартномаҳо ба имзо расонидаанд, гузаронида мешаванд.

97) Таҷрибаомӯзӣ бо фанҳои таълимии ҳатмӣ мақоми баробарро соҳиб буда, ҷузъи асосии муайянкунандаи маҳрук (траектория)-и таҳсилоти донишҷӯ мебошад.

98) Таҷрибаомӯзӣ ба нақшаи таълими фардии донишҷӯ дар сурате ворид карда мешавад, ки агар ӯ ҳадди ақали фанҳои базавии назариявӣ барои иҷроӣ барномаи таҷрибаомӯзӣ зарурро азхуд карда бошад.

99) Меҳнатталабии ҳамагуна шаклҳои таҷрибаомӯзӣ бо кредит-соатҳо ифода меёбанд. Натиҷаи таҷрибаомӯзӣ ба монанди фанҳои таълимӣ тибқи низоми ҳолдиҳӣ-рейтингӣ баҳогузорӣ шуда, дар мавриди муайян намудани баҳои миёна (GPA)-и донишҷӯ ба ҳисоб гирифта мешавад.

100) Кафедраи тахассусӣ дар якҷоягӣ бо бахши таҷрибаомӯзӣ пас аз ба итмом расидани таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ бо ҷалби роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз корхонаю ташкилотҳо конференсияи ҷамъбасти ташкил

мекунад, ки дар он натиҷаҳои таҷрибаомӯзии донишҷӯён муҳокима гардида, роҳҳои тақмили он муайян карда мешаванд.

101) Дар барномаи таҷрибаомӯзӣ пешталабот, яъне номгӯи фанҳои асосии назариявие, ки пеш аз таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ бояд онҳоро азхуд карда бошад, дарҷ меёбад.

102) Барномаи таҷрибаомӯзӣ аз ҷониби кафедраи тахассусӣ бо назардошти хусусиятҳои фаъолияти объектҳои таҷрибаомӯзӣ таҳия гардида, ба донишҷӯён пеш аз оғози таҷрибаомӯзӣ тақсим карда мешавад.

103) Донишҷӯ дар давраи таҷрибаомӯзӣ ҳуқуқ дорад аз иҷрои корҳои, ки дар барномаи таҷрибаомӯзӣ пешбинӣ нашадааст ва ба камолоти касбии ӯ кӯмаке намерасонад, даст кашад.

104) Баҳогузори ба натиҷаи таҷрибаомӯзӣ аз ҷониби комиссияе, ки мудирӣ кафедраи тахассусӣ таъйин намудааст, амалӣ мегардад. Ба комиссия барномаи таҷрибаомӯзӣ, рӯзнома, ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ ва тақризи пешниҳод карда мешаванд.

105) Натиҷаи ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ дар варақаи имтиҳонӣ ва транскрипти донишҷӯ дарҷ меёбад.

13. Тартиби хориҷ, барқароркунӣ ва гузариши донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таҳсилот

106) Донишҷӯёне, ки аз рӯи натиҷаҳои сессия аз 3 фанни ҳатмӣ ё зиёда аз он қарзҳои академӣ доранд, аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ карда мешаванд.

107) Донишҷӯён аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо хоҳиши худ ё вазъи саломатӣ ва ё дар сурати риоя накардани Оиннома ва тартиботи дохилӣ хориҷ карда мешаванд.

108) Донишҷӯ дар сурати аз як фанни ҳатмии барои ихтисоси ӯ зарурӣ 3 маротиба баҳои ғайриқаноатбахш гирифта бошад, ба ҳуқуқи ба ин ихтисос барқароршавӣ хориҷ карда мешавад. Дар ин ҳолат ӯ ҳуқуқ дорад, ки ба дигар ихтисос (ё муассисаи таҳсилоти олии касбӣ) – ё, ки ин фан зарурӣ ҳисоб намешавад, барқарор шавад. Тартиби барқарор ва интиқол дар ин маврид танҳо бо иҷозати Вазорати маориф амалӣ мегардад.

109) Аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён дар асоси ифодаи адабии баҳои миёнаи соҳибгаштаи онҳо (GPA) амалӣ мегардад. Донишҷӯёне, ки баҳои миёнаи муқарраршударо ба даст наовардаанд, такроран дар курсашон монанда мешаванд. Яъне, донишҷӯ метавонад дар курси муайян якчанд маротиба такроран таҳсил намояд.

110) Донишҷӯ новобаста аз гузаштани мӯҳлат пас аз хориҷшавӣ пеш аз оғози даври академӣ (семестр) ҳуқуқи барқароршавӣ дорад. Шартӣ ҳатмӣ гум накардани ҳуқуқи барқароршавӣ ба итмом расонидани як даври академӣ мебошад. Миқдори кредитҳои, ки донишҷӯ то давраи хориҷшавӣ соҳиб гаштааст, пурра ба инобат гирифта мешавад. Донишҷӯе, ки хориҷ шудадааст, метавонад ба ихтисос ва курси дилхоҳ

барқарор шавад, дар сурате, ки пешталаботи барои ин курс ё ихтисос муқарраршуда дар транскрипти ӯ дарҷ ёфта бошанд;

111) Барқароркунии донишҷӯ ҳадди ақал на камтар аз як моҳ то оғози даври академӣ сурат мегирад. Роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ қарорро оид ба барқароршавии донишҷӯ бояд 2-3 ҳафта пеш аз оғози дарсҳо қабул намояд, то ӯ имконият дошта бошад ба фанҳо номнавис шуда, нақшаи таълими фардии худро тартиб диҳад.

112) Дар мавриди барқароршавӣ ба ин ё он курс ё ихтисос фарқияти нақшаи таълим набояд аз 7 фан, аз он ҷумла 2-3 фанни ҳатмӣ зиёд бошад. Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар муайян намудани фарқият аз фанҳои интихобӣ мустақил аст. Мӯҳлати супоридани фарқият на камтар аз як даври академӣ (бо назардошти семестри тобистона) бояд муқаррар карда шавад;

113) Тартиби барқароршавӣ:

Донишҷӯ ба номи ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба барқароршавӣ ариза пешниҳод менамояд. Ба ариза транскрипти донишҷӯ замима мегардад;

Декани факулта дар асоси транскрипт курси таҳсил ва фарқиятро муайян мекунад;

Дар асоси имзои декан маркази бақайдгирӣ мӯҳлати супоридани фарқиятро муқаррар менамояд;

Дар асоси имзои декан, бақайдгиранда ва муовини ректор оид ба корҳои таълим ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фармонро ба имзо мерасонад.

114) Тартиби гузаронидани донишҷӯ аз як муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ:

Донишҷӯ ба номи ректори муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки ӯ ба он ҷо гузаштан мехоҳад, ариза пешниҳод менамояд. Ба ариза транскрипт (ё дафтарчаи имтиҳонӣ) бо имзо ва мӯҳри декани факултет, ки донишҷӯ пеш дар он ҷо таҳсил мекард, замима мегардад;

Декани факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии қабулқунанда курси таҳсил ва фарқиятро муайян мекунад;

Дар асоси имзои декан комиссияи экспертии назди қисми таълим мӯҳлати супоридани фарқиятро муқаррар менамояд;

Дар асоси имзои декан, бақайдгиранда, муовини ректор оид ба корҳои таълим ректори муассисаи таҳсилоти олии касбии қабулқунанда фармонро оид ба интиқоли донишҷӯ ба имзо мерасонад;

Дар мӯҳлати 3 рӯз пас аз фармон ба муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки донишҷӯ пеш дар он ҷо таҳсил мекард, оид ба интиқоли парвандаи шахсии донишҷӯ дархост фиристода мешавад;

Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки донишҷӯ пеш аз интиқол дар он ҷо таҳсил мекард, ӯҳдадор аст дар муддати 3 рӯз пас аз гирифтани дархост тавассути почта парвандаи шахсии донишҷӯро интиқол диҳад.

115) Тартиби интиқоли донишҷӯён дар дохили муассисаи таълимӣ:

Интиқоли донишчӯ аз як шакли таҳсил ба дигар шакли таҳсил ё аз як ихтисос ба ихтисоси дигар баъди пардохти маблағи таҳсил сурат мегирад.

Донишчӯ ба номи ректор оид ба гузариш ариза месупорад. Ба ариза транскрипти донишчӯ (ё нусхаи дафтарчаи имтихонӣ) бо имзо ва мӯҳри декани факултет замима мегардад;

Декани факултете, ки донишчӯ ба он ҷо интиқол мешавад, курс ва фарқиятро аз нақшаи таълим муайян мекунад;

Дар асоси имзои декани факултет комиссияи экспертии назди қисми таълим мӯҳлати супоридани фарқиятро муқаррар менамояд;

Дар асоси имзои декани факултети қабулкунанда, бақайдгиранда ва муовини ректор оид ба корҳои таълим ректор фармони гузаронидани донишчӯро аз як ихтисос (шакл) ба ихтисос (шакл)-и дигари таҳсил ба имзо мерасонад.

116) Донишчӯе, ки тибқи бучети давлатӣ таҳсил мекунад, ҳуқуқ дорад дар асоси озмун ба ҷои холии ихтисоси аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузоришаванда интиқол шавад. Дар ин сурат ӯ бояд тамоми давраи гузаштаи таҳсилро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо баҳои «А» ва «В» чамъбаст карда бошад.

14. Фаъолияти маркази бақайдгирӣ

117) Маркази бақайдгирӣ-хадамотест, ки тамоми таърихи дастовардҳои донишчӯёнро дар давраи таҳсил ба қайд мегирад ва барои таҳлил ва чорабинӣ ба деканати факултет пешниҳод менамояд.

118) Самтҳои асосии фаъолияти маркази бақайдгирӣ иборат аст аз:

-омода намудани намунаҳо (шаклҳо)-и гуногуни ҳуҷҷатҳо барои бақайдгирии донишчӯён ва омӯзгорон мувофиқи нақшаҳои корӣ ва фардии таълим;

-ташкили бақайдгирии ҳамасола ва рамзгузори донишчӯён чихати омӯзиши фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ, инчунин омӯзгори дорсдиҳанда бо кӯмаки эдвайзерҳо;

-таҳия ва назорати риояи тақвими академӣ;

-ташкил ва назорати татбиқи низоми ҳолдиҳӣ-рейтингӣ дар чараёни таълим ва сессияҳои имтихонӣ;

-ташаққули гурӯҳҳои академӣ ва ҷуфтҳои лексионӣ аз рӯи натиҷаҳои бақайдгирӣ ва интихоби фанҳо;

-назорати раванди имтиҳони ҷорӣ, фосилавӣ ва чамъбастӣ;

-таъмини донишчӯён бо ҳуҷҷатҳои зарурии меъёрии ҳуқуқӣ;

-омодасозии варақаҳои шахсии таълимии донишчӯён;

-чамъбасти натиҷаҳои имтиҳони фосилавӣ ва чамъбастӣ, муайян намудани рейтингҳои донишчӯён ва пешниҳоди он ба деканҳои факултетҳои мувофиқ барои таҳлил ва чораандешӣ;

-дар чамъбасти ҳар як семестр муайян намудани баҳои миёна (GPA)-и соҳибгаштаи ҳар як донишчӯ ва мувофиқати он ба меъёри муқарраршуда;

-ба деканати факултетҳо ва сардори қисми таълим барои таҳлил ва чораандешӣ пешниҳод намудани рӯйхати донишҷӯёне, ки аз фанҳои алоҳида баҳои F гирифтанд ё GPA-и онҳо аз меъёри муқарраршуда паст аст;

-ташкили семестри тобистона ва чамъбасти натиҷаҳои он;

-тартибдиҳӣ ва ба расмият даровардани транскрипт (маълумотномаи академӣ, замимаи диплом) барои ҳар як донишҷӯ;

-ба расмиятдарории нақшаҳои таълимии фардии донишҷӯён ва ворид намудани тағйирот ба онҳо дар мӯҳлатҳои муқарраршуда;

-омодасозии фармон оид ба роҳ додани донишҷӯён ба сессияи имтиҳонӣ дар асоси натиҷаҳои санҷишҳои рейтингӣ;

-таҳияи лоиҳаи фармон ҷиҳати аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён дар асоси натиҷаҳои сессияҳои имтиҳонӣ ва сатҳи (GPA)-и онҳо.

119) Маркази бақайдгирӣ вобаста ба ҷойгиршавии факултетҳо метавонад ба таври муттамарказ ҳамчун сохтори таркибии қисми таълим, ё ҳамчун сохтори таркибии факултет таъсис дода шавад.

120) Роҳбарии бевоситаи маркази бақайдгирӣро сардори марказ ба ӯҳда дорад, ки бо пешниҳоди қисми таълим ва муовини ректор оид ба корҳои таълим аз ҷониби ректор таъин карда мешавад.

121) Ҳайати кормандони маркази бақайдгирӣ аз сардори марказ ва мутахассисон (бақайдгирандагон) иборат аст.

122) Сардори маркази бақайдгирӣ кори марказро ташкил намуда, барои фаъолияти он пурра ҷавобгӯй аст.

123) Фаъолияти маркази бақайдгирӣ ҳамасола дар Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор дода мешавад.

15. Фаъолияти хадамоти мушовирони академӣ

124) Бо мақсади кӯмак расонидан ба донишҷӯён дар интихоби маҳруқ (траектория)-и таҳсилот ва амалӣ гардонидани он дар факултетҳо хадамоти мушовирони академӣ (эдвайзерҳо) ташкил карда мешавад.

125) Хадамоти эдвайзерҳо дар назди деканати факултет ташкил шуда, бевосита ба декани факултет итоат мекунад. Шумораи эдвайзерҳо дар ҷадвали мансабҳо вобаста ба миқдори донишҷӯён муайян карда мешавад. Ба як эдвайзер одатан аз 100 то 200 донишҷӯ вобаста карда мешавад.

126) Як эдвайзер фаъолияти худро ҳамчун қоида дар доираи назиёда аз як ё ду ихтисос ташкил намуда, донишҷӯёнро аз курси аввал то курси хотимагӣ роҳбаладӣ менамояд.

127) Вазифаи эдвайзерро корманде ишғол карда метавонад, ки таҷрибаи ғани дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дошта бошад, таркиби нақшаи таълим ва ҷараёни таълими ин гурӯҳи ихтисосҳоро ба хубӣ дарк намояд ва ба донишҷӯён ҷиҳати муайян намудани маҳруқи таҳсилот, ташаккули нақшаи фардии таълим, интихоби фанҳо ва омӯзгорон маслиҳатҳои муфид дода тавонад.

128) Эдвайзер дар мувофиқа бо декани факултет ва муовини ректор оид ба корҳои таълим тибқи фармони ректор ба вазифа таъйин ва аз вазифа озод карда мешавад.

129) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад дар чадвали мансабҳо вазифаи эдвайзерро ҳамчун вазифаи иловагӣ ба фаъолияти асосии устод бо муқаррар намудани иловапулӣ дар ҳаҷми 25-35% моҳонаи асосӣ ё ҳамчун вазифаи озод пешбинӣ намояд. Дар ҳолати 2-юм музди кори эдвайзер дар сатҳи на камтар аз музди кори миёнаи омӯзгорони факултет муқаррар карда мешавад.

130) Эдвайзер чунин вазифаҳоро иҷро мекунад:

-манфиати донишҷӯро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мувофиқи қонунҳои амалкунанда ҷимоя мекунад;

-тамоми маводи ахборотии заруриро оид ба чараҳои таълим барои донишҷӯён омода намуда, онҳоро дар тахтаи эълонҳо ва сайти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷойгир менамояд;

-бо мақсади ба таври ратсионалӣ тартиб додани нақшаҳои таълими фардӣ бо донишҷӯён мусоҳибаҳои гуруҳӣ ва фардӣ мегузаронад;

-қабули нақшаҳои фардии донишҷӯёнро дар мӯҳлати муқарраршуда ташкил намуда, дар тартиб додани нақшаҳои таълими кории таҳассусӣ ширкат меварзад;

-мувофиқи вазифаи ишғолкардааш бояд ҳатман аъзои Шӯрои таълимӣ-методии факултет бошад;

-барои ворид намудани тағйирот дар нақшаҳои таълими фардии донишҷӯён дар мӯҳлати муқарраршуда мусоидат менамояд;

-ҳатман дар ҷаласаҳои комиссияи деканат, ки масъалаҳои дарсозхудокуни ва мақоми академии донишҷӯёнро дида мебароянд, ширкат меварзад;

-таҳияи саривақтӣ ва мавҷудияти тамоми маводи методии заруриро доир ба самту ихтисосҳои алоҳида назорат мекунад;

-иҷрои қоидаҳои қабули санҷишҳои ҷорӣ ва фосилавино аз ҳама ҷанҳо тафтиш мекунад, дар муайян намудани рейтингии академии донишҷӯ, инчунин дар кори комиссияи назоратии назди раёсати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳамчун аъзои фаъоли он иштирок менамояд;

-дар давоми соли таҳсил эдвайзер ўҳдадор аст, ки мунтазам гузаронидани мусоҳибаҳои академиро бо донишҷӯён дар нақшаи кории худ пешбинӣ намуда, онро амалӣ гардонад.

131) Эдвайзер ўҳдадор аст, ки ҳар сол ихтисоси худро доир ба технологияи кредитӣ тақмил диҳад.

16. Ҳуқуқ ва ўҳдадорихои донишҷӯ дар шароити низомии кредитии таҳсилот

132) Дар мавриди тартиб додани нақшаи таълими фардии худ донишҷӯ ўҳдадор аст, ки қоидаҳои дар Низомномаи мазкур дарҷёфтаре катъиян риоя кунад ва инчунин:

-дар нақшаи фардии худ 100% ҷанҳои ҳатмии гурӯҳи А-и банди 9-умро, ки омӯзиши онҳо ба ин соли таҳсил рост меояд, дарҷ намояд;

-барои омӯзиши фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ дар ҳаҷми на камтар аз 64 кредит дар соли таҳсил номнавис шавад (ғайр аз ҳолате, ки дар банди 135 оварда мешавад).

133) Донишҷӯ ҳуқуқ дорад дар соли таҳсил ба шумораи фанҳое, ки зиёда аз 64 кредитро ташкил медиҳанд, номнавис шавад. Дар ин ҳолат бо назардошти бомуваффақият иҷро намудани нақшаи таълими фардии худ ӯ метавонад муассисаи таҳсилоти олии касбиро пеш аз мӯҳлат ҳатм намояд.

134) Донишҷӯ ҳуқуқ дорад, ки мувофиқи имконият ва хоҳиши шахсӣ дар нақшаи таълими фардии солонаи худ миқдори фанҳоро дар ҳаҷми аз 64 кредит камтар дарҷ намояд. Дар ин сурат давомнокии таҳсили ӯ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ зиёд мешавад.

135) Дар давраи таҳсил донишҷӯ ӯҳдадор аст, ки тамоми фанҳоро мувофиқи нақшаи таълими фардии тасдиқшуда аз худ намояд.

17. Пардохти маблағи таҳсил

136) Андозаи маблағи таҳсил, ки ба ҳар як донишҷӯ рост меояд, дар асоси сметаи хароҷоти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян карда мешавад ва аз арзиши аслии ташкили чараёни таълим дар ихтисосҳои алоҳида вобаста аст. Дар шароити низоми кредитии таҳсилот, инчунин арзиши аслии як кредит низ муайян карда мешавад.

137) Донишҷӯёни курси аввал маблағи солонаи таҳсилро пас аз бомуваффақият супоридани имтиҳонҳои қабул то 25 август пардохт менамоянд.

138) Донишҷӯёни курсҳои болоӣ (2-4) маблағи таҳсили солоноро вобаста ба миқдори кредитҳое, ки дар нақшаҳои таълими фардӣ нишон дода шудаанд, пардохт менамоянд.

139) Дар мавриди аз ин ё он фан баҳои ғайриқаноатбахш гирифтани донишҷӯ онро пас аз пардохти маблағи иловагӣ (вобаста ба миқдори кредитҳое, ки барои омӯзиши ин фан чудо шудааст, новобаста аз шакли таҳсили ройгон ва ё ғайриройгон) аз нав омӯхта, имтиҳон месупорад.

Бо қарори мушовараи
Вазорати маорифи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз ___ соли 2011, №___
тасдиқ шудааст

**Низомномаи
аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои
таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Низомномаи мазкур дар асоси қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия гардида, тартиби аз аттестатсия гузаронидани кормандони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (донишкадаҳо, академияҳо ва донишгоҳҳо)-ро новобаста аз тобеияти идоравӣ ва шакли ташкилию ҳуқуқиашон муқаррар менамояд.

**1. Мақсади аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи
муассисаҳои таҳсилоти касбӣ**

1) Муайян намудани дараҷаи таҳассус, қобилияти иҷрои вазифа ва мувофиқат кардани имконияти ҷисмонӣ, синнусолӣ ва фикрии омӯзгорону ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ.

2) Муайян кардани зарурати такмили ихтисос, бозомӯзии омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ.

3) Баланд бардоштани масъулияти касбӣ ва вазифавии омӯзгорону ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ чӣхати беҳтар гардонидани сифати таълиму тарбия дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ.

**2. Принсипҳои асосии аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи
муассисаҳои таҳсилоти касбӣ**

4) Аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар асоси қонунҳо ва асноди меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф шаффоф ва ба таври демократӣ гузаронида мешавад.

5) Комиссияи аттестатсионӣ чараёни аттестатсияро мӯътадил ба роҳ монда, ба фаъолияти аттестатсияшаванда воқеъбинона баҳо медиҳад.

6) Комиссияи аттестатсионӣ натиҷаи аттестатсияро бо аттестатсияшаванда ва ҳам дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ошкоро муҳокима намуда, аз он натиҷагирӣ менамояд.

7) Аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ чун қоида дар панҷ сол як маротиба гузаронида мешавад. Инчунин, имкон дорад, ки дар ҳолатҳои алоҳида бо супориши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аттестатсияҳои ғайринавбатии омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гузаронида шавад.

8) Дар сурати аз як муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба муассисаи дигари таҳсилоти олии касбӣ ба кор гузаштан ё ба минтақаи дигари ҷумҳурӣ кӯчидани омӯзгор, натиҷаи аттестатсияи пештараи он то аттестатсияи навбатӣ нигоҳ доша мешавад.

9) Занҳои дар рухсатии ҳомиладорӣ, таваллуд ва нигоҳубини кӯдакбуда, инчунин шахсони бемор ва дар табобат мебошанд, баъди як соли ба кор баромаданашон мутобиқи банди 2.5-и Низомномаи мазкур аз аттестатсия гузаронида мешаванд.

10) Аттестатсияи мутахассисони ҷавон, ки ба ҳайси омӯзгор ва ё дар вазифаи роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ кор мекунанд, баъди се соли ба кор қабул шуданашон, гузаронида мешаванд.

3. Ташкили комиссияи аттестатсионӣ

11) Барои ташкил ва гузаронидани аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ комиссияҳои зерини аттестатсионӣ таъсис дода мешавад:

- комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

- комиссияи аттестатсионии Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон.

12) Комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар ҳайати Раис (ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ), котиб, аъзои комиссия (муовинони ректори муассиса, раиси Шӯрои илмӣ-методӣ, сардори Шӯъбаи таълим, деканҳо, намояндагони ташкилоти ҷамъиятӣ ва иттифоқи касаба (дар маҷмӯъ, аз 7 то 11 нафар) таъсис дода мешавад.

13) Дар қори комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ намояндаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва вазорат идораҳои, ки муассисаи таълимӣ дар сохтори он аст, иштирок менамоянд.

14) Комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳайати омӯзгорону профессорон ва дигар кормандони муассисаи таҳсилоти олии касбро аз аттестатсия гузаронида, ҳуҷҷатҳои заруриро тасдиқ менамояд.

15) Омӯзгороне, ки аз аттестатсия натиҷаи мусбат мегиранд, бо ифтихорнома, мукофоти давлатӣ, Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мукофоти пулӣ сарфароз гардонида мешаванд. Омӯзгороне, ки аз аттестатсия натиҷаи манфӣ мегиранд, пас аз мӯҳлати муайян такроран аз аттестатсия гузаронида мешаванд. Агар онҳо бори дуюм (баъд аз 6 моҳ) аз аттестатсия натиҷаи манфӣ гиранд, он гоҳ дар асоси Кодекси меҳнат нисбат ба онҳо чора андешида мешавад.

16) Комиссияи аттестатсионии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, дар ҳолатҳои зарурӣ бо қарори худ ба ҳайати комиссия, сарфи назар аз мӯҳлати ваколати он тағйироту иловаҳо ворид месозанд.

17) Комиссияи аттестатсионии Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо фармони Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳайати Раис (муовини аввали Вазир, котиб, муовинони Вазир, сардорони раёсатҳо, Сардори хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф ва дигар ҳайати роҳбарикунандаи вазорати маориф (дар маҷмӯъ, аз 9 то 11 нафар) таъсис дода мешавад.

18) Комиссияи аттестатсионии Вазорати маориф ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (ноибони ректор, мудирони Шӯъбаи таълим, илм, аспирантура, раёсати таълим, декани факултетҳо ва дигар мутахассисони роҳбарикунанда)-ро новобаста аз тобеияти идоравӣ ва шакли ташкилию ҳуқуқиашон аз аттестатсия мегузаронад. Комиссияи мазкур барои тамоми муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳамчун комиссияи апеллятсионӣ буда, арзу шикоят, ки дар бораи кори комиссияи аттестатсионии мақомоти поёнӣ ворид гардидаанд, дида мебарояд ва қарори дахлдор қабул менамояд.

Муассисаҳои таълимие, ки муассисашон вазорату идораҳо ва ё шахсони ҳуқуқии дигар мебошанд, хангоми аттестатсия намояндагонашон ба ҳайати комиссия ворид карда мешаванд. Натиҷаи аттестатсия низ ба муассис барои баррасӣ пешниҳод карда мешавад.

19) Комиссияи аттестатсионӣ ҳуқуқ дорад, ки воқеияти ҳолатҳои дар варақаи баҳодихӣ навъҳои фаъолияти аттестатсияшаванда сабтшударо санҷида, дар дарсҳо иштирок намояд, аз рӯи саволномаҳо сӯҳбати санҷишӣ гузаронад, аз хонандагон ва донишҷӯён кори хаттӣ гирад, дониши хонандагону донишҷӯёни гурӯҳҳоеро, ки аттестатсияшаванда ба онҳо дарс медиҳад, санҷад, фаъолияти кори роҳбарӣ ва методии аттестатсияшавандаро арзёбӣ намояд.

20) Комиссияи аттестатсионӣ дар мӯҳлатҳои муқарраргардида фаъолият менамояд.

21) Дар назди комиссияи аттестатсионӣ бо фармони Вазири маориф гурӯҳҳои экспертӣ ташкил мешавад.

4.Тартиби омодагӣ ба аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти касбӣ

22) Омодагӣ ба гузаронидани аттестатсия аз баҳодихӣ ба фаъолияти аттестатсияшаванда оғоз мегардад. Ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, намояндагони вазорату идораҳо, ки дар тобеияташон муассисаи таҳсилоти касбӣ доранд, иттифоқи касоба ва

намояндагони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар охири сол ба ҳар як намуди фаъолияти аттестатсияшаванда баҳои муайян медиҳанд. Баҳодихӣ мувофиқи варақаи баҳодихӣ сурат мегирад.

23) Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахси аттестатсияшаванда варақаҳои баҳодихӣ таҳия намуда, ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мефиристад (Намунаи варақаи мазкур дар Низомнома замима шудааст).

24) Ба ҳар як шакли фаъолияти амалии аттестатсияшаванда аз 0 то 50 ҳол баҳо дода мешавад. Ҳолҳо вобаста ба қобилияти корӣ ва сифати фаъолияти амалии аттестатсияшаванда гузошта мешавад.

25) Барои воқеъбинона иҷро накардани талаботи Низомномаи мазкур ва содир гардидани камбудихо дар қори комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ки аз ҷониби Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун комиссияи апеллятсионӣ ошкор гардидаанд, ба Раис ва аъзои комиссияи аттестатсионии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тибқи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷазои интизомӣ дода мешавад.

26) Кадрҳои роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбии хусусӣ, ки барномаҳои олии касбиро амалӣ мегардонанд, мувофиқи Низомномаи мазкур аз аттестатсия гузаронида мешаванд.

27) Муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис номгӯ ва саолҳо оид ба фаъолияти аттестатсияшавандаро дар варақаи аттестатсионӣ зиёд карда метавонанд.

28) Барои ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ варақаи мазкур аз ҷониби муассис (муассисон) пур карда мешавад.

29) Варақаи баҳодихӣ се нусха тайёр карда шуда, як нусха ба аттестатсияшаванда, нусхаи дуюм ба комиссияи аттестатсионӣ пешниҳод мегардад ва нусхаи сеюм дар муассиса нигоҳ дошта мешавад.

30) Варақаи баҳодихӣ барои аз аттестатсия гузаронидани аттестатсияшаванда ҳуҷҷати асосӣ буда, маҳфуз дошта мешавад.

31) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои ташкил кардан ва гузаронидани аттестатсия дар баробари варақаи баҳодихӣ чорабиниҳои зеринро амалӣ мегардонад:

-таҳия намудани чадвали гузаронидани аттестатсия;

-мураттаб сохтани рӯйхати аттестатсияшавандагон;

-омода сохтани тамоми ҳуҷҷатҳои аттестатсионӣ;

-таҳияи саволҳо барои аттестатсияшавандагон;

-гузаронидани семинар дар муассисаи таҳсилоти касбӣ доир ба мақсад, вазифа ва тартиби гузаронидани аттестатсия.

32) Роҳбари муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо пешниҳоди ҳадамоти кадрҳо дар мувофиқа бо иттифоқи касаба мӯҳлати гузаронидани аттестатсияро муқаррар намуда, чадвали гузаронидани онро на дертар аз як моҳ то оғози аттестатсия ба маълумоти аттестатсияшаванда мерасонад.

33) Комиссияи аттестатсионӣ номгӯи саволҳои аттестатсиониро бо назардошти талаботи равия ва ихтисосҳо таҳия менамояд.

34) Дар бораи ҳар як корманди муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ки бояд аз аттестатсия гузарад, ба комиссияи аттестатсионӣ на дертар аз 10 рӯз то саршавии аттестатсия ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешавад:

-варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти аттестатсияшаванда, варақаи шахсии шакли муқаррарӣ;

-тавсифнома бо имзои роҳбари муассисаи таҳсилоти касбӣ ва хадамоти кадрӣ он;

-варақаи аттестатсионии шакли муқарраршуда (бо замимаи хулосаи аттестатсияи қаблӣ):

- ҳуҷҷатҳои дигаре, ки ба фаъолияти кории аттестатсияшаванда вобаста аст.

35) Раёсати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бояд дар мӯҳлати 10 рӯз пеш аз аттестатсия аттестатсияшавандаро бо ҳуҷҷатҳои, ки дар бораи ӯ пешниҳод гардидаанд, шинос намояд. Аттестатсияшаванда ҳуқуқ дорад, ки фикру мулоҳизаҳои худро оид ба ҳуҷҷатҳои нисбат ба ӯ пешниҳодшуда ба комиссияи аттестатсионӣ ба таври хаттӣ маълум намояд.

5. Тартиби гузаронидан ва натиҷаи аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ

36) Ҷаласаи комиссияи аттестатсионӣ мувофиқи қадвали тасдиқшуда дар мӯҳлати муаяншуда доир мегардад. Ҷаласаи комиссия дар сурати иштирок доштани аз се ду ҳиссаи аъзои комиссия салоҳиятнок ҳисобида мешавад.

Дар протоколи ҷаласа Раис ва котиби комиссия имзо мегузоранд.

37) Аттестатсия бо иштироки аттестатсияшаванда гузаронида мешавад. Дар сурати ба аттестатсия ҳозир нашудани аттестатсияшаванда ӯ дар рӯзҳои иловагии дар қадвали пешбинишуда аз аттестатсия гузаронида мешавад.

Дар сурати такроран бе сабабҳои узрнок ба аттестатсия ҳозир нашудани аттестатсияшаванда ӯ аз аттестатсия нагузашта ҳисобида шуда, ба вазифаи ишғолнамудааш номувофиқ шуморида мешавад.

38) Комиссияи аттестатсионӣ асосан ба натиҷаҳои фаъолияти аттестатсияшаванда, ки дар варақаи баҳодихӣ ӯ сабт шудаанд ва аъзои комиссияи экспертӣ дуруст ӯ мувофиқат накардани онҳоро интихобан, ё ба пуррагӣ санчидаанд, эътибори махсус медиҳад.

39) Дар рафти ҷаласа котиби комиссияи аттестатсионӣ ҳуҷҷатҳои ба комиссия пешниҳодшудаи аттестатсияшавандаро муаррифӣ мекунад ва фикру мулоҳизаҳои аъзои комиссия ва худи аттестатсияшаванда шунда мешавад. Комиссия дар ғоибии аттестатсияшаванда аз рӯи натиҷаи аттестатсия ба фаъолияти ӯ чунин баҳо медиҳад:

-ба мансаб (вазифа) мувофиқ нест;

-ба мансаб (вазифа)-и ишғолшуда мувофиқ аст.

40) Раиси комиссия қарори протоколи ҷаласаро дар ҳузури аъзои комиссия ва аттестатсияшаванда эълон менамояд.

Натиҷаи аттестатсия дар варақаи аттестатсионӣ сабт гардида, аз ҷониби комиссия ба имзо мерасад ва ба маълумоти аттестатсияшаванда расонида мешавад.

Аттестатсияшаванда ба варақаи аттестатсионӣ шинос шуда, ба он имзо мегузорад. Ҳангоми аз аттестатсия гузаштани корманди муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба ӯ шаҳодатнома дода мешавад.

Аз натиҷаи аттестатсия ба Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми як моҳи баъди анҷом ёфтани аттестатсия маълумот пешниҳод карда мешавад.

41) Ҳуҷҷатҳои аттестатсия (варақаи баҳодихӣ, анкета, тавсифнома, варақаи аттестатсионӣ, протоколи чаласа) дар делои шахсии аттестатсияшаванда нигоҳ дошта мешавад.

42) Натиҷаи аттестатсия ба роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки ҳуқуқи таъйин ва озод кардани аттестатсияшавандаро доранд, дар давоми як ҳафтаи баъди аттестатсия пешниҳод карда мешавад.

43) Роҳбари муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси қарори Комиссияи аттестатсионӣ нисбат ба аттестатсияшаванда дар мӯҳлати ду моҳ қарори дахлдор мебарорад.

44) Дар сурати ба қарори Комиссияи аттестатсионӣ розӣ набудани аттестатсияшаванда ӯ ҳуқуқ дорад, ки ба Комиссияи аттестатсионии мақомоти болоӣ то ба Вазорати маориф ва ё ба суд муроҷиат намояд.

45) Дар сурати ба мансаби ишғолнамудааш мувофиқ набудани кадрҳои роҳбарикунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ роҳбари мақомоти болоии дахлдор дар давоми ду моҳ аз рӯи аттестатсия ба ӯ вазифаи дигарро пешниҳод менамояд. Агар аттестатсияшаванда ба ин розӣ нашавад, мутобиқи қонунгузории амалкунанда ӯ аз вазифа озод карда мешавад.

46) Аттестатсия мувофиқи нишондодҳое, ки дар замимаҳо омадааст, гузаронида мешавад.

470) Мувофиқи натиҷаи ниҳой ба шахси аттестатсияшаванда чунин баҳогузори карда мешавад:

- ҳангоми соҳиб шудан то ба 40% ҳолҳои имконпазир тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ аз ҳуқуқи фаъолияти минбаъда дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ маҳрум карда мешавад;

- ҳангоми соҳиб шудан то ба 70% ҳолҳои имконпазир ба раёсати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тавсия дода мешавад, ки ба муддати як сол бо корманд қарордоди меҳнатӣ баста, такроран кормандро баъди як сол тибқи Низомномаи мазкур аз аттестатсия гузаронад, агар аттестатсияшаванда дар вазифаи роҳбарикунанда фаъолият дошта бошад, дар ин маврид аз вазифа озод карда мешавад.

- дар мавриди соҳиб шудан аз 70% зиёди ҳолҳои имконпазир шахси аттестатсияшаванда пурра ҳуқуқи фаъолиятро дошта раёсати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ вазифадор аст, ки чунин шахсонро ба дарёфти ҷоизаҳо, мукофоти давлатӣ ва соҳавӣ пешниҳод намояд ва аз ҷиҳати молиявӣ ҳавасманд гардонад.

Замимаи 1
«Тасдиқ мекунам»
Ректор (директор)

_____ соли 200__

Маълумотномаи
корманди муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Ному насаб, ҷойи кор, вазифа,

ба вазифа таъин карда шуд _____
давраи гузаронидани аттестатсия _____

Фаъолияти корӣ дар ин муассисаи таълимӣ

Таърих	Вазифа

Дараҷаи тахассус

Таърих	Дараҷаи тахассус

Шакли тақмили ихтисос (курс, муассисаи таълимии бозомӯзӣ, нишонӣ, диплом)

Курси тақмили ихтисос, таълим

Мӯҳлат	Намуди тақмили ихтисос (курс, семинар)	Ҳуҷҷати тасдиқкунанда (диплом, сертификат)	Тақмили ихтисос дар кучо гузашт (номи муассиса, нишонӣ)

Нишондиҳандаҳои асосии варақаи баҳодихӣ дар давраи гузаронидани аттестатсия

Соли 2007 - хол
Соли 2008 - хол
Соли 2009 - хол
Соли 2010 - хол
Соли 2011 - хол

Шинос шудам _____

Шӯъбаи кадр
Таърих

Имзо

Ному насаб, имзо, таърих

Қои мӯҳр

« _____ » _____ соли 200

Замимаи 2

Варақаи аттестатсионӣ

Қои _____ Ному насаб _____ вазифа _____
кор, _____
Барои давраи _____ аз аттестатсия гузаронида мешавад
Дар вазифаи мазкур аз _____ кор мекунад
Собиқаи _____ умумии _____ корӣ _____ аз _____ чумла _____
омӯзгорӣ _____
Сол, моҳ ва рӯзи таваллуд _____ миллат _____
Таҳсилот _____

Номи муассисаи таълимӣ, соли хатм, таҳассус

Дараҷаи таҳассус _____
Мукофот _____

(давлатӣ, соҳавӣ, ҷамъиятӣ, соли гирифтани он)

Қазои _____ интизомӣ _____

Намуди қазо, кай ва аз тарафи кӣ дода шудааст?

Нишондиҳандаҳои баҳодихӣ _____ варақаи _____
Холҳо _____

Саволҳо

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Хулосаи комиссия

Эътирози аттестатсияшаванда _____

Хулосаи комиссия:

Мутобиқи банди 5.4 Қоидаҳои мазкур пур карда мешавад

Раис
Котиб
Аъзо

Замимаи 3

Протоколи №____
чаласаи комиссияи аттестатсионӣ

аз _____ соли 200__

ш. Душанбе

Иштирок доштанд: _____

Ному насаб

Рӯзномаи чаласа:

1. Аттестатсияи омӯзгорон ва ҳайати роҳбарикунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Шунида

шуд:

_____ Ному насаби аттестатсияшаванда, вазифа

Баромад

карданд:

Ному насаб

Пешниҳоду тавсияҳо _____

Қарор карда шуд _____

Аттестатсияшаванда бо вараќаи аттестатсионӣ шинос шуда, ба хулосаи комиссия розӣ ҳаст (нест, эътироз дар вараќаи аттестатсионӣ сабт карда шудааст).

Раис
Котиб
Аъзо

Замимаи 4

Чойи расм

Шаҳодатномаи № ____

Дода шуд ба _____

Ному насаб

Вазифа ва чойи кор _____

Дар ин хусус, ки ӯ аттестатсияро дар комиссияи _____

Номи муассисаи таълимӣ

гузашт ва ба вазифаи (мансаби) _____

мувофиқат менамояд ва ба ӯ дараҷаи таҳассуси _____ дода шуд

Асос: Протоколи ҷаласаи комиссияи аттестатсионӣ № _____

аз «____» _____ соли 200__

Раиси комиссияи аттестатсионӣ _____

Чои мӯҳр

«____» _____ соли 200__

Замимаи 5

**Варакаи баҳодихӣ ба фаъолияти ҳайати кадрӣ
муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон**

т/р	Меъёрҳои баҳодихӣ	Ҳоли пешбинишуда
	Академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	10
1	Унвони илмӣ: а) номзади илм б) доктори илм	10 20
2	Профессор, доктори илм	10
3	Профессор, номзади илм	8
4	Дотсент, доктори илм	7
5	Дотсент, номзади илм	6
6	Муаллими калон, номзади илм	5
7	Муаллими калон	3
8	Муаллим, ассистент	2
9	Узви академияи байналмилалӣ	10
10	Узви академияи соҳавӣ	8
11	Аъзои академияи ҷомеашиносӣ	6
12	Ходими шоистаи илм ва техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон	10
13	Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон	8
14	Корманди шоистаи соҳавӣ	6
15	Аълоҷии соҳавӣ	5
16	Лауреати мукофоти давлатӣ	10
17	Лауреати мукофоти байналмилалӣ	10
18	Профессори фахрии донишгоҳҳои хориҷӣ	10
19	Профессори фахрии донишгоҳҳои ҷумҳуриявӣ	8
20	Ректори муассиса	15
21	Ноиби ректори муассиса	10
22	Роҳбари шӯъбаи муассиса	8
23	Узви Шӯрои методии муассиса	7
24	Декани факултет	6
25	Роҳбари самти илмӣ факултет	5
26	Ҷонишини декани факултет	3
27	Мудири кафедра	5
28	Роҳбари самти илмӣ кафедра	3
29	Раиси Шӯрои диссертсионӣ	15

30	Муовини раиси Шӯрои диссертационӣ	10
31	Котиби Шӯрои диссертационӣ	9
32	Узви Шӯрои диссертационӣ	8
33	Узви Шӯрои олимони муассиса	7
34	Котиби Шӯрои олимони муассиса	7,5
35	Узви Шӯрои олимони факултет	6,5
36	Узви Шӯрои методи факултет	5
37	Корҳои илмӣ таҳқиқотӣ (бо пешниҳоди нусха): а) наشري монография дар дохили кишвар б) наشري монография дар хориҷи кишвар	10 20
38	Наشري мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои эътирофшудаи комиссияи олии аттестационии Федератсияи Россия (бо пешниҳоди нусха аз маҷалла): а) надорад б) теъдоди то 10 в) теъдоди аз 10 то 25 г) наشري мақола дар дохили кишвар д) наشري мақола дар хориҷи кишвар теъдоди аз 25 то 50 а) наشري мақола дар дохили кишвар б) наشري мақола дар хориҷи кишвар теъдоди аз 50 зиёд а) наشري мақола дар дохили кишвар б) наشري мақола дар хориҷи кишвар	0 3 5 10 10 20 20 30
39	Теъдоди дастурҳои методи бо тавсияи Шӯрои методи муассисаи таълимӣ нашршуда (ба ҳар дастур): а) бо қарори мушовараи Вазорати маориф б) бо дигар қарорҳо	10 5
40	Таҳияи силлабус ва барнома аз ҷанҳони таълимӣ ва мувофиқатии онҳо ба равия ва ихтисос	То 10
41	Мувофиқатии ихтисос ба ҷанҳони тадрисшаванда а) мувофиқат мекунад б) мувофиқат намекунад	То 10 0
42	Наشري китобҳои дарсӣ аз ихтисос бо забони давлатӣ (ба ҳар дастур): а) бо қарори Мушовараи Вазорати маориф б) бо дигар қарорҳо	10 5
43	Маҳорати истифодабарии тахтаи электронӣ ва технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ дар раванди таълим	То 10
44	Маҳорати истифодабарии технологияи компютерӣ ва шабакаи Интернет дар раванди таълим: а) истифода бурда метавонад б) истифода бурда наметавонад	То 10 0
45	Донишҷӯи забонҳо: а) забони давлатӣ б) забони русӣ в) забони англисӣ г) дигар забонҳо	То 10 То 10 То 10 То 10
46	Иштирок ва дарсасозкунии донишҷӯён ба дарси омӯзгор	То 10
47	Роҳбарӣ ва мушовирӣ ба корҳои илмӣ:	

	а) аспирантон (ба ҳар аспирант) б) номзадҳои илм (ҳимоякарда) в) докторантон (ба ҳар докторант) г) докторони илм (ҳимоякарда)	5 10 15 20
48	Донишҷӯи санадҳои меъёрии ҳуқуқии зиннаи таҳсилот	Аз 0 то 50
49	Гузаштан аз тақмили ихтисос	То 10
50	Маъруза дар конференсия ва симпозиумҳо (пешниҳоди нусха аз маводи ҷопии конференсия ва симпозиумҳо): а) ҷумҳуриявӣ б) минтақавӣ в) байналмиллалӣ	5 10 15
51	Ихтирооту навоарӣ ба ҳар як патент	10
52	Иштироки шогирдон дар озмунҳо: I) Байналмиллалӣ а) ҷойи 1 б) ҷойи 2 в) ҷойи 3 II) Минтақавӣ а) ҷойи 1 б) ҷойи 2 в) ҷойи 3 III) Ҷумҳуриявӣ а) ҷойи 1 б) ҷойи 2 в) ҷойи 3	25 20 15 20 15 10 15 10 5
53	Шиносоӣ бо маҳорати касбии омӯзгор ва баҳодихии донишҷӯ ба сатҳи касбии он	То 20
54.	Истифодаи усулҳои фаъол ва интерактивии таълим ҳангоми дарс	
55.	Ташкил ва роҳбарии маҳфилҳои ихтироъкорӣ, таҳассусӣ ва фаннӣ	
56.	Мавҷудияти шакли электронии маводи таълимӣ ва ғайра	
57.	Таҳияи лоиҳаҳо, иштирок дар барнома ва грантҳои байналмилалӣ соҳаи маориф	

Варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти ноиби ректор оид ба таълим

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (хол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият
1.	Мутобиқи тартиботи муқарраргардида ташкил намудани чараёни корҳои таълимӣ	
2.	Назорати иҷрои нақша ва барномаҳои таълимӣ, корҳои илмию тадқиқотӣ, методӣ ва тарбиявӣ	
3.	Ташкили босамари конференсияҳои дохилӣ, ҷумҳуриявӣ, байналмилалӣ	
4.	Натиҷаи кори Шӯрои илмӣ-методӣ, тарбия	
5.	Ташкил ва таъмин намудани иштироки донишӯён дар озмунҳои дохилӣ, ҷумҳуриявӣ, байналмилалӣ	
6.	Таҳияи босифати ҳуҷҷатҳои корӣ (нақшаҳои корӣ-таълимӣ, тарбиявӣ, илмӣ, методӣ)	
7.	Ташкил ва таъмин намудани синфхонаҳо бо технологияи таълимии замонавӣ	
8.	Назорат ва иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф	
9.	Назорати доимии вазъи санитарии гигиени муассисаи таълимӣ	
10.	Корҳои хоҷагидорӣ ва мустаҳкам намудани пояи моддию техникаи муассисаи таълимӣ	
11.	Истифодаи босамари компютерҳо дар муассисаи таълимӣ	
12.	Таъмин намудан ва гузаронидани устодони муассисаи таълимӣ аз курси такмили ихтисос	
13.	Назорат ҷиҳати азхуд намудани барномаҳои таълимӣ аз ҷониби донишчӯён	
14.	Дуруст ба роҳ мондани корҳои хоҷагӣ ва муносибатҳои байналмилалӣ	

15.	Назорат ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон	
16.	Андешидани чораҳои зарурӣ оид ба таълим, тарбия ва шароити зисти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи президентӣ дар муассисаи таълимӣ таҳсил мекунад	
17.	Назорат ва иҷрои қарорҳои Шӯрои олимон, Шӯрои илмӣ-методии муассисаи таълимӣ, фармонҳои ректор оид ба барқарор, хорич, гузаронидан ва мувофиқати онҳо бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ	
18.	Назорат ва иҷрои нақша ва барномаҳои таълимӣ ва мувофиқати онҳо бо Стандарти давлатии таҳсилот	
19.	Чорабиниҳо барои беҳтар намудани таълиму тарбия ва муҳокимаи он дар Шӯрои олимони муассисаи таълимӣ	
20.	Назорати сифати таълими фанҳои тахассусӣ дар гурӯҳҳои таълимӣ ва вазъи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои илмӣ-методӣ	
21.	Самтҳои тадқиқоти илмӣ ва алоқаи онҳо бо хоҷагии халқи ҷумҳурӣ, назорати қорҳои илмӣ ва робитаи онҳо бо раванди таълим, кашфиёт, дастовардҳо ва ихтирооти олимон	
22.	Нақшаи қорҳои конференсияҳо, семинарҳо ва симпозиумҳо, иштироки олимони донишгоҳ дар конференсияву семинарҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ	
23.	Таъмин намудани раванди таълиму тарбия бо барномаҳои таълимӣ ва китобҳои дарсӣ	
24.	Ба роҳ мондани қор бо донишҷӯёни аз оилаи камбизоатбуда	
25.	Ташкили дурусти ҳисоботи оморӣ ва пешниҳоди онҳо ба идора ва шӯъбаҳои дахлдор	
26.	Чораҳои андешидаи раёсат оид ба беҳтар намудани сифати таълим	
27.	Назорат ва татбиқи амалии низомномаҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорат қабул шудааст	
28.	Назорат ва иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 02.12.2003, №508 дар бораи Барномаи давлатии тақмил ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2004-2014	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Варақои баҳодихӣ ба фаъолияти ноибони ректор оид ба илм

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (хол) аз 0 то 10 ба ҳар намуди фаъолият
1.	Мутобиқи тартиботи муқарраргардида ташкил намудани чараёни корҳои илмию тадқиқотӣ ва методӣ	
2.	Назорати иҷрои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ ва мавзӯҳои илмӣ-тадқиқотии фармоишӣ	
3.	Ташкили босамари конференсияҳои дохилӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ	
4.	Назорати кори шӯроҳои диссертатсионии рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ	
5.	Ташкил ва таъмин намудани иштироки донишҷӯён дар конгрессҳои илмӣ, озмунҳои дохилӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ	
6.	Таҳияи босифати ҳуҷҷатҳои корӣ (нақшаи корҳои илмӣ-тадқиқотӣ	
7.	Назорати корҳои илмӣ омӯзгорони ҷавон	
8.	Қарорҳои Шӯрои илмӣ-методӣ ва қарорҳои ҷаласаҳои илмӣ факултетаю кафедраҳо	
9.	Мустаҳкам намудани пояи моддию техникӣ ва кадрӣ илмӣ муассисаи таълимӣ	
10.	Истифодаи босамари компютерҳо дар муассисаи таълимӣ	
11.	Дуруст ба роҳ мондани муносибатҳои байналмилалӣ дар соҳаи илм	
12.	Назорат ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар соҳаи илм)	
13.	Назорат ва иҷрои қарорҳои Шӯрои олимони муассисаи таълимӣ	
14.	Самтҳои тадқиқоти илмӣ ва робитаи онҳо бо хоҷагии халқи ҷумҳурӣ	
15.	Нақшаи кори конференсияҳо, семинарҳо ва симпозиумҳо, иштироки олимони донишгоҳ дар конференсияву семинарҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ	

16.	Вазъи адабиёти илмӣ, монографияҳо ва дастурҳои илмӣ-методӣ	
17.	Назорати сифати машгулиятҳои аспирантон ва унвонҷӯён	
18.	Вазъи корҳои илмии устодон ва баррасии он дар Шӯрои олимон	
19.	Назорати Шӯрои олимони ҷавон ва Ҷамъияти илмии донишҷӯён.	
20.	Таъмин намудани раванди таълиму тарбия бо барномаҳои таълимӣ ва адабиёти илмӣ	
21.	Назорати аттестатсияи аспирантон ва унвонҷӯён дар кафедраҳо	
22.	Ташкили дурусти ҳисоботи солонаи илмӣ ва пешниҳоди онҳо ба идора ва шӯъбаҳои дахлдор	
23.	Чораҳои андешидаи раёсат оид ба беҳтар намудани сифати корҳои илмӣ	
24.	Назорат ва иҷрои нақшаи дурнамои мавзӯҳои илмию тадқиқотии фармоишӣ барои солҳои 2006-2010	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Замимаи 8

Варақаи баҳодихии ба фаъолияти ноиби ректор оид ба тарбия

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (ҳол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуни фаъолият
1.	Мутобиқи тартиботи муқарраргардида ташкил намудани чараёни корҳои тарбиявӣ	
2.	Назорати иҷрои нақша ва барномаҳои тарбиявӣ	
4.	Назорати иҷрои нақшаи кори ҷонишинони деканҳо оид ба корҳои тарбия	
5.	Таҳияи босифати ҳуҷҷатҳои корӣ (нақшаҳои кори тарбиявӣ)	
6.	Назорати раванди тарбия дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ	
7.	Назорати қарорҳои Шӯрои илмӣ-методӣ ва ғайра	
8.	Назорат ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар соҳаи тарбия)	
9.	Андешидани чораҳои зарурӣ оид ба таълим, тарбия ва шароити зисти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи президентӣ дар муассисаи таълимӣ таҳсил мекунанд	
10.	Назорат ва иҷрои қарорҳои Шӯрои олимони муассисаи таълимӣ (дар соҳаи тарбия)	
11.	Чорабиниҳо барои беҳтар намудани таълиму тарбия ва муҳокимаи он дар Шӯрои олимон	
12.	Ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои сиёсӣ фарҳангӣ ва варзишӣ	
13.	Таъин намудани кураторони гурӯҳҳои таълимӣ ва назорати доимӣ аз болои фаъолияти онҳо	

14.	Татбиқи Концепсияи миллии тарбия дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ	
15.	Ташкил намудан ва гузаронидани маҷлиси ҳисоботӣ ва интихоботи сардорони гурӯҳ ва кураторони онҳо	
16.	Ташкил намудани тамошои театр, осорхона, ҷойҳои таърихӣ, саёҳат ба табиат бо роҳбарии кураторон ва сардорони факултетҳо	
17.	Сӯҳбат ва андешидани чораҳо оид ба тартибу интизом, давомот ба дарсҳо ва маҳфилҳо, иҷрои қоидаҳои донишҷӯӣ, маданияти суҳан ва муошират	
18.	Барқарор намудани робитаи мутақобила байни волидайнӣ донишҷӯён ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ	
19.	Дидани чораҳои зарурӣ нисбат ба донишҷӯёни интизомашон суст, бадхон ва дарсгурез, ҳамкорӣ бо раёсат ва садорати факултетҳо дар ин ҳусус	
20.	Баланд бардоштани сифати кори маҳфилҳои донишҷӯӣ ва маҳфилҳои фанӣ	
21.	Баровардани газетаҳои деворӣ дар гурӯҳҳо, факултетҳо бахшида ба идҳо ва ҷашнвораҳо	
22.	Ташкил ва гузаронидани вохӯриҳо бо шоирон, нависандагон, намояндагони идораю вазоратҳои қудратӣ ва собиқадорони ҷангу меҳнат	
23.	Муҳокима ва ҷамъбаст намудани ҳисоботи кураторон ва ҷонишинони деканҳои факултетҳо оид ба ҳолати таълиму тарбия	
24.	Пешниҳоди ҳисоботи ҷонишинони деканҳо ва ноиби ректор доир ба корҳои ташкилӣ ва тарбиявӣ ҳар нимсола ва солона	
25.	Роҳбарӣ ва назорат ба ҷараёни кори Шӯрои кураторон	
26.	Таҳия ва татбиқи нақшаи чорабиниҳо ва барномаҳо оид ба проблемаҳои тарбия	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Замимаи 9

Варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти ноиби ректор оид ба муносибатҳои байналмилалӣ

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (ҳол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият	Эзоҳ
1.	Мутобиқи асноди меъёрии ҳуқуқӣ ба роҳ мондани муносибатҳои муассиса бо кишварҳои хориҷӣ ва созмонҳои байналмилалӣ		
2.	Таҳия ва ба имзо расонидани Созишнома ва тафохумномаҳои ҳамкорӣ бо муассисаҳои таълимии кишварҳои хориҷӣ		
3.	Назорат ва иҷрои асноди меъёрии ҳуқуқӣ оид ба муносибатҳои байналмилалӣ дар соҳаи маориф		
4.	Танзими раводид ва бақайдгирии шаҳрвандони кишварҳои хориҷӣ		
5.	Ташкили чараёни таълим, корҳои илмию тадқиқотӣ, методӣ ва тарбиявӣ бо шаҳрвандони кишварҳои хориҷӣ		
6.	Назорати иҷрои нақша ва барномаҳои таълимӣ, илмию тадқиқотӣ, методӣ ва корҳои тарбиявӣ бо донишҷӯёну аспирантон ва муҳаққиқони хориҷӣ		
7.	Таъмини иштироки муаллимон, аспирантону донишҷӯёни хориҷӣ дар озмун, симпозиум ва конферонсҳои минтақавию байналмилалӣ		
8.	Ташкили иштироки донишҷӯёни хориҷӣ дар конферонсҳои дохилҷумҳуриявӣ, минтақавӣ ва байналмилалӣ		
9.	Назорат ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии		

	Тоҷикистон, фармонҳои Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарорҳои мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон марбут ба муносибатҳои байналмилалӣ		
10.	Вазъи таълиму тарбия ва шароити зисти донишҷӯёни хориҷӣ		
11.	Иҷрои қарорҳои Шӯрои олимони муассисаи таълимӣ (дар баҳши байналмилалӣ)		
12.	Чорабиниҳо чиҳати беҳтар кардани таълиму тарбия, шароити зисти донишҷӯёни хориҷӣ ва муҳокимаи он дар Шӯрои олимони		
13.	Назорати иштироки донишҷӯёну аспирантони хориҷӣ дар дарс		
15.	Қор бо донишҷӯёни хориҷӣ берун аз соатҳои таълимӣ		
16.	Ҳисоботи оморӣ ва пешниҳоди онҳо ба идораву шӯъбаҳои дахлдор		
17.	Чораҳо чиҳати тақвият ва густариши ҳамкориҳо бо муассисаҳои таълимии кишварҳои хориҷӣ ва созмонҳои байналмилалӣ		
18.	Чораҳо чиҳати тақмили ихтисос ва бозомӯзӣ ба муассисаҳои таълимию илмии кишварҳои хориҷӣ фиристодани муаллимони, унвонҷӯён, аспирантону докторантони муассиса		
19.	Чораҳои андешидаи раёсат оид ба беҳтар намудани сифати таълими донишҷӯёни хориҷӣ		
20.	Чораҳои андешидаи раёсат оид ба беҳтар намудани сифати қорҳои илмии донишҷӯёни хориҷӣ		
21.	Назорати аттестатсияи донишҷӯёни хориҷӣ дар муассисаи таҳсилоти олиии қасбӣ		
22.	Таълиму тадриси забони давлатӣ дар гурӯҳҳои таълимӣ барои донишҷӯёни хориҷӣ		
23.	Вазъи таъмини донишҷӯёни хориҷӣ бо адабиёти илмӣ, манаграфияҳо ва дастурҳои илмӣ-методӣ		
24.	Иштироки донишҷӯёни хориҷӣ дар олимпиадаҳои фанӣ, конференсияҳо ва семинарҳои назариявӣ		
25.	Таъмин намудани раванди таълиму тарбияи донишҷӯёни хориҷӣ бо барномаҳои таълимӣ		
26.	Ҳисоботи семоҳа, нимсола ва солонии фаъолияти донишандӯзии донишҷӯёни кишварҳои хориҷӣ		

27.	Чамъи холҳо:		
-----	--------------	--	--

Замимаи 10

Варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти ноиби ректор оид ба иқтисод (хоҷагӣ)

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (хол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият
1.	Мутобиқи тартиботи муқаррагардида ҳал намудани масъалаҳои иқтисодӣ, таъмин намудани пояи моддии ҷараёни таълиму тарбия	
2.	Назорат ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба фаъолияти иқтисодӣ ва хоҷагидорӣ муассисаи таълимӣ вобаста аст	
3.	Назорат ва иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ вобаста ба фаъолияти иқтисодӣ ва хоҷагидорӣ муассисаи таълимӣ	
4.	Назорати воридшавии маблағи таълим аз гурӯҳҳои шартномавӣ	
5.	Назорати истифодаи мақсадноки маблағҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетии муассисаи таълимӣ	
6.	Ҳисоби арзиши хизматрасониҳои иловагии таълими пулакӣ дар мувофиқа бо Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон	
7.	Таъмин ва назорати техникаи бехатарӣ аз сӯхтор дар хобгоҳҳои донишҷӯён	
8.	Ташкил намудани шароити зисти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи президентӣ дар муассисаи таълимӣ таҳсил мекунад.	
9.	Ташкил ва таъмин намудани синфхонаҳо ба технологияи таълимии замонавӣ	
10.	Назорати доимии вазъи санитарии гигиении муассисаи таълимӣ	
11.	Ташкили корҳои хоҷагидорӣ ва мустаҳкам кардани пояи моддӣ техникаи муассисаи таълимӣ	
12.	Назорати иҷрои харҷномаи муассисаи таълимӣ	
13.	Ташкили дурусти ҳисоботи оморӣ ва пешниҳоди он ба идораҳои дахлдор	
14.	Назорат аз рӯи сифати корҳои сохтмонӣ, таҷдид, барқарорсозӣ, таъмири асосии биноҳои таълимӣ ва хобгоҳҳо	
15.	Таҳияи нархномаи хизматрасонии иловагии пулакӣ дар асоси	

	Тавсияномаи арзиши намунавии хизмати иловагии таълими пулакӣ дар муассисаҳои таълимии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
16.	Таҳияи лоиҳаи бучети муассисаи таълимӣ дар мувофиқа бо Вазорати маориф ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	
17.	Фаъолияти донишгоҳ вобаста ба баланд бардоштани маоши кормандон ва дигар воситаҳои ҳавасмандкунӣ	
18.	Ҳаҷми ёрӣ ва шумораи кормандони ёрии яквақта гирифта	
19.	Таъмин ва назорати техникаи бехатарӣ аз сӯхтор дар биноҳои таълимӣ	
20.	Назорати иҷроӣ қарорҳои Шӯрои олимон, ҷаласаҳои назди ректор дар масъалаи иқтисодӣ ва хоҷагидорӣ	
21.	Назорат ва ташкил намудани корҳои хоҷагидорӣ	
22.	Ба нақшагирии масъалаҳои иқтисодиёти муассисаи таълимӣ	
23.	Ба танзим даровардани қори кормандони техникаӣ ва хобгоҳҳо	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Замимаи 11

Варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти декани факултет

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (ҳол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият
1.	Мутобиқи Конститутсия ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф ташкил намудани ҷараёни таълиму тарбия	
2.	Назорати иҷроӣ барномаҳо ва нақшаи таълимӣ	
3.	Назорат аз болои иҷроӣ раванди таълим	
4.	Назорати давомот ва азхудкунии донишҷӯён	
5.	Ташкили сессияҳои санҷишию имтиҳонӣ	
6.	Дуруст ба роҳ мондани имтиҳони давлатӣ ва рисолаҳои дипломӣ	
7.	Ташкили ҷараёни таҷрибаомӯзии истехсолӣ ва омӯзгорӣ	
8.	Ташкил ва назорат аз болои татбиқи шаклҳои нави таълим	
9.	Назорати фаъолияти кураторони гурӯҳҳо	
10.	Интиҳоб ва тақсимои ҳайати профессорону устодон дар байни кафедраҳо	
11.	Тасдиқи нақшаҳои инфиродии устодон	
12.	Назорати иҷроӣ сарбории устодон	
13.	Ташкили босифати шаклҳои гуногуни таълим (лексияҳо, семинарҳо, корҳои амалӣ ва ғайра)	
14.	Банақшагирии дурнамои корҳои илмӣ	
15.	Назорати нашри адабиёти таълимӣ ва илмӣ методӣ	
16.	Интиҳоби аспирантон, коромӯзон ва довталабон	
17.	Гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ, озмунҳо ва ғайра	
18.	Ташкили кор оид ба қабули довталабон	
19.	Ташкили робита бо хатмкунандагони солҳои пешин	
20.	Назорати қори кормандони техникаӣ	
21.	Назорат ва иҷроӣ қарорҳои Шӯрои олимон, Шӯрои илмӣ-методӣ	
22.	Андешидани чораҳои зарурӣ оид ба таълиму тарбия ва шароити зисти донишҷӯёне, ки тибқи квотаи президентӣ таҳсил мекунанд	

23.	Таҳияи босифати ҳуҷҷатҳои корӣ	
24.	Чораҳои мушаххас андешидан бо мақсади баланд бардоштани сифати таълиму тарбия	
25.	Ташкили бевоситаи корҳои таълимӣ, тарбиявӣ, илмӣ-методӣ, тайёркунӣ ва тақмили ихтисоси кадрҳои илмӣ-педагогӣ	
27.	Назорат ва татбиқи амалии Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва дигар Низомномае, ки бо қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, назорат ва иҷрои феҳристи ҳуҷҷатгузори Низомномаи факултет ва кафедраи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Замимаи 12

Варақаи баҳодихӣ ба фаъолияти мудири кафедра

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (ҳол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият
1.	Мутобиқи Конститутсия ва дигар ҳуҷҷатҳои меъриии ҳуқуқии соҳаи маориф ташкил намудани чараёни таълиму тарбия аз рӯи фанҳои таълимии кафедра	
2.	Назорати доимии сифати дарсҳои тахассусӣ	
3.	Гузaronидани машвараҳои таълимию методӣ бо аъзои кафедра	
4.	Расонидани ёрии амалӣ ба омӯзгорони ҷавон	
5.	Банақшагирӣ, роҳбарӣ ва назорати иҷрои мавзӯҳои тадқиқоти илмӣ	
6.	Муҳокимаи корҳои илмии ба анҷомрасида	
7.	Амалигардонии натиҷаҳои корҳои илмӣ	
8.	Назорати тақсимот ва иҷрои сарборихои устодон	
9.	Банақшагирии корҳои илмию методии кафедра	
10.	Ҷавобгарӣ ба сифати тайёр намудани му-тахассисон	
11.	Назорати иҷрои вазифаҳои устодон	
12.	Роҳбарӣ ба корҳои истехсолӣ, таҷрибаомӯзӣ, курсӣ ва дипломӣ	
13.	Баррасии нақшаву барномаҳои инфиродии таълимӣ, илмӣ, методӣ ва тарбиявии устодон	
14.	Тайёр намудани кадрҳои илмӣ-педагогӣ	
15.	Баррасии рисолаҳои номзадӣ ва доктории аз берун воридшаванда	
16.	Барқарор намудани алоқа бо истехсолот	
17.	Ташкили робитаи мунтазам бо хатмкунандагон	
18.	Ташкилу баррасии дарсҳои кушод ва ба дарсӣҳамдигардариҳои устодон	
19.	Муҳокимаи матни лексияҳои устодон	
20.	Таҳия ва истифода бурдани технологияи нави таълим ҳангоми машғулиятҳо	
21.	Таҳия ва пешниҳоди маводи таълимӣ ба нашр	

22.	Роҳбарӣ ба корҳои илмӣ тадқиқоти устодон	
23.	Таҳияи китобҳои дарсӣ, дастурҳои илмӣ-методӣ	
24.	Пешниҳоди тақризи ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, маводи таълимӣ	
25.	Ташкил ва ба роҳ мондани корҳои тарбиявии устодон	
26.	Ташкил ва гузаронидани санҷишу имтиҳони ҷорӣ	
27.	Дуруст ба роҳ мондани ҳуҷҷатнигорӣ дар асоси феҳристи Низомномаи кафедраи муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
	Ҷамъи ҳолҳо:	

Замимаи 13

**Варақаи баҳодихӣ
ба фаъолияти ассистентон, омӯзгорон, саромӯзгорон ва дотсентон
профессорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ**

№	Номгӯи фаъолият барои баҳодихӣ	Баҳо (ҳол) аз 0 то 10 ба ҳар як намуди фаъолият
1.	Мавҷуд будани нақша ва барномаҳои таълимӣ	
2.	Иштирок дар кори конференсияву семинарҳои дохилидониишгоҳӣ ва ҷумҳуриявӣ	
3.	Таъмин будани донишҷӯён бо дастури китобҳои дарсии фанни омӯхташаванда	
4.	Азҳуднамоии барномаи таълимӣ аз тарафи донишҷӯён 60-100%	
5.	Истифода аз аёният дар дарс	
6.	Дар асоси талабот пур кардани журналҳо	
7.	Омодагӣ ва тарзи дарсгузаронии устод	
8.	Роҳбарӣ (мушовирӣ) ба корҳои курсӣ, дипломӣ ва рисолаҳои илмӣ унвонҷӯён, аспирантон ва докторантон	
9.	Корҳои таълимӣ-методӣ дар давоми панҷ сол	
10.	Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дар давоми панҷ сол	
11.	Иштироки донишҷӯён ба дарси устод	
12.	Бадарсиҳамдароии устод	
13.	Иштирок дар дарсҳои кушод	
14.	Таҳлили дарсҳо ва тавсияҳо ба устодони ҷавон	
15.	Кор бо донишҷӯёни суҷхон	
16.	Назорати корҳои инфиродии донишҷӯён	
17.	Мавҷуд будани матни лексияҳо	
18.	Тибқи талабот гузаронидани дарсҳои амалӣ ва семинарӣ	
19.	Иҷрои нақшаҳои инфиродӣ дар давоми панҷ сол	
20.	Бозомӯзӣ ва курси такмили ихтисос (тибқи талабот)	
21.	Гузаронидани дарсҳои тарбиявӣ (дарсҳои кураторӣ)	
22.	Иштирок дар чорабиниҳои ҷамъиятӣ	
23.	Сифати ҳуҷҷат ва ҳуҷҷатнигории устод	

24.	Собиқаи бефосилаи кори омӯзгорӣ	
25.	Мавҷуд будани Нақшаи кори тарбиявӣ (дар сурати куратори гурӯҳ будан)	
26.	Иҷрои сарбории устод дар давоми сол	
27.	Истифодабарии техникаю технологияи муосир	
	Барномаи пеш аз аттестатсионии омӯзгор	
	Чамъи ҳолҳо:	

Бо қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз «__»_____ соли 2011 №__ тасдиқ шудааст

Тартиб ва шартҳои баҳогузорию рейтингии фаъолияти ҳайати профессорону омӯзгорони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

1. Муқаррароти умумӣ

1) Тартиби мазкур бо мақсади муайян кардани сифати кори ҳайати профессорону омӯзгорон (мудирони кафедраҳо, профессорон, дотсентон, муаллимони калон ва ассистентон (устодон), ки дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи вазифаи штатӣ ва ҳамкор фаъолият менамоянд, таҳия гардидааст.

Мақсади ниҳоии низоми баҳодиҳии рейтингии фаъолияти ҳайати профессорону омӯзгорон (мудирони кафедраҳо, профессорон, дотсентон, муаллимони калон ва ассистентон (устодон) ин баландбардории самаранокии кор ва рақобатпазирии коллективи илмӣ-омӯзгории муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва беҳтаркунии сифати тайёркунии мутахассисон ба ҳисоб меравад.

2) Асоси меъёрии ҳуқуқӣ барои баҳогузорию сифати кори ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон талаботи таҳассусии онҳо, инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии амалкунанда мебошад, ки сифат ва сатҳи фаъолияти онҳоро муайян мекунад.

2. Баҳогузорию сифати кори ҳайати профессорону омӯзгорон

3) Баҳогузорию рейтингӣ барои баландбардории самаранокии фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва сохторҳои он оид ба амалигардонии барномаҳои касбии таълимӣ ва корҳои илмӣ ба роҳ монда мешавад.

Баҳогузорию рейтингии сифати кори ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон чунин амалӣ карда мешавад:

-хамасола аз ҷониби кафедра ҳангоми ҷамъбасти натиҷаҳои иҷрои нақшаи инфиродии омӯзгор;

-ҳангоми интихоби омӯзгор, пеш аз бастани шартномаи меҳнатӣ.

Вазифаҳои асосии баҳодихии рейтингии фаъолияти ҳайати профессорону омӯзгорон инҳо мебошанд:

-ҷорӣ кардани меъёрҳои ягона барои баҳодихӣ ва назорати сифати таълим ва самаранокии кори омӯзгор;

-муайян намудани ҳолати ҷорӣ ва сатҳи кори омӯзгорӣ ва илмӣ-тадқиқотӣ;

ҳавасмандгардонии шаклҳои фаъолияте, ки ба баландшавии рейтингии кафедраҳо, факултетҳо ва муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мусоидат мекунад;

-баландбардории ҳавасмандии ҳайати профессорону омӯзгорон баҳри беҳдошти сифати фаъолияти таълимӣ, таҳассусӣ ва касбӣ;

-инкишофи ташаббуси эҷодии ҳайати профессорону омӯзгорон, маҳсулнокии фаъолияти таълимӣ, илмӣ-тадқиқотӣ, методӣ ва омӯзгории онҳо;

-баҳои тафриқавӣ ба фаъолияти ҳайати профессорону омӯзгорон бо мақсади дастгирии аъзои фаъоли коллектив;

-беҳдошти сифати таълим ва корҳои тарбиявӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ.

4) Ҳуҷҷати асосӣ, ки натиҷаҳои баҳогузориҳои кори омӯзгорро инъикос менамояд, ҳулосаи кафедра мебошад, ки аз рӯи натиҷаҳои муҳокимаи ҳисоботи ҳаггии омӯзгор дар ҷаласаи кафедра тартиб дода шуда, аз ҷониби мудирӣ кафедра имзо карда шудааст. Дар ҳулоса баҳои кори таълимӣ, таълимӣ-тарбиявии берун аз дарс, таълимӣ-методӣ (тайёрӣ ва интишори китобҳои дарсӣ, воситаҳои таълимӣ, нишондодҳои методӣ, маърузаҳо дар конференсияҳои методӣ ва ғ.), баландбардории ихтисоснокии илмӣ-педагогӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ ташкилӣ-идоракунии ва ҷамъиятӣ низ нишон дода мешавад.

5) Ҳангоми баҳогузориҳои рейтингии сифати кор ҳуқуқи омӯзгор оид ба озодии интихоб ва истифодаи методикаи таълим ва тарбия, воситаҳои таълимӣ, маводи дидактикӣ, китобҳои дарсӣ ва методҳои баҳогузориҳои сатҳи дониш ва маҳорати касбии донишҷӯён ба ҳисоб гирифта мешавад.

6) Дар натиҷаи муҳокимаи кори фаъолияти омӯзгор кафедра оид ба натиҷаи иҷрои нақшаи инфиродӣ дар соли таҳсили сипаригашта, салоҳиятнокии касбӣ, муносибат нисбат ба кори онҳо қарорҳо қабул менамояд.

7) Қарор ва тавсияҳои кафедра дар мӯҳлати то як моҳ дар Шӯрои олимони факултет баррасӣ мешавад.

8) Агар омӯзгор бо қарори кафедра розӣ набошад, комиссияи нав аз ҷониби Шӯрои олимони факултет ташкил карда мешавад.

3.Тартиби кори комиссия оид ба баҳогузориҳои сифати кори омӯзгорон, интихоби ҳайати он ва тартиби қабули қарорҳо

9) Барои баҳогузорию рейтингии сифати кори омӯзгор дар ҳар як факултет комиссия оид ба баҳогузорию сифати кори рейтингии омӯзгорон дар ҳайати декан, муовинони вай, намояндагони кафедраҳои факултет ва ташкилоти иттифоқи касаба ташкил карда мешавад. Раиси комиссия, ҷонишини вай ва котиб аз ҷониби аъзои комиссия дар ҷаласаи ташкилӣ бо овоздиҳии аксарият интихоб мегарданд.

10) Ҳайати расмӣ комиссия бо фармони декани факултет тасдиқ карда мешавад. Намояндагони кафедраҳои факултет ба ҳайати комиссия аз рӯи пешниҳод ва тавсияи кафедраҳо ворид карда мешаванд. Намояндаи ташкилоти иттифоқи касаба ба ҳайати комиссия дар асоси қарори ташкилоти иттифоқи касаба ворид карда мешавад.

11) Қабл аз баргузорию кори комиссия омӯзгоре, ки қору фаъолияти ӯ баррасӣ мегардад, даъват карда мешавад, комиссия ба дарсҳои ӯ мебарояд ва дар ҳамин замина ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки барои баҳогузорию сифати кори омӯзгор ҳатмӣ мебошанд, ҷамъоварӣ мегардад.

12) Комиссия ҳуқуқ дорад, ки ғайр аз амалиёти пешбинигардида, дар байни донишҷӯёне, ки дар семестри гузашта аз ин омӯзгор таълим мегирифтанд, пурсиш гузаронад ва донишҳои онҳоро санҷад.

13) Омӯзгоре, ки фаъолияти ӯ аз ҷониби комиссия аз нуқтаи назари тавсифи сифатнокӣ баҳогузорӣ карда мешавад, ба таври ҳатмӣ дар ин бора дар мӯҳлати на дертар аз 1 моҳ то оғози муҳокимаи ин масъала аз ҷониби комиссия, баъди қабули қарори мушаххас хабардор карда мешавад. Хабарнома аз ҷониби раиси комиссия имзо гардида, ба омӯзгор супорида мешавад. Инчунин, нусхаи хабарнома ба кафедрае, ки омӯзгор дар он фаъолият менамояд, ирсол карда мешавад.

Агар омӯзгор вазифаи мудирӣ кафедраро ишғол намояд, он гоҳ хабарнома дар як нусха ба ӯ супорида мешавад.

14) Дар як вақт бо супоридани хабарнома ва ё на дертар аз 3 рӯз баъди оғоҳ намудани омӯзгор оид ба баҳогузорию сифати кори ӯ аз ҷониби комиссия намояндаҳо таъин карда мешаванд, ки дар мӯҳлати на кам аз 2 ҳафта то оғози муҳокима ва қабули қарор, дар машғулиятҳои омӯзгор иштирок менамояд ва дар байни донишҷӯён пурсишҳо мегузаронанд.

15) Барои баҳогузорию рейтингии сифати кори омӯзгори калон комиссия, инчунин, маводи методӣ, коркардҳо, воситаҳои таълимии ӯро (барои дотсент, профессор-воситаҳои таълимӣ, мақолаҳои илмӣ, монографияҳо ва дигар шаклҳои таҳқиқоти илмӣ) истифода мебарад, ки ҳангоми пешниҳоди қарор ба инобат гирифта мешаванд.

16) Омӯзгор ҳуқуқ дорад ба комиссия барои баҳогузорию рейтингии фаъолияти худ ҳамагуна ҳуҷҷатҳои иловагиро, ки таҳассуснокӣ ва салоҳиятнокии ӯро тасдиқ менамоянд, пешниҳод созад.

17) Ба омӯзгоре, ки фаъолияти ӯ аз ҷониби комиссия баҳогузорӣ мешавад, мудирӣ кафедра пешниҳод тайёр менамояд, ки дар он баҳогузорию ҳаматарафаи салоҳиятнокии касбии омӯзгор, муносибати ӯ

ба кор ва иҷрои ӯҳдадориҳои хидмати, натиҷаҳои фаъолият дар соли таҳсили фарорасида баррасӣ мегардад.

Бо маводи зикргардида омӯзгор бояд на дертар аз ду ҳафта то оғози ҷаласаи комиссия оид ба ҳалли масъалаи сифати фаъолияти ӯ бояд ошно гардад.

18) Ҷаласаи комиссия он вақт ҳукми қонунӣ мегирад, ки дар он на кам аз 2/3 ҳиссаи аъзои он иштирок намоянд. Бе намояндаи иттифоқи касаба баргузори ҷаласаи комиссия ғайриимкон аст.

19) Бо хоҳиши омӯзгор комиссия ҳуқуқ дорад, дар ҳолати ҳозир набудани ӯ қарор қабул кунад. Дар сурати бесабаб иштирок накардан дар ҷаласаи якум ва 2-юм комиссия ҳуқуқ дорад, ки хулосаҳои худро дар шакли қарор тасдиқ намояд.

20) Комиссия ҳуҷҷатҳои пешниҳодгардидаро дида баромада, фикру мулоҳизаҳои омӯзгорро мешунавад. Муҳокима бояд объективона ва хайрхоҳона гузарад.

21) Комиссия бо бартарияти овоздиҳии зиёди аъзои комиссия, ки дар ҷаласа иштирок кардаанд, қарор қабул менамояд. Ҳар як аъзои комиссия, ки бо қарори шумораи зиёди аъзо розӣ нест, ҳуқуқ дорад, ки фикру мулоҳизаҳои худро ибраз намояд ва он ба қарори ҷаласаи комиссия замима карда мешавад.

22) Дар қарори ҷаласаи комиссия ҳамаи аъзои комиссия, ки дар ҷаласа иштирок намудаанд, имзо мекунанд.

23) Нусхаи қарори комиссия ба омӯзгор ва инчунин ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои маълумот дар мӯҳлати то 3 рӯз баъди қабули қарор пешниҳод карда мешавад.

4.Баҳогузори натиҷаҳои кори комиссия ва қабули қарор

24) Аз рӯи натиҷаҳои кори комиссия ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад, ки омӯзгорро аз кор озод намояд, ба кори дигар гузаронад ва ё барои идомаи фаъолият дар ҳамон вазифа иҷозат диҳад.

25) Розигии омӯзгор барои интиқол ба вазифаи дигар, кори дигар ва ё ба дигар қисмати сохтори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи натиҷаҳои баҳогузори сифати фаъолияти ӯ бояд дар шакли хаттӣ аз ҷониби маъмурият гирифта шавад.

26) Баъди қабули қарор аз ҷониби ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ он ба Шӯъбаи кадрҳо ирсол гардида, ба парвандаи шахсии омӯзгор гузошта мешавад.

27) Аз болои қарори маъмурият дар бораи аз кор озод намудан омӯзгор метавонад ба суд бо эътирознома муроҷиат намояд.

5.Натиҷаҳои баҳогузори рейтинги ҳаёти профессорону омӯзгорон

28) Баҳогузори рейтинги ҳаёти профессорону омӯзгорон имконият медиҳад, ки ба фаъолияти ҳар як омӯзгор дар соли сипаришуда, баҳои воқеӣ гузошта шавад, ҳамзамон ба омӯзгор шароит фароҳам меояд, ки чиҳатҳои манфии кори худро муайян намояд ва вобаста ба ин

фаъолияташро барои соли оянда дуруст ба нақша гирад. Чунин тарзи баҳогузори ба кӯшиши омӯзгорон барои баландбардории дараҷаи тахассусӣ-илмӣ, касбият ва маҳорати омӯзгорӣ таъсири мусбат расонида, дар навбати худ ба баландшавии сифати тайёр намудани мутахассисон ва афзоиши рейтинги муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мусоидат мекунад. Баҳои рейтингро, инчунин ҳангоми гузаронидани интиҳоби озмуни довталабон барои ишғоли вазифаҳои холии ҳайати профессорону омӯзгорон ва таъини иловапулиҳои ҳавасмандгардонӣ ба музди меҳнат метавон истифода намуд.

Замимаи 1

Нишондодҳои ҳисоби баҳои рейтингии ҳайати илмию педагогӣ

№ р/т	Нишондодҳо барои ҳисоби баҳои рейтингӣ	Ҳол	Эзоҳ
1	Академики Академия илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	15	
2	Профессор, доктори илм	10	
3	Профессор, номзади илм	8	
4	Дотсент, доктори илм	7	
5	Дотсент, номзади илм	6	
6	Муаллими калон, номзади илм	5	
7	Муаллими калон	3	
8	Муаллим, ассистент	2	
9	Узви академияи байналмиллалӣ	10	
10	Узви академияи соҳавӣ	8	
11	Аъзои академияи ҷомеашиносӣ	6	
12	Ходими шоистаи илм ва техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон	10	
13	Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон	8	
14	Корманди шоистаи соҳавӣ	6	
15	Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон	5	
16	Лауреати мукофотҳои байналмиллалӣ	15	
17	Лауреати мукофотҳои давлатӣ	10	
18	Профессори фахрии донишгоҳи ҳоричӣ	10	
19	Профессори фахрии донишгоҳи ҷумҳуриявӣ	8	
20	Ректор (директор)-и муассисаи таълимӣ	15	
21	Ноиби ректор (директор)-и муассисаи таълимӣ	10	
22	Роҳбари шӯбаи муассисаи таълимӣ	8	
23	Декани факултет	6	
24	Роҳбари самти илмӣ дар факултет	5	
25	Ҷонишини декани факултет	3	
26	Мудири кафедра	5	
27	Роҳбари самти илмӣ дар кафедра	3	
28	Раиси шӯрои диссертатсионӣ	15	
29	Ҷонишини раиси шӯрои диссертатсионӣ	10	
30	Котиби шӯрои диссертатсионӣ	9	
31	Узви шӯрои диссертатсионӣ	8	
32	Узви шӯрои шӯроҳои педагогӣ ва олимони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	7	

33	Котиби шӯроҳои педагогӣ ва олимони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	7,5	
34	Узви шӯрои марказӣ	6,5	
35	Узви шӯроҳои педагогӣ ва олимони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	5	
36	Узви шӯрои методии факултет	15	

Замимаи 2

Критерияҳои баҳодихии рейтингии фаъолияти устодони кафедра ва факултети муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ

р/т	Номгӯи корҳо	Ченак	Баҳо (балл)
1	Корҳои таълимӣ		
1.1	Сарбории умумии устодон	соатҳо	
1.2	Роҳбарии лоиҳаҳо ва корҳои курсии донишҷуён		
1.2.1	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «аъло»</i>	1 донишҷуӣ	0,3
1.2.2	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «хуб»</i>	1 донишҷуӣ	0,2
1.2.3	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «миёна»</i>	1 донишҷуӣ	0.1
1.3	Роҳбарии лоиҳаҳо ва корҳои дипломи донишҷуён		
1.3.1	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «аъло»</i>	1 донишҷуӣ	3
1.3.2	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «хуб»</i>	1 донишҷуӣ	2
1.3.3	<i>ҳимоя шуд бо баҳои «миёна»</i>	1 донишҷуӣ	1
2	Корҳои таълимӣ методӣ		
2.1	Китоби дарсии дар ШММ тасдиқшуда ё бо грифи ВМ ҶТ чоп шуда	1 Ҷ-Ҷ.	5
2.2.	Конспекти лексияҳои бо иҷозати ШММ чопшуда	1 Н-Ҷ.	2
2.3	Дастурҳои методӣ барои иҷрои ЛК, КК ва ЛД, барои иҷроиши корҳои лабораторӣ ва амалӣ, барои ташкили таҷрибаомузии истеҳсолӣ	1 Ҷ.-Ҷ.	1,5
2.4	Дастури методӣ ва корҳои контролӣ барои донишҷуёни шӯъбаи ғойбона	1 Ҷ-Ҷ.	1,5
2.5	Навиштани китоби электронӣ	1 CD	5
2.6	Сохтани стенди лабораторӣ ё истеҳсолӣ бо тасдиқи акти ИТМ муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	1 воҳид	10
3	Корҳои таълимӣ ташкилӣ		
3.1	Ташкили шартномаи ҳоҷагӣ бо маблағгузори ғайрибучавӣ (барои роҳбарон ва иҷрокунандагонӣ лоиҳа)	1 лоиҳа	10
3.2	Ташкили синфхонаҳо бо фанҳои таълимдодашавандаи устодон	1 синф	10
3.3	Ташкил ва гузаронидани конференсияҳои методӣ дар базаи муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	1 конф.	5
3.4	Даршикани устодон	1 даршиканӣ	-20
4	Корҳои тарбиявӣ ва варзишию оммавӣ		
4.1	Ташкили лоиҳаҳои мухтасар барои ҷалб намудан ба машғулиятҳои берун аз дарс, фаъолияти варзишию оммавӣ ва фарҳангии тарбиявӣ	1 лоиҳа	3
4.2	Ташкил ва гузаронидани олимпиадаҳо	1 олимпиада	2
4.3	Ташкили рузҳои кафедра ва дигар чорабиниҳои муассисаи таълимӣ ва инчунин дар ҳобгоҳҳо (барои ташкилкунанда)	1 чорабинӣ	1
4.4	Роҳбарии сексияҳои фарҳангии тарбиявии муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	1 сексия	3
4.5	Корҳои кураторӣ дар гурӯҳҳо	1 гурӯҳ	10
4.6	Иштироки устодон дар чорабиниҳо, ҳашарҳо ва шанбегӣҳо		
4.6 -	<i>Ҷумҳуриявӣ</i>	1 чорабинӣ	5

4.6.2	шаҳрӣ	1 чорабинӣ	3
4.6.3	<i>дохилитаълимгоҳӣ</i>	1 чорабинӣ	2
47	Иштироки устодон дар спартакиадаҳо (мусобикаҳо)-и варзишӣ		
4.7.1	<i>ҷу.ҷуриравӣ</i>	1 мусобика	5
4.7.2	шаҳрӣ	1 мусобика	3
4.7.3	<i>дохилитаълимгоҳӣ</i>	1 мусобика	2
5	Корҳои илмӣ		
5.1	Монографияҳои нашрсуда		
5.1.1	<i>монографияҳои дар навиришҳои ҷумҳуриравӣ чоп шуда</i>	1 Ҷ.Ҷ.	2
5.1.2	<i>монографияи дар навиришҳои хориҷи кишвар чоп шуда</i>	1 Ҷ.Ҷ.	4
5.1.3	<i>монографияҳои дар навиришҳои берунмарзӣ чоп шуда</i>	1 Ҷ.Ҷ.	5
5.2	Мақолаҳои илмӣ нашрсуда		
5.2.1	<i>дар навиришҳои байналмиллалӣ</i>	1 мақола	4
5.2.2	<i>дар навиришҳои ҷумҳуриравӣ</i>	1 мақола	2
5.2.3	<i>Навиришҳои фишурдаҳои баромадҳо дар конфронсҳо</i>		
5.3	<i>байналмиллалӣ</i>	1 баромад	3
5.3.1	<i>минтақавӣ</i>	1 баромад	2
5.3.2	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 баромад	1
5.3.3	<i>Экспонатҳо дар намоишгоҳҳо</i>		
5.4	<i>байналмиллалӣ</i>	1 экс.	15
5.4.1	<i>минтақавӣ</i>	1 экс.	10
5.4.2	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 экс.	5
5.5	Ташкили конфронсҳои илмӣ ва илмию методӣ (барои ташкилкунандаҳои конфронс)		
5.5.1	<i>байналмиллалӣ</i>	1 конфронс	10
5.5.2	<i>минтақавӣ</i>	1 конфронс	5
5.5.3	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 конфронс	5
5.6	Таҳия маводҳои конфронсҳои илмӣ ва илмию методӣ (барои муҳаррири масъули маҷмуаи илмӣ)		
5.6.1	<i>байналмиллалӣ</i>	1 конфронс	5
5.6.2	<i>минтақавӣ</i>	1 конфронс	4
5.6.3	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 конфронс	3
5.7	Роҳбарии аспирантон ва мушовири илмӣ докторантҳо		
5.8	Роҳбарии аспирант	1 аспирант	20
5.8.1	Роҳбарии унвонҷӯ	1 унвонҷӯӣ	15
5.8.2	Роҳбарии коромӯз-тадқиқотчи	1 кор-тадқ	10
5.8.3	машваратчи илмӣ докторант ва ходими калони илмӣ	1 док	30
5.8.4	Шумораи аспирантоне, ки соҳиби мукофот ё бурсаҳо ҳастанд		
5.9	<i>байналмиллалӣ</i>	1 аспирант	4
5.9.1	<i>минтақавӣ</i>	1 аспирант	2
5.9.2	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 аспирант	1
5.9.3	Соҳибони мукофот ва ифтихорномаҳо аз рӯи кори илмӣ		
5.10	<i>байналмиллалӣ</i>	1 аспирант	7
5.10.1	<i>минтақавӣ</i>	1 аспирант	6
5.10.2	<i>ҷумҳуриравӣ</i>	1 аспирант	5
6	Фаъолияти ихтироъкорӣ		

6.1	Гирифтани натиҷаҳои мусбӣ оид ба арзҳо	1 арз	4
6.1.1	аз он ҷумла бо донишҷӯён	1 арз	5
6.2	Гирифтани патент	1 патент	5
6.2.1	аз он ҷумла бо донишҷӯён	1 патент	7
6.3	Наشري маълумоти патентӣ ё динар маълумоти илмию техникӣ дар варақаи иттилоотӣ	1 варақа	1
7	Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ ва илмӣ-истехсолӣ		
7.1	Ҳаҷми корҳои илмию тадқиқоти буҷавӣ		
7.1.1	барои роҳбар аз ҳаҷми умумии корҳои илмию тадқиқотӣ	ҳаз.сомони	1
7.1.2	барои иҷроқунандагон	ҳаз.сомони	0,5
7.2	Ҳаҷми корҳои илмию тадқиқоти шартномаҳои хоҷагӣ		
7.2.1	барои роҳбар аз ҳаҷми корҳои илмию тадқиқотӣ	ҳоз.сомони	2
7.2.2	барои иҷроқунандагон	ҳаз.сомони	1
7.3	Чалб намудани донишҷӯён ба иҷроиши корҳои илмию тадқиқотии маблағгузор	1 нафар	0,5
7.4	Доштани иҷозатномаҳои махсус (литсензияҳо) барои ҳалли проблемаҳои илмию истеҳсолӣ	1 литсензия	5
8	Тайёр намудани таҳрир ва тақризҳо		
8.1	Ба монографияҳо, китобҳои дарси ва воситаҳои таълимӣ		
8.1.1	дар нашриётҳои тақризи Федератсияи Россия чопшуда	1 китоб	3
8.1.2	Дар нашриётҳои ҷумҳуриявӣ чопшуда	1 китоб	1,5
8.2	Ба диссертатсия докторӣ	1 тақриз	2
8.3	Ба диссертатсия номзадӣ	1 тақриз	1
8.4	Ба мақолаи илмӣ	1 тақриз	0,5
9	Иштирок ва роҳбарии корҳои илмию тадқиқоти донишҷӯён (КИТД)		
9.1	Роҳбарии КИТД бо пешниҳоди баромадҳои донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ		
9.1.1	то се баромад	баромад	0,1
9.1.2	аз чор то даҳ баромад	баромад	0,25
9.1.3	зиёда аз даҳ баромад	баромад	1
9.2	Пешниҳоди КИТД ба намоишгоҳҳо		
9.2.1	доҳили муассисаи таълимӣ	1 кор	3
9.2.2	ҷумҳуриявӣ	1 кор	4
9.2.3	байналмиллалӣ	1 кор	6
9.2.4	агар КИТД дар намоишгоҳҳо мукофонида шаванд, он гоҳ балли онҳо ба коэффитсивти дар поён нишондода харб мешаванд:		
9.2.4.1	барои дипломи дараҷаи 1		3
9.2.4.3	барои дипломи дараҷаи 2		2
9.2.4.3	барои дипломи дараҷаи 3		1
9.3	Пешниҳоди кори тадқиқотии дипломӣ аз тарафи донишҷӯ	1 кор	2
10	Ҳимояи диссертатсияҳо		
10.1	Ҳимояи диссертатсияҳои номзадӣ:		
10.1.1	барои унвонҷӯӣ		20
10.1.2	барои роҳбар		20
10.2	Ҳимояи диссертатсияи докторӣ		
10.2.1	барои унвонҷӯӣ		50
10.2.2	барои мушовир		50
11	Фаъолияти байналмиллалӣ		

11.1	Ҳамкорию муштраки лоиҳаҳои илмию техникаӣ		
11.1.1	бе маблағгузорӣ	1 лоиҳа	5
11.1.2	бо маблағгузорӣ	1 лоиҳа	10
12	Дигар намуди корҳо		
12.1	Корҳои таълимӣ, илмӣ ва ташкилӣ, ки дар дохили кафедра иҷро шудааст (балли мудири кафедра)		0-15
12.2	Корҳои таълимӣ, илмӣ ва ташкилӣ, ки дар дохили факултет иҷро шудааст (балли декани факултет)		0-30
	Балли умумӣ:		

Эзоҳ: Дар банди 1.1.- х, ҳамчун тақсимкунандаи сарбории умумии устодон, нисбат ба сарбории меъерӣ мувофиқи вазифаи ишғолкардашуда, муайян карда шаванд

Чадвали баҳоҳо

1	2	3	4
Ба талабот ҷавобгӯ Нест	Қисман ба талабот ҷавобгӯ аст	Ба талабот ҷавобгӯ аст	Аъло аст
аломатҳои ҷудоғонаи ахлоқу кирдори хуб қайд шудаанд	аломатҳои рафтори ба талабот ҷавобгӯ вучуд дорад	индикаторҳои рафтори ба талабот ҷавобгӯ, ба таври кофи вучуд дорад.	ҳамаи рафтору кирдори талаботӣ вучуд доранд.
ахлоқу кирдори хуб нисбатан кам қайд мешавад	рафтори талаботӣ дар бисёр ҳолатҳо қайд мешавад	рафтору кирдори талаботӣ ҳамеша қайд мешавад	рафтори лозима олиҷаноб зоҳир мегардад
муваффақиятҳо дар ҳолатҳои оддӣ ва на он қадар назаррас қайд шудаанд.	муваффақиятҳои оддӣ дар аксар ҳолатҳо ба назар мерасад.	муваффақиятҳои дараҷа ва вазнинии миёна ошкор мешаванд.	муваффақиятҳои олии назаррас бо навоариҳо зоҳир мегардад.
барои иҷрои вазифаи худ ба роҳнамоии роҳбар мӯҳтоҷ аст	барои иҷрои мустақилонаи вазифа бо дастгирии роҳбар кодир аст	пурра мустақилона вазифаҳоро ҳал менамояд	намунаи ибрат ба дигарон аст

Баҳодихӣ аз тарафи роҳбари шӯъба гузаронида мешавад. Имконияти худбаҳодихии кормандон мавҷуд аст, ки баъд аз он баҳои ниҳой (қатъӣ) аз тарафи роҳбар дода мешавад.

Салоҳиятҳои умумии коргарони ихтисосманд

Салоҳиятҳо	Аломатҳои рафтору кирдор (муайянкунадаи салоҳият)	Баҳои роҳбар			
		4	3	2	1

Тамоюл ба натиҷа

Қобилияти саривақт ба натиҷа ноилгардӣ. Субботкорӣ ва фаъоли дар ноилгардии натиҷаи лозима	Возеҳ фаҳмидани масъалаи гузошташуда ва натиҷаи ба нақшагирита. Ба мақсад мувофиқ амал намудан. Дар рафти (чараёни) иҷрои вазифа амали худро мустақилона назорат ва ислоҳ мекунад. Субботкорӣ (устуворӣ, ҷазмбандӣ). Мушкилиҳои дар пешомадаро паси сар мекунад. Барои ба натиҷа ноил гаштан ташаббускор аст. Самараи кори худро аз рӯи натиҷаи ноилгашта баҳо медиҳад, на ба тақвияти сарфшуда.				
--	--	--	--	--	--

Лаёқати дар шароитҳои гуногун қору фаъолият намудан

Дар шароитҳои тағйирёбанди самаранокиро нигоҳ доштан. Равнақ додани таҷрибаи худ дар вақти муошират бо ҳамкорон ва истифодаи он дар қор.	Сабабҳои тағйиротҳоро эҳсос мекунад. Вазъияти нав ва тағйиротҳоро ҳамчун боиси пешравию касбӣ менамояд. Диққати худро ба паҳлӯҳои мусбӣ тағйиротҳо равона месозад. Дар вазъияти тағйиротёбиҳо амалҳои худро тез мутобик месозад. Дар шароитҳои тағйирпазир қорҳоро бо роҳҳои бехтарин иҷро менамояд. Аз хатогиҳо ибрат мегирад. Ба доду гирифтӣ таҷриба мусоидат мекунад. Хатогиҳоро эътироф мекунад.				
--	---	--	--	--	--

Ҳамкорӣ дар гурӯҳ

Доштани лаёқати	Нисбат ба натиҷаи қор масъулияти худро ҳис				
-----------------	--	--	--	--	--

баландбардории самааранокии кор аз ҳисоби ҳамкорию зич. Барои ба мақсад расидан, доштани муносибати хуб бо ҳамкорон.	менамояд. Ҳамкорию бо коргарон барои муносибатҳои хуб ва дастгирии якдигар нигоҳ медорад. Ҳурмату эҳтиромро нисбати ҳамкорон нигоҳ медорад. Хоҳиши ҳамкоронро иҷро мекунад ва кӯмаки худро дарег намедорад. Бо маълумотҳои лозима бо гурӯҳи ҳамкорони худ доду гирифт мекунад. Нақшаҳои худро пешакӣ бо ҳамкорон мувофиқат менамояд. Қоидаҳои кори дастҷамиро қабул ва риоя менамояд. Шартномаҳоро иҷро менамояд. Дар муноқишаҳо (ихтилофҳо) мавқеи конструктивиро ишғол мекунад.				
---	--	--	--	--	--

Системаи баҳоҳо

Баҳои миёна аз рӯи ҳама салоҳиятҳо	% бонус
≤ 1	0 %
$>1 \leq 1,5$	25 %
$>1,5 \leq 2,0$	50 %
$>2,0 \leq 2,5$	75 %
$>2,5 \leq 3,0$	90 %
$>3,0 \leq 4,0$	100 %

Маълумоти ибтидоӣ барои муайян намудани баҳои рейтинги мутахассисон ва хизматчиён

Ҷадвали баҳоҳо

1	2	3	4
Ба талабот ҷавобгӯ Нест	Қисман баталабот ҷавобгӯ нест	Ба талабот ҷавобгӯ аст	Аъло аст
аломатҳои чудогонаи ахлоқу кирдори хуб қайд шудаанд	аломатҳои рафтории ба талабот ҷавобгӯ вучуд дорад	индикаторҳои рафтории ба талабот ҷавобгӯ ба таври кофи вучуд дорад	ҳаммаи рафтору кирдори талаботӣ вучуд доранд
ахлоқу кирдори хуб нисбатан кам қайд мешаванд	рафтори талаботӣ дар бисёр ҳолатҳо қайд мешавад	рафтору кирдори талаботи ҳамеша қайд мешавад	рафтори лозима олиҷаноиб зоҳир мегардад
муваффақиятҳо дар ҳолатҳои оддӣ ва на он қадар назаррас қайд шудаанд	муваффақиятҳои оддӣ дар аксар ҳолатҳо ба назар мерасад.	муваффақиятҳои дараҷа ва вазнинии миёна ошкор мешаванд	муваффақиятҳои олӣ назаррас бо навоариҳо зоҳир мегардад.
барои иҷрои вазифаи худ ба роҳнамоии роҳбар мӯҳтоҷ аст	барои иҷрои мустакилонаи вазифа бо дастгирии роҳбар қодир аст	пурра мустакилона вазифаҳоро ҳал менамояд	намунаи ибрат ба дигарон аст

Баҳодихӣ аз тарафи роҳбари шӯъба гузаронида мешавад. Имконияти худбаҳодихии ҳаёти кормандон мавҷуд аст, ки баъд аз он баҳои ниҳой (қатъӣ) аз тарафи роҳбар дода мешавад.

Салоҳиятҳои умумии хизматчиён ва мутахассисон

Салоҳиятҳо	Аломатҳои рафтору кирдор (муайянкунандаи салоҳият)	Баҳои роҳбар			
		4	3	2	1

Тамаюл ба натиҷа

Қобилияти саривақт ба натиҷаҳои гузашташуда ноил шуда. Субботкорӣ ва фаъоли дар ноилгардии натиҷаи лозима	Возеҳ фаҳмидани натиҷаҳои банақшагирифта ва роҳҳои ноилгардӣ. Ба мақсад мувофиқ амал намудан. Дар рафти (чараёни) иҷрои вазифа ҳамеша ба натиҷаи хуб ҳаракат мекунад, амали худро мустақилона назорат ва ислоҳ мекунад. Субботкорӣ (устуворӣ, чазбмандӣ). Мушкилиҳои дар пешомадаро паси сар мекунад. Барои ба натиҷа ноил гаштан ташаббускор аст. Самараи кори худро аз рӯи натиҷаи ноилгашта баҳо медиҳад, на ба тақвияти сарфшуда. Масъулиятро бар дӯши худ мегирад.				
---	---	--	--	--	--

Ҷаҳдабароӣ ва ба шароити гуногун мутобиқ шудан

Дар шароитҳои тағйирёбанда самаранокиро нигоҳ доштан, Равнақ додани таҷрибаи худ дар вақти муошират бо дигарон ва истифодаи он дар кор.	Сабабҳо ва мантиқи тағйиротҳоро эҳсос мекунад. Вазъияти нав ва тағйиротҳоро ҳамчун боиси боло намудани дараҷаи донишу малака ва пешравиӣ касбӣ қабул менамояд. Диққати худро ба паҳлӯҳои мусбии тағйиротҳо равона месозад. Дар вазъияти тағйирёбиҳо амалҳои худро тез мутобиқ месозад. Дар шароитҳои номусоид самаранокиро паст намекунад ва хислати хосро нишон медиҳад, корҳоро бо роҳҳои беҳтарин иҷро менамояд. Бо ҳамагуна одамон ва гурӯҳҳо ҳамкорӣ карда метавонад. Ақидаҳои навро тез қабул мекунад. Онҳоро дар фаъолияти худ истифода мекунад. Аз хатогиҳо ибрат мегирад. Ба мубодилаи таҷриба мусоидат мекунад. Ақсуламали берунаро қабул мекунад, хатогиҳоро эътироф мекунад.				
---	--	--	--	--	--

Ҳамкорӣ дар гурӯҳ

Доштани лаёқати баландбардории самаранокии кор аз ҳисоби ҳамкориҳои зич. Барои ба мақсад расидан, доштани муносибати хуб бо	Масъулияти кори дастҷамъиро бар дӯши худ мегирад. Ҳамкориро бо коргарон барои муносибатҳои хуб ва дастгирии якдигар нигоҳ медорад. Ҳурмату эҳтиромро нисбати ҳамкорон нитгоҳ медорад. Хоҳиши ҳамкоронро иҷро мекунад ва кӯмаки худро дарёғ намедорад.				
---	---	--	--	--	--

хамкорон.	Бо маълумотҳои лозима бо гурӯҳи ҳамкории худ ва дигаршӯъба доду гирифт мекунад. Нақшаҳои худро пешаки бо ҳамкорон мувофиқат менамояд. Қоидаҳои кори дастҷамамиро қабул ва риоя менамояд. Шартномаҳоро иҷро менамояд. Дар муноқишаҳо (ихтилофҳо) ҷои конструктивиро ишғол мекунад. Барои ба мақсад ва натиҷаи умумӣ расидан тайёр аст бо фикри дигарон рози шавад.				
-----------	---	--	--	--	--

Ташаббускорӣ

Қобилияти пешгӯи намудан ва пешбарии амали фаъол барои ба мақсад ва натиҷаи кор расидан. Характ ва ташаббускори барои беҳбудии шароити меҳнат ва ҷараёни кор.	Аз вазъитҳои ногувор сарбаландона мебарояд. Фикру ақидаҳои нав ё қарорҳои бо роҳбарият мувофиқшударо татбиқ мекунад ва дар ҳолати лозимаи худ қарори амал намуданро қабул мекунад. Барои амал кардан ба дигарон мӯҳтоҷ нест, яъне мустақил аст. Роҳҳои баландбардории самаранокӣ ва паст намудани харачотҳоро меҷӯяд.				
---	---	--	--	--	--

Ҳалли масъалаҳо

Лаёқати суботкорона ва ихтирокорона амал кардани корманд дар ҳалли масъалаҳо	Дар ҳолати дучор шудан бо мушкилӣ онро бе аҳамият нагузоштан, ва амали фаъол пешбини намудан. Масъулияти ҳалли масъаларо шахсан бар дӯши худ мегирад, на ба шахси дигар. Мушкили ҳалталабро таҳлил мекунад (сабаб ва таърихи онро) ва масъала захираҳо (манбаҳо, маълумотҳо, одамон)-и лозимаро ҷалб менамояд. Дар ҳолати авҷ гирифтани ва мураккабтар гардидани масъала ба роҳбарони болотар мурочиат мекунад. Дар ҳалли масъала ҳар паҳлӯро истифода мекунад, суботкорона ва ихтироқора амал мекунад.				
--	---	--	--	--	--

Системаи баҳоҳо

Баҳои миёна аз рӯи ҳама салоҳиятҳо	% бонус
≤ 1	0 %
$>1 \leq 1,5$	25 %
$>1,5 \leq 2,0$	50 %
$>2,0 \leq 2,5$	75 %
$>2,5 \leq 3,0$	90 %
$>3,0 \leq 4,0$	100 %

Маълумоти ибтидоӣ барои муайян намудани баҳои рейтинги роҳбарон
Чадвали баҳоҳо

1	2	3	4
Ба талабот ҷавобгӯ Нест	Қисман баталабот ҷавобгӯ нест	Ба талабот ҷавобгӯ аст	Аъло аст
аломатҳои чудоғонаи ахлоку кирдори хуб қайд шудаанд	аломатҳои рафтории ба талабот ҷавобгӯ вучуд дорад	индикаторҳои рафтории ба талабот ҷавобгӯ ба таври кофи вучуд дорад	ҳаммаи рафтору кирдори талаботӣ вучуд доранд
ахлоку кирдори хуб нисбатан кам қайд мешаванд	рафтори талаботӣ дар бисёр ҳолатҳо қайд мешавад	рафтору кирдори талаботи ҳамеша қайд мешавад	рафтори лозима олиҷаноб зоҳир мегардад
муваффақиятҳо дар ҳолатҳои оддӣ ва на он қадар назаррас қайд шудаанд	муваффақиятҳои оддӣ дар аксар ҳолатҳо ба назар мерасад.	муваффақиятҳои дараҷа ва вазнинии миёна ошкор мешаванд	муваффақиятҳои олӣ назаррас бо навовариҳо зоҳир мегардад.
барои иҷрои вазифаи худ ба роҳнамоии роҳбар мӯҳтоҷ аст	барои иҷрои мустакилонаи вазифа бо дастгирии роҳбар қодир аст	пурра мустакилона вазифаҳоро ҳал менамояд	намунаи ибрат ба дигарон аст

Баҳодихӣ аз тарафи роҳбари шӯъба гузаронида мешавад. Имконияти худбаҳодихии ҳайати кормандон мавҷуд аст, ки баъд аз он баҳои ниҳой (қатъӣ) аз тарафи роҳбар дода мешавад.

Салоҳиятҳои умумӣ барои роҳбарон

Салоҳиятҳо	Аломатҳои рафтору кирдор (муайянкунандаи салоҳият)	Баҳои роҳбар			
		4	3	2	1

Тамаюл ба натиҷа

Қобилияти саривақт ба натиҷаҳои гузашташуда ноил шуда. Субботкорӣ ва фаъолӣ дар ноилгардии натиҷаи лозима	Возеҳ фаҳмидани натиҷаҳои банақшагирифта ва роҳҳои ноилгардӣ. Ба мақсад мувофиқ амал намудан. Дар рафти (ҷараёни) иҷрои вазифа ҳамеша ба натиҷаи хуб ҳаракат мекунад, амали худро мустакилона назорат ва ислоҳ мекунад. Субботкорӣ (устуворӣ, ҷазбмандӣ). Мушкилиҳои дар пешомадаро паси сар мекунад. Барои ба натиҷа ноил гаштан ташаббускор аст. Самараи кори худро аз рӯи натиҷаи ноилгашта баҳо медиҳад, на ба тақвияти сарфшуда. Масъулиятро бар дӯши худ мегирад.				
---	---	--	--	--	--

Ҷаҳдбарӣ ва ба шароитҳои гуногун мутобиқ шудан

Дар шароитҳои тағйирёбанда самаранокиро	Сабабҳо ва мантиқи тағйиротҳоро эҳсос мекунад. Вазъияти нав ва тағйиротҳоро ҳамчун боиси боло				
---	---	--	--	--	--

<p>нигоҳ доштан, Равнақ додани тачрибаи худ дар вақти муошират бо дигарон ва истифодаи он дар кор.</p>	<p>намудани дараҷаи донишу малака ва пешравию касбӣ қабул менамояд. Диққати худро ба паҳлӯҳои мусбӣ тағйиротҳо равона месозад. Дар вазъияти тағйирёбиҳо амалҳои худро тез мутобик месозад. Дар шароитҳои номусоид самаранокиро паст намекунад ва хислати хосро нишон медиҳад, корҳоро бо роҳҳои беҳтарин иҷро менамояд. Бо ҳамагуна одамон ва гурӯҳҳо ҳамкорӣ карда метавонад. Ақидаҳои навро тез қабул мекунад. Онҳоро дар фаъолияти худ истифода мекунад. Аз хатогӣҳо ибрат мегирад. Ба мубодилаи тачриба мусоидат мекунад. Ақсуламали берунаро қабул мекунад, хатогӣҳоро эътироф мекунад.</p>				
--	--	--	--	--	--

Ҳамкорӣ дар гурӯҳ

<p>Доштани лаёқати баландбардории самаранокии кор аз ҳисоби ҳамкориҳои зич. Барои ба мақсад расидан, доштани муносибати хуб бо ҳамкорон.</p>	<p>Масъулияти кори дастҷамъиро бар дӯши худ мегирад. Ҳамкориро бо коргарон барои муносибатҳои хуб ва дастгирии якдигар нигоҳ медорад. Ҳурмату эҳтиромро нисбати ҳамкорон нитгоҳ медорад. Хоҳиши ҳамкоронро иҷро мекунад ва кӯмаки худро дарёғ намедорад. Бо маълумотҳои лозима бо гурӯҳи ҳамкорони худ ва дигаршӯъба доду гирифт мекунад. Нақшаҳои худро пешаки бо ҳамкорон мувофиқат менамояд. Қоидаҳои кори дастҷамамиро қабул ва риоя менамояд. Шартномаҳоро иҷро менамояд. Дар муноқишаҳо (ихтилофҳо) ҷои конструктивиро ишғол мекунад. Барои ба мақсад ва натиҷаи умумӣ расидан тайёр аст бо фикри дигарон рози шавад.</p>				
--	---	--	--	--	--

Ташаббускорӣ

<p>Қобилияти пешгӯи намудан ва пешбарии амали фаъол барои ба мақсад ва натиҷаи кор расидан. Ҳаракт ва ташаббускори барои беҳбудии шароити меҳнат ва ҷараёни кор.</p>	<p>Аз вазъитҳои ногувор сарбаландона мебарояд. Фикру ақидаҳои нав ё қарорҳои бо роҳбарият мувофиқшударо татбиқ мекунад ва дар ҳолати лозимаи худ қарори амал намуданро қабул мекунад. Барои амал кардан ба дигарон мӯҳтоҷ нест, яъне мустақил аст. Роҳҳои баландбардории самаранокӣ ва паст намудани харачотҳоро</p>				
--	--	--	--	--	--

	меҷӯяд.				
--	---------	--	--	--	--

Ҳалли масъалаҳо

Лаёқати суботкорона ва ихтирокорона амал кардани корманд дар ҳалли масъалаҳо	Дар ҳолати дучор шудан бо мушкилӣ онро бе аҳамият нагузоштан, ва амали фаёл пешбини намудан. Масъулияти ҳалли масъаларо шахсан бар дӯши худ мегирад, на ба шахси дигар. Мушкили ҳалталабро таҳлил мекунад (сабаб ва таърихи онро) ва масъала захираҳо (манбаҳо, маълумотҳо, одамон)-и лозимаро ҷалб менамояд. Дар ҳолати авҷ гирифтани мураккабтар гардидани масъала ба роҳбарони болотар муроҷиат мекунад. Дар ҳалли масъала ҳар паҳлӯро истифода мекунад, суботкорона ва ихтирокора амал мекунад.				
--	---	--	--	--	--

Идораи масъалаҳо

Банақшагирӣ, ташкил ва назорати иҷрои кор	Масъалаҳои пеш омадаро аз рӯи дараҷаи муҳимӣ ва фаврӣ гурӯҳбандӣ менамояд. Нақшаҳои аниқ тартиб медиҳад. Меъёр ва мӯҳлати иҷрошавиро аниқ мекунад. Истифодаи манбаъҳои заруриро ба нақша мегирад. Дар пеши кормандон вобаста ба таҷриба, лаёқат ва малакаи онҳо масъаларо мегузорад. Вазифаи иҷрокунандаро возеҳ мефаҳмонад. Фаҳмиши пурраи вазифаи ва натиҷаро аз тарафи иҷрокунанда убадифа менамояд. Вобаста ба мӯҳлат ва талаботҳо нахорати иҷрои вазифаҳоро ҷорӣ мекунад. Дар рафти иҷрои кор бо иҷрокунада ҳамкорӣ мекунад ва кӯмаки худро дарёф намендорад.				
---	--	--	--	--	--

Идораи одамон

Идораи самаранокӣ ва рушди кормандон	Хусусиятҳои хоси (ҷудогонаи) кормандонро ва ҳавасманкуниро ба инобат мегирад. Ба ҳар нафар корманд вобаста ба хислатҳои хосаш муносибати алоҳида менамояд. Кормандонро ба фаъолияти самаранок ҳавасманд мекунад. Алоқамандии мақсадҳои умумиро бо мақсади шахсии кормандон хуб нишон медиҳад. Ҳавасманкунии моддӣ ва ғайри моддиро дар якҷоягӣ истифода менамояд. Дар байни ҳайатҳои нақбинуна ва ҳамкории				
--------------------------------------	--	--	--	--	--

	ботартибро муваффақ мешавад. Паҳлӯҳои мусбӣ ва манфии ҳар кормандро эҳсос мекунад. Самти пешравиро дуруст инъикос менамояд. Масъалаҳои рушду раванкро мегузорад. Алоқаи дутарафаро дар ҷараёни кор пешкаш мекунад.	
--	--	--

Пешсафӣ (сарварӣ) дар гурӯҳ

Қобилияти вазифаи пешсафиро дар гурӯҳ, шӯба ба ӯҳда гирифтани, аз паси худ дигаронро бурдан	Кӯмаки худро ба дигарон пешкаш менамояд, бо донишу таҷрибаи худ тайёр аст ҳамшарик бошад. Дар кор кӯшиш мекунад ба натиҷаҳои олии ноил гардад. Дар пеши худ ва ҳайат мақсадҳои амбитсионӣ мегузорад. Дар мафкураи кормандон нуктаи назари неқбинона ба ояндаро ташкил мекунад. Барои ба мақсад расидан кормандонро рӯҳбаланд месозад. Дар ҳолатҳои вазнин ва ноомадӣ кор низ вазъи неқбинӣ ва рӯҳбаландкунии кормандонро фаромӯш намесозад. Вазифаи пешсафиро новобаста аз вақолат нигоҳ медорад. Дар атрофии худ ҳамфикронро ҷамъ мекунад.	
---	---	--

Мунисибати системавӣ

Лаёқати пурра ва таркибӣ таҳлил намудани масъала, хулосаи дуруст баровардан.	Маълумоти заруриро дуруст гурӯҳбандӣ менамояд. Маълумоти характери гуногундоштаро ба низом медарорад. Аз дохили гурӯҳи маълумотҳо, маълумоти лозима ва зарурро ҷудо мекунад. Хулосаҳои мантиқан дуруст мекунад, к ибто маълумот тасдиқ шудааст. Масъаларо бо назардошти омилҳои таъсиррасон дар якҷоягӣ дида мебарояд. Самти ҳалли масъаларо дуруст муайян месозад. Дурнамои рушди минбаъдаро пешгӯӣ мекунад.	
--	---	--

Системаи баҳоҳо

Баҳои миёна аз рӯи ҳама салоҳиятҳо	% бонус
≤ 1	0 %
$>1 \leq 1,5$	25 %
$>1,5 \leq 2,0$	50 %
$>2,0 \leq 2,5$	75 %
$>2,5 \leq 3,0$	90 %
$>3,0 \leq 4,0$	100 %

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз _____ соли 2011, №____
тасдиқ карда шудааст.

НИЗОМНОМА
доир ба фаъолиятмандии академии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти
олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

I. Муқаррароти умумӣ

1) Низомномаи мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3.03. 2011 №118 «Дар бораи тасдиқи Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

2) Низомномаи мазкур таъминоти ташкилӣ ва методӣ, инчунин тартиби эътирофи давраҳои таълимии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (аз ҷумла, муассисаҳои таҳсилоти олии касбии хориҷӣ)-ро дар қолаби фаъолиятмандии академӣ муайян менамояд,

3) Фаъолиятмандии академии берунӣ (байналмилалӣ) - ин таълими донишҷӯёни муассисаҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии мамлакатҳои хориҷӣ буда, чун қоида, бидуни зиёд кардани мӯҳлати меъёрии таълим аз рӯи самти мазкури омода намудани мутахассис бо эътирофи минбаъдаи давраи таълим мебошад.

4) Фаъолиятмандии академии дохилӣ (миллӣ)-ин таълими донишҷӯён дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ буда, чун қоида, бидуни зиёд кардани мӯҳлати меъёрии таълим аз рӯи самти мазкури омода намудани мутахассис бо эътирофи минбаъдаи давраи таълим мебошад.

5) Фаъолиятмандии инфиродии академӣ - ин дар давраи муайян чихати ба таълим фаро гирифтани ба дигар муассисаи олии таълимӣ сафарбар кардани донишҷӯ буда, дар шакли рафтуомади шахсӣ дар давраи таътил, гранти инфиродӣ ва ё рухсатии академӣ ба амал бароварда мешавад.

6) Мақсад, вазифа ва қоидаҳои умумии таъмин ва татбиқи фаъолиятмандии академӣ ба принципҳои асосии таҳсилоти байналмилалӣ мутобикат менамояд.

7) Тарзи афзалиятноки таъмини фаъолиятмандии академии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ин сафарбар кардани онҳо ба муассисаҳои таҳсилоти олии ҳамкор чихати таълим дар чорҷӯбаи барномаҳои муштараки дипломҳои дучониба (стипендияҳо), таълими мутобики барномаҳои аз ду ҷониб тасдиқгардида дар чорҷӯбаи ҳамкориҳои байни муассисаҳои таълимӣ (бе додани дипломи дуюм), аз ҷумла, дар қолаби барномаҳои фаъолиятмандии академӣ, фарогирии сабақомӯзӣ (аз ҷумла, забонамӯзӣ), таълими мувофиқашуда дар чорҷӯбаи гранти инфиродӣ, гузаштани таҷрибаомӯзӣ ва иштирок дар мактабҳои тобистона мебошад.

8) Эътирофи натиҷаҳои таълим дар асоси низоми европоии азнавбаҳисобгирӣ ва ҷамъшавии кредитҳои таълимӣ (ECTS) ба роҳ монда мешавад. Табдили меҳнатталабии таълими донишҷӯён ба кредитҳо дар заминаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии вобаста ба низоми кредитӣ тасдиқгардида ба амал бароварда мешавад.

2. Таъмини ташкилии фаъолиятмандии академии донишҷӯён

9) Мӯҳлати асосӣ дар татбиқи фаъолиятмандии академӣ, чун қоида, семестр ба ҳисоб меравад. Тамдиди мӯҳлати семестр дар асоси фармони ректор дар заминаи аризаи шахсии донишҷӯ ва ё пешниҳоди асосноккардашудаи декани факултет амалӣ карда мешавад.

10) Барои иштирок кардан дар барномаи фаъолиятмандии академӣ донишҷӯе роҳ дода мешаванд, ки ба талаботи зерин ҷавобгӯ бошанд:

-давомоти хуб дошта, дар раванди таълим дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ худро аз ҷиҳати мусбат муаррифӣ карда, дорои тавсияи декани факултет бошад;

- истеъдоди ба таври мустақилона мавриди омӯзиши пайваста ва самарабахш қарор додани фанҳо ва то гузариш ба дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пеш аз мӯҳлат иҷро намудани барномаи таълимии курси дахлдорро дошта бошад;

-дониши кофӣи забони хориҷӣ дошта, ба таври қаноатбахш ба дигар шартҳои барномаҳои мушаххаси сабақомӯзӣ ва ё таълим дар кишвари хориҷӣ ҷавобгӯ бошад;

-саломатии хуб дошта, дар ҳисоби диспансерӣ набошад;

- дар ҳолатҳои муҳолифат намудан ба қоидаҳои дарҷшуда, омода бошад, ки ҳароҷоти ширкат варзидан дар барномаи фаъолиятмандии академиро ҷуброн намояд.

11) Интихоби донишҷӯён ҷиҳати ширкат варзидан дар барномаи фаъолиятмандии академӣ тибқи тартибу принципи имконияти баробар, бархурдорӣ аз хизматҳои махсус ва фаъолияти ҷамъиятӣ дар ҷорҷӯбаи фазои конкурси шаффоф доир карда мешавад.

Дар раванди интихоб довталабон давомоти академӣ, сатҳи забондонии кишвари пазиранда (ва ё забони англисӣ), мувофиқат кардан ба талаботи барнома ва ё созишнома оид ба табодули донишҷӯён ба ҳисоб гирифта мешавад.

12) Барои донишҷӯёне, ки ҷиҳати иштирок дар барномаи фаъолиятмандии академӣ интихоб мегарданд, нақшаи инфиродии омӯзиши фанҳои муассисаи таҳсилоти олии интихобшуда ва фанҳои, ки донишҷӯён мехоҳанд донишгоҳ онҳоро эътироф намояд, тартиб дода мешавад. Ин ҳуҷҷат, ба ғайр аз ин, бояд ўҳдадорихои донишҷӯро оид ба мӯҳлатҳои бартараф кардани қарзҳои бавучудомадаи академӣ фаро гирад.

13) Донишҷӯе, ки гирифтани таҳсилоти инфиродиро ба нақша даровардааст, дар сурати соҳиб шудан ба даъватномаи расмӣ, шарту ҳолатҳои ба дигар муассисаи таҳсилоти олии гузаштаниро бо мудирӣ кафедраи таҳассусӣ ва раёсати факултет мувофиқа намуда, якҷо бо ариза чунин ҳуҷҷатҳоро замима менамояд: даъватнома, тарҷумаи тасдиқкардашуда бо забони давлатӣ (агар таҳсил дар хориҷа ба нақша гирифта шуда бошад), дигар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандае, ки вазъи молиявӣ ва мақсади сафарро муайян менамояд.

14) Аз ҷониби ректор қарор дар бораи фиристодани донишҷӯ барои татбиқи барномаи фаъолиятмандии академӣ қабул гардида, бо фармон тасдиқ карда мешавад.

15) Баъди ба анҷом расонидани мӯҳлати будубош дар муассисаи таҳсилоти олии пазиранда, донишҷӯ ба деканат ҳуҷатҳои тасдиқкунандаи натиҷаи таҳсилро бо номгӯи фанҳои омӯхташуда, дигар навъҳои машғулиятҳо, кредитҳо ва баҳҳоҳои гирифтааш ҷиҳати таҳия кардани «Санад дар бораи эътирофи академикӣ» пешниҳод менамояд.

16) Ҳангоми ба амал баровардани эътирофи модулҳо ва ё курсҳо натиҷаҳои таълим муқоиса шуда, баҳаммонандии мазмуни онҳо муайян карда намешавад.

17) Эътирофи давраҳои таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (бо назардошти таҷрибаомӯзӣ ва дигар навъҳои таълим) новобаста аз он ки мазмуни барномаҳои таълимӣ фарқкунанда бошад ҳам, метавонад ивазкунандаи давраи таълим дар муассисаи таълимӣ бошад.

Омӯзиши фанҳои дар нақшаи таълимӣ пешбинишудаи самти омода намудани мутахассисон, ки дар давоми он донишҷӯ дар муассисаи таълимӣ таҳсил менамояд, метавонад бо тартиби зерин ҷараён гирад:

-дар муассисаи таҳсилоти олии пазиранда- дар ин ҳолат дар асоси маълумотномаи академӣ оид ба азнавсупории санҷиш ва ё имтиҳони фанни дахлдор қарор қабул карда мешавад;

-мустақилона (тибқи чадвали инфиродӣ) дар давраи таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ. Баъди бозгашт ба муассисаи таълимӣ донишҷӯ аз фанни дахлдор дар мӯҳлати дар нақшаи инфиродӣ муқарраршуда имтиҳон (санҷиш) месупорад.

-дар семестри дигар-дар ин ҳолат донишҷӯ фанни дахлдорро тавассути иштирок дар дарсҳо бо дигар гурӯҳ (курс) меомӯзад.

18) Давраҳои таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври пурра, нопурра ва ё қисман эътироф карда мешавад.

Эътирофи пурраи таҳсили академӣ-ин аз ҷониби донишҷӯ дар давоми мӯҳлати таҳсил дар дигар муассисаи таълимӣ бомуваффақият ба иҷро расонидани кори муқаррарии академӣ мебошад, ки дар муассисаи таълимӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар ҳолате давраҳои таҳсил нопурра ва ё қисман эътироф карда мешаванд, ки агар муассисаи таълимӣ курси дар дигар муассисаи таҳсилоти олии омӯхтаи донишҷӯро қисман қобили қабул ҳисобад ва оид ба баъзе мавзӯҳо иловатан супоридани санҷишро зарур шуморад. Баъди супоридани чунин санҷишҳо фанҳои таълимӣ дахлдор пурра ҳисобида шуда, тибқи тартиби муқарраргардида дар варакаи замимаи диплом дарҷ карда мешаванд.

19) Эътироф дар ҳолате ҷузъи ҳатмӣ ба ҳисоб меравад, ки агар ташкили мувофиқашудаи фаъолиятмандии академӣ дар байни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар заминаи шартномаи дар байни ду ҷониб басташуда, мавҷуд бошад.

20) Аз нав супоридани санҷиш аз фанҳоеро, ки дар дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд, метавон дар

доираи сатҳи гуногуни таҳсилот ба амал баровард, аз ҷумла фанҳои сатҳи бакалавриатро мумкин аст ҳамчун сатҳи магистрант ва баръакс эътироф намуд.

3.Тартиби эътирофи таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (аз ҷумла, дар муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ)

21) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ он шакли давраи таҳсилеро эътироф менамояд, ки дар давоми он донишҷӯ дар дигар муассисаи таҳсилоти олий таҳсил намудааст, дар сурате, ки агар ин давраи таҳсил ба давраи таълимии муассисаи таълимӣ баробарарзиш бошад ва ҳамзамон, чунин давраи таҳсилро донишҷӯ бомуваффақият анҷом дода, бо ҳуҷҷати аз ҷониби муассисаи таълимии пазиранда пешниҳодшуда оид ба натиҷаҳои таълим тасдиқ гардида бошад. Давраҳои таҳсил, мазмуну мундариҷаи фанҳо ва дигар шарту ҳолатҳо дар шартномаи дахлдоре, ки дар байни муассисаи таҳсилоти олий бо муассисаи таҳсилоти олии пазиранда баста мешавад, дарҷ карда мешаванд.

22) Барои эътироф кардани давраи дахлдори таҳсил ҳуҷҷатҳои зерин асос шуда метавонанд:

-аризаи донишҷӯ;

-нақшаи инфиродии таълимии донишҷӯ (гурӯҳҳои донишҷӯён) дар давраи таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олий, ки дар заминаи нақшаи таълимии самти омоданамой (ихтисос) ва барномаи таълимии муассисаи таҳсилоти олии пазиранда тартиб дода мешавад. Нақшаи инфиродӣ бояд ҳамаи фанҳои ҳатмиро, ки дар Стандарти давлатии таълимии самти омоданамой (ихтисос) пешбинӣ гардидаанд, фаро гирад. Муассисаи таҳсилоти олии пазиранда метавонад фанҳои факултативӣ ва курсҳои интихобиро иваз намояд. Дар нақшаи инфиродии донишҷӯ дар муассисаи таҳсилоти олии нав, баъд аз бомуваффақият ба анҷом расонидани таҳсил дар дигар муассисаи таҳсилоти олий, аз омӯзиши чи наваъ фанҳо ва курсҳо озод кардани ӯ нишон дода мешавад. Иҷрои нақшаи инфиродӣ дар мӯҳлатҳои дар он муқарраршуда барои донишҷӯ ҳатмӣ мебошад.

-шартнома дар байни ду муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба табодули академии донишҷӯён;

-ҳуҷҷати тасдиқкунандаи натиҷаҳои таҳсиле, ки дар он аз тарафи муассисаи таҳсилоти олии пазиранда номи фанҳо, кредитҳои ба дастоварда ва баҳоҳои донишҷӯ дарҷ карда мешавад.

23) Баъди бозгашт аз дигар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ донишҷӯ ба муассисаи таълимии худ ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи натиҷаҳои таҳсилоташро (бо тарҷума ба забони давлатӣ – агар таҳсил дар донишгоҳи кишвари хориҷӣ сурат гирифта бошад) пешниҳод менамояд.

24) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба ҷузъҳои фарогирифтаи таълимии донишҷӯ баҳои воқеӣ гузошта, оид ба эътирофи давраи таҳсили ӯ дар асоси Тартиб ва ё Низомномае, ки Вазорати маориф тасдиқ намудааст, қарор қабул менамояд. Ҳолҳо ва санҷишҳои аз ҷониби

муассисаи таҳсилоти олии пазиранда ба донишчӯ гузошташударо ба холҳо ва санчишҳои дар муассисаи таълимӣ қабулгардида бармегардонад. Натиҷаҳои таълим дар фарҷоми таҳсил тибқи тартиби муқарраршуда дар замимаи ба диплом ҳамроҳшуда, ворид карда мешаванд.

4. Ташаккули фаъолиятмандии академӣ

25) Ташаккули фаъолиятмандии академӣ аз ҳисоби воситаҳои зерин таъмин карда мешавад:

-воситаҳои молиявии буҷетӣ барои донишчӯёне, ки дар асоси буҷавӣ таҳсил менамоянд;

-воситаҳои молиявии ғайрибуҷавии муассисаи таҳсилоти олий;

-воситаҳои молиявии кишвари пазиранда, аз ҷумла грантҳои созмонҳои байналмилалӣ ва фондҳои шахсӣ;

-воситаҳои молиявии шахсии донишчӯён- иштирокчиёни барномаи фаъолиятмандии академӣ;

-дигар сарчашмаҳои молиявие, ки ба муқаррароти қонунгузори амалкунанда муҳолифат надоранд.

Бо қарори мушовараи
Вазорати маорифи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз ____ соли 2011, №
тасдиқ карда шудааст

**Низомномаи
намунавӣ оид ба сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори
ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»**

I. Муқаррароти умумӣ

1) Низомномаи намунавӣ оид ба сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» тибқи муқаррароти моддаи 41 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» ва Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2005, №264 тасдиқ шудааст, таҳия гардидааст.

Низомномаи намунавӣ оид ба сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» мақсад, тартиби пешниҳод, сарфарозгардонӣ, ҳуқуқ, кафолатҳои иҷтимоии сарфарозшудаҳои унвонҳои мазкур ва дигар муқаррароти ба чунин унвонҳои ифтихорӣ соҳибшудаҳоро муайян менамояд.

2) Сарфарозгардонӣ бо унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври дастачамъона эътироф намудани хизматҳои шоиста, арзишманд, манфиатбахш ва махсуси шахсият дар рушди тақомули илм, маориф ва фарҳанг мебошад.

II. Тартиби сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»

3) Бо мақсади сарфарозгардонӣ ба унвонҳои «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» дар назди Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ комиссияи аттестационӣ таъсис дода мешавад.

4) Ҳарсол ду моҳ қабл аз анҷоми соли таҳсил ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба интихоб намудани довталабон барои сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» тавассути озмун фармон содир менамояд. Фармон дар нашрияҳои даврӣ (рӯзнома, сомонаи интернетии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва дигар воситаҳои ахбори умум) ҷой дода мешавад.

Шӯъбаи умумии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ роҳбарони сохторҳои таркибии муассисаи таълимиро бо фармон шинос менамояд.

Директорони донишкадаҳо (филиалҳо), деканҳои факултетҳо ҳуҷжатҳои номзадҳоро ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» пешниҳод менамоянд;

Комиссияи аттестационии Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуҷжатҳои пешниҳодшударо баррасӣ карда, оид ба довталаби унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» ҳулосабарорӣ карда, натиҷаи онро дар Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ менамояд.

5) Аъзои Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ гирифтани унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»-ро доранд.

6) Довталабони зерин барои сарфароз шудан ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ доранд:

-омӯзгорон ва ходимони илмие, ки дорои дараҷа ва унвонҳои илмию омӯзгории профессор ва доктори илм мебошанд;

- омӯзгорон ва ходимони илмие, ки аз дараҷа ва унвонҳои илмию омӯзгории профессор ва номзади илм бархурдоранд;

- хатмкардагони машҳуру маъруф ва хизматнишондодаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

- шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳои хориҷие, ки оид ба ҳамагуна соҳаи марбута - илм, таълиму тадрис, фарҳанг, хоҷагӣ, сиёсӣ, иттилоотӣ ва ғайраҳо дар назди муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хизмати арзанда намудаанд;

-олимони маъруфу машҳур, омӯзгорони хизматнишондода, роҳбарони соҳибобрӯи муассисаҳо, ташкилотҳо ва корхонаҳои ҳамагуна шакли моликият;

- арбобони бузурги ҷамъиятию сиёсӣ, кормандони варзидаи соҳаи фарҳанг, дипломатҳо ва шахсиятҳои олимартабаи кишварҳои хориҷӣ ва дигар шахсоне, ки дар рушду тараққӣ ва шукуфоии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ саҳми арзанда гузоштаанд.

7) Ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ сарфароз карда мешаванд:

- омӯзгорон ва ходимони илмие, ки 25 сол собиқаи корӣ дошта, на камтар аз 15 сол дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ чун қоида, дар вазифаҳои ректор, проректор, декани факултет (директори донишқада) ва ё мудири кафедра фаъолият карда, дар рушду такоммули муассисаи таълимӣ саҳми мушаххас гузоштаанд, ба мукофотҳои давлатӣ сарфароз шуда, ё фаъолияти ҷамъиятӣ, давлатӣ, илмӣ, эҷодии онҳо дар соҳаҳои илм, техника, таҳсилоти олии касбӣ, тарбия ва омода кардани кадрҳои илмӣ аз ҷониби аҳли илму фарҳанги ҷумҳурӣ (байналмилалӣ) эътирофи умум пайдо намудаанд.

8) Чунин талабот барои довталабон ҷиҳати сазовор шудан ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муқаррар карда мешавад:

а) Барои довталабони дараҷаҳои I ва II

-таъсис ва ташаккулдиҳии сохторҳои марбута (кафедраҳо, лабораторияҳо, шӯъбаҳо ва ғайраҳо);

- ихтирои самтҳои наву манфиатовари омоданамоеи мутахассисон;

- таҳия ва инкишоф додани самти нави илмӣ (мактаби таҳқиқотии илмӣ) дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

- омода кардани номзадҳо ва ё докторҳои илм;

- иҷро кардани корҳои илмӣ- таҳқиқотӣ ва грантҳо дар асоси шартномаҳои берунӣ;

-мавҷудияти патентҳо, шаҳодатномаҳои муаллифӣ барои ихтироот ва дигар маҳсули моликияти зеҳнӣ, ки дар соҳаҳои гуногуни фаъолият мавриди баҳрабардории амалӣ қарор гирифтаанд;

-таҳияи назарияи нодиру беназир ва ё инкишофдиҳии назарияҳои мавҷудаи умумиэтирофшуда дар соҳаҳои илм, иқтисод ва технология дар соҳаи саноат;

- мавҷудияти нишон (медал) ва ё диплом оид ба самти фаъолият дар намоишгоҳҳо ва кори конференсияҳои ҷумҳуриявӣ (байналмилалӣ), симпозиумҳо ва дигар тадбирҳои илмию созмондиҳие, ки мақоми умумиэътирофшуда доранд;

-таълиф ва наشري монографияҳо, китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ таҳти сояунвони (грифи) Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғайраҳо.

б) Барои довталабони дараҷаи III

Хатмкардаҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки бо фаъолияти илмӣ, ҷамъиятӣ, маърифатӣ ва ё давлатии худ муассисаи таълимии худ ва ҷумҳуриро машҳур намудаанд.

в) Барои довталабони дараҷаи IV

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои хориҷие, ки чиҳати рушду таракқии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ саҳми назаррас гузошта, дар назди он хизматҳои арзанда кардаанд.

9) Ҳарсол барои сарфароз намудан ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» -и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ озмун эълон карда шуда, довталабон аз ҳисоби омӯзгорон, кормандони илмӣ ва хатмкардаҳои муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, инчунин шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳо интихоб карда мешаванд.

10) Сарфарозгардонии довталабони дараҷаҳои III ва IV-ро инчунин дар давоми сол дар асоси Низомномаи мазкур ба амал баровардан мумкин аст.

11) Барои довталабони унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар масъалаҳои мансубияти ҷинсӣ, синнусолӣ, наҷодӣ, мансубияти миллӣ, ақидаҳои сиёсӣ ва эътиқоди динию мазҳабӣ, шаклу навъи фаъолияти касбӣ ва касбу кор маҳдудиятҳо пешбинӣ карда намешавад.

12) Сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» бо қарори Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси гувоҳномаи (тавсияи) сохтори таркибии муассисаи таълимӣ тариқи овоздиҳии пӯшидаи аъзои Шӯро ба амал бароварда мешавад.

Довталабоне, ки овозҳои бештари аъзои Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбии дар ҷаласаи Шӯро ширкатварзида (на камтар аз 50% +1)-ро соҳиб мешаванд, соҳиби унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» - муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мегарданд.

13) Қарори Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар бораи сарфарозгардонӣ ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» - и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар рӯзнома ва сомонаи интернетии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ нашр карда мешавад.

III. Аломатҳои фарқкунандаи унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

14) Ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ сарфарозшуда дар маросими тантанавӣ нишони махсус бо навиштаҷоти «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, абои (мантияи) профессорӣ ва кулоҳи чоркунча (конфедратка) тақдим гардида, ба онҳо инчунин дипломҳои «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ супорида мешаванд.

Аксҳои калонҳаҷми шахсони ба унвонҳои ифтихории «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ» сарфарозшуда дар девори осорхонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ овехта мешаванд.

IV. Ҳуқуқ ва кафолатҳое, ки барои «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пешбинӣ мегарданд

15) «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ умрбод дар ҳайати сохтори таркибии муассисаи таълимӣ ҷой дода шуда, ҳуқуқ дорад, ки дар тамоми навъҳои фаъолияти он , аз ҷумла дар ҷаласаҳои умумӣ (новобаста аз он ки дар вазифаи воҳиди қорӣ қарор дорад ё не), бо ҳуқуқи овози ҳалкунанда ширкат варзад.

Ҳамзамон, «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад, ки:

-дар қори Шӯрои олимон ва Шӯрои сарпарастии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо ҳуқуқи овози машваратӣ ширкат варзад;

-барои «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ имкон дорад, ки мукофоти Ҷармоҳаи якумра дар асоси қарори Шӯрои олимон муқаррар қада шавад.

16) Ҳангоми аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба маросиму ҷорабиниҳои расмӣ дохилимуассисавӣ даъват намудани «Доктори ифтихорӣ» ва «Профессори ифтихорӣ»- и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ки берун аз ҳудуди ҷойгиршавии муассисаи таълимӣ истиқомат менамояд ва ё маскунӣ дигар давлат мебошад, тарафи даъваткунанда пардохти тамоми хароҷоти сафарро ба ўҳдаи худ мегирад.

V. Мавриди амал қарор гирифтани Низомнома

17) Низомномаи мазкур аз рӯзи тасдиқ шуданаш мавриди амал қарор мегирад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Низомномаи
Шӯрои ҳамоҳангсоз (координатсионӣ)-и низоми кредитии таҳсилот дар
назди Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Низомномаи мазкур асоси ташкилию ҳуқуқӣ, вазифа ва фаъолияти
Шӯрои ҳамоҳангсозиро оид ба татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар
назди Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

1.Қоидаҳои умумӣ

1) Шӯрои ҳамоҳангсоз (координатсионӣ)-и низоми кредитии таҳсилот дар назди Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд-Шӯрои ҳамоҳангсоз) бо мақсади таъмин намудани ҳамоҳангии фаъолияти Вазорати маориф, муассисаҳои таълимӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ оид ба амалӣ намудани низоми кредитии таҳсилот, ислоҳот ва рушди таҳсилоти касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад.

2) Ба ҳайати Шӯрои ҳамоҳангсоз намояндагони Вазорати маориф, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ташкилоту идораҳо ҳамчунин, намояндагони ташкилотҳои байналмилалӣ ва ғайридавлатӣ шомил мешаванд.

3) Шӯрои ҳамоҳангсоз фаъолияти худро тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Низомномаи мазкур ба роҳ мемонад.

2.Вазифаҳои асосӣ ва ўҳдадорӣҳои Шӯрои ҳамоҳангсоз

4) Вазифаҳои асосии Шӯрои ҳамоҳангсоз иборатанд аз тайёр, тавсия ва пешниҳодҳо оид ба:

а) таъмини иҷрои Консепсияи рушди таҳсилоти касбӣ ва Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ ва низоми кредитии таҳсилот;

б) татбиқи сиёсати давлатӣ ва такмили санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар асноди меъёрию ҳуқуқии соҳаи маориф оид ба низоми кредитии таҳсилот;

в) ҳамоҳангсозии фаъолияти Вазорати маориф, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ғайридавлатӣ бо мақсади татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон;

г) муайян намудани самтҳои асосӣ оид ба низоми кредитии таҳсилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

5) Вазифаҳои асосии Шӯрои ҳамоҳангсоз иборатанд аз:

а) таҳлили ҳолати кор оид ба амалигардонии низоми таҳсилоти кредитӣ;

б) таҳияи пешниҳод оид ба:

- тибқи ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар аснод оид ба низоми кредитии таҳсилот такмил додани сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф;

-фароҳам овардани шароити ҳамоҳангсозии ҳамкории байнисоҳавӣ ва гузаронидани санчиши (мониторинги) низоми кредитии таҳсилот;

-ба амал баровардани таҳлили амалигардии рафти Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ ва низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ;

-мусоидат ва ҳамкории самаранок дар байни муассисаҳои давлатӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ дар соҳаи низоми кредитии таҳсилот;

3.Ҳуқуқҳои Шӯрои ҳамоҳангсозӣ

б) Бо мақсади татбиқи вазифаҳои гузошташуда ва амалигардони Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ оид ба низоми кредитии таҳсилот Шӯрои Ҷамоҳангсоз ҳуқуқ дорад:

а) бо муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ташкилоту муассисаҳои давлатӣ ва дигар сохторҳо ҳамкорӣ намояд;

б) барои амалигардони вазифаҳои Шӯрои Ҷамоҳангсоз аз муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва дигар ташкилоту идораҳои дахлдор маълумоти зурурӣ талаб намояд;

в) дар ҷаласаҳои Шӯрои Ҷамоҳангсоз оид ба раванди иҷрои Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ ва низоми таҳсилоти кредитӣ намоёндагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва дигар ташкилоту идораҳои дахлдорро даъват намуда, ба онҳо иброи назар намоянд;

г) дар доираи салоҳияти худ метавонад пешниҳоду тавсияҳоро таҳия карда, масъалагузорӣ намояд;

е) ба Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба такмилдиҳӣ ва иҷрои Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ ва низоми кредитии таҳсилот пешниҳод манзур созад;

ж) дигар салоҳиятҳоро, ки ба таъминоти татбиқи Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ ва низоми кредитии таҳсилот мусоидат менамоянд, ба амал барорад.

4.Ташкили фаъолияти Шӯрои Ҷамоҳангсоз

7) Ба Шӯрои Ҷамоҳангсоз Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳбарӣ намуда, ба фаъолияти он роҳнамоӣ менамояд, дар ҷаласаҳо раисӣ карда, нақшаи фаъолияти онро тарҳрезӣ менамояд, рафти иҷрои қарорҳои Шӯрои Ҷамоҳангсозро назорат менамояд ва тибқи қонунҳои амалкунанда оид ба фаъолияти Шӯрои Ҷамоҳангсоз масъулияти инфиродӣ дорад. Дар вақти набудани Раиси Шӯрои Ҷамоҳангсоз вазифаи раисиро муовини ӯ ба ӯҳда дорад.

8) Котиби Шӯрои Ҷамоҳангсозӣ барои гузаронидани ҷаласа мавод ва дигар ҳуҷжатҳоро омода намуда, протоколи ҷаласаро таҳия менамояд.

9) Ҷаласаи Шӯрои Ҷамоҳангсозӣ ҳар се моҳ як маротиба гузаронида мешавад.

10) Қарорҳои Шӯрои Ҷамоҳангсоз дар намуди протокол таҳия гардида, аз ҷониби ҳамаи аъзои Шӯро ба имзо расонида мешаванд.

11) Қарорҳо бо овоздиҳии қушода ҳамон вақт қобили қабул ҳисобида мешаванд, ки агар ба онҳо аз шумораи умумии овозҳои аъзои Шӯрои Ҷамоҳангсозӣ овозҳои бештар дода шуда бошад. Дар сурати баробарии овозҳо қароре, ки ба он раис овоз додааст, қабулшуда ҳисобида мешавад.

12) Мақоми кории Шӯрои Ҷамоҳангсоз Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад, ки маводи заруриро барои гузаронидани ҷаласаи Шӯрои Ҷамоҳангсоз омода намуда, дар мӯҳлати на камтар аз 3 рӯз то саршавии ҷаласа ба аъзои Шӯро дастрас менамояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

НИЗОМНОМА
оид ба кори (лоихаи) курсӣ (аз рӯи барномаи бакалавриат)

1. Қоидаҳои асосӣ

1) Кори (ё лоихаи) курсӣ чузъи ҷудонопазири нақшаи таълимии мутахассисони кулли равияҳо ва ихтисосҳо мебошад. Он барои ҳама ихтисосҳои бакалавриат дар курсҳои 2, 3 ва 4 иҷро карда мешавад.

Кори курсӣ аз рӯи барномаи бакалаврҳо фаъолияти фардии донишҷӯ буда, дар зери роҳбарии илмии омӯзгорони кафедраҳои тахассусии факултет, аз ҷумлаи профессорон, дотсентҳо, саромӯзгорон, ассистентҳо ва кормандони илмии кафедраҳо иҷро мегардад.

Бо мақсади таъмин намудани сифати зарурӣ ва гуногуншаклии иҷрои корҳои курсӣ як омӯзгор наметавонад ба кори курсии беш аз 15 нафар донишҷӯ роҳбарӣ кунад. Бо ҳамин мақсад ба омӯзгор рухсат дода мешавад, ки интихоби озмунии донишҷӯёнро гузаронад. Шартҳои озмун бояд дар ҳамбастагӣ бо мавзӯҳои корҳои курсӣ дар тахтаи девории кафедра оварта шуда, дастраси донишҷӯён гарданд. Ҳар донишҷӯ дар давоми таҳсил на беш аз чор кори курсӣ ба иҷро мерасонад.

Ҳимояи кори курсӣ шартӣ зарурии ба кредитҳои барои он муқарраргашта соҳиб гаштани донишҷӯ мебошад.

2. Талабот ба кори (лоиҳаи) курсӣ

2) Кори курсӣ бояд тадқиқоти илмӣ мустақили муаллиф дар мавзӯи доғи рӯз бошад ва бо риояи талаботи техникӣ ва бидуни вайрон кардани меъёрҳои академии навишти корҳои хаттӣ таҳия гардад.

3) Кори курсӣ марҳалаи қаблӣ таҳияи кори дипломӣ мебошад. Он бояд ҷузъҳои мустақилонаи эҷодиёти илмиро доро буда, барои баланд бардоштани омодагии назариявӣ касбӣ ва амиқ азхуд намудани маводи омӯхташуда кӯмак расонад.

4) Дар баробари таҳияи кори курсӣ масъалаҳои зерин ҳал мегарданд: банизомдарорӣ ва васеъгардонии дониши назариявӣ аз фанҳои таҳассусӣ; истифодаи дониши азбаркарда барои ҳалли масъалаҳои мушаххас; инкишоф ва таҳкими малакаҳои фаъолияти мустақилона, азхуд намудани тартиби кор бо масъалае, ки дар кори курсӣ бояд ҳал гардад; назорати рафти кори мустақилонаи донишҷӯ.

5) Кори курсӣ бояд мувофиқати омодагардӣ донишҷӯро ба салоҳият ва малакаҳои дар стандартҳои таълимӣ ихтисосҳо ва равияҳои мувофиқ пешбинигашта нишон диҳад ва бар замми ин, иқтисори эҷодию илмӣ донишҷӯро бозкушояд.

6) Ҳаҷми тахминӣ кори курсӣ (бе назардошти замимаҳо) барои ихтисосҳои техникӣ бо ҳуруфчинӣ компютери якфосила ё якунимфосилаи андозаи ҳарфҳои 14 бояд дар доираи 30-50 саҳифаи шакли А4 бошад.

7) Кори курсӣ бояд қисматҳои зеринро дарбар гирад:

- варақаи унвон;

- варақаи супориш барои кори курсӣ;

- нақша (мазмун, мундариҷа);

- сарсухан (муқаддима). Дар он муҳим будани мавзӯъ асоснок мешавад, мақсад ва вазифаҳои тадқиқот баён мегарданд, ҳолати ҳалли масъала ҳаёда карда мешавад ва сарчашмаҳои асосии адабиёти меъёрӣ нишон дода мешаванд;

- матни асосӣ. Он бояд на кам аз 2 бобро дарбар гирад. Ҳар бобро 2 ё бештар бандҳо ташкил медиҳанд. Дар бандҳо мазмуни мавзӯъ бо назардошти тартиби пайдарпайии масъалаҳои гузошташуда баён мегардад;

- хулоса. Дар он кори иҷрошуда ҷамъбаст мегардад;

- рӯйхати сарчашмаҳои истифодашуда;
- замимаҳо (агар бошанд).

Қисмати графикаи кори курсӣ дар варақаи ҳисобию тавзеҳӣ (дар дохили матни асосӣ ё ҳамчун замима) ва ё берун аз он (дар варақаҳои намуд ва андозаҳоишон аз тарафи роҳбари илмӣ муқарраршуда) иҷро карда мешавад.

3. Тартиби интихоби мавзӯ ва ивази он

8) Кафедраи таҳассусӣ рӯзи якуми семестри таълимӣ дар тахтаи деворӣ номгӯи мавзӯҳои корҳои курсиро бо овардани ному насаби роҳбарони илмӣ меовезад. Мавзӯи кори курсӣ бояд аҳамияти назариявӣ амалӣ дошта, самтҳо ва ҷанбаҳои нави илмиро, ки ҳанӯз нокифоя омӯхта шудаанд, дарбар гирад, ё масъалаи баҳсталаби илмӣ бошад.

Донишчӯ масъул аст, ки дар давоми 14 рӯзи аввали семестр мавзӯи кори курсиро интихоб намуда, онро бо роҳбари илмӣ мувофиқа гардонад. Пас аз ин донишчӯ ба номи декани факултет аризаи намунааш аз тарафи раёсати муассисаи таълимӣ муқарраршударо пешниҳод менамояд, то мавзӯи интихобкардаи ӯ тасдиқ шавад. Деканат аризаро аз қайд гузаронида, бо манбаи маълумот муқоиса мекунад ва дар ҳамоҳангӣ бо кафедраҳои мувофиқ пешниҳоди ягонро «Оид ба тасдиқи мавзӯҳои корҳои курсӣ» барои кулли ихтисосҳои факултет тартиб медиҳад.

9) Агар донишчӯ мавзӯ ва роҳбари илмиро бо ягон сабаб сари вақт интихоб карда натавонад, ӯ бояд дар аризаи худ ба деканат сабаби таъхирро асоснок намояд.

10) Донишчӯе, ки мавзӯи кори курсияро то мӯҳлатҳои муқарраргашта бе сабабҳои асоснок интихоб накардааст, ё он тасдиқ нашудааст, огоҳии расмӣ мегирад. Агар чунин ҳодиса минбаъд низ такрор шавад, ба донишчӯ руҳсати супоридани сессия дода намешавад.

11) Ивази роҳбари кори курсӣ танҳо дар ҳолатҳои фавқуллода ва ҳатман бо розигии деканати факултет иҷозат дода мешавад. Бо ин мақсад донишчӯ бояд бо ариза ба деканат муроҷиат намояд.

12) Даровардани ислоҳ ба мавзӯи кори курсӣ дар давоми на дертар аз ҳафтаи шашуми семестри таълимӣ имконпазир аст ва дар ин ҳолат низ донишчӯ бояд бо ариза ба деканат муроҷиат намояд.

4. Тартиби иҷро, супоридан ва ҳимояи кори (лоихаи) курсӣ

13) Донишчӯ пас аз тасдиқ гаштани мавзӯ ва роҳбари илмии кори курсӣ нақшаи корро тартиб медиҳад ва онро ба тартиби фардӣ бо роҳбари илмии худ мувофиқа менамояд. Роҳбари илмӣ ӯҳдадор аст, ки донишчӯро бо варақаи нақшаи таҳияи кори курсӣ таъмин намояд. Мутобиқи нақшаи мазкур донишчӯ ва роҳбари илмӣ бояд ҳафтае на кам аз як маротиба вохӯриҳо гузаронанд. Масъулияти риояи ин нақша ба

дӯши донишчӯ мебошад. Мувофиқи қарордоди дутарафа алоқаи электронии байни роҳбари илмию донишчӯ ё истифодаи васоити дигари алоқа низ иҷозат дода мешавад. Агар алоқаи байни донишчӯ ва роҳбари кори курсӣ дар муддати дароз (се ҳафта ва бештар) имконнопазир бошад, донишчӯ бояд ба роҳбарияти кафедра муроҷиат намояд. Мудири кафедра вазифадор аст, ки алоқаи донишчӯ ва роҳбари илмию ўро барқарор намояд ё зарурати ивази роҳбари кори курсиро бо пешниҳоди номзадҳои дигар тавсия намояд.

14) Дар давоми семестри таҳсил мувофиқи чадвали раванди таълим кафедраи мутасаддӣ се маротиба назорати марҳалавии иҷроии корҳои курсиро мегузаронад (дар ҳафтаҳои ҳафтум, чордахум ва ҳабдахум). Аз рӯи натиҷаҳои ҳар як назорати марҳалавӣ мудири кафедра ба номи декани факултет оид ба рафти иҷроии корҳои курсӣ маълумоти хаттӣ пешниҳод менамояд.

15) Кори курсӣ бояд дар мувофиқа бо чадвали тасдиқшудаи чараёни таълим ба иҷро расад. Донишчӯ кори курсии тайёршударо ба роҳбари илмию худ месупорад. Роҳбари кори курсӣ онро тафтиш мекунад (дар мӯҳлати на беш аз як ҳафта баъди супоридани кор) ва дар сурати мавҷуд будани зарурат дар ҳошияи он мулоҳизаҳои тавсиявӣ танқидии худро қайд намуда, кори курсиро барои ислоҳу мукамал намудан бармегардонад. Ҳодисаи баргардонидани кори курсӣ метавонад чандинқарата бошад. Роҳбари кори курсӣ вазифадор аст, ки риояи меъёрҳои академии навишти корҳои хаттӣро графикаро ба инобат гирад.

16) Асосҳо барои баргардонидани кори курсӣ бо мақсади мукамалгардонӣ чунинанд:

- номувофиқӣ бо мавзӯи қаблан тасдиқшуда;
- ба даст наомадани мақсади кор, ҳал нашудани масъалаи гузошташуда;
- ба талабот номувофиқ будани ҳаҷми кор;
- номувофиқии мазмуни кор бо мавзӯъ ва нақшаи он;
- риоя накардани қоидаҳои иқтибосоварӣ (ба таври механикӣ нусхабардорӣ намудани маводи адабиёт, наовардани истинодҳо, асардӯдӣ дар ҳаҷми умумии беш аз 30 %-и кори курсӣ);

17) Дар сурати пурра ва дуруст ба иҷро расидани кори курсӣ роҳбари кори курсӣ ўҳдадор аст, ки оид ба он хулосаномаи хаттӣ худро дар ҳафтаи ҳабдахуми семестр ба деканат супорад. Хулосанома) дар Маркази бақайдгирии донишгоҳ сабт гашта, дар парвандаи шахсии донишчӯ маҳфуз дошта мешавад. Донишчӯе, ки хулосаномаи роҳбари илмию соҳиб мешавад, кори курсии худро аз назорати меъёрӣ мегузаронад. Нозирони меъёр дар кори курсӣ риояи гаштани қоидаҳои навишти корҳои хаттӣро тафтиш намуда, дар ҳолати мусбат пазируфтани онро барои ҳимоя пешниҳод менамояд.

18) Дар хулосанома бояд нишон дода шавад:

- муҳим будани мавзӯи тадқиқот ва ҳуди тадқиқот, сатҳи ҳалли ин масъала дар адабиёти махсус ва истехсолоти муосир;
- аҳамияти илмӣ ва амалии кор;
- навовариҳои илмӣ ё ҷузъҳои он;

- тозагии фикру ақидаҳо ва сатҳи мустақилона иҷро шудани кор (аз чумла, риояи меъёрҳои академии навишти корҳои хаттӣ);

- ҳаққонӣ будани хулосаҳои бароварда, мувофиқати хулосаҳо ба воқеият;

- мувофиқ будани донишҷӯ ба малакаю салоҳиятҳои, ки донишҷӯёни равия ва курси мазкур бояд онҳоро соҳиб бошанд;

- мувофиқати кор ба талабот нисбат ба тартибдиҳию ороиш, ки дар дастурҳои муқарраршуда оварда шудаанд.

Хулосанавис дар поёни хулосанома таассуроти умумияшро нисбат ба кор қайд намуда, баҳои худро пешниҳод менамояд.

19) Хулоса бо имзо (бо овардани ному насаб ва вазифаи хулосанавис) ва таърихи таҳияи он тасдиқ карда мешавад.

20) Ҳимояи кори курсӣ пеш аз сессияи имтиҳонӣ мувофиқи чадвали аз тарафи деканат тасдиқшуда дар комиссияи кафедравӣ гузаронида мешавад. Ба ҳайати комиссия роҳбари илмии кори курсӣ низ шомил мегардад. Ҳангоми ҳимоя донишҷӯ чанбаҳои асосии мавзӯи омӯхташро ба таври кӯтоҳ баён намуда, хулосаҳои асоснок мегардонад ва доир ба моҳияти қайдҳои танқидии роҳбари илмӣ шарҳи худро пешниҳод менамояд. Дар фароварди маъруза донишҷӯ ба саволҳои додашуда ҷавоб медиҳад. Ҷавобҳо бояд кӯтоҳ, вале мукамал бошанд.

21) Баҳо дар дафтари имтиҳонии донишҷӯ ва варақаи баҳогузорӣ қайд мегардад. Донишҷӯе, ки кори курсиро насупорид, онро ҳимоя накард, ё дар натиҷаи ҳимоя сазовори баҳои «0» мегардад, аз кредитҳои барои кори курсӣ муқарраргашта бенасиб менамояд.

5. Маҳакҳои баҳогузориҳои кори (лоихаи) курсӣ

22) Баҳои кори курсӣ чанбаҳои зеринро ба назар мегирад:

- сатҳи ҳал гаштани мавзӯ;

- истифодаи адабиёти махсус, маводи меъёрӣ;

- муносибати эҷодӣ ба таҳияи кори курсӣ;

- дурустӣ ва асоснокии илмии хулосаҳо;

- тарзи баён;

- башаклдарории (навишти) ботартиби кори курсӣ;

- натиҷаҳои ҳимояи кори курсӣ.

23) Баҳои кори курсӣ аз рӯи маҳакҳои зерин гузошта мешавад:

Баҳои «9» ё «10» гузошта мешаванд, агар кори курсӣ ба талаботи банди 4-и Низомномаи мазкур пурра мувофиқат намояд.

Баҳо то «6» - «8» паст карда мешавад, агар дар кори курсӣ қоидаҳои навишт вайрон шуда бошанд ё дар рафти ҳимоя камбудихо ба назар расанд.

Баҳо метавонад то «1» - «5» паст карда шавад, агар мӯҳлатҳои супоридани кор риоя нагарданд, кор рефератӣ, яъне бетаҳлил бошад ва агар дар он ҷузъҳои риоя нагаштани қоидаҳои таҳияи корҳои хаттӣ (асардӯзӣ) вохӯранд.

Баҳои «0» гузошта мешавад, агар дар кори курсӣ вайроншавии
қиддии қоидаҳои навишти корҳои хатӣ ҷой дошта бошад ё мавзӯи кори
курсӣ бо мазмунаш мувофиқат накунад.
Бо қарори мушовараи

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «__» _____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Низомнома
дар бораи рисолаҳои таҳассусии хатм**

1. Муқарроти умумӣ

1) Иҷрою ҷимояи рисолаҳои таҳассусии хатм марҳилаи хотимавии таҳсил ва намуди хатмии аттестатсияи ҷамъбастии хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ маҳсуб ёфта, таҳким бахшидану муназзам сохтан ва тавсаии донишҳои амалӣ дар соҳаи касби пешгирифта, рушди малакаҳои кори мустақилона ва истифодаи методҳои таҳқиқ, муайян намудани дараҷаи омодагии хатмкунандагон ба фаъолияти мустақилона дар соҳаи касби интихобкардашонро фаро мегирад.

2) Рисолаи таҳассусии хатм дар шаклҳои зерин мувофиқ ба дараҷаи дахлдори таҳсилоти олии касбӣ анҷом дода мешаванд:

- барои таҳассуси (дараҷаи) бакалавр дар шакли рисолаи бакалавр;
- барои таҳассуси «мутахассиси дипломдор» дар шакли рисолаи (лоиҳаи) дипломӣ;
- барои таҳассуси (дараҷаи) магистр дар шакли рисолаи магистр.

3) Талаботи умумӣ нисбат ба ҳаҷму мундариҷаи корҳои таҳассусии хатм тибқи стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбӣ ба роҳ монда мешавад ва он вобаста аз дараҷаи таҳсилот ва мӯҳлати таҳсил фарқ мекунад.

4) Масъулияти ҳамаи маълумот, ки дар рисолаи таҳассусии хатм оварда мешавад, бевосита муаллифи он бар дӯш дорад.

5) Рисолаи таҳассусии хатм ва тақризиҳои ба онҳо додашуда ба мӯҳлати 5 сол дар кафедраҳои пешбар нигоҳ дошта мешаванд.

2. Талабот нисбат ба ташкили иҷрои рисолаҳои таҳассусии хатм

6) Мавзӯҳои рисолаҳои таҳассусии хатм аз тарафи кафедраи пешбар аз рӯи ихтисосҳои асосӣ тартиб дода шуда, бо қарори Шӯрои олимони факултет ва фармони ректор тасдиқ карда мешаванд.

Донишҷӯӣ ҳуқуқ дорад, ки мавзӯи худро бо назардошти муҳимияти масъала ва асоснок намудани мувофиқи матлаб будани таҳқиқи он пешниҳод намояд.

7) Мавзӯи рисолаи дипломӣ ва магистрӣ на камтар аз як сол то ҳимояи он тасдиқ карда мешавад. Мавзӯи рисолаи бакалавриат на дертар аз ним сол то аз аттестатсияи ҷамъбастии давлатӣ гузаштани хатмкунанда тасдиқ карда мешавад.

8) Барои тайёр намудани рисолаи таҳассусии хатм ба донишҷӯ роҳбари илмӣ ва дар сурати зарурат мушовир таъин карда мешавад.

9) Роҳбарони илмии рисолаҳои таҳассусии хатм аз ҷумла профессорон, дотсентон, саромӯзгорон, кормандони илмӣ ва ассистентон таъин карда мешавад. Роҳбарони илмии рисолаи таҳассусии хатми бакалаврҳо ва мутахассисони дипломдор имкондоранд, ки устодони дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, инчунин кормандони таҷрибадоре, ки мутахассиси бахши таҳсилот маҳсуб ёфта, на камтар аз 5 сол собиқаи корӣ ва ё дараҷаи илмӣ номзад ва ё доктори илмдоранд, таъин карда шаванд. Ба ҳар яке аз онҳо роҳбарии на бештар аз 5 рисолаи таҳассусии хатм (дар шакли таҳсилоти ғоибона на бештар аз 10 рисола) иҷозат дода мешавад.

10) Кафедраи пешбар назорати иҷрои рисолаи таҳассусии хатмро ба роҳ монда, дар сурати зарурат роҳбари илмиро иваз менамояд.

11) Роҳбари рисолаи таҳассусии хатм муваззаф аст:

-ба донишҷӯ барои таълифи рисола супориш диҳад (супориш мумкин аст, мувофиқи қарори кафедраи пешбар дар шаклҳои шифохӣ ва ё хаттӣ дода шавад. Шакли хаттии супориши инфиродиро кафедраи пешбар ва ё факултет таҳия менамояд);

- дар ташкил ва иҷрои кор ҷорӣ диҳад;

- машваратҳои мунтазам гузаронад;

-кори анҷомдодашударо санҷад ва тақризи нависад.

12) Баъди интихоби мавзӯи рисолаи таҳассусии хатм донишҷӯ ба унвони мудири кафедраи пешбар барои ба ӯ вобаста намудани мавзӯи таҳқиқот ва таъин намудани роҳбари илмӣ ариза дар шакле, ки муассисаи таъолимӣ тасдиқ намудааст, менависад.

Ариза дар маҷлиси кафедраи пешбар мавриди баррасӣ қарор гирифта, қарор дар бораи вобаста намудани мавзӯи рисолаи таҳассусии хатм ва таъин намудани роҳбари илмӣ ба Шӯрои олимони факултет пешниҳод карда мешавад. Дар асоси қарори Шӯрои олимони лоиҳаи фармони ректор дар бораи тасдиқи мавзӯҳо ва таъини роҳбарони илмӣ таҳия ва тасдиқ мегардад.

13) Ҳама гуна тағйирот дар мавзӯ ва роҳбарӣ намудан ба рисолаи таҳассусии хатм бо фармони ректор дар асоси қарори кафедраи пешбар ва пешниҳоди декани факултет сурат мегирад.

14) Ба рисолаҳои таҳассусии хатм тақриз навишта мешавад.

15) Хатмкунандае, ки дар мӯҳлати муқарраргардида рисолаи таҳассусии хатмро пешниҳод накардааст ё бо қарори кафедраи пешбар барои Ҳимоя иҷозат нагирифтааст, бе сабаби узурнок ба Ҳимоя ҳозир нашудааст ва ё дар Ҳимоя баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтааст, аз аттестатсияи ҷамъбасти давлатӣ нагузашта маҳсуб мешавад ва тибқи Низомномаи дар ин маврид қабулгардида аз он бояд дар мӯҳлати муқарраргардида Ҳимоя намояд.

3. Талабот оид ба таҳияи рисолаҳои таҳассусии хатм

16) Рисолаи таҳассусии хатм дар шакли чопӣ дар як тарафи варақи сафеди формати А4 мутобиқи қоидаҳои таҳиясозии техникаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, ки стандартҳои давлатӣ онҳоро муайян кардааст, тартиб дода мешавад. Талаботи хатмӣ нисбат ба андозаи хошияҳо ва ҳуруф, фосилаи байни сатрҳо ва амсоли инҳо дар асоси муқаррароте, ки дар ин маврид қабул шудаанд, муайян карда мешавад.

17) Рисолаи таҳассусии хатм, ки барои Ҳимоя пешниҳод мегардад, бояд дар шакли китоб муқовабандӣ шавад.

18) Матни рисола бо варакаи унвон оғоз меёбад. Дар саҳифаи дигар мундариҷаи рисола бо номгӯи бобҳо, фаслҳо, бахшҳо, замимаҳо бо нишон додани саҳифаҳо оварда мешавад. Мундариҷаи рисола бояд ҳамаи сарлавҳаҳо, ки дар рисола мавҷуданд, фаро гирад. Сарлавҳаҳо бояд дақиқан ба мундариҷаи кор мувофиқат кунанд ва мухтасару аниқ, пайдарҳаму дақиқ мантиқи дохилии рисоларо инъикос намоянд.

19) Ҳамаи варақҳои рисола, аз муқаддима шурӯъ намуда, рақамгузорӣ карда мешавад. Рақамгузори саҳифаҳо бояд мувофиқи тартиби ададҳо сурат гирад. Феҳристи адабиёт бояд истифода шуда, замимаҳо аз рӯи тартиби ададҳо оварда шавад.

20) Ҳар як бахш дар матн аз ҳамдигар ҷудо навишта мешавад. Рақми бахш (боб)-и дахлдор ва ё зербахш (фасл) дар оғози сарлавҳа гузошта мешавад.

21) Дар рисола мумкин аст ҷадвалҳо ва расмҳои гуногун ҳам мавҷуд бошад. Миқдори чунин воситаҳои тасвир дар матн аз мундариҷаи он вобаста аст ва бояд ба андозае бошад, ки барои баёни возеҳу мухтасари мазмуни матн кифоят кунад. Ҷадвалу расмҳо баъд аз ишора ба онҳо дар матн оварда мешавад ва ҳар кадоме аз онҳо бояд рақам ва навиштаҳо дошта бошад. Рақамгузори ҷадвалу расмҳо аз рӯи тартиби ададҳо дар тамоми матни рисола сурат мегирад.

21) Маълумоти бо рақамҳо ифодаёфтае, ки дар матни рисола истифода шудааст, ба шакли ҷадвал тартиб додани он тавсия карда мешавад.

22) Манбаи иқтибосҳо дар поварақ оварда мешавад ва ё баъди иқтибос бо рақамҳо манбаи он ишора карда мешавад. Ишороти манбаи иқтибос на танҳо дар сурати бевосита дар даруни нохунук айнан овардани матни ҳуччат ва ё гуфтаи касе, балки дар мавриди овардани далелҳо, маълумоти рақамӣ ва маълумоти дигаре, ки дар шакли нутқи мазмунан нақлшуда аз ҷониби муаллифи рисола оварда мешавад, зарур мебошад.

23) Рӯйхати адабиёт ва сабти библиографӣ тибқи тартиботи қабулгардида тартиб дода мешавад:

24) Замимаҳо ҳамчун идомаи кор тартиб дода шаванд ҳам, аммо ба ҳаҷми асосии он дохил намешаванд.

4. Тартиби барои Ҷимоя пешниҳод намудани рисолаи таҳассуси хатм

25) Барои Ҷимоя дар ҷаласаи комиссияи давлатии аттестатсионӣ рисолаҳои таҳассуси хатме пешниҳод мешаванд, ки иҷозатномаи кафедраи пешбарро дошта бошанд.

26) Кафедраи пешбар дар асоси ҳулосаи роҳбари илмӣ, инчунин дар сурати гузаронидани Ҷимояи қаблӣ ва ба эътибор гирифтани натиҷаҳои он қарори барои ба Ҷимоя иҷозат додани рисоларо қабул мекунад. Зарурат ва мӯҳлати гузаронидани Ҷимояи қаблии онро кафедраи пешбар муайян мекунад.

27) Қарори ба Ҷимоя иҷозат додани рисоларо бо қайди санаи қабули қарор дар шакли сабти маълумоти марбута дар дафтарчаи имтиҳонии донишҷӯӣ бо имзои роҳбари илмӣ ва мудирӣ кафедра, инчунин дар шакли сабт дар варақаи унвони рисола бо имзои мудирӣ кафедраи пешбар қабул карда мешавад.

28) Агар роҳбари илмӣ ва ё муқарризи Ҷимояи рисоларо ғайри имкон мешуморад, онгоҳ баррасии ин масъала бо иштироки донишҷӯӣ ва роҳбари илмӣ ё ба маҷлиси кафедра пешниҳод карда мешавад, ки дар он қарори қатъӣ оид ба иҷозати Ҷимоя қабул карда мешавад. Суратҷаласаи маҷлиси кафедра барои тасдиқ ба декани факултет пешниҳод карда мешавад.

29) Рисола дар шакли лозима тартиб дода шуда, дар мӯҳлати муқарраргардида ба кафедраи пешбар пешниҳод карда мешавад, то ба раис ва аъзои комиссияи аттестатсионии ҷамъбасти имкон дода шавад, ки то санаи Ҷимоя бо мундариҷаи рисола шинос шаванд.

30) Агар рисола ба тақризи зарурат дошта бошад, онгоҳ дар маҷлиси кафедраи пешбар ҳаёти муқарризон тасдиқ карда мешавад. Тақризро ба рисола муаллимоне, ки дар таҳияи он ширкат надоштанд ва ё мутахассисони беруна менависанд. Дар сурате ки рисола дар доираи фанҳои мухталиф таълиф шудааст, онгоҳ таъин намудани ду нафар муқарризи дар ҳаҷми соатҳои барои тақризи рисола пешбинишуда тавсия мешавад.

31) Вазифаи муқарриз аз шиносоии ҳамаҷониба бо мӯҳтавои рисола ва навиштани тақризи интиқодии асоснок иборат аст, ки дар он бояд матолиби зерин дарҷ гардад:

- мувофиқати рисола ба мавзӯи интиҳобшуда;

- муҳимияти он;

- дараҷаи асоснокии хулосаҳои илмӣ, тавсияҳо, дурустию навоарӣ ва аҳамияти илмию амалии онҳо;

- саводи умумӣ, сифати навиштани матнҳо ва тартиб додани ҷадвалҳо, мутобиқати онҳо ба стандартҳои амалкунанда;

- муваффақиятҳо ва камбудихои рисола.

Дар қисмати хулосаи тақриз андешаҳои муқарриз доир ба мутобиқати рисола ба талаботи стандартҳои давлатии таҳсилот, тавсияи он барои Ҳимоя, баҳои умумии он ва ба хатмкунанда додани таҳассуси мувофиқ баён карда мешавад. Дар тақриз насабу ном ва номи падари муқарриз, унвони илмӣ ва дараҷаи илмӣ, ҷои кор, вазифа ва имзои ӯ пурра дарҷ мегардад.

32) Тақриз ба кафедраи пешбар на дертар аз як ҳафта то санаи Ҳимоя пешниҳод карда мешавад. Донишҷӯй ҳақ дорад бо тақриз то санаи Ҳимояи рисола шинос шаванд.

5. Ҳимояи рисолаҳои таҳассусии хатм

33) Ҳимояи рисолаҳои таҳассусии хатм дар ҷаласаи кушоди комиссияи аттестатсияи давлатӣ бо иштироки на камтар аз 2\3% ҳайати комиссияи мазкур сурат мегирад, ки дар он маърузаи мухтасари муаллиф, тақризи роҳбари илмӣ ва муқарриз шунида мешавад.

34) Донишҷӯ тақрибан дар муддати 10-15 дақиқа маъруза мекунад, ки дар он ба таври фишурда муҳимияти мавзӯи таҳқиқотро асоснок намуда, мундариҷаи асосии он, натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳоро баён менамояд ва аҳамияти амалии таҳқиқотро нишон медиҳад.

35) Баъди хатми маъруза саволу ҷавоб сурат гирифта, музокираи муқарриз шунида мешавад. Сипас, суҳан ба донишҷӯй барои ҷавоб ба эродҳои муқарриз дода мешавад. Пас аз он тақризи роҳбари илмӣ шунида мешавад. Ташкили баҳс ҳам имкон дорад.

36) Тақризи роҳбари илмӣ бояд баҳои аз ҷиҳати назариявӣ омода будани муаллифи рисола, ташаббускорӣ ва мустақилияти ӯ дар мавриди ҳалли масъалаҳои таҳқиқот, қобилияти кор кардан бо адабиёти илмӣ ва маводи дигари илмӣ, қобилияти возеҳ ва аниқ баён намудани фикр, инчунин арзёбии дараҷаи мутобиқати таълифи рисола ба меъёрҳои коидаҳои муқарраргардидаро фаро гирад.

37) Барои Ҳимояи рисолаи таҳассусии хатми бакалавр то 20 дақиқа, мутахассис то 30 дақиқа ва магистр то 45 дақиқа вақт муқаррар мегардад.

38) Натиҷаи Ҳимояи рисола дар ҷаласаи пӯшидаи комиссия баъди хотимаи Ҳимоя мавриди баррасӣ қарор гирифта, бо раъйдихии оддӣ, бо бештари овозҳои аъзои комиссияе, ки дар ҷаласа иштирок доштанд, арзёбӣ мешавад.

39) Баҳои қатъӣ ба рисола дар асоси тақризи роҳбари илмӣ, тақризҳои муқарризон ва баромади муаллифи рисола гузошта мешавад. Ҳангоми баҳогузорӣ ба рисола мумкин аст, мақолаҳои нашршуда, гувоҳномаи муаллифӣ, тақризҳои кормандони соҳибтаҷрибаи соҳаи таҳсилот ва муассисаҳои илмӣ ба мавзӯи таҳқиқот алоқаманд ба эътибор гирифта мешавад.

40) Меъёрҳои арзёбии рисола дар кафедраи пешбар таҳия гардида, бо қарори Шӯрои олимони факултет тасдиқ мешавад.

Меъёрҳои умумии арзёбии рисола аз инҳо иборат аст:

- асоснокии муҳимияти мавзӯи таҳқиқот, мувофиқати мундариҷа ба мавзӯъ, таҳлили пурраи мавзӯъ;

- дақиқ будани сохтор ва мантиқи баёни матлаб, асоснокии методологии таҳқиқот;

- ҳаҷм ва таҳлили адабиёти илмӣ алоқаманд ба мавзӯи таҳқиқот;

- донишҷӯи услуби илмӣ ва босаводона баён намудани фикрҳо;

- мувофиқати шакли рисола ба талаботе, ки нисбат ба таълифи рисола муқаррар гардидаанд;

- дараҷаи мулоҳизаи масъалаҳои назариявӣ ва ҷамъбасти маводи ҷамъшуда, асоснокӣ ва аниқии тасвияи хулосаҳо ҷамъбасткунӣ;

- мундариҷаи тақризҳои роҳбари илмӣ ва муқарриз;

- сифати маърузаи шифоҳӣ дар ҷаласаи Ҳимоя;

- амиқӣ ва дақиқии ҷавобҳо ба саволҳо, эродҳо ва тавсияҳои дар вақти Ҳимоя баёнгардида.

41) Натиҷаи Ҳимояи рисола бо баҳоҳои «аъло», «хуб», «қаноатбахш», «ғайри қаноатбахш» арзёбӣ мегардад ва дар ҳуди ҳамон рӯз, баъди аз рӯи тартиби муқарраршуда таҳия намудани суратҷаласаи маҷлиси комиссияи аттестатсияи давлатӣ эълон мегардад.

42) Баҳои рисола дар дафтарҷаи имтиҳонӣ ва суратҷаласаи комиссияи сабт мегардад.

43) Дар асоси натиҷаи Ҳимояи рисола оид ба донишҷӯӣ додани таҳассус аз рӯи ихтисос (равия) ва супоридани дипломи таҳсилоти олии касбӣ қарор қабул карда мешавад.

44) Шикоятҳои апеллятсионӣ доир ба натиҷаи Ҳимояи рисола мавриди баррасӣ қарор дода намешавад.

45) Ба донишҷӯе, ки дар Ҳимояи рисола баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтааст, маълумотномаи академии намунаи муқараргардида дода мешавад.

6. Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр

46) Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр (кори илмӣ бакалавр) бояд як таҳқиқоти мустақилона ва аз лиҳози мантиқӣ анҷоми таҳқиқоти назариявӣ тачрибавӣ бошад, ки бо ҳалли назариявии масъалаҳо ва таҳқиқоти тачрибавӣ ва ё бо ҳалли масъалаҳои дорои хусусиятҳои амалӣ алоқаманд мебошад, ки масоли музкур чун қоида, як баҳши корҳои илмӣ таҳқиқотии кафедраи пешбар маҳсуб меёбад.

47) Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр имкон дорад, ки дар асоси ҷамъбасти лоиҳаҳо ва корҳои курсии пештар анҷомдодаи хатмкунанда

таҳия шавад ва дорои хусусияти таҳлилию (реферативӣ) ҷамъбасти бошад ва дар шакли матн бо замимаҳои марбута таълиф гардад. Ба ҳайси рисолаи таҳассусии хатми бакалавр, инчунин метавон мақолаҳои пештар нашршуда ва маърузаҳои илмии хатмкунандаро қабул кард.

48) Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр бояд ҷавобгӯи принсипҳои мантиқнокӣ, дақиқӣ, дурустии баёни маводи мавҷуда, сохтори ягона, хулосаҳои мустақилона ва тавсияҳо бошад.

49) Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр дар заминаи донишҳои назариявӣ ва малакаҳои амалие, ки донишҷӯӣ дар давоми 4 соли таҳсил касб кардааст, таълиф меёбад.

50) Рисолаи таҳассусии хатми бакалавр дар соли чоруми таҳсил таълиф мешавад. Сарфи вақт барои таълифи он дар нақшаи таълимӣ дар ҳаҷми на камтар аз 4 ҳафта муайян мегардад.

51) Мавзӯҳои рисола дар кафедраи пешбар тартиб ва бо фармони ректор тасдиқ карда мешавад. Мавзӯҳои рисолаҳои бакалавр бояд аз рӯи мазмун ба барномаҳои магистрие, ки дар муассисаи таълимӣ аз рӯи ҳамон равия таълим дода мешавад, наздик бошад.

52) Мундариҷаи рисола бояд ба талаботи стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбие, ки барои омодаسازی касбии донишҷӯён пешбинӣ шудаанд, ҷавобгӯӣ бошад ва матолиби зеринро фаро гирад:

-асоснокии интиҳоби предмети таҳқиқот ва гузориши вазифаҳои таҳқиқотие, ки дар асоси таҳлили адабиёти илмӣ иҷро шудаанд;

-бахшҳои назариявӣ ва ё таҷрибавӣ бо нишон додани метод ва воситаҳои таҳқиқот;

-таҳлили натиҷаҳои бадастомада;

-хулоса ва тавсияҳо;

-рӯйхати адабиёти истифодашуда.

52) Ҳаҷми тавсияшудаи рисолаи таҳассусии хатми бакалавр аз 30 то 40 саҳифаро бидуни теъдоди замимаҳо ташкил медиҳад.

7.Рисолаи таҳассуси мутахассиси соҳибдиплом

53) Рисолаи таҳассусии хатми мутахассиси соҳибдиплом (кори дипломӣ, лоҳаи дипломӣ) барои муайян намудани қобилияти таҳқиқотии хатмкунанда, амиқии донишҳои дар бахши илмии интиҳобкардааш, ки ба соҳаи касбаш алоқаманд аст, инчунин муайян намудани малакаи корҳои методию таҷрибавии ӯ пешбинӣ гардидааст. Мундариҷаи рисолаҳои дипломӣ бояд ба мундариҷаи фанҳои умумикасбӣ ва ё тайёрии касбии тибқи стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбӣ мувофиқат намояд. Рисолаҳо (лоиҳаҳо)-и дипломӣ имкон доранд, ки доир ба фанҳои зерин таълиф гарданд:

-доир ба фанҳои назариявие, ки аз ҷумлаи фанҳои силсилаи омодаسازی касбӣ махсуб меёбанд;

-доир ба фанҳои педагогию равоншиносӣ;

-доир ба назария ва методикаи таълими фан.

54) Таҳқиқоти анҷоёфта, мумкин аст, пурра ба мавзӯҳои назариявӣ тааллуқ дошта бошад ва ё ба ҳалли масъалаҳои амалие, ки ба намуди фаъолияти касбии хатмкунанда иртибот дорад, бахшида шавад.

Мундариҷаи рисолаҳо (лоихаҳо)-и дипломӣ бояд проблемаҳои мубрами рушди таҳсилоту илмро дар марҳилаи ҳозира инъикос намояд.

55) Мавзӯи рисола (лоиха)-и дипломӣ рағбати илмӣ-тадқиқоти хатмкунандаро инъикос менамояд ва набояд барои тағйир додани мундариҷа ва талаботи имтиҳони ҷамъбасти давлатӣ асос шавад.

56) Хатмкунандагоне, ки аз рӯи барномаи таҳсилот бо ихтисоси иловагӣ таҳсил менамоянд, рисола (лоиха)-и дипломиро доир ба фанҳои ихтисоси асосӣ таълиф менамоянд. Ба таври истисно, таҳқиқи мавзӯёҳое, ки дар доираи ихтисоси асосӣ ва ихтисоси иловагӣ қарор доранд, имконпазир аст.

57) Мӯҳлати таълифи рисола (лоиха)-и дипломи мувофиқи талаботи стандартҳои давлатии таҳсилоти олии касбӣ доир ба ихтисосҳои марбута муайян карда мешавад.

58) Рисола (лоиха)-и дипломӣ бояд дар худ бахшҳои сохтори зеринро фаро гирад: муқаддима, ҳадди ақал ду боб, хулоса, рӯйхати адабиёти истифодашуда, замимаҳо (дар сурати зарурат).

Сохтори рисолаи таҳассусии хатми мутахассиси соҳибдиплом имкон дорад, ки вобаста аз равия ва хусусияти мундариҷаи он фарқ кунад.

Дар муқаддима дар бораи асоснокии мавзӯи таҳқиқот, муҳимият ва аҳамияти амалии он, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, муайян намудани мафҳумҳои асосӣ ва методҳои таҳқиқот маълумот оварда мешавад.

Бобҳои рисола таҳлили таърихи омӯзиши масъала ва ҳолати ҳозираи он, таҳлили адабиёти илмии алоқаманд ба проблемаи мавриди таҳқиқ, нишон додани андешаҳои мухталифи таҳқиқотчиён ва асоснокии мавқеи муаллифи таҳқиқот, таҳлил ва таснифоти маводи ҷолибро дар заминаи методикаи таҳқиқи муаллиф фаро мегиранд.

Дар рисолаҳо (лоихаҳо)-и дипломе, ки хусусияти тачрибавию методӣ ва ё тамоюли амалӣ доранд, овардани бобе, ки дар он ҷараён ва натиҷаҳои тачрибаи гузаронидашуда инъикос ёфта, хулосаҳо ва тавсияҳо баён гардидаанд, хатмӣ мебошад.

Дар бахши хулосаи рисола (лоиха)-и дипломӣ дурнамои таҳқиқи манбаъҳои мавзӯъ зикр карда мешавад.

59) Ҳаҷми тавсияшудаи рисолаи таҳассусии хатми мутахассис 60-75 саҳифаро, бидуни замимаҳо ташкил медиҳад.

8. Рисолаи таҳассусии хатми магистр

60) Рисолаи таҳассусии хатми магистр диссертатсияи магистерӣ маҳсуб меёбад ва дар шакли як таҳқиқоти муस्ताқилонаи илмие зоҳир мегардад, ки доир ба ягон мавзӯи барои ҳамон равияи илм муҳим анҷом ёфтааст.

61) Натиҷаҳои асосии илмие, ки муаллифи рисолаи магистрӣ ба даст овардааст, бояд ҳатман тавассути интишор намудан дар нашрияҳои илмӣ, дар шакли маърузаҳо дар конферонсҳои илмӣ, симпозиумҳо, семинарҳо мавриди санҷиш қарор дода шавад.

62) Барои омода намудани рисолаи магистрӣ, мурағабсозии техникаи он ва ҳимояи расмӣ он дар маҷлиси комиссияи аттестатсияи

давлатӣ дар нақшаи таълимӣ, дар мавсими хотимавии таҳсил на камтар аз 12 ҳафтаи вақти таълимӣ пешбинӣ гардидааст.

Рисолаи магистрӣ шомили бахшҳои зерин мебошад:

- варақи унвон;
- маълумотнома
- мундариҷа;
- муқаддима;
- қисмати асосӣ;
- хулоса;
- рӯйхати сарчашмаҳо ва адабиёти истифодашуда;
- замимаҳо.

Матни маълумотнома ҳақман на бештар аз як саҳифа буда, мақсаду методҳои таҳқиқот, натиҷаҳои бадастомада ва навоариҳои онҳо, аҳамияти амалӣ ва маълумот дар бораи санҷиши рисолаи магистро инъикос менамояд.

Дар муқаддимаи рисола интихоби мавзӯ, навоариҳои он, аҳамияти илмию амалии рисола асоснок карда мешаванд. Дар бораи методҳои истифодашуда маълумот дода, таҳлили интиқодии адабиёти илмӣ марбут ба мавзӯи мавриди таҳқиқ оварда мешавад, инчунин мақсаду вазифаҳои таҳқиқот аниқ карда мешаванд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқот ва ё қисмати асосии рисолаҳо мақсаду вазифаҳои таҳқиқот муайян менамоянд ва ин қисмати рисола ба бобҳо ва фаслҳо ҷудо мешавад. Миқдори бобҳо аз хусусиёти рисолаи магистр вобаста аст, аммо рисола бояд на камтар аз ду боб иборат бошад. Дар байни бобҳои рисола бояд як робитаи дохилии маъноӣ мавҷуд бошад ва мӯҳтавои ҳар як боб бояд возеҳ ва мантқан пай дар ҳам баён гардад. Ҳар як боб бо хулосаи мухтасар хотима меёбад. Сарлавҳаҳои бобҳо бояд хеле мухтасару возеҳ бошанд ва мундариҷаи асосиро аниқ инъикос намояд ва набояд номи рисолаҳо такрор кунанд.

Хулосаи рисола бояд ба он мақсаду вазифаҳои таҳқиқоте, ки дар муқаддима зикр ёфтаанд, робитаи мустақим дошта бошад. Дар ин қисмати рисола хулосаҳо ва ҷамъбасти андешаҳои, ки аз тамоми матни рисола бармеоянд, оварда мешаванд, инчунин тавсияҳо, пешниҳод ва роҳҳои таҳқиқоти минбаъдаи мавзӯ нишон дода мешавад.

63) Ҳаҷми рисолаи магистро хусусиёти фан, мақсаду методҳои таҳқиқот муайян менамоянд, аммо ҳаҷми он, бидуни замимаҳо набояд аз 100 саҳифа зиёд бошад.

64) Ҳимояи рисолаи магистр расман дар ҷаласаи кушодаи комиссияи аттестатсияи давлатӣ сурат мегирад. Ба комиссия рисолаи магистр, тақризи роҳбари илмӣ, тақризи дигар, маълумотномаи декан ҷиҳати аз ҷониби донишҷӯй иҷро гардидани нақшаи таълимӣ ва баҳоҳои гирифтаи ӯ ҳангоми таҳсил дар магистратура пешниҳод карда мешавад.

65) Рисолаи магистр баъд аз ҳимоя дар муассисаи таҳсилоти олии маҳфуз менамояд ва муаллиф ҳақ дорад, ки аз он нусхабардорӣ кунад.

66) Агар рисолаи магистр сазовори баҳои «ғайри қаноатбахш» доништа шавад, унвонҷӯи дараҷаи магистр дар мавсими дигари фаъолияти комиссия тибқи Низомномаи дар ин маврид қабулгардида

дар муддати панҷ сол, аммо на бештар аз як дафъа ба ҳимояи такрорӣ роҳ дода мешавад. Дар ин сурат комиссия муайян мекунад, ки унвонҷӯи дараҷаи магистр барои ҳимояи такрорӣ рисолаи аз рӯи мавзӯи пештара такмилдодаи худро пешниҳод намояд ва ё бояд дар мавзӯи наво, ки кафедраи пешбар муайян кардааст, рисолаи хатмро таълиф намояд.

Дар сурати дар ҳимояи такрорӣ гирифтани баҳои «ғайри қаноатбахш» унвонҷӯи дараҷаи магистр аз ҳуқуқи дарёфти дипломи магистр маҳрум мешавад. Ба ӯ аз рӯи тартиби муқарраршуда ҳуҷҷатҳои супорида мешаванд, ки барои чунин ҳолатҳо пешбинӣ гардидаанд.

Низомномаи
дар бораи ба таври экстернат гирифтани таҳсилоти олии касбӣ дар
муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Қоидаҳои умумӣ

1) Низомномаи мазкур мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳия гардидааст.

2) Гирифтани таҳсилоти олии касбӣ дар шакли экстернат дар доираи барномаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки Стандарти давлатии таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст, ба роҳ монда мешавад.

3) Ҳуқуқи ба тариқи экстернат хатм намудани муассисаи таҳсилоти олии касбро танҳо мақомоти ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф (Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон) дар асоси талаботи Низомномаи номбурда муайян менамояд.

4) Экстерн –шахси мустақилона азхудкардаи барномаҳои таълимие мебошад, ки ба ӯ имконияти супоридани аттестатсияҳои фосилавӣ, аз курс ба курсгузаронӣ ва хатм тибқи қарори комиссияи босалоҳияти ҷумҳуриявӣ дода шудааст.

5) Донишҷӯе, ки курсҳои якум ва дуюмро танҳо бо баҳои хубу аъло (75% баҳои аъло) ҷамъбаст намудааст, қобилияти фавқуллодаи аз худ намудани барномаҳои таҳсилоти олии касбро дорад, ҳуқуқи ба таври экстернат супоридани санчишу имтиҳонҳои як семестр ва ё як курси таълимиро дорад.

6) Ба донишҷӯёни курсҳои 4-ум (зинаи бакалавр) ва 5-ум (зинаи мутахассис) муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқи ба таври экстернат таҳсил намудан ва супоридани аттестатсияи давлатии ниҳой манъ аст.

7) Ҳуқуқи таъсиси экстернатро муассисаи таҳсилоти олии касбӣ баъди мувофиқа бо мақомоти ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф (Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон) ба даст меорад. Барои дарёфт намудани иҷозатнома дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мавҷудияти шароити зерин ҳатмист:

-қарори Шӯрои олимон дар бораи амалӣ намудани шакли мазкури омодаасозӣ аз рӯи равия ва ё ихтисоси мувофиқ;

-аккредитатсияи давлатӣ аз рӯи равия ва ё ихтисоси муассисаи таҳсилоти олии мурочиаткунанда.

8) Номгӯи равияҳои омодакунӣ ва ихтисосҳои таҳсилоти олии

касбие, ки дарёфти онҳо ба шакли экстернат имконпазир аст, бо пешниҳоди мақомоти ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф (Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон) аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

9) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ метавонад мувофиқи хоҳиши экстернҳо хизмати иловагии таълими пулакӣ ташкил намояд.

10) Бе тартиби муқаррарнамудаи мақоми ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф (Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон) таъсис ва ташкил намудани таҳсилоти экстернӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ новобаста аз шакли ташкилӣ, ҳуқуқӣ ва моликият манъ аст.

11) Аз ҳуқуқи дарёфти таҳсилоти олии касбӣ тавассути низоми экстернӣ шахсоне бархурдор мешаванд, ки таҳсилоташон на камтар аз таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ё на камтар аз таҳсилоти миёнаи касбӣ бошад.

2. Тартиби гирифтани таҳсил дар шакли экстернат

12) Тартиби дар шакли экстернат гирифтани таҳсил чунин сурат мегирад:

-ариза барои гузаштан аз аттестатсияи фосилавӣ ва аз курс ба курс гузаронӣ ба сифати экстерн ба роҳбари муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

- нусха аз қарори ҷаласаи кафедра;

- нусха аз қарори Шӯрои олимони факултет;

- хулосаи раваншинос ҷиҳати лаёқатмандии донишҷӯ;

- нусхаи дафтарчаи санчишию имтиҳонӣ;

- маълумотномаи тиббӣ.

13) Роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба номи Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати ба таври экстернат супоридани аттестатсияи аз курс ба курс гузаронӣ гузориш пешниҳод менамояд. Ба гузориш ҳуччатҳое, ки дар банди 13-и Низомномаи мазкур омадааст, замима мегардад.

14) Мӯҳлати пешниҳоди ариза ва ҳуччатҳои заруриро барои гирифтани таҳсили экстернат мақоми ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф (Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон) муайян менамояд.

3. Низоми қабули санчишу имтиҳон аз донишҷӯёни ба таври экстернат таҳсилкунанда

15) Донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбие, ки курсҳои якум ва дуюмро танҳо бо баҳои хубу аъло ҷамъбаст намудаанд (баъд 75%-и баҳо аъло бошад), ҳуқуқи ба таври экстернат супоридани як семестр ва ё як соли таҳсилро доранд.

16) Комиссияи ҷумҳуриявӣ бо фармоиши Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди муовини аввали Вазири маориф таъсис дода мешавад.

17) Ҳайати комиссияи санчишию имтиҳонӣ бо фармоиши Вазири маориф тасдиқ карда мешавад.

18) Ба ҳайати комиссия се нафар омӯзгори дараҷа ва унвони илмӣ

доштаи равияҳо шомил мешаванд.

19) Санчиш ва имтиҳон ба таври тестӣ, хаттӣ ва шифоҳӣ гузаронида мешавад.

20) Натиҷаи ҳар як санчишу имтиҳон ва хулосаи ҳайати комиссия дар суратчаласа дарҷ гардида, бо имзои аъзои комиссия тасдиқ карда мешавад.

21) Дар сурати аз як санчиш ва ё имтиҳон баҳои ғайриқаноатбахш гирифтани довталаб ӯ ба санчиш ва ё имтиҳони дуюм роҳ дода намешавад.

22) Натиҷаи кори комиссияи назди муовини аввали Вазир чиҳати муҳокимаи масъалаи довталаби таҳсили экстернат дар мушовараи Вазорати маориф мавриди баррасӣ қарор дода мешавад.

Тартиби қабули санчишу имтиҳонҳо аз донишҷӯёне, ки тибқи экстернат таҳсил менамоянд

23) Барои донишҷӯёни ба тариқи экстернат таҳсилкунанда ду намуди қабули санчишу имтиҳон: чорӣ ва ҷамъбасти муқаррар карда мешавад:

24) Тарзҳои асосии санчиши дониши донишҷӯён дар намуди чорӣ инҳо мебошанд:

-мувофиқи нақшаи кории таълимӣ қабул намудани санчишу имтиҳон аз фанҳои, ки дар барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбӣ доир ба равияи омодаسازی ва ё ихтисоси интихобнамуда пешбинӣ шудаанд:

Бо розигии донишҷӯ супоридани имтиҳонҳо доир ба бахшҳои алоҳидаи фанҳои, ки дар стандарти давлатии таълимии таҳсилоти олии касбӣ пешбинӣ нашудааст, имконпазир аст ва ин дар нақшаи аттестатсионӣ зикр карда мешавад;

-корҳои курсию санчиши тақризгирифта, лоиҳаҳои курсӣ, рефератҳо, ҳисобот аз анҷоми таҷрибаомӯзиҳои истеҳсоли ва пешаздипломӣ:

-қабули (ҳимоя)-и корҳои озмоишӣ, санчишӣ, курсӣ ва лоиҳаҳои курсӣ.

25) Шаклҳои асосии санчиши дониши донишҷӯён дар мавриди қабули санчишу имтиҳони ҷамъбасти мутобиқи талаботи стандартҳои давлатии таълимии таҳсилоти олии касбии барои ихтисоси мазкур имтиҳони давлатӣ, имтиҳони байнифанӣ доир ба ихтисос ва ё имтиҳонҳои ҷамъбасти доир ба фанҳои алоҳида ва ҳимояи кори (лоиҳа)-и дипломӣ барои дарёфти таҳассус маҳсуб мешаванд.

4. Қабули санчишу имтиҳонҳои чорӣ

26) Ба санчишу имтиҳонҳои чорӣ (дар мавриди бори нахуст гирифтани таҳсилоти олии касбӣ) донишҷӯе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат аз худ кардааст, бо дастури ректор (муовини ректор) декани факултети муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки дар он ҷо санчишу имтиҳон гузаронида

мешавад, роҳ дода мешавад.

Мӯҳлат (сана)-и гузаронидани санчишу имтиҳони ҷорӣ бо мувофиқаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва донишҷӯ муқаррар мегардад.

27) Дар муддати як сол барои донишҷӯёне, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат фаро мегиранд, на бештар аз 20 имтиҳону санчиш тибқи талаботи нақшаи таълимӣ муқаррар мегардад.

28) Донишҷӯе, ки таҳсилоти дуҷуми олии касбиро дар шакли экстернат мегирад, ба санчишу имтиҳон бо дастури ректор (муовини ректор) дар асоси шартномаи дахлдор роҳ дода мешавад.

29) Барои қабули имтиҳонҳо аз фанни таълимӣ (як қисми фан) аз донишҷӯёне, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат фаро мегиранд, ба дастури декани факултет аз ҷумлаи профессорон ва дотсентони асосӣ (штатӣ) комиссия дар ҳайати се нафар ташкил карда мешавад.

30) Санчишу имтиҳон аз фанни таълимӣ ва ё бахшҳои он ба таври хаттӣ ва ё шифоҳӣ гузаронда мешавад.

Ҷараёни супоридани санчишу имтиҳон дар санад (протокол) аз тарафи аъзои комиссия сабт карда мешавад, ки ба он бояд ҷавоби хаттии донишҷӯ ва маводи хаттӣ, ки ҷавоби шифоҳии донишҷӯ дар асоси онҳо сурат гирифтааст, замима гарданд.

31) Намудҳои дигари санчишу имтиҳони ҷорӣ (ба истиснои корҳои тақризталаб)- ҳимояи ҳисобот доир ба таҷрибаомӯзиҳо, ҳисобот аз натиҷаи анҷоми корҳои озмоишӣ (лабораторӣ), супоришҳо доир ба машғулиятҳои амалӣ ва амсоли онҳо ба таври шифоҳӣ сурат мегиранд.

Маводи аз тарафи донишҷӯ таҳияшуда ва мавриди ҳимоя қарорёфтаи корҳои хаттӣ, лоихаҳо ва ғайра хатман бояд ба аъзои комиссия пешниҳод карда шавад.

32) Аз рӯи натиҷаҳои санчишу имтиҳон баҳои донишҷӯ маҳорат (натиҷаи санчишу имтиҳони ҷорӣ)-и донишҷӯ доир ба фанни таълимӣ дар варақаи санчишу имтиҳонӣ сабт мегардад, ки дар он раис ва аъзои комиссия имзо мегузоранд ва баъд аз сабти равониди мудирӣ кафедра дар варақаи мазкур он аз тарафи ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тасдиқ карда мешавад.

Баҳоҳои мусбат аз тарафи аъзои комиссия дар дафтарчаи имтиҳонии донишҷӯ сабт мегардад.

Як нусхаи варақаи санчишу имтиҳонӣ ба донишҷӯ дода мешавад.

33) Мӯҳлати амали варақаи санчишу имтиҳонӣ на бояд бештар аз 5 соле, ки аз тарафи стандарти давлатии таълимии таҳсилоти олии касбӣ барои фарогирии барномаи мазкури таълимии таҳсилоти олии касбӣ муқаррар шудааст, тӯл кашад.

34) Дар ҳолате ки донишҷӯи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ санчишу имтиҳонро дар дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии дорои аккредитатсияи давлатӣ супоридааст, он гоҳ дар асоси варақаи санчишу имтиҳоние, ки ба вай муассиса (ё муассисаҳо)-и таҳсилоти олии касбӣ додаанд, дар муассисаи таълимӣ баҳоҳои мусбат аз рӯи тартиби

барои фанҳои мавриди бозсанҷӣ қароргиранда дар дафтарчаи имтиҳонотии донишҷӯ сабт мегарданд.

35) Ректор (муовини ректор)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ масъалаи бозсанҷии дониши донишҷӯро аз фанҳое, ки вай дар муассисаи таҳсилоти олии касбии дорои аккредитатсияи давлатӣ доштаи қаблан таҳсилкардааш супоридааст, дар сурати пурра мувофиқат карданашон ба талаботи барномаҳои таълимии барои фанҳои мазкур муқаррарнамудаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, метавонад ба таври мусбат ҳал намояд.

Бозсанҷии дониши донишҷӯи аз фанҳои ҳамноме, ки донишҷӯ онҳоро омӯхтааст ва аз онҳо санҷишу имтиҳон супоридааст, дар асоси асноди зайл сурат мегирад.

-замимаи дипломи намунаи давлатӣ оид ба таҳсилоти олии касбӣ (маълумотномаи академикӣ, варақаи санҷишу имтиҳонӣ, дар сурате, ки донишҷӯ аз санҷишу имтиҳони ҷорӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбии дигар гузаштааст);

-аризаи донишҷӯ бо сабти қарори мудирони кафедраҳои дахлдори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар бораи имконияти бозсанҷӣ.

Баҳоҳои донишҷӯ аз фанҳои мавриди бозсанҷӣ қароргирифта, тибқи тартиби муқарраргардида, дар дафтарчаи имтиҳонии донишҷӯӣ сабт мегарданд.

5. Аттестатсияи ҷамъбасти

36) Аттестатсияи ҷамъбасти дар мӯҳлате гузаронида мешавад, ки барои хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ муайян гардидааст.

37) Санҷишу имтиҳони ҷамъбасти аз тарафи комиссияи давлатии аттестатсионӣ гузаронида мешавад ва ҳуҷҷатҳои он тибқи тартиби муқарраргардида мурағаб мешаванд.

38) Ба санҷишу имтиҳони ҷамъбасти донишҷӯе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбро дар шакли экстернат аз худ кардааст, ба шарте роҳ дода мешавад, ки агар вай тамоми маҷмӯи ҷорабиниҳои аттестатсияи ҷориро анҷом додааст, яъне дар сурати дар парвандаи шахсии вай мавҷуд будани варақаҳои санҷишу имтиҳони ҷамъбасти мӯҳлати амалашон сипаринашуда ва фақат аз тарафи муассиса (ё муассисаҳо)-и таҳсилоти олии касбии дорои аккредитатсияи давлатӣ додашуда доир ба ҳамаи фанҳое, ки дар барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбии барои равияи омодаسازی ва ё ихтисоси интихобкарда пешбинӣ шудаанд.

39) Ҳангоми ба санҷишу имтиҳони ҷамъбасти роҳ додани донишҷӯ мумкин аст бо қарори ректор, тибқи тартиботи дар банди 31 зикргардида, натиҷаҳои санҷишу имтиҳони ҷамъбасти ҷорӣ донишҷӯе, ки муассисаи таҳсилоти олии касбии дорои аккредитатсияи давлатиро хатм накардааст ва даъвои гирифтани дипломи таҳсилоти олии касбӣ ба таври экстернатро дорад, мавриди бозсанҷӣ қарор гирад.

40) Ба аттестатсияи ҷамъбасти роҳ додани донишҷӯе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбро дар шакли экстернат аз худ

кардааст, дар асоси аризаи вай ва фармони ректор, ки на дертар аз як моҳ пеш аз анҷоми давраи қабл аз аттестатсияи ҷамъбасти ба тасвиб расидааст сурат мегирад.

41) Ғайр аз гузаронидани аттестатсия бо хоҳиши донишҷӯ (шахсе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат фаро мегирад) аз тарафи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси шартномаи дахлдор мумкин аст ба вай ҳама гуна хизмати марбут ба таҳсил расонида шавад, ки дар нақшаи аттестатсионии вай зикр нагардидаанд.

42) Ба донишҷӯе, ки аз санҷишу имтиҳони ҷорӣ ва аттестатсияи ҷамъбастиро бо муваффақият супоридааст, дипломи намунаи давлатӣ оид ба хатми муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (мувофиқ ба зинаи таҳсилот) дода мешавад.

43) Ба донишҷӯе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат азхуд кардааст, аз тарафи муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки вайро ба аттестатсияи ҷамъбасти роҳ додааст, диплом дода мешавад.

44) Натиҷаи аттестатсияи ҷамъбасти (баҳоҳо)-и донишҷӯе, ки барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат дар соли ҳисоботӣ аз худ кардааст, дар ҳисоботи дохилии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар сатрҳои алоҳида сабт мешавад.

45) Теъдоди ашхосе, ки дар соли ҳисоботӣ барномаи асосии таълимии таҳсилоти олии касбиро дар шакли экстернат аз худ кардаанд, дар ҳисоботи омории давлатӣ дар баҳши «Маълумот дар бораи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар оғози соли таҳсил» зикр карда мешавад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Низомномаи китобхонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

1. Муқаррароти умумӣ

1) Китобхона қисмати асосии сохтори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мебошад, ки чараёни таълимию тарбиявӣ ва тадқиқоти илмиро бо адабиёт ва иттилоот таъмин намуда, ҳамчунин маркази паҳн намудани дониш, муоширати маънавию зехнӣ ва фарҳангӣ маҳсуб мегардад.

Хизматрасонии асосии китобдорӣ ба хонандагон ба тариқи ройгон расонида мешавад. Хизматрасонии иловагӣ тибқи номгӯ ва нархномаҳои амалкунанда пешниҳод карда мешавад.

Ҳуқуқи истифода аз китобхона ба ҳамаи кормандони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пешниҳод карда мешавад. Кормандони ташкилотҳои ғайр ҳуқуқи истифода аз китобхонаро танҳо дар доираи қироатхонаҳо соҳиб мебошанд.

2. Вазифаҳои китобхона

2) Вазифаҳои китобхона иборат аст аз:

-хизматрасонии таълимӣ, сарфаҷӯёнаи китобдорӣ ва иттилоотию китобшиносии донишҷӯён, унвонҷӯён, аспирантон, докторантон, кормандони илмӣ, омӯзгорон, ҳайати муҳандисию техникӣ ва муштариёни дигар;

-самтгирӣ ба арзишҳои умумишиносӣ; тарғиб намудану зоҳир сохтани мероси фарҳангие, ки дар захираи он мавҷуд аст, таъмини хонандагон бо адабиёт.

-ташақкул додани фонди китобхона бо назардошти хусусияти соҳаи таҳассусии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва талаботи иттилоотии хонандагон;

-истифодаи асарҳои анъанавии нашрӣ бо шаклҳои нави технология;

-ташқил ва бурдани лавозими маълумотдиҳию китобшиносӣ ва манбаи маълумот.

-тарбияи фарҳангии иттилоотӣ, омӯхтани малакаҳои моҳирона истифода бурдани аз китоб ва китобхона;

-татбиқи барномаи омода намудани хонандагон барои кор дар речаи нави технологӣ;

-васеъ намудани анвои хизматрасонии марбут ба китобхона, баланд бардоштани сифати онҳо дар асоси мучахҳазонидани техникаи китобхона;

-компютеркунонии чараёни китобдорию иттилоотӣ;

-гузаронидани тадқиқоти илмӣ ва корҳои методӣ.

-ҳамоҳангсозии фаъолияти китобхона бо кафедраҳо, ҷамъиятҳои илмӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

-ҳамгирӣ ва муносибатҳои тарафайн бо китобхонаҳои институтҳои илмию тадқиқотӣ ва дигар муассисаҳо.

3. Фаъолияти китобхона

3) Фаъолияти китобхона дар асоси ҳалли масоили зерин сурат мегирад:

-хизматрасонии гуногуни хонандагонро дар қироатхонаҳо, нуқтаҳои абонементи ва китобдихӣ, бо истифода аз методи хизматрасонии фардӣ ва гурӯҳӣ ташкил мекунад.

-хонандагонро бо хизматрасонии асосии ройғони китобдорӣ таъмин мекунад. Бо мутахассисон мутобиқи номгӯ ва арзишномаҳои амалкунанда хизматрасонии иловагии пулакӣ пешниҳод мекунад. Ба корхонаҳои хурди давлатӣ, ширкатҳо ва дигар ташкилотҳое, ки дар назди муассисаи таълимӣ фаъолият мекунанд, хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотиро ташкил менамояд. Барои интихоби озоди шакли хизматрасонӣ ва наشرҳои зарурӣ шароит фароҳам меорад;

-истифодаи байниҳамдигарии фондҳои китобдориро ба василаи агенстваи байналмилалии китобхонаҳо (АБК) ва мубодилаи китоб татбиқ менамояд;

-бо мақсади расонидани кӯмаки илмӣ ва фаъолияти таълимӣ феҳрасти китобшиносӣ ва роҳномаҳо тартиб медиҳад;

-маълумотдиҳии мавзӯӣ, нишонӣ ва дигар навъҳои китобшиносиро ба иҷро мерасонад ва шарҳдиҳии китобшиносӣ мегузаронад;

-малакаи ҷустуҷӯ ва истифода бурдани иттилоотро дар чараёни таълим ва кори илмӣ, маҳорати сайтгириро дар лавозими маълумотию китобшиносии китобхона, ҳамчунин истифода аз захираҳои системаҳои иттилооти илмию техники (ИИТ)-ро меомӯзонад. Барои донишҷӯён ва омӯзгорон доир ба асосҳои иттилоот ва фарҳанги иттилоотӣ машғулиятҳо ташкил мекунад;

-дар мутобиқат бо нақшаи таълимӣ, барномаҳо ва мавзӯҳои тадқиқотии илмӣ дар ҳамбастагӣ бо дигар китобхонаҳои минтақа комилкунии захираи асосии китобхонаро таъмин менамояд. Адабиёти илмӣ, таълимӣ, даврагӣ, маълумотдиҳӣ, бадеӣ ва дигар намуди наشرҳои харидорӣ мекунад. Мустақилона манбаъҳои зиёд намудани захираи асосии китобхонаро муайян месозад. Бо китобхонаҳои дигар муассисаҳо ва ташкилотҳои мамолики хориҷӣ мубодилаи китобро татбиқ мекунад;

-бо тартиби муқарраргардида аз захираи асосии китобхона ба аҳоли фурӯхтани китоб ва дигар асарҳои наشريро ташкил мекунад;

-нашри захираҳои ёрирасон, маводҳои ба наشرнарасида ва нусхаи онҳо, кино ва суратаснодро ташкил намуда, баҳисобгирии онҳоро таъмин менамояд;

-дараҷаи қонеъ намудани талаботи хонандагонро бо мақсади беҳтар намудани комилсозӣ, ба нақшагирии барориши китоб ва вобастагии мутақобили воқеӣ даровардани талаботи иттилооти хонандагону таркиби захираҳои асосиро меомӯзад;

-ҷо ба ҷо гузоштани фонди захиравии китобҳо ва ҳифз намудани онҳо, речаи нигоҳдорӣ, тармим ва аз истифода боздоштан, нусхабардорӣ ва ба микронаворгириро татбиқ мекунад;

-ба хонандагон дастрасиро нисбат ба захираҳои иттилоотӣ таъмин менамояд;

-кори илмию методӣ (таҳлилӣ, ташкилӣ, машваратӣ)-ро доир ба такмилдиҳӣ дар ҳамаи соҳаҳои фаъолият гузаронида, бо китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои махсуси таълимии ҷумҳурӣ дастурдиҳии методиро мегузаронад;

-навоарӣ, технологияи пешқадами китобдорӣ, натиҷаи корҳои илмию тадқиқотиро татбиқ менамояд. Бо мақсади омӯхтани рағбати хонандагон ва тадқиқи истифодабарии захираҳо тадқиқоти сотсиологӣ мегузаронад;

-системаи баланд бардоштани таҳассуси кормандони китобхонаро бо мақсади кордонии касбӣ, дониши компютерӣ бо истифода аз шаклҳои гуногун (озмунҳои бозихҳои кордонӣ, ҳалли вазъиятҳои истехсоли) ташкил мекунад.

-дар робитаи зич бо кафедраҳо, ҷамъиятҳои илмӣ, ташкилотҳои ҷамъиятии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ кор карда, фаъолиятро бо китобхонаҳо ва мақомотҳои иттилоотию илмию техникӣ, ҳамчунин дар асоси шартнома бо дигар ташкилот ва муассисаҳо ҳамроҳанг месозад;

-фаъолияти хоҷагидориву иқтисодиро дар асоси ваколатҳои мавҷуда ба роҳ монда, унсурҳои ҳисоби хоҷагиро (ҳавасмандсозии меҳнат, бастании шартномаҳо бо корхона ва ташкилотҳо дар бобати расонидани хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотӣ) татбиқ менамояд.

4. Роҳбарӣ, сохтору воҳидҳои корӣ, таъминоти моддию техникӣ

4) Роҳбарии китобхонаро директор, ки ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ иттилоот мекунанд, татбиқ менамояд. Директор барои натоқиҳои корҳо дар доираи ваколатҳои худ масъулияти пурра ва ба дӯш дошта, амру фармонҳои медиҳад, ки барои ҳамаи кормандон ҳатмӣ мебошад. Кормандон бо роҳи бастании шартнома ба кор қабул карда мешаванд.

5) Дар китобхона бо мақсади инкишоф додани худидоракунии касбӣ, огоҳии кормандон дар бораи фаъолият ва имкониятҳои китобхона, ҳамчунин барои инкишоф додани хизматрасонии китобдорӣ ва ҳифзи ҳуқуқҳои иҷтимоӣ ва касбии китобдорон шӯроҳои ҷамъиятӣ-китобдорӣ, методӣ, шӯрои мудирӣ, шӯрои мутахассисони ҷавон ва ғ. ташкил карда мешавад.

6) Китобхона дар назди хонандагон ба тарзи системавӣ ҷаласаҳои ҳисоботӣ мегузаронад.

7) Харочот барои дастгирии кори китобхона дар нақшаи умумии харочоти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар назар дошта мешавад.

8) Роҳбароияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ китобхонаро дар мутобиқат ба меъёрҳои амалкунанда бо биноҳои ободу мучаҳҳаз, техникаи электронӣ ҳисоббарор ва нусхабардорӣ ва ғайра таъмин менамояд.

9) Китобхона бо тартиботи муқарраргардида ҳисоботу нақшаҳоро пешниҳод менамояд.

5. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихо

10) Китобхона ҳуқуқ дорад, ки:

-ба муассиса ва ташкилотҳои гуногун дар бобати саҳмгирии бевосита дар кори конференсияҳои илмӣ, машваратӣ ва семинарҳо доир ба масъалаҳои фаъолияти китобдорӣ ва иттилоотию китобшиносӣ муассисаи таълимиро пешниҳод намояд;

-бо нақшаҳои таълимӣ, барнома ва мавзӯҳои КИТ-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шинос шавад;

-аз қисматҳои сохтори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мавод ва маълумотҳое, ки барои ҳалли вазифаҳои дар пеши он гузошташуда заруранд, талаб намояд;

-бо тартиби муқарраргардида ба дигар китобхонаҳо ва ташкилотҳо доду гирифтҳо ба роҳ монад;

-маблағҳои ба китобхона воридгардидаро тибқи қонунҳои амалкунанда сарф намояд;

-сохтор ва ҷадвали воҳидҳои кориро таҳия кунад;

-музди маоши вазифавиро дар мутобиқат бо нақшаҳои амалкунанда дар доираи фонди муқарраргардидаи пардохти меҳнат, иловаи мавош ва бозпардохт ва ҳаҷми мукофотро муайян намояд;

-дар мутобиқат бо қоидаҳои истифодабарии китобхона маблағи гарав, намуд ва ҳаҷми ҷубронпулии аз ҷониби хонандагон расонидашударо муайян кунад;

-дар асоси шартнома бо шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ шартҳои истифодабарии фонди китобхонаро муайян кунад;

-дар озмунҳои байналмилалӣ ва барномаҳои минтақавии тараққиёти кори китобдорӣ ширкат варзад.

11) Китобхона ӯҳдадор аст:

-дар фаъолияти сиёсии худ дар муносибат ба аҳзоб ҳаракатҳои ҷамъиятӣ бетарафиро риоя намуда, принципҳои башардӯстӣ, чандгароии (плюрализми) сиёсиву ғоявиро ба инобат гирад;

-хонандагонро дар хусуси ҳамаи намудҳои ҳадамоти аз ҷониби китобхона пешниҳодшаванда огоҳ намояд;

-хонандагонро ба истифодабарӣ аз ҳамаи фондҳои китобхона таъмин кунад;

-фондҳои худ ва хизматрасониҳои пешниҳодшаванда, инкишоф додан ва ҳавасманд намудани рағбат ба китобро тарғиб намояд;

-хизматрасонии китобдорӣ ва иттилоотию китобшиносии хонандагон, компютерикунонӣ ва технологияи пешқадамро татбиқ намояд;

-ба хонандагон кӯмак дар интихоби асарҳо ва дигар нави маводҳо ба тариқи бурдани машваратҳои дахонӣ кӯмак расонад

-истифодаи феҳристҳо, варақаҳо ва дигар шаклҳои иттилоотдиҳиро пениҳод намояд;

-намоиши китобҳо, обзорҳои библиографӣ, конференсияҳо ва маълумотҳои китобшиносӣ, рӯзҳои иттилоотӣ ва дигар чорабиниҳоро ташкил кунад;

-баҳисобгирӣ, нигоҳдорӣ ва истифодабарии китобҳои дар фонд мавҷудбуда, дигар асарҳои нашрӣ ва маводҳоро ба роҳ монда, назорат кунад;

-барои хонандагон шароити мусоид фароҳам оварад.

12) Кормандони китобхона барои ҳифзи фондҳо ва барои зиёни ба фонд ва моликияти китобхона расонда масъулият ба дӯш доранд.

13) Шартномаҳои меҳнатии кормандони китобхона бо конунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнат ба танзим гирифта мешавад.

14) Кормандони китобхона бо тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, аз аттестатсия гузаронида мешаванд.

6. Қоидаҳои истифодабарӣ бо абонемент

15) Хизматрасонии хонандагон дар ҳамаи нуқтаҳои китобдихӣ танҳо бо пешниҳоди билети хонандагӣ амалӣ карда мешаванд. Донишҷӯёни шӯъбаи ғоибона адабиётро бо пешниҳод намудани дафтарчаи имтиҳониашон мегиранд.

16) Мӯҳлати истифодабарии адабиёт:

-адабиёти илмӣ ба мӯҳлати 2 ҳафта то 155 нусха ба ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон, ба донишҷӯён то 10 нусха ва ба дигар дараҷаи хонандагон то 5 нусха;

-адабиёти таълимӣ барои семестр ё соли таҳсил ба миқдоре, ки дар мутобиқат ба нақша ва барномаи таълимӣ муайян карда шудааст;

-адабиёти бадеӣ ба миқдори на зиёда аз 3 нусха ба мӯҳлати 15 рӯз;

- нашрияҳои ҷорӣ ба мӯҳлати 1 ҳафта;

-адабиёти талаботашон баланд ба мӯҳлати 3 рӯз.

17) Хонандагон метавонанд мӯҳлати истифодабарии китобҳо, дигар асарҳои нашрӣ ва маводҳои ба хона гирифтаашонро тамдид кунанд (агар аз ҷониби дигар хонандагон ба онҳо талабот набошад). Адабиёт барои истифодабарӣ дар машғулиятҳои гурӯҳӣ ба абонемент тибқи забонхат дар асоси билети хонандагии донишҷӯи навбатдор дода мешавад.

18) Адабиёти талаботаш баланд ё дар асоси маблағҳои тичоратӣ гирифташуда ба мӯҳлати аз 1 то 7 рӯз мутобиқи «Номгӯи хизматрасонии пардохтшавандаи китобхона» бо шохисбанди (индексатсияи) арзиши вобаста аз мӯҳлати истифодабарӣ дода мешавад.

19) Донишҷӯёни шӯъбаҳои ғоибона ва беруна адабиётро дар асоси гарави пулӣ бо иҷозати раёсати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ гирифта метавонанд.

7. Хонандагон, ҳуқуқ, ӯҳдадорӣ ва масъулияти онҳо

20) Хонандагони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (донишчӯён, хонандагон, аспирантон, ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандони илмӣ ва дигарон) ҳуқуқ доранд:

-аз фонди китобхона ба таври ройгон истифода намоянд;

-аз ҳамаи манбаъҳои иттилооти китобхона истифода карда, мӯҳлати истифодабарии китобхоро тамдид намоянд;

-аз фонди китобхона барои истифодаи муваққатӣ дар толори хониш ҳама гуна нашрияҳо, ҳуҷҷатҳои номатлуб ё нусхаи онҳоро дастрас кунанд;

-ба воситаи системаи феҳристу варақаҳо ва дигар шаклҳои иттилоотдиҳандаи китобхона дар бораи таркиби фондҳои китобхонаҳои дигар иттилооти пурра гиранд;

-дар ҷустуҷӯ ва интиҳоби манобеи иттилоотӣ машварат гиранд;

21) Хизматрасонии иловагиро хонандагон тибқи «Номгӯи хизматрасонии пардохтшаванда», ки китобхона пешниҳод намудааст, метавонанд гиранд.

22) Ба донишчӯёни дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқи ягонаи хизматрасонии ройгон дар кироатхонаҳо ё дар асоси шартнома пешниҳод карда мешавад.

23) Хонандагон ўҳдадоранд, ки

-ба китобҳо, дигар асарҳои нашриявӣ ва маводҳои аз фонди китобхона гирифташуда эҳтиёткорона муносибат кунанд;

-дар мӯҳлати муқарраргардида онҳоро баргардонанд;

-аз бинои китобхона онҳоро берун набароранд (агар онҳо номашонро дар варақаи хонандагӣ ё дигар ҳуҷҷатҳо сабт накардаанд);

-дар онҳо қайд ва аломатгузори накунанд;

-варақҳоро надаронанд ва қатъ накунанд;

24) Дар сурати вайрон намудани муносибат бо ҳуҷҷатҳо нисбат ба хонандагон дар асоси тадбирҳои иқтисодии ҳимояи фонди китобхона мутобиқи фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ чораҷӯӣ карда мешавад.

25) Ҳангоми гирифтани китоб, дигар асарҳои ба нашрасида ва маводҳо хонандагон бояд бочиддиат нашрияро аз назар гузаронанд ва дар сурати зоҳир намудани ягон навъ нуқсон дар ин хусус ба навбатдори китобхона арз намоянд, дар сурати муқобил, барои зарари расондашуда шахсе масъулиятро ба дӯш мегирад, ки бори охир аз он истифода намудааст.

26) Нусхаи охирон ва ягонаи нашрия, ки дар фонди китобхона нигоҳдорӣ мешавад, ба хона дода намешавад.

27) Хонандагон ўҳдадоранд, ки мӯҳлати истифодабарии аснодро қатъӣ риоя намоянд. барои риоя накардани мӯҳлати истифодабарӣ хонанда ўҳдадор аст, ки ҷарима пардохт намояд.

28) Хонандагон ўҳдадоранд, ки бо билети хонандагӣ ба дигар шахс китоб ва маводро надиханд, ҳамчунин аз билети хонандагии дигар шахс низ истифода нанамоянд. Дар сурати вайрон намудани ин қоида хонандагон аз ҷониби раёсати китобхона аз ҳуқуқҳои истифодабарие, ки

китобхона ба мӯҳлати муайн муқаррар намудааст, маҳрум карда мешаванд.

29) Барои риоя накардани мӯҳлати истифодабарии аснод ва қоидаҳои истифодабарии билети хонандагӣ нисбат ба хонанда тадбирҳо доир ба ҳифзи иқтисодии фонди китобхона дар мутобиқат бо фармони ректори чораҷӯи карда мешавад.

30) Омӯзгорон ва кормандон дар ибтидои ҳар як соли таълимӣ ӯҳдадоранд, ки билети хонандагиашонро бо пешниҳоди ҳамаи асноди ба номашон сабтёфта аз нав номнавис кунанд. Донишҷӯён дар охири соли хониш ӯҳдадоранд, ки ҳамаи китобҳо ва дигар маводҳои гирифтаашонро баргардонанд. Дар моҳи сентябр донишҷӯён аз нав номнавис мешаванд. Ба хонандагоне, ки аз номнависӣ нагузаштаанд, китобхона хизматрасонӣ намекунад.

31) Дар сурати аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ рафтан хонандагон ӯҳдадоранд, ки нашрияҳои дар номашон сабтёфтаре бо билети хонандагӣ баргардонанд.

32) Хонандагоне, ки қоидаҳои истифодабариро вайрон намудаанд ё ба китобхона зарар расондаанд, мутобиқи қонунгузори амалкунанда, Низомномаи мазкур ва Қоидаҳои истифодабарӣ аз китобхона масъулияти маъмурӣ, ҳуқуқию шахравандӣ (моддӣ) ё ҷиноиро ба дӯшдоранд.

33) Хонандагон барои гум кардан ё ғайриирода расонидани зарар ба нашрия ӯҳдадоранд, ки онҳоро бо чунин нашрия ё нусха ё аз ҷониби китобхона баробарарзиш эътирофгашта иваз намоянд. Дар сурати иваз карда натавоништан арзиши воқеии бозори нашрияро бояд ҷуброн намоянд.

8. Тартиби ба қайд гирифтани хонандагон ба китобхона

34) Ба қайд гирифтани хонанда ба китобхона дар абонементи адабиёти таълимӣ тибқи пешниҳод намудани шиносномаи шахсият амалӣ карда мешавад. Барои донишҷӯёни курсҳои аввал баргахҳои хонандагӣ дар асоси фармонҳои ректор оид ба қабули донишҷӯён пур карда мешавад. Дар ин асос бо онҳо билети хонандагии ягона дода шуда, баргахҳои хонандагӣ пур карда мешавад.

35) Ҳангоми ба қайд гирифтани ба китобхона хонандагон бояд бо қоидаҳои истифодабарӣ шинос шаванд ва ӯҳдадорихои худро дар хусуси иҷрои онҳо бо имзои худ дар билети донишҷӯӣ ва баргаи хонандагӣ тасдиқ намоянд.

36) Хизматрасонии хонандагон дар тамоми нуқтаҳои китобдихӣ танҳо бо пешниҳоди билети хонандагӣ амалӣ карда мешавад.

37) Қайди хонандагон дар ҳамаи нуқтаҳои боқимондаи китобдихӣ дар асоси билети хонандагӣ (барои донишҷӯёни ғоибхон- билети донишҷӯӣ) амалӣ карда мешавад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз _____ соли 2011, № _____
тасдиқ карда шудааст.

Тартиби

барқарор намудани донишчӯён ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ баргаштаанд

1) Тартиби мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомнома дар бораи гузаронидан, барқароркунӣ ва хориҷ намудани донишчӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомнома оид ба эътироф ва баробарарзишии (нострификатсияи) ҳуҷҷатҳои таҳсилот, унвон ва дараҷаҳои илмии давлатҳои хориҷӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

2) Тартиби мазкур шартҳои қабули донишчӯёнро ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ баргаштаанд, танзим мекунад.

3) Ба муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои барқарор ва идомаи таҳсил донишчӯе, ки бо роҳхати муассисаи таълимӣ дар мувофиқа бо Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳсил ва ё омӯзиши курси таълимӣ фиристода шудааст, ҳуҷҷат пешниҳод менамояд.

4) Барои барқарор ва идомаи таҳсил ҳуҷҷатҳои зерин бояд аз тарафи донишчӯ пешниҳод карда шавад:

- ариза ба номи ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ;

- ҳуҷҷат дар бораи таҳсилот (таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимӣ) дар хориҷи кишвар бо маълумотномаи академӣ (асл);

- маълумотнома дар бораи муассисаи таълимии хориҷӣ, ки донишчӯ дар он таҳсил (таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимӣ) кардааст.

5) Донишчӯе, ки аз таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ баргаштааст, ба муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи чунин тартиб қабул карда мешавад:

Агар донишчӯ ба мӯҳлати то 3 моҳ таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷиро гузашта бошад, баъди бозгашт бояд дар давоми як ҳафта ба муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки қаблан таҳсил мекард, бо ариза мурочиат намояд. Дар ин сурат донишчӯ ба курси худ барқарор шуда, ҳамзамон ӯҳдадор мегардад, ки мавзӯҳои фанҳои барномаи таълимиро мустақилона аз худ намуда, онҳоро ба таври инфиродӣ дар назди омӯзгорони дарсдиҳанда сабақгардон намояд.

Агар донишчӯ ба мӯҳлати аз 3 то 6 моҳ таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷиро гузашта бошад, баъди бозгашт бояд дар давоми як ҳафта ба муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки қаблан таҳсил мекард, бо ариза мурочиат намояд. Дар ин сурат донишчӯ бо супурдани сессияи навбатӣ ба курси худ барқарор карда мешавад.

Агар донишчӯ ба мӯҳлати аз 9 моҳ то 1 сол таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷиро гузашта бошад, бояд дар соли ояндаи таҳсил (то оғози дарсҳо) ба муассисаи таҳсилоти олии касбие, ки қаблан таҳсил мекард, бо ариза муроҷиат намояд. Дар сурати зиёда аз 75% мувофиқат кардани миқдори соатҳои таълимии омӯхташуда аз ҷанҷи таҳассусӣ, ки бо маълумотномаи академӣ тасдиқ карда мешавад, баъди супурдани фарқиятҳо дар курси худ барқарор карда мешавад.

Дар сурати камтар аз 75% мувофиқат кардани миқдори соатҳои таълимии омӯхташуда донишчӯ ба курси собиқи худ, ки қабл аз таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимӣ таҳсил мекард, барқарор карда мешавад.

Донишчӯ агар ба мӯҳлати зиёда аз як сол таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷиро гузашта бошад, тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф ба курси собиқи худ, барқарор карда мешавад.

Ҳолатҳои дар курси мувофиқ барқарор намудани донишчӯёнеро, ки дар банди 5.4 нишон дода шудааст, дар асоси пешниҳоди ҳуҷҷатҳои комиссияи таҳқиқ оид ба эътироф ва баробарарзиши (нострификацияи) ҳуҷҷатҳои таҳсилот, унвон ва дараҷаҳои илмӣ давлатҳои хориҷии Ҳадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф низ метавон муқаррар кард. Дар ин маврид, дар асоси ҳуҷҷатҳои комиссия бо фармоиши Вазирати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон курси дахлдори таҳсилоти донишчӯ муайян карда мешавад.

б) Дар сурати пешниҳод накардани маълумотномаи академӣ дар бораи таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ донишчӯ ба курси собиқи худ барқарор карда мешавад.

Дар сурати мавҷуд набудани самт ё ихтисосе, ки донишчӯ қаблан таҳсил мекард, ӯ барои идомаи таҳсил мувофиқи самт ё ихтисоси ба он наздик тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф тавсия карда мешавад.

7) Шартҳои истисноии барқарор намудани донишчӯёнеро ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз таҷрибаомӯзӣ ё омӯзиши курси таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ баргаштаанд, Вазирати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Бо қарори мушовараи Вазирати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Низомнома
оид ба таҷрибаи омӯзгории донишчӯёни муассисаи таҳсилоти олии
касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон қисми ҷудонашавандаи тарбияи омӯзгорони баландхатисос дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва дигар сохторҳои таълимию тарбиявие мебошад, ки новобаста аз шакли моликият ба муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳамчун пояи таҷрибаомӯзии педагогӣ вобаста шудаанд.

1. Вазифаҳои таҷрибаи омӯзгорӣ

1) Вазифаҳои асосии таҷрибаи омӯзгорӣ аз инҳо иборатанд:

- ташаккули ҷаҳонбинии дурусти илмӣ ва идеявии донишҷӯён, аз худ намудани намудҳои маълуми фаъолияти тарбияӣ-идеявӣ;

-бадастории сифатҳои касбии шахсияти омӯзгори оянда ва сифатҳои шахсии мутахассис, ки ба талаботи ҷамъият ҷавобгӯ бошанд;

-тарбияи муҳаббат ва иззату эҳтироми донишҷӯён нисбат ба касби омӯзгорӣ;

-ба роҳ мондани фаъолияти амалии донишҷӯён, ташаккули маҳорату малакаҳои касбӣ, ки асоси ташкили хуби корҳои таълимӣ – тарбиявӣ ба ҳисоб мераванд, аз бар намудани усулҳои таълиму тарбия;

-ба роҳ мондан ва мустақкам намудани алоқаи фанҳои назариявӣ бо амалия, ки донишҷӯён ҳангоми омузиши фанҳои ҷамъиятӣ, тахассусӣ ва раваншиносию педагогӣ аз худ намудаанд;

-шиносии донишҷӯён бо ҳолати корҳои таълимӣ – тарбиявӣ дар муассисаҳои таълимию тарбиявӣ ва ташкили ёрии донишҷӯён дар ҳаллу фасли масъалаҳои таълимию тарбиявӣ;

- ба роҳ мондани муносибатҳои ҳамкории донишҷӯён бо талабагон, омузиши хислатҳои синнусолӣ ва фардии онҳо;

-коркарди муносибати эҷодӣ ва таҳқиқотӣ нисбат ба фаъолияти педагогӣ, аз худ намудани малакаҳои таҳлили натиҷаҳои кори худ, ба роҳ мондани талабот ба худомӯзӣ.

2. Мазмуни таҷрибаи омӯзгорӣ

2) Мазмуни таҷрибаи омӯзгорӣ бояд чунин роҳҳои раванди таълимӣ – тарбиявиро дар бар гирад:

3) **Корҳои ҷамъиятӣ:**

- гузаронидани ҷамъомадҳои оммавӣ бо ҳайати хонандагони муассисаи таълимӣ ва волидайн;

- аз бар намудани малакаи кори мустақилона бо рӯзномаю маҷаллаҳо ва адабиёти ҷамъиятӣ;

- ташаккули ватанпарастӣ, ҷаҳонбинии илмӣ ва муносибати дуруст ба воқеияти ҷамъиятӣ дар хонандагон;

- ба роҳ мондани системаи корҳои идеявӣ, ахлоқӣ, зебоишносии ва варзишӣ бо хонандагон;

- иштирок дар ташвиқоти фанҳои ҷамъиятӣ дар байни хонандагон ва волидайн;

- тарбияи сарфакорӣ ва муносибати эҳтиёткорона дар хонандагон дар тамоми раванди фаъолияти таълимию меҳнатӣ дар муассисаи таълимӣ – тарбиявӣ ва дар истехсолот;

- ёрӣ додан ба хонандагон дар гузаронидани корҳои ҷамъиятӣ, ташкили воситаҳои гуногуни айёнии ташвиқотӣ дар мавзӯҳои муҳими ҷамъиятӣ ва иҷтимоӣ - иқтисодӣ.

4) Кори таълимӣ:

- омӯзиши тартиби кори таълимӣ – тарбиявии муассисаи таълимӣ;

- омӯзиши маҳорати корбурди принципи ягонагии таълим ва тарбия дар амал, муайян ва мушаххас кардани мақсадҳои таълимӣ, тарбиявӣ ва ташаккулдиҳии шахсият дарс;

- бадастории маҳорати омӯзгорӣ – касбӣ дар гузаронидани корҳои беруназсинфӣ доир ба фанҳои гуногун;

- фарогирии методика, усули татбиқи муносибати фардӣ ба хонанда, роҳ ва усули кор бо хонандагони бақувват, сустхон ва хонандагони аз ҷиҳати педагогӣ беназоратмонда;

- омӯхтани усул ва техникаи дарсдиҳӣ ва дигар воситаҳои ташкили омӯзиш (корҳои лабораторӣ, амалӣ), дарсҳои факултативӣ, саёҳатҳои таърихӣ;

- бадастории малакаи мустақилонаи таълим додан бо назардошти синну сол ва хусусиятҳои фардии хонандагон;

- ташаккули муносибати эҷодӣ ба фаъолияти касби омӯзгорӣ;

- омӯзиши таҷрибаи кори пешқадами педагогии омӯзгорони фанҳои алоҳида ва тамоми муассисаи таълимӣ оид ба масъалаҳои илмӣ – методӣ;

- иҷрои вазифаҳо дар самти корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён.

5) Кори тарбиявӣ:

- шиносӣ бо банақшагири ва азхудкунии асоси усулҳои созмондиҳии корҳои тарбиявии муассисаи таълимӣ;

- омӯхтани тартиби кори ташкилоти ҷамъиятии хонандагон дар муассисаи таълимӣ;

- шиносӣ бо кори роҳбари синфи (мураббӣ, устоди омӯзандаи истехсолот) муассисаи таълимӣ;

- ҳосил кардани малакаи худпешбарии кори тарбиявӣ бо хонандагон, баҳисобгирии синну сол ва хислатҳои фардии онҳо;

- бо ёриии мазмун ва усулҳои психологӣ – педагогӣ аз худ кардани хислатҳои синну солӣ ва фардии хонандагон, тартиб додани хислатномаи психологӣ – педагогӣ;

- ташаккул додани маҳорати муносибати дуруст бо хонандагон, волидайнӣ онҳо ва ҳамкорон.

- бадастории маҳорат ва малакаи кори ҷамъиятӣ-педагогӣ, тарбияи хислатҳои пешқадами иҷтимоӣ – шахсии омӯзгор

3. Сохтори таҷрибаи омӯзгорӣ

б) Сохтори таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни муассисаи таҳсилоти олии касбӣ чунин даврахоро дар бар мегирад:

Тачрибаи омӯзгорӣ (тарбиявӣ) – и донишҷӯёни курси III – 5 ҳафта (берун аз дарс)

Тачрибаи омӯзгорӣ (таълимӣ - тарбиявӣ) – и донишҷӯёни курси IV – 5 ҳафта

Тачрибаи омӯзгорӣ (коромӯзӣ) – и донишҷӯёни курси V – 5 ҳафта

Тачрибаи (тарбиявӣ) омӯзгории донишҷӯёни курси III баъди аз худ намудани вазифа ва мундариҷаи он тавассути фанни таълимӣ - муқаддимаи ихтисос ва касби омӯзгорӣ дар соли 1 – ум ва усулҳои кори тарбиявӣ дар курсҳои 2 ё 3 сурат мегирад.

4. Ташкил ва гузаронидани тачрибаи омӯзгорӣ

7) Тачрибаи омӯзгорӣ аз тарафи Шӯъбаи истеҳсоли ва тачрибаомӯзии педагогӣ дар якҷоягӣ бо деканҳои факултетҳо, кафедраҳои педагогика, раёношиносӣ ва кафедраҳои пешбар ташкил карда мешавад.

8) Дар оғози тачрибаи омӯзгорӣ ҳар нимсола деканҳои факултетҳо бо ҳамроҳии кафедраҳои педагогика, психология ва кафедраҳои пешбар ҷаласаи ҷобачокунӣ мегузаронанд, ки дар он ба донишҷӯён тартиби гузаронидан ва мундариҷаи тачрибаи омӯзгориро мефаҳмонанд.

9) Барои идора кардани корҳои таълимӣ – тарбиявӣ бо хонандагон донишҷӯёнро ба синфҳо (гурӯҳҳо) вобаста мекунанд, ки онҳо вазифаи ёрдамчии муаллим, роҳбари синф (мураббӣ, устодони таълими истеҳсоли) – ро иҷро мекунанд. Ба ғайр аз ин тачрибаомӯзон корҳои беруназсинфиро иҷро мекунанд, ки ба ихтисоси онҳо вобаста аст, онҳо дар корҳои комиссияи фаннӣ ва дигар корҳо вобаста ба нақшаи тачрибаомӯзӣ иштирок мекунанд.

10) Дар курсҳои 4-5 бо сарвари роҳбари гурӯҳ тачрибаомӯзон нақшаҳои инфиродиро дар давраи тачрибаомӯзӣ тартиб медиҳанд ва дар он миқдору мундариҷаи мавзӯҳои аз тарафи шӯъбаи таълим пешбинӣ шуда, корҳои беруназсинфӣ, машғулиятҳои ихтиёрӣ аз рӯи ихтисос, ҷамъомадҳо бо роҳбарони синфҳо ва таҳлили психологияи хонанда, инчунин ҷамъомадҳоеро, ки барои корҳои ҷамъиятӣ ташкил карда мешаванд, муайян карда мешавад.

11) Дар рафти тачрибаомӯзӣ донишҷӯён ба хонандагон баҳои тафриқавӣ мегузоранд ва дар муҳокима ва таҳлили он иштирок мекунанд. Ҳаҷми дарсҳо ва ҷамъомадҳо бо ду роҳ - бо роҳи нақшаи тачрибавӣ ва тартиби гузаронидани онҳо ба ҳисоб гирифта мешавад.

12) Дар рафти тачрибаомӯзӣ донишҷӯёни курси 4 бо роҳбарии омӯзгори кафедраи психология ва педагогика тавсифномаи психологӣ барои як нафар хонанда ва донишҷӯёни курси 5 тавсифнома барои тамоми гурӯҳ тартиб медиҳанд.

13) Дар равиши тачрибаи омӯзгорӣ донишҷӯён маводи тачрибавиро барои корҳои курсӣ аз фанҳои педагогика, психология ва методикаи фанҳои алоҳида ҷамъ намуда, вазифаҳои КИТД-ро иҷро мекунанд. Ҳангоми навиштани кори дипломӣ аз педагогика, психология ва методика донишҷӯён дар муассисаҳои таълимӣ- тарбиявӣ тачрибаи

пешаздипломиро мегузаронанд. Таҷрибаи омӯзгорӣ дар ҳар як курс ҷамъбаст карда мешавад.

5. Ҳуқуқ ва вазифаҳои донишҷӯёни таҷрибаомӯз

14) Донишҷӯи таҷрибаомӯз дар як вақт корҳои зиёдеро иҷро мекунад, ки онҳо дар нақшаи таҷрибаомӯзӣ пешбинӣ шудаанд. Онҳо корҳои таълимӣ-тарбиявиро гузаронида, дар хонандагон ҳисси якдигарфаҳмӣ, шуурнокӣ, ватанпарастӣ, меҳнатдӯстӣ, тарбияи эстетикӣю физиологӣ ва одоби ахлоқиро бедор менамоянд.

15) Дар рафти таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ бояд худро ҳамчун мутахассиси ҷавон, ки дорои идеяҳои боварибахш, хислатҳои баланди ахлоқӣ, аз ҷиҳати иҷтимоӣ ғайбӣ ва бо хонандагон меҳрубон будан ва шавқу ҳаваси зиёд нисбати касби худро доштанро нишон диҳад. Дар рафти кор донишҷӯ бояд худро ҳамчун кордони соҳибҳуқуқ нишон дода, тамоми ҳастияшро бо ҳаёти мактаб пайваст кунад.

16) Донишҷӯён ҳақ доранд, ба ҳамаи саволҳои, ки дар давраи таҷрибаомӯзӣ пайдо мешаванд, аз роҳбарони гурӯҳ, маъмурият ва омӯзгорони мактаб пурсон шаванд, ақидаҳои худро барои тақмил ва ташкили таҷрибаомӯзӣ баён намоянд, дар корҳои ҷамъиятии шогирдон иштирок намоянд, дар конференсия ва маҷлисҳо баромад намуда, аз китобхона ва аз утоқҳои бо аёнӣтаҳо таҷҳизонидашуда истифода баранд.

17) Ҳар як донишҷӯ рӯзнома дорад (рӯзномаи ягона аз курси 3 то 5), ки дар он натиҷа ва мушоҳидаҳои корҳои таълимӣ-тарбиявии хонандагон қайд карда мешавад. Донишҷӯ ҳамчунин дафтаре дорад, ки дар он нақшаҳои кории ҳам дарсӣ ва ҳам берун аз дарсиро қайд мекунад. Донишҷӯ қонуну қоидаҳои дохилии муассисаи таълимиро риоя намуда, супоришҳои роҳбарони таҷрибаомӯзӣ ва маъмуриятро иҷро мекунад.

18) Дар ҳолати иҷро накардани супоришҳои, ки ба таҷрибаомӯз пешниҳод шудаанд, ӯро метавонанд аз таҷрибаомӯзӣ озод намоянд. Донишҷӯе, ки аз таҷрибаомӯзӣ ронда шудааст ва ё ки аз иҷрои вазифаи супоридашуда набаромадааст, нақшаи нимсола (семестр)-ро иҷронакарда ҳисоб меёбад. Мувофиқи қарори Шӯрои олимони факултет ба ӯ аз нав гузаронидани таҷрибаомӯзӣ руҳсат дода мешавад. Дар ин ҳолат ӯ бояд дар дарсҳои асосӣ иштирок намояд. Дар вақти таҷриба яке аз донишҷӯён сардори гурӯҳ таъин карда мешавад.

Вазифаҳои сардори гурӯҳ аз инҳо иборат аст: иштироки донишҷӯёнро ба қайд мегирад, донишҷӯёнро аз конференсияву семинарҳо хабардор мекунад, дар корҳои ҷамъиятӣ ташкилотчӣ буда, иҷрои супоришҳои роҳбаронро назорат мекунад.

6. Роҳбарии таҷрибаомӯзии педагогӣ

19) Роҳбарӣ барои ташкил ва гузаронидани таҷрибаи омӯзгорӣ ба ӯҳдаи ректор вогузор мешавад. Роҳбари таҷрибаи омӯзгорӣ ё истеҳсоли аз рӯи сохтори таъиншудаи ташкилоти омӯзгорӣ вазифаҳошро иҷро мекунад.

20) Агар шумораи донишҷӯёни таҷрибаомӯз на кам аз 100 нафар бошад, Шӯрои олимони факултет бо розигии кафедраи педагогика

роҳбари таҷрибаомӯзиро аз факултет таъин мекунад. Роҳбар аз факултет дар якҷоягӣ бо кафедраи педагогика ва психология роҳбарони таҷрибаомӯзиро дар гурӯҳҳо таъин мекунад.

7. Вазифаҳои роҳбарони таҷрибаи омӯзгорӣ

21) Роҳбарони таҷрибаи омӯзгорӣ аз факултет:

- банақшагири, ташкил ва ҳисоботи натиҷаҳои таҷрибаро дар факултет таъмин намуда, нақшаи умумии факултетиро тартиб медиҳад;
- ба базаҳои таҷрибагузаронӣ алоқа карда, тақсимои донишҷӯёнро ба ҷойҳои таҷрибагузаронӣ ва ҳуҷҷатҳоро барои гирифтани маоши роҳбарони муассисаҳои таълимӣ тайёр менамояд;
- конференсияҳои таълимӣ – методӣ мегузаронад;
- мулоҳизаҳои худро барои гузаронидани таҷриба ибраз намуда, дар муҳокимаи кафедраҳо оид ба таҷрибаомӯзии донишҷӯён иштирок менамояд;
- кори роҳбарони гурӯҳҳои таҷрибаомӯзӣ, маъмурият ва омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ таҷрибаомӯзиро ташкил намуда, интихобан дар дарсҳо ва дигар ҷамъомадҳо, ки донишҷӯён мегузаронанд, иштирок мекунад ва то қадри имкон бартараф кардани норасоиҳо дар ташкилоти таҷрибавӣ таъмин месозад;
- ҳисоботи умумифакултавӣ бо ҷамъбасти таҷрибаи омӯзгорӣ дар ҳамаи курсҳо дар соли хониш тартиб дода, ба декани факултет пешниҳод менамояд.

8. Роҳбари гурӯҳии таҷрибаомӯзӣ (ба роҳбари гурӯҳии таҷрибаомӯзӣ то 25 нафар донишҷӯ вобаста карда мешавад)

22) Роҳбари гурӯҳии таҷрибаомӯзӣ:

- якҷоя бо раёсати таълиму тарбия донишҷӯёнро ба синфҳо (гурӯҳҳо) ва бо омӯзгорони фанҳо тақсим мекунад;
- якҷоя бо омӯзгорони кафедраҳои педагогика, психология ва фанҳои ҷамъиятӣ ба таҷрибаомӯзон дар сохтани нақшаи инфиродӣ барои тамоми рафти таҷрибаомӯзӣ ёрӣ мерасонад, мувофиқи барномаи таҷрибаомӯзӣ мундариҷаи таълимӣ, машғулиятҳои беруназсинфӣ, омӯзиши педагогии психологии коллективи синф (гурӯҳ) ё як хонандаро мушаххас месозад, нақшаи инфиродии кори таҷрибаомӯзонро тасдиқ мекунад;
- гузаронидани дарсҳо ва машғулиятҳои беруназсинфӣи донишҷӯёнро таъмин мекунад, ба донишҷӯён барои тайёри ба дарс ва машғулиятҳои беруназсинфӣ оид ба фанҳо маслиҳат медиҳад, нақша ва конспектҳоро тафтиш ва тасдиқ мекунад, дар дарсҳо ва машғулиятҳои беруназсинфӣ иштирок карда, онҳоро таҳлил мекунад ва баҳо мегузорад, иҷрои нақшаҳои кори инфиродии донишҷӯёнро назорат менамояд;
- ҳуҷҷатҳои пешниҳодшудаи донишҷӯёнро ҷамъ ва таҳлил мекунад, оид ба натиҷаи таҷрибаомӯзӣ ҳисобот таҳия карда, онро ба садорати факулта пешниҳод мекунад;

- дар баргузоркунӣ ва натиҷагирии конференсияҳо оид ба таҷрибаи омӯзгорӣ, инчунин дар муҳокимаҳо дар назди роҳбарони таълимию тарбиявӣ муассиса иштирок мекунад;

- дар гузоштани санҷиши таҷрибаи омӯзгорӣ иштирок карда, якҷоя бо омӯзгорони педагогика ва психология баҳои умумиро мегузорад.

9. Омӯзгори фанни педагогика (ба омӯзгори фанни педагогика мувофиқи қоида на зиёдтар аз 50 нафар донишҷӯ вобаста карда мешавад)

23) Омӯзгори фанни педагогика:

- роҳбарии методии таҷрибаи педагогии донишҷӯёнро иҷро мекунад, ба онҳо оиди саволҳои муҳими омӯзиш, тарбия ва самгирии касбӣ маслиҳат медиҳад;

- якҷоя бо роҳбари гурӯҳ (мураббӣ, устоди омӯзиши истеҳсоли) корҳои тарбиявӣ донишҷӯёнро бо хонандагон ба нақша мегирад;

- дар дарсҳо ва машғулиятҳои беруназсинфӣ донишҷӯён иштирок мекунад, ба онҳо барои тайёри ва гузаронидани дарсҳо ва инчунин машғулиятҳои беруназсинфӣ ёрӣ медиҳад, якҷоя бо роҳбари гурӯҳ ба ин дарсҳо баҳо мегузорад;

- дар баргузоркунӣ ва натиҷагирии конференсияҳо оид ба таҷрибаи педагогӣ, инчунин дар муҳокимаҳо дар назди роҳбарони таълимию тарбиявӣ муассиса иштирок мекунад;

- дар гузоштани санҷиши таҷрибаи педагогӣ иштирок мекунад ва якҷоя бо муаллимони педагогика ва психология баҳои умумиро мегузорад.

10. Омӯзгори раваншиносӣ (ба омӯзгори раваншиносӣ мувофиқи қоида на зиёда аз 50 нафар донишҷӯ вобаста карда мешавад)

24) Омӯзгори раваншиносӣ:

- ҷиҳати омӯзиши психологӣ – педагогии хонандагони алоҳида ва коллективи хонандагон супоришҳо таҳия месозад;

- дар дарсҳо ва ҷамъомадҳои беруназсинфӣ таҷрибаомӯзон иштирок (интихобан) мекунад;

- ба донишҷӯён дар қори омӯхтани шахсият ва коллективи хонандагон ва иҷрои дигар супоришҳо аз фанни раваншиносӣ тибқи нақшаи пешбинишуда ёрӣ мерасонад;

- дар баргузоркунӣ ва натиҷагирии конференсияҳо оид ба таҷрибаи омӯзгорӣ, инчунин дар муҳокимаҳо дар назди роҳбарони таълимию тарбиявӣ муассиса иштирок мекунад;

- дар гузоштани санҷиши таҷрибаи омӯзгорӣ иштирок карда, якҷоя бо омӯзгорони педагогика ва психология баҳои умумиро мегузорад.

11. Кафедраҳои педагогика ва раваншиносӣ

25) Кафедраҳои педагогика ва раваншиносӣ:

- тайёрии умумипедогогӣ, раваншиносӣ ва методии донишҷӯёнро дар ҳамаи намудҳои таҷрибаомӯзӣ ба дараҷаи баланд таъмин мекунад;

-корҳои тамоми кафедраҳо, ки дар ташкил ва гузаронидани таҷрибаи омӯзгорӣ иштирок намудаанд, бо ҳамдигар мувофиқа мекунанд;

-ба донишҷӯён оид ба КИТД маслиҳатҳо дода, иҷрои супоришҳо дар ин самт таъмин месозанд;

-барои ворид сохтани дастовардҳои илмӣ ва таҷрибаи пешоҳанги омӯзгорӣ дар мундариҷа ва ташкили таҷрибаи омӯзгорӣ чораҳои мушаххас меандешанд;

-ба таҷрибаомӯзон адабиёти лозимаро таъмин сохта, маводи методии барои таҷрибаи омӯзгорӣ зарурро нишон медиҳанд;

-таҷрибаи пешоҳанги ташкилкунӣ таҷрибаи омӯхта, хулосабарорӣ мекунанд ва барои такмилёбии он чораҳои мушаххас меандешанд;

-ба донишҷӯён дар ҳалли саволҳои, ки дар рафти таҷрибаомӯзӣ пайдо мешаванд, маслиҳатҳо медиҳанд;

-ҳуҷҷатҳои методиро оид ба таҷрибаомӯзӣ ва супоришҳо барои КИТД омода мекунанд.

12 Кафедраҳои соҳавӣ

26) Кафедраҳои соҳавӣ:

-равии таълими касби педагогии фанҳои махсус, тайёрии дараҷаи баланди илмӣ – назариявии таҷрибаомӯзон ва корҳои таълимӣ – тарбиявиро дар дарсҳо таъмин месозанд;

-роҳбарони таҷрибаомӯзии гурӯҳҳо муайян мекунанд;

-дар конференсияҳои баргузоркунӣ ва хулосавӣ аз таҷрибаи омӯзгорӣ иштирок мекунанд;

-иштироки алоҳидаи омӯзгоронро дар дарсҳои таълимӣ – тарбиявии донишҷӯён таъмин месозанд;

-донишҷӯёнро мувофиқи ихтисосашон бо адабиёти зарурӣ таъмин мекунанд;

-намоиши мавдро оид ба таҷрибаи омӯзгорӣ дар синфхонаҳои дарсӣ ташкил мекунанд;

-оид ба масъалаҳои мубрами илми ҳозира, тайёр намудан ва гузаронидани машғулиятҳои берунасинфӣ маслиҳатҳо медиҳанд;

-равӣ ва натиҷаи таҷрибаи омӯзгориро дар маҷлиси кафедра таҳлил мекунанд ва барои такмилёбии он чораҳо меандешанд.

13. Вазифаҳои маъмурият ва устодони муассисаи таълимӣ

27) Роҳбари муассисаи таълимӣ ва ё муовин оид ба корҳои таълимӣ:

-барои гузаштани таҷрибаи омӯзгорӣ шароити мусоидро муҳайё менамояд, бо устодон, ҳайати коркунони хизматрасон ва донишҷӯён оид ба мавзӯҳои таҷрибаомӯзии дар пеш истода кор мебарад;

-донишҷӯёнро бо муассисаи таълимӣ, татбиқи ислохот дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, бо ҳайати омӯзгорон, таҷрибаи омӯзгории пешқадам, ҳуҷҷатгузори, базаи таълимӣ - истеҳсоли (синфхонаҳо, устохонаҳо, китобхона ва ғ.) ва бо корҳои умумии таълимӣ-тарбиявӣ шинос мекунад, имконият фароҳам меорад, ки

таҷрибаомӯзон дар шӯроҳои омӯзгорӣ, кори комиссияи фанӣ (касбӣ) ва ҷаласаҳои кумитаи падару модарон иштирок намоянд ва бо бо нақшаҳои корӣ шинос шаванд;

- якҷоя бо роҳбари таҷрибаомӯзии гурӯҳҳо донишҷӯёнро ба синфҳо (гурӯҳҳо) вобаста месозад;

- интихобан дар дарсҳо ва дигар ҷорабиниҳои гуногуни донишҷӯёни таҷрибаомӯз иштирок намуда, дар муҳокимаи онҳо саҳм мегузорад;

- барои такмили таҷрибаи омӯзгорӣ дар асоси ҷамъбасти таҷриба тақлифҳо пешниҳод мекунад;

- дар муассисаи таълимӣ семинар оид ба таҷрибаи омӯзгорӣ гузаронида, вобаста ба имконият дар гузаронидани конференсияҳои баргузоркунӣ ва ҷамъбасти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ иштирок менамояд.

14. Омӯзгори муассисаи таълимӣ

28) Омӯзгори муассисаи таълимӣ:

- донишҷӯёни ба ӯ вобасташударо бо асосҳои таҷрибаи омӯзгорӣ ва нақшаи таълимӣ - тарбиявии он шинос мекунад, дарсҳои кушод ва беруназсинфӣ мегузаронад ва муҳокимаи онҳоро ташкил мекунад;

- якҷоя бо роҳбари гурӯҳии таҷрибаомӯзӣ мавзӯҳои дарси донишҷӯён ва ҷорабиниҳои фаннии берун аз синфро ба нақша мегирад ва тақсим менамояд;

- барои гузаронидани дарсҳо ба донишҷӯён маслиҳат медиҳад ва нақша – конспектҳои дарси дар пеш истодаро тафтиш ва тасдиқ мекунад;

- барои тайёрӣ ба дарсҳои гуногун, гузаронидани дарсҳои амалӣ ва лабораторӣ ба донишҷӯён кӯмак мерасонад;

- дар таҳлил ва баҳогузориҳои дарси ҳар як донишҷӯ иштирок мекунад;

- барои гузаронидани дарсҳо бо суҷунон, кори маҳфилҳо, санҷиши дафтарҳо, омода кардани айёният, намоиши маводи аудио ва видео, тайёр кардани корҳои лабораторӣ ва ғ. ба донишҷӯён супориш медиҳад;

- ба донишҷӯён тавсифнома дода, корҳои таълимии онҳоро баҳо мегузорад;

- дар маҷлисҳои, ки роҳбари муассисаи таълимӣ доир ба таҷрибаи омӯзгорӣ баргузор мекунад, ҳамчунин вобаста ба имконият дар конференсияҳои баргузорӣ ва ҷамъбасти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат меварзад.

15. Роҳбари синф

29) Роҳбари синф:

- донишҷӯёнро бо ҳайати хонандагон (гурӯҳҳо), бо парвандаи шахсии онҳо, давомот, иштирок, интизом, бо вазифаҳои асосии тарбиявӣ ва нақшаи кори худ ошно мекунад;

- якҷоя бо омӯзгори фанни педагогика ва роҳбари гурӯҳӣ вазифаҳои таълимии барномаи таҷрибаомӯзиро мушаххас гардонидани, ҳангоми тартиб додани нақшаи кори таълимӣ ба донишҷӯён кӯмак мерасонад, нақшаро тасдиқ мекунад, иҷрои онро назорат карда, машварат медиҳад;

- якҷоя бо омӯзгори равоншинос кори таҷрибаомӯзонро барои омӯзиши хонандагон ва тартиб додани тавсифномаи равоншиносӣ-педагогӣ роҳбарӣ мекунад;

-дар корҳои мустақилона (санҷишӣ) ва ҷамъомадҳои таълимии донишҷӯён ва баҳогузориву муҳокимаҳои онҳо иштирок мекунад;

- донишҷӯёнро бо корҳои таълимии ҷорӣ бо синф– навбатдорӣ, ба аёдати хонандагон рафтан, сӯҳбат бо волидони онҳо ва ғ. ҷалб мекунад;

-оид ба кори таълимии донишҷӯён баҳо ва тавсифнома медиҳад;

-дар маҷлисҳои, ки роҳбари муассисаи таълимӣ доир ба таҷрибаи омӯзгорӣ мегузаронад, ҳамчунин вобаста ба имконият дар конференсияҳои баргузорӣ ва ҷамъбасти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ иштирок мекунад.

16. Ташкилотчи кори беруназсинфӣ (ҷонишини директор оид ба кори таълиму тарбия)

30) Ҷонишини директор оид ба кори таълиму тарбия:

-донишҷӯёнро бо нақшаи кори тарбиявии ташкилоти таълимию тарбиявӣ ва корҳои ташкилоти ҷамъиятии хонандагон шинос мекунад;

-барои банақшагирӣ ва гузаронидани ҷамъомадҳои якҷояи тарбиявӣ ба донишҷӯён кӯмак мерасонад;

-интихобан дар ҷамъомадҳои тарбиявие, ки донишҷӯён мегузаронанд, иштирок карда, онҳоро муҳокима мекунад;

-ба роҳбарони синф барои кор бо таҷрибаомӯзон кӯмак мерасонад;

-дар маҷлисҳои, ки роҳбари муассисаи таълимӣ доир ба таҷрибаи омӯзгорӣ мегузаронад, ҳамчунин вобаста ба имконият дар конференсияҳои баргузорӣ ва ҷамъбасти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ иштирок мекунад.

17. Баҳисобгирӣ ва баррасии кори иҷрокардаи донишҷӯён дар давраи таҷрибаи омӯзгорӣ

31) Донишҷӯён ҳангоми таҷриба рӯзномаи мушоҳидаҳои омӯзгорӣ доранд, ки дар он маълумоти зарурӣ барои иҷрои вазифаҳои мувофиқи барномаи пешбинишудаи таҷрибаомӯзӣ, ҳамчунин тавсифномаи тартибдодаи равоншиносӣ – педагогӣ барои хонанда ва коллективи синф инъикос меёбад. Маълумоти рӯзнома барои тартиб додани ҳисобот оид ба иҷрои кори таҷрибаомӯзӣ истифода мешавад.

32) Ҳангоми ба охир расидани таҷрибаи омӯзгорӣ донишҷӯён ба роҳбари таҷрибаи омӯзгорӣ чунин ҳуҷҷатҳоро пешниҳод мекунанд:

-дар курси III, рӯзнома ва ҳисобот оид ба иҷрои вазифаҳо, ки бо имзои корманди муассисаи таълимӣ тасдиқ шудааст, ҷамъбасти иҷрои вазифаҳо дар самти КИТД;

-дар курси IV, рӯзнома ва ҳисобот оид ба кори баанҷомрасонидашуда, нақша-конспекти дарс, ҷамъомадҳои беруназсинфӣ ва тарбиявӣ, тавсифномаи равоншиносӣ -педагогӣ барои як хонанда, ҷамъбасти иҷрои вазифаҳо дар самти КИТД;

дар курси V, рӯзнома ва ҳисобот оид ба кори баанҷомрасонидашуда, нақша конспекти як-ду дарс, дарсҳои

беруназсинфӣ, таҳлили дарс ва чамъомадҳои тарбиявӣ, тавсифномаи равшиносӣ-педагогӣ барои як хонанда, чамъбасти иҷрои вазифаҳо дар самти КИТД;

33) Дар асоси ҳуҷҷат ва тавсифномаҳои пешниҳодшуда, комиссия дар ҳаёти роҳбари гурӯҳӣ, омӯзгорони педагогика ва психология дар ҳар курси таҷрибаомӯзӣ санҷишро ба таври тафриқавӣ баҳогузорӣ мекунад.

34) Чамъбасти таҷрибаи педагогӣ дар ҷаласа ва конференсияҳои чамъбасти мактаби таҳсилоти олии, ки роҳбари муассисаи таълимӣ – тарбиявӣ ташкил менамояд, гузаронида мешавад.

18. Меъёрҳои намунавӣ ҳисоби сарбории таълимии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ барои роҳбарии таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни шӯъбаи рӯзона

35) Роҳбарии таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ:

- а) ба методисти гурӯҳӣ – 20 соат дар як ҳафта барои 12 донишҷӯ;
- б) ба методисти равшиносӣ – 1 соат барои 1 донишҷӯ дар давоми таҷриба;
- в) ба методисти педагогика - 1 соат барои 1 донишҷӯ дар давоми таҷриба;

19. Таъмини маоши кормандони муассисаҳои таълимӣ барои роҳбарии таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни шӯъбаи рӯзона

36) Таъмини маоши кори муассисаҳои таълимӣ, ки дар он донишҷӯён таҷрибаи омӯзгорӣ мегузаранд, аз ҳисоби харҷномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ илова ба маоши ҷои кори асосии онҳо тибқи меъёрҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда сурат мегирад.

37) Ташкили таҷрибаи омӯзгорӣ (коромӯзӣ) аз тарафи кормандони мактаб:

- а) ба директори мактаб - 1 соат барои ҳар як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ;
- б) ба муовини директор оид ба корҳои таълимӣ ё ташкилотчӣ дар мактаб - 1 соат ба ҳар як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ;
- в) ба омӯзгор – ташкилотчӣ - 10 соат ба ҳар як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ;
- г) ба роҳбари синф – 3 соат ба ҳар як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ.

20. Таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни шӯъбаҳои ғоибона

37) Донишҷӯёни шӯъбаҳои ғоибона, ки мувофиқи ихтисоси худ кор мекунад, таҷрибаомӯзиро аз рӯи супориши инфиродӣ, ки аз ҷониби кафедраҳои соҳавӣ якҷоя бо кафедраҳои педагогика ва равшиносӣ таҳия шудааст, мегузаранд.

38) Донишҷӯёне, ки мувофиқи ихтисоси худ кор намекунад, таҷрибаомӯзии ҳатмии омӯзгориро дар ҳаҷме, ки мувофиқи нақшаҳои таълимӣ муайян шудааст, дар муассисаҳои таълимӣ муташаккилона

тибқи нақшаи факултет ё ба таври инфиродӣ бо иҷозати деканат дар ҷои истиқомат мегузаранд.

39) Вазифа ва мӯҳтавои таҷрибаи омӯзгорӣ, қоидаҳои асосии ташкили он, ӯҳдадорихои роҳбарони таҷрибаомӯзӣ ва донишҷӯён – таҷрибаомӯзон, тақсими супоришҳо, ки Низомномаи мазкур муқаррар намудааст, ба шаклҳои таълими рӯзона ва ғоибона тааллуқ дорад.

40) Баъди ба охир расидани таҷрибаомӯзӣ донишҷӯён ҳисоботи хаттӣ оид ба кори таълимӣ – тарбиявӣ ба анҷомрасонида, конспекти дарсро пешниҳод менамоянд. Дар асоси ин ҳуҷҷатҳо ҳангоми мавҷуд будани тавсияи мусбат аз ҷониби муассисаи таълимӣ ва ҳулосаи омӯзгори кафедраи педагогика, роҳбари гурӯҳ ба донишҷӯён санҷиш бо баҳои тафриқавӣ мегузорад.

21. Меъёрҳои намунавии тақсими сарбории устодони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои роҳбарии таҷрибаи омӯзгории донишҷӯёни шӯъбаи ғоибона (ба ҳисоби як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ)

	Шакли ғоибонаи таълим
Ба роҳбари факултавии таҷрибаомӯзӣ	1 соат
Ба роҳбари гурӯҳии таҷрибаомӯзӣ	10 соат
Ба омӯзгори фанни педагогика	4 соат
Ба омӯзгори фанни равоншиносӣ	1 соат

22. Музди меҳнати кормандони муассисаҳои таълимӣ барои роҳбарии таҷрибаи омӯзгории шӯъбаи ғоибонаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (ба ҳисоби як донишҷӯ дар тамоми марҳилаи таҷрибаомӯзӣ)

41) Музди меҳнати кормандони муассисаҳои таълимӣ, ки дар онҳо донишҷӯёни шӯъбаи ғоибона таҷрибаи омӯзгорӣ мегузаранд, аз ҳисоби сметаи музди меҳнати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ илова ба маоши ҷойи кори асосии онҳо мутобиқи меъёрҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавҷудбуда пардохта мешавад.

Шакли ғоибонаи таълим

Ба роҳбари муассисаи таълимӣ ё ҷонишини ӯ оид ба корҳои таълимӣ-тарбиявӣ	1,5 соат
Ба омӯзгор	10 соат
Ба роҳбари синф (устои таълими истеҳсолӣ)	3 соат

23. Таҷрибаомӯзии тарбиявӣ

42) Таҷрибаомӯзии тарбиявии донишҷӯёни курси 3 муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар муассисаҳои таълимӣ, истироҳатгоҳи берун аз шаҳрӣ, майдонҳои беҳдоштӣ, иттиҳодияҳои меҳнатии хонандагон ва ба монанди инҳо амалӣ мегарданд.

43) Дар ҳолатҳои ҷудогона аз тарафи деканат бо розигии кафедраи педагогика мумкин аст, ки ин намуди таҷрибаомӯзиро дар тайи тамоми соли таҳсили курси 3 дар вақти берун аз таълим дар ташкилотҳои ҷамъиятии муассисаҳои таҳсилотӣ миёнаи умумӣ ва муассисаҳои тарбиявии берун аз мактабӣ иҷозат дода шавад.

44) Роҳат ба таҷрибаомӯзии таҷрибавӣ аз рӯи дархости муассисаи таҳсилоти олии касбӣ амалӣ мегардад.

45) Нақшаи тақсмоти донишҷӯён ба истироҳатгоҳҳои тобистона (лагерҳо) ва муассисаҳои берун аз мактабӣ аз тарафи кафедраи педагогика бо розигии деканат ва ташкилотҳои ҷамъиятии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дода мешавад.

46) Ҳангоми гузаштани таҷрибаомӯзӣ донишҷӯён дар истироҳатгоҳҳо ба сифати роҳбаладҳо, мураббӣён ва роҳбарони маҳфилҳо кор мекунанд.

47) Донишҷӯёне, ки ба таҷрибаомӯзии тарбиявӣ раван мешаванд, омодагии методикиро дар ҳаҷми соатҳои дар нақшаи таълимӣ муқарраршуда ва барои ин ихтисос ҷудонамуда ва ҷамъомади 5- рӯзаро дар истироҳатгоҳ мегузаранд. Кафедраи педагогика барномаи ҷамъомади донишҷӯёнро дар истироҳатгоҳ тартиб медиҳад ва гузаронидани ин машғулиятҳоро таъмин менамояд.

48) Дар истироҳатгоҳҳо донишҷӯён таҷрибаомӯзиро таҳти роҳбарии сардорони истироҳатгоҳҳо ва сарраҳбаладон, дар муассисаҳои таълимии дигар таҳти роҳбарии роҳбарони ин муассисаҳо мегузаранд.

49) Пас аз ба охир расидани таҷрибаомӯзӣ донишҷӯён ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ ва тавсифномаи сардори истироҳатгоҳ, роҳбалади муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ва роҳбари муассисаеро, ки дар он таҷрибаомӯзиро гузаштаанд, оид ба кори худ пешниҳод менамоянд.

50) Дар ҳолати тавсифномаи мусбат ба донишҷӯён санҷиш аз рӯи таҷрибаомӯзии тарбиявӣ ба тариқи тафриқавӣ гузошта мешавад. Ҳангоми гирифтани тавсифномаи манфӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ донишҷӯён бо иҷозати Шӯрои олимони факултет метавонанд тақрибан таҷрибаомӯзиро гузаранд.

51) Роҳбарӣ ва назорати таҷрибаомӯзии тарбиявиро кафедраи педагогика амалӣ мегардонад.

52) Барои роҳбарии таҷрибаомӯзии тарбиявӣ ба устоди кафедраи педагогикаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ 6 соат дар як ҳафта барои 12 донишҷӯ дода мешавад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Низомнома
дар бораи ба таври озмун ишғол намудани вазифаҳои ҳайати
профессорону омӯзгорони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

1. Муқаррароти умумӣ

1) Ба таври озмун ишғол намудани вазифаҳо барои ҳайати профессорону омӯзгорон дар сурати мавҷуд будани ҷойҳои холӣ тибқи шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ амалӣ карда мешавад.

2) Ба вазифаҳои хидмати ҳайати профессорону омӯзгорон вазифаҳои мудирӣ кафедра, профессор, дотсент, муаллими калон, муаллим, ассистент дохил мешавад.

3) Ба озмун барои ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон шахсоне роҳ дода мешаванд, ки таҳсилоти махсуси педагогӣ ва ё касбӣ аз рӯи ихтисосҳои мувофиқ доранд.

4) Озмун барои ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон дар мувофиқа бо талаботи таҳассусӣ ба ҳайати профессорону омӯзгорони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ гузаронида мешавад.

2. Эълон дар бораи озмун

5) Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ озмунро оид ба ишғол намудани вазифаҳои холии ҳайати профессорону омӯзгорон эълон менамояд.

6) Озмун оид ба ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон бо воситаҳои ахбори омма ва газетаву журналҳо эълон карда мешавад.

7) Мӯҳлати пешниҳоди аризаҳо ба озмуни вазифаҳои холии ҳайати профессорону омӯзгорон ва маълумот доир ба вазифаҳои холи - на дертар аз 30 рӯзи тақвимӣ аз рӯзи чопи эълон муайян карда мешавад. Қабули ҳуҷҷатҳо аз ҷониби шахси маъсули муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ки оид ба ташкил ва гузаронидани озмун масъул аст, танҳо дар ҳолати номувофиқатии ҳуҷҷатҳо ба талаботи таҳассусии ҳайати профессорону омӯзгорон ё ки дар ҳолати вайронкунии мӯҳлати пешниҳоди ариза ва ҳуҷҷатҳо рад карда мешавад.

8) Интиҳобот бо тарзи озмун ва бастанӣ шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ на дертар аз 2 моҳ баъд аз анҷоми мӯҳлати пешниҳоди ариза гузаронида мешавад.

9) Дар ҳолати риоя накардани мӯҳлатҳои муқарраргардида озмун ва маълумот дар бораи вазифаҳои холи аз сари нав эълон карда мешавад.

3. Ташкили комиссияи озмунӣ

10) Комиссияи озмунӣ барои ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандони илмӣ бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касб тасдиқ карда мешавад.

11) Комиссияи озмунӣ шакл, тартиб, мӯҳлатҳои аниқ гузаронидани озмунро муайян сохта, таҳлили ҳуҷҷатгузори озмуниро мегузаронад ва аз рӯи натиҷаҳои озмун қарор мебарорад.

12) Вазифаҳои асосии қори комиссияи озмунӣ аз фароҳам овардани имконияти баробар барои иштирок дар озмун ва таъмини рақобати софдилона байни иштирокчиён иборат мебошад.

13) Комиссияи озмунӣ дар ҳайати раиси комиссия (муовини аввали ректор, ҷонишини раис, котиб ва аъзои комиссиятаъсис дода мешавад.

14) Шумора ва ҳайати расмии комиссияи озмунӣ, мӯҳлати ваколати он аз ҷониби Шӯрои олимон муайян гардида, бо фармони ректор тасдиқ карда мешавад.

4. Қабул ва дида баромадани ҳуҷҷатҳои иштирокчиёни озмун

15) Шахсоне, ки дар озмун хоҳиши иштирок карданро доранд ва дар оянда шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ мебанданд, ба номи ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ариза пешниҳод мекунанд. Ба ариза ҳуҷҷатҳои зерин замима карда мешавад:

-варақаи шахсӣ;

-тарҷумаи ҳол;

-нусхаи диплом дар бораи таҳсилоти олии касбӣ, дараҷаи академӣ ва илмӣ, шаҳодатнома дар бораи унвони илмӣ, ки бо тартиби муайянгардида тасдиқ карда шудаанд;

-рӯйхати корҳои илмӣ ва илмӣ-методӣ ва ихтироот;

-тавсифнома аз ҷойи кори охири.

16) Шахсоне, ки дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамоянд, барои иштирок дар озмун ва ё ишғоли вазифа аз рӯи шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ ба номи ректор ариза пешниҳод намуда, тавсифнома, рӯйхати корҳои илмӣ ва илмӣ-методӣ ва ихтироотро пешниҳод мекунад. Ҳуҷҷатҳои шахсоне, ки хоҳиши иштирок дар озмунро барои ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон доранд, бо имзои ректор ба кафедра барои натиҷагирӣ фиристода мешавад. Инчунин, ҳуҷҷатҳои шахсоне, ки хоҳиши иштирок дар озмунро барои ишғоли вазифаи мудири кафедра доранд, бо имзои ректор ба кафедра ва факултети мувофиқ барои натиҷагирӣ фиристода мешавад. Дар ин сурат ҷаласаи кафедра ро декани факултет ва ё муовини ректор оид ба корҳои таълим мегузаронад.

17) Ҳуҷҷатҳои озмун пешакӣ дар ҷаласаи кафедраи мувофиқ дида баромада мешаванд.

18) Шахсоне, ки дар озмун иштирок менамоянд ва собиқаи илмӣ-педагогӣ доранд, дар ҷаласаи кафедра дар бораи фаъолияти илмӣ-педагогии худ ҳисобот медиҳанд. Бо мақсади натиҷагирӣ ва ҳулосабарорӣ дар асоси қарори кафедра довталабон метавонад лексияҳои санҷишӣ ва ё дигар намуди машғулиятҳои таълимӣ гузаранд.

19) Кафедра барои ҳар як номзад бо овоздиҳии кушод ва ё пинҳонӣ ҳулосаи мувофиқ мебарорад, ки он ба комиссияи озмунӣ пешниҳод мегардад.

20) Ҳулосаи кафедра дар сурате бо эътибор доништа мешавад, ки агар дар ҷаласаи он на кам аз 2/3 ҳиссаи омӯзгорони асосии кафедра иштирок дошта бошанд.

21) Ҳулосаи кафедра дар бораи номзодии мудири кафедра аз ҷониби декани факултет ва ё муовини аввали ректор, ки ҷаласаро гузаронидаанд, бароварда мешавад.

22) Иштирокчиёни озмун ва ё номзадҳо ба вазифаи мудирӣ кафедра метавонанд дар чаласаи кафедра иштирок карда, бо хулосаи он шинос гарданд.

5. Тартиби интихоб аз рӯи озмун

23) Озмун барои ишғоли вазифаҳои ҳайати профессорону омӯзгорон дар асоси ҷамъбасти таҳлили натиҷаҳои фаъолияти доктарагон дар шакли саволнома, баҳогузориҳои таҷриба, тестикунонӣ, муҳоҷиса, ҳисоботи эҷодӣ, ихтироот, супоришҳои амалӣ ва дигар шаклҳои санҷиши касбӣ дар ҳаҷми талаботи муқарраргардида аз рӯи ҳар як вазифа гузаронида мешавад.

Барои ҳар як номзад дар чаласаи комиссияи озмунӣ хулосаи кафедра ва ё факултет бо тавсияи мувофиқ баррасӣ карда мешавад.

24) Баъд аз ин комиссияи озмунӣ барои ворид кардани номи иштирокчиё ба бюллетени овоздиҳӣ қарор қабул менамояд.

27. Овоздиҳии тибқи тартиботи маъмул гузаронида мешавад. Бюллетене, ки дар он ягон ному насаб (дар ҳолати иштироки ду ва ё зиёда доктарагон) ҳатт зада нашудааст ва ё пура ҳатт зада шудааст, беоътибор дониста мешавад.

25) Барои баҳисобгирии овозҳо комиссияи озмунӣ пеш аз оғози овоздиҳии пӯшида комиссияи баҳисобгириро дар ҳайати на кам аз 3 нафар аз ҳисоби аъзои комиссияи озмунӣ интихоб менамояд. Комиссияи баҳисобгирӣ натиҷаҳои овоздиҳиро аз рӯи ҳар як номзад эълон менамояд. Қарори комиссияи баҳисобгирӣ аз ҷониби комиссияи озмунӣ тасдиқ гардида, ба ҳуҷҷатҳои озмун илова карда мешавад.

26) Қарори комиссияи озмунӣ ҳангоми гузаронидани озмун ҳамон вақт беоътибор дониста мешавад, ки агар дар овоздиҳӣ на кам аз 2/3 ҳиссаи ҳамаи аъзои он иштирок карда бошад. Номзаде, ки 50% ва ё аз ин зиёда овози аъзои комиссияро гирифта бошад, интихобгардида дониста мешавад. Қарори комиссияи озмунӣ, ки бо риояи Низомномаи мазкур ва бо овоздиҳии пинҳонӣ қабул карда шудааст, қатъӣ ҳисобида мешавад.

27) Натиҷаи озмун дар шакли қарор ба номи ректор барои бастанӣ шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ пешниҳод карда мешавад.

6. Тартиби эътироз

28) Иштирокчиёни озмун метавонанд аз болои қарори комиссияи озмунӣ бо аризаи эътирозӣ ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муроҷиат намоянд.

29) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аризаи эътирозии воридгардидаро дида баромада, дар ҳолатҳои ошкорсозии қоида-вайронкуниҳои Низомномаи мазкур чораҳои амалӣ то бекор кардани қарори пешниҳодгардида меандешад.

30) Дар сурати бекор гардидани қарори комиссияи озмун аз сари нав тибқи тартиби муқарраргардида гузаронида мешавад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамал

**оид ба пешниҳод намудани маълумотнома дар бораи ҷамъбасти
аттестатсияи ниҳони давлатии донишҷӯёни муассисаи таҳсилоти олии
касбии ҷумҳурии Тоҷикистон**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии

касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1.Иҷрои талабот аз ҷониби раисони комиссияи аттестатсияи (ниҳоии) давлатии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ

1) Аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ марҳалаи хотимавии таҳсил дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мебошад, ки дар шакли имтиҳони давлатӣ, ҳимояи корҳои хатмкунии тахассусӣ, рисолаҳо ва лоиҳаҳои дипломӣ бо назардошти талаботҳои зерин ҷамъбаст карда мешавад:

-омодагии хатмкунандагон ба аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ ва риояи талаботи мавҷуда;

-назорати миқдори донишҷӯён тибқи меъёрҳои муқарраргардида аз 6 то 12 нафар;

-тибқи талаботи нақшаю барномаҳои таълимӣ таҳия гардидани саволномаҳо, такрорнашаванда будан ва аз ҷониби кафедраҳои мутааллиқ тасдиқ гардидани онҳо;

-вобаста ба талаботи мавзӯӣ омода карда шудани воситаҳои айёни, маводҳои таълимӣ ва таҷҳизоти лабораторӣ;

-дониши хуби назариявӣ ва амалии хатмкунандагон;

-дар ду шакл:- шифохӣ ва хаттӣ (ва ё тестӣ) ба роҳ мондани аттестатсияи ниҳоии давлатӣ;

-сатҳ ва сифати рисолаҳои (лоиҳаи) дипломӣ, ҳалли мавзӯӣ ва ё масъала, таҳқиқот ва проблемагузорӣ дар онҳо;

-роҳ надодан ба такрорнависӣ ва рӯйбардор намудан;

-мувофиқатии тахассуси ҳайати комиссияи аттестатсионӣ ба фанҳои имтиҳоншаванда.

2.Ҷамъбасти натиҷаи аттестатсияи (ниҳоии) донишҷӯён

2) Ҳисоботи пешниҳоднамудаи раиси комиссияи аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ бояд фарогири масъалаҳои зерин бошад:

-сухани муқаддимаӣ (доир ба фаъолияти комиссияи аттестатсионии факултет);

-омодагии қаблии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, факултет ва кафедраҳо барои гузаронидани аттестатсияи давлатӣ;

-мувофиқати ихтисоси аъзои комиссия ба фанҳои, ки барои аттестатсияи давлатӣ муайян шудаанд;

-тавсифи мундариҷа ва шакли саволномаҳо, билетҳо ва мувофиқати онҳо ба барномаи амалкунандаи таълимӣ;

-таҳлили савияи илмӣ ва назариявӣ амалии хатмкунандагон аз рӯи ихтисос ва мувофиқати онҳо ба вазифаҳои, ки аз сӯи давлатӣ дар соҳаи маориф бармеоянд;

-омода будани хатмкунанда ба аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ;

-омодагии илмиву назариявӣ, касбӣ ва амалии мутахассис, ҷавобгӯ будан ва ё набудани дониши базавӣ ва таҷрибаи истеҳсолии онҳо;

-натиҷаи баҳоҳои додасуда ба дониши назариявӣ ва амалии хатмкунандагон, мукаммалии баёни фикр, хулосаҳо дар бораи майлу хоҳиши хатмкунанда ба корҳои илмӣ, таҳқиқотӣ ва ҷустуҷӯӣ;

-тавсифи мавзӯи рисолаҳои (лоихаҳои) дипломӣ, сифати амалан ба анҷом расонидан ва хусусияти назариявӣ-амалии онҳо;

-сифати омода гардидани рисолаи (лоихаи) дипломӣ, мутобиқати мавзӯҳои онҳо бо нақшаю барномаҳои таълимӣ, ҷавобгӯи талаботи замони муосир будан ва ё набудани онҳо, зарурат ва ё эҳтиёҷоти ҷумҳурӣ ба чунин мутахассисон ва ё ҳадафҳои дар рисола (лоиха) баён ва пешниҳодгардида, тавсифи донишу қобилият ва таҷрибаи андухтаи хатмкунанда ҳамчун мутахассис;

-мутобиқати тақризҳои ба рисолаи (лоихаи) дипломӣ навишташуда;

-моҳияти илмӣ, таҳқиқотӣ, таълимӣ, тарбиявӣ ва ё тавсиявӣ доштани рисолаи (лоихаи) дипломӣ;

-пайванди илм бо истехсолот (дар мисоли корҳои баанҷомрасонидашуда);

-бартарию камбудихои аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ дар қиёс ба аттестатсияи (ниҳоии) давлатии соли гузашта;

-хулоса ва пешниҳод барои боз ҳам беҳтар шудани аттестатсияи давлатии хатмкунандагони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ.

3) Раиси комиссияи аттестатсияи (ниҳоии) давлатӣ ҳисоботро бо назардошти таъкидҳои Ҷамоати ҳамаҷумҳуриявӣ ва талаботи банди 4.15-и Низомномаи аттестатсияи давлатии хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 январи соли 2007, №2/6) дар ду нусха ба садорати факултети мутааллиқи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пешниҳод менамояд.

3.Ба ҳисобот нақшаҳои зерин замима карда мешаванд:

а) Натиҷаи имтиҳон:

Номи фан _____

Ихтисос ва рақами гурӯҳ	Шумораи донишҷӯён	Бо баҳои «аъло»	Бо баҳои «хуб»	Бо баҳои «қаноат - бахш»	Бо баҳои «ғайриқаноат-бахш»	Иштироки надиш	Мулоҳизаҳо
-------------------------	-------------------	-----------------	----------------	--------------------------	-----------------------------	----------------	------------

б) Натиҷаи ҳимояи рисолаҳои (лоихаҳои) дипломӣ:

Ному насаби донишҷӯ, ихтисос ва	Номи мавзӯи рисола (лоиха)-и	Ном ва насаби роҳбар	Ном ва насаби муқарризон	Баҳо	Мулоҳизаҳо
---------------------------------	------------------------------	----------------------	--------------------------	------	------------

рақами гурӯҳ	дипломӣ				
-------------------------	----------------	--	--	--	--

Ҳисоботи раиси комиссияи фаннии аттестатсияи давлатии хатмкунандагон дар 3 нусха (аз ҷумла дар шакли электронӣ) омода шуда, дар муддати то 20 рӯз баъди ба анҷом расидани аттестатсия ва баррасӣ дар Шӯрои олимони факултет ба Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ирсол карда мешавад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамал
оид ба тартиби истифодаи журнали гурӯҳ дар муассисаҳои таҳсилоти
олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дастурамали мазкур дар асоси қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» ва «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия гардидааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Журнали гурӯҳи таълимӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (минбаъд-журнал) иҷрои нақша ва барномаи таълимиро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба танзим мебарорад.

2) Журнали гурӯҳи таълимӣ талаботи зеринро дар бар мегирад:

-иҷрои нақша ва барномаҳои таълимӣ оид ба ҳамаи фанҳо;

-воқеият дар баҳогузориҳои ҷорӣ ва ҷамъбасти;

- назорати давомоти донишҷӯён дар дарсҳо;

-риояи меъёри гузаронидани санҷишҳои назоратӣ, тафтишотӣ, маъмури, иҷрои корҳои амалӣ ва лабораторӣ;

-риояи талабот ва тавсия ба танзим даровардани журнали гурӯҳ;

-ба иннобатгирии пешниҳоду эродҳо ҷиҳати истифодаи журнали гурӯҳ ва ғайра.

3) Риояи истифодаи журнал аз ҷониби ҳар як омӯзгор ва куратори гурӯҳи таълимӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ҳатмӣ мебошад.

4) Куратор, омӯзгори фанӣ ва сардори гурӯҳ барои бе осеб нигоҳ доштани журнал ҷавобгаранд.

5) Журнал барои як нимсолаи таълимӣ пешбинӣ мегардад.

6) Дар журнал қайдҳо беислоҳ тибқи муқаррарот ба ҷо оварда мешавад.

7) Журнали гурӯҳи таълимӣ дар бойгонии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ 25 сол нигоҳ дошта мешавад.

2. Вазифаҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

8) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва ноибони он, декани факултетҳо ва муовинони онҳо, мудирони кафедраҳо ва кураторони гурӯҳҳои таълимӣ вазифадоранд, ки мунтазам ҷиҳати қайди мавзӯҳо дар журнал ба таври зайл назорат баранд:

-қайд кардани мавзӯҳо дар журнал то якуми сентябр, оғози соли таҳсил ба тартиб даровардани варақаи титулӣ, маълумот дар саҳифаҳо доир ба фанҳои таълимӣ, маълумоти умумӣ дар бораи донишҷӯён, маълумот дар бораи миқдори соатҳои дарсии фанҳо, варақаи ҷамъбасти давомот, маълумот доир ба маҳфилҳо ва дарсҳои факултативию иловагӣ;

-назорати ҳафтаина ҷиҳати ба расмиятдарории қайди мавзӯи фанҳои таълимӣ, воқеӣ будани қайди давомот, роҳ надодан ба супоридани вазифа дар рӯзҳои ид ва истироҳатӣ (талаботи зерин аз соатҳои нақшаи таълимӣ дар ҳафта вобастагӣ дорад).

Ба ғайр аз санҷишҳои ҷорӣ аз ҷониби сохторҳои молиявӣ низ санҷиши журнал ба роҳ монда мешавад.

Аз натиҷаи ҷамъбасти санҷиш дар саҳифаи «Эродҳо оид ба истифодаи журнали гурӯҳ» раёсати муассисаи таълимӣ фикру мулоҳизаи худро сабт намуда, ҷиҳати бартараф намудани камбудӣҳо шахсони масъулро вазифадор менамояд;

Дар охири нимсолаи соли таҳсил куратори гурӯҳи таълимӣ баъд аз қайд намудани ҳисоботи омӯзгорони фанӣ журналро барои нигоҳдорӣ ба шӯъбаи таълим месупорад.

9) Барои сабти соати кураторӣ дар журнали гурӯҳи академӣ саҳифаи алоҳида ҷудо менамоянд.

10) Доир ба ҷамъбасти санчиши журналҳо протокол тартиб медиҳанд.

11) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад барои омӯзгори фанӣ ва ё куратори гурӯҳи таълимӣ ҷиҳати иҷро накардани талаботи ба расмӣ даровардани журнал ҷазои интизомӣ пешбинӣ намояд.

3. Вазифаи куратори гурӯҳи таълимӣ

12) Куратори гурӯҳи таълимӣ вобаста ба истифодаи журнал корҳои зеринро ба сомон мерасонад:

-варақаи титулӣ ва мундариҷа (номгӯи фанҳои таълимӣ мувофиқи нақшаҳои таълимӣ)-и журналро хонапури менамояд;

-рӯйхати донишҷӯёнро дар журнал (ному насаб бо тартиби алифбо) тартиб медиҳад;

-ному насаби омӯзгори фанниро қайд менамояд;

-номгӯи фанҳоро менависад;

-дар саҳифаи алоҳидаи журнал маълумот дар бораи донишҷӯёнро ҷой медиҳад;

-варақаи ҷамъбасти давомоти донишҷӯёнро ҳар ҳафта қайд менамояд.

13) Дар мавриди беморӣ ва ё бо сабаби узрнок ба дарс наомадан, куратори гурӯҳи таълимӣ дар журнал маълумотнома ро дар ин бора қайд (замима) менамояд.

14) Ҷамагуна тағйирот вобаста ба ҳайати гурӯҳ баъд аз интишори фармоиши дахлдори ректор дароварда мешавад. Куратори гурӯҳ дар журнал вобаста ба тағйироти ҳайати гурӯҳ навиштаҳои зеринро ҷой медиҳад: «хориҷ шуд бо фармони №__ аз «__» __ соли 200__ ва «барқарор шуд бо фармони №__ аз «__» __ соли 200__».

15) Куратори гурӯҳи таълимӣ мунтазам қайди саривақтии мавзӯҳои дарсиро аз ҷониби омӯзгорони фанӣ назорат менамояд.

4. Вазифаи омӯзгор

16) Журнал аз ҷониби омӯзгор дар рӯзи гузаронидани дарс қайд карда мешавад. Таърихи рӯзи гузаронидани дарс танҳо бо рақамҳои арабӣ қайд шуда, таърихи рӯзи сабти мавзӯ (дар қисми охир) бояд бо таърихи рӯзи ҳафтаи дарсӣ мувофиқат намояд, аз тарафи рост моҳ ва таърихи рӯз навишта мешавад.

17) Дар саҳифаҳои қисмати дуҷуми журнал омӯзгор номи мавзӯ ва соати ба он ҷудошударо менависад. Дар мавриди гузаронидани дарсҳои ҷуфткардашуда мавзӯи дарсӣ такроран навишта мешавад. Миқдори соатҳо доир ба ҳар як мавзӯ бояд ба нақша ва барномаи фанӣ мувофиқат кунад.

18) Кашидани хате, ки такрорро ифода мекунад, қобили қабул нест. Дар сурати мавзӯи «Такрор», «Ҷалли масъала» ва ғайра мавзӯи ба он дахлдор бояд аниқ дарҷ карда мешавад.

19) Омӯзгор вазифадор аст, ки мунтазам иштироки донишҷӯёнро ба дарс назорат намуда, дар паҳлӯи ному насаби донишҷӯи ғоиббуда дар хоначаи мувофиқ ҳарфи «н» (нест, наомад) гузорад. Рӯзҳои иду чашнҳо, ки истироҳати эълон шудаанд, дар журнал ҳамчун «Рӯзҳои ид» тариқи сабти пурраи номи чашн ё чорабинӣ ба нишондоди соати дарсӣ бо имзогузори омӯзгор қайд карда мешавад. Бо назардошти иҷроӣ хатмии барномаҳои таълимӣ соатҳои дарсии дар ин рӯз пешбинишуда, хатман дар доираи соатҳои захиравӣ ё ташкил намудан дарсҳои иловагӣ иҷро карда мешавад.

20) Дар сурати ивазшавии дарсҳо хатман таърихи рӯз, мавзӯ, истилоҳи «ивазкунӣ» дарҷ шуда, имзо гузошта мешавад.

21) Охири соли таҳсил дар варақаи фаннӣ баъд аз қайди дарси охири иҷроӣ соатҳои ҷудошудаи барномаи таълимӣ (лексионӣ, амалӣ, семинарӣ, озмоишӣ, назоратӣ ва мустақилона) сабт карда мешавад. Чунончӣ: «Тибқи барнома - 62 соат, гузаронида шуд - 62 соат, барнома пурра иҷро карда шуд».

22) Сардори гурӯҳи таълимӣ вазифадор аст, ки пеш аз оғози дарс аз деканат журналро гирифта, саривақт (баъди анҷоми ҷуфти охири онро пас гардонад.

23) Дар вақти дарс баромадани сардори гурӯҳ бо мақсади овардани журнал иҷозат дода намешавад.

25) Нигоҳ доштани журнали гурӯҳ дар кабинетҳои фаннӣ ва кафедраҳо манъ аст.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамал

оид ба иҷроӣ қорҳои контролӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ

Дастурамали мазкур дар асоси қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» ва «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия гардидааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Қори контролӣ яке аз намудҳои асосии аттестатсияи фосилавии донишҷӯён дар тамоми муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ба ҳисоб меравад. Қори контролӣ марҳилаи аввалини фаъолияти мустақилонаю эҷодкоронаи донишҷӯён махсуб

ёфта, аз онҳо дониши мукаммали назариявию амалиро, ки дар раванди таҳсил ба даст овардаанд, тақозо мекунад.

2) Таълифи кори контролӣ дар таҳсили донишҷӯёни шакли таҳсилоти ғоибона барои беҳтар аз худ кардани бахшҳо ва мавзӯҳои муҳими ин ё он фан ёрӣ расонда, дониши ӯро мустақкам мекунад. Ҳангоми иҷрои кори контролӣ донишҷӯ таҳлили мустақилона ва хулосабарорихоро омӯхта, дар баёни бонизоми андеша малакаи зарурӣ ҳосил менамояд.

3) Пеш аз таълифи кори контролӣ донишҷӯ бояд маъҳази ба мавзӯъ алоқамандро хуб омӯхта, дар бораи он тасаввуроти равшан ҳосил намояд. Омили муҳим дар вақти иҷрои кори контролӣ омӯзиши адабиёте мебошад, ки доир ба мавзӯъ тавсия шудааст. Кори контролӣ ба таври мустақилона омода гардида, дар чараёни иҷрои он донишҷӯ бояд мустақилона рафтор намояд. Донишҷӯ ҳангоми иҷрои кори контролӣ илова ба китоби дарсӣ ӯҳдадор аст, ки аз китобҳои илмии иловагӣ истифода барад. Ҳамзамон, ғайр аз адабиёти доир ба мавзӯъ тавсияшуда истифодаи рисолаҳо, васоити таълимӣ, шабакаи интернет, мақолаҳои маҷмӯаву маҷаллаҳо ва рӯзномаҳо, ки ба мавзӯи кори контролӣ алоқаманд мебошанд, ба мақсад мувофиқ аст.

4) Дар кори контролӣ бояд мавзӯъ мушаххас, фикр пай дар пай ва муҳокимаронӣ ба таври мустақилона баён мегардад. Кори контролӣ дар асоси нақшаи муайян навишта мешавад.

5) Нақшаи мавзӯъ дар асоси ба назар гирифтани ҷанбаҳои асосии он тартиб дода мешавад. Дар ҳаҷми 10-12 саҳифа навиштани кори контролӣ ба мақсад мувофиқ аст. Омӯзгор ҳангоми тафтиш ва баҳогузориҳои кори контролӣ бояд ба мазмуни кор, таҳлил ва муҳокимаронии мустақилона, ҳалли дурусти мавзӯъ ва дараҷаи саводнокии донишҷӯ эътибори ҷиддӣ зоҳир намояд.

6) Дар асоси корҳои контролӣ донишҷӯ ба имтиҳонҳо роҳ дода мешавад. Бинобар ин, кори контролӣ бояд дар мӯҳлати муқарраргардида омода ва ҳимоя карда шавад. Ба ҳар кори контролӣ омӯзгори тафтишкунанда тақриз менависад. Ҳангоми тафтиши кори контролӣ ба он баҳои “қаноатбахш” ё “ғайриқаноатбахш” гузошта мешавад.

2. Тартиби иҷрои корҳои контролӣ

7) Иҷрои кори контролӣ яке аз шаклҳои муҳими кори мустақилонаи донишҷӯён зимни омӯзиши фанни тадрисшаванда мебошад. Ин ба донишҷӯён малакаи омӯзиши мустақилонаи адабиёти иловагиро дода, дуруст баён кардани фикри худ, таҳлил кардани масъалаҳои душвори назариявӣ ва бо ҳам пайвастании назария бо амалияро меомӯзонад.

8) Талаботи асосие, ки ҳангоми иҷрои кори контролӣ гузошта мешавад, пеш аз ҳама, ба таркиб, сохтор, ҳаҷм ва тарзи баёни мавзӯъ, инчунин ба шакли навиштани он марбут мебошад. Кори контролӣ бояд ягонагии дохилӣ дошта, дар он ҳамаи масъалаҳои бозгӯшаванда бо ҳам алоқаманд, мантиқан пайдарпай баён мешаванд.

9)Аз рӯи таркиб кори контролӣ сатҳи бештар баланди ёддошт-конспект мебошад, ки дар он масъалаҳои таҳқиқшаванда инъикос меёбанд, таърифҳои гуногуни мафҳум ва категорияҳои ҷудогона оварда мешаванд, далелу рақамҳо таҳлил ва ҷамъбаст карда мешаванд.

10)Кори контролӣ бояд дар шакли дастнавис ва бо хати хоно навишта шавад. Дар ҳар саҳифа гузоштани ҳошия барои қайди омӯзгор ва барои тафтишу тақриз зарур аст. Танҳо баъд аз гирифтани тақризи мусбат донишҷӯ барои супоридани санҷишу имтиҳон аз ҷанни тадрисшаванда ҳуқуқ пайдо менамояд.

11)Кори контролӣ бояд дар шакли дуруст ба расмият дароварда шавад. Дар варақи аввал нишон додани номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, факултет, мавзӯ, гурӯҳ, ному насаб шарт аст. Дар варақи дигар сарлавҳа ва матни қор оварда мешавад. Саҳифаҳо бояд бо рақам ишора шаванд. Ҳангоми овардани иқтибосҳо зарур аст, ки онҳо айнан, беҳато ва аз ду тараф дар ноҳунак гирифта шуда, дар поварақ сарчашмаеро, ки аз он иқтибос гирифта шудааст (бо зикри номи муаллиф, номи асар, ҷой ва соли нашр, саҳифа ва ё бо тариқи рақамгузорӣ), нишон дода шаванд. Дар охири қор рӯйхати адабиёти истифодашударо ҷой дода мешавад.

12) Ҳангоми иҷрои кори контролӣ риояи пайдарпайи марҳалаҳои зерин хеле муҳим аст:

Интиҳоби мавзӯ. Номгӯи қорҳои контролӣ аз ҷониби омӯзгорони кафедра тартиб дода шуда, дар ҷаласаи Шӯрои методии факултет тасдиқ мегардад. Мавзӯи қорҳои контролӣ аз ҷониби донишҷӯ озодона интиҳоб карда мешавад.

Ошноии пешакӣ бо адабиёти мавзӯи кори контролӣ ва таҳияи нақшаи он. Ғайр аз адабиёти асосӣ ва иловагии тавсияшуда, ки дар ин дастур омадааст, донишҷӯ метавонад аз дигар сарчашмаҳо оид ба мавзӯи интиҳобшуда истифода намояд. Баъд аз ошноии пешакӣ бо адабиёти зарурӣ донишҷӯ бояд нақшаи қорро таҳия намуда, онро бо омӯзгор мувофиқа намояд. Нақшаи қор аз сарсухан, қисмати асосии қор ва хулоса иборат аст. Замима дар ҳолате оварда мешавад, ки дар кори контролӣ маводи зиёди оморӣ дар шакли ҷадвалу расмҳо ва дигар намуд тасвирҳои шарҳдиҳандаи андозаашон қалон истифода шуда бошанд. Маводи оморӣ бояд дар қисмати асосии қор ҷо карда шавад. Дар қисмати асосии кори контролӣ дохил намудани 4-5 саволи муҳими мавзӯ тавсия мешавад.

Иҷро ва барасмиятдарории кори контролӣ. Маводи қорқард ва хулосабароришуда ҳатман дар шакли дастнавис иншо мешавад. Ҳангоми иншои қор риояи талаботи баёни илмӣ муҳим аст, ки аз низоми иқтибосҳо, таҳияи ҷадвалҳо, нақшаҳо, расмҳо, дуруст ишора кардани адабиёти истифодашуда ва ғайра иборатанд. Риояи талаботи баёни илмӣ дар пояи стандартҳо сурат мегирад. Ҳамаи он таърифи мафҳумҳо, дастурҳо, маълумот, рақаму далелҳо ва ғайра, ки аз дигар муаллифон иқтибос шудаанд, мебошад чун сарчашма дар поварақ оварда шаванд.

13)Кори контролӣ дар маҷмӯъ бояд дар намуди варақаи унвон бо ишора кардани вазорат, муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, факултет,

кафедра, номи мавзӯъ, ному насаби донишчӯ ва омӯзгори роҳбар, инчунин нақшаи кор ба шакл дароварда шавад.

3.Қоидаҳои тақризнависӣ, шароити нигоҳдорӣ ва тартиби соқитсозии корҳои контролӣ

14) Қабули корҳои контролии донишчӯён барои тафтиш ва тақризнависӣ ба тартиби зайл ба роҳ монда мешавад:

Қабл аз оғози соли таҳсил мудири кафедра номгӯи мавзӯҳои корҳои контролиро барои тасдиқ ба Шӯрои методии факултет ва ё комиссияи методии кафедраи умумидонишгоҳӣ пешниҳод менамояд. Номгӯи мавзӯҳои корҳои контролӣ пас аз тасдиқи Шӯрои методӣ ва ё комиссияи методии кафедра ба садорати факултет баргардонда мешаванд.

Донишчӯён номгӯи мавзӯҳои корҳои контролиро бо рӯйхати адабиёти тавсияшуда аз садорати факултет гирифта, онро дар мӯҳлати муқарраршуда таҳияю таълиф ва ба корманди (методисти) шӯъбаи ғоибонаи факултет пешниҳод менамоянд.

Методисти шӯъбаи ғоибонаи факултет корҳои контролии манзуршударо дар дафтари махсус ба қайд гирифта, барои тақриз ва баҳогузори ба кафедраи мувофиқ ирсол менамояд. Кафедра вазифадор аст, ки дар муддати на бештар аз 10 рӯзи оянда ба кори контролӣ тақриз нависад.

15)Дар тақриз ба кори контролӣ ба ин нуктаҳо бояд ишора кард:

- мувофиқати мазмуни он ба мавзӯи пешниҳодшуда;
- дараҷаи бозгӯии паҳлӯҳои назариявӣ ва ё фароҳамсозии донишу малакаҳои амалии зарурӣ;
- камбудии кори контролӣ ва тавсияҳо баҳри бартараф кардани онҳо;
- баҳодиҳии натиҷаҳои тақризнависӣ аз рӯи тартиби «ноком» ва «комёб».

16)Мудири кафедра баъд аз санҷиши омӯзгори вобасташуда баҳои корҳои контролиро дар варақаи санҷишӣ-имтиҳонӣ дарҷ намуда, онро бо корҳои контролие, ки баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтаанд, дар якҷоягӣ ба тақризи навишташуда ба садорати факултет ирсол менамояд;

17)Маводи кори контролӣ, ки баъди ислоҳ тақроран барои тақризнависӣ пешниҳод гардида, «ноком» доништа шудааст, метавонад аз ҷониби декани факултет ба тариқи истисно барои Ҳимоя иҷозат (роҳат) дода шавад.

18)Корҳои контролие, ки ноком доништа шудаанд, ба донишчӯ тариқи методисти шӯъбаи ғоибона баргардонда мешаванд. Корҳои контролие, ки комёб доништа шудаанд, ба мудири кафедра (то лаҳзаи аз эътибор соқит намудан) супорида мешаванд.

19)Аз эътибор соқит намудани корҳои контролӣ дар давоми ду ҳафтаи баъди анҷоми сессияи навбатӣ аз ҷониби комиссияи махсус дар ҳайати декан (ҷонишини декан)-и факултет, методисти шӯъбаи ғоибона ва мудири кафедрае, ки дар он ба кори контролӣ тақриз навиштаанд,

сурат мегирад. Далели аз эътибор соқит намудани кори контролӣ бо санад тасдиқ гардида, як нусхаи он дар садорати факултет ва нусхаи дигараш дар кафедра нигоҳ дошта мешавад. Санад, дар навбати худ, аз ҷониби ноиби ректор оид ба таълим тасдиқ карда мешаванд.

20)Натиҷаҳои тақризнависиҳои корҳои контролӣ аз ҷониби методисти шӯъбаи ғоибона дар журнали қайди фаъолияти таълимии донишҷӯён, дар кафедра бошад дар варақаи (ведомости) иҷроии корҳои контроли донишҷӯёни гурӯҳи таълимӣ дарҷ карда мешаванд.

21)Баҳои иҷроии кори контролӣ дар дафтарчаи имтиҳоноти донишҷӯ гузошта намешавад.

22)Ба донишҷӯёне, ки ҷадвали пешниҳоди корҳои контроли семестри таълимиро иҷро накардаанд, даъвати музднок ба сессияи навбатӣ дода намешавад.

23)Мавзӯҳои корҳои контролӣ ҳар соли таҳсил аз ҷониби Шӯрои методи факултет ва ё комиссияи кафедраҳои умумидонишгоҳӣ тасдиқ мегарданд. Мавзӯҳои корҳои контролӣ бояд тақрор наёбанд.

24)Корҳои контролӣ дар кафедра дар мӯҳлати ду сол нигоҳ дошта шуда, баъд аз ин бо таҳияи санад аз эътибор соқит карда мешаванд.

4.Сохту таркиби кори контролӣ

25)Донишҷӯ пас аз интихоби мавзӯ ва шиносӣ бо сарчашмаҳои зарурии тадқиқотӣ баҳри амалӣ гардонидани мақсаду мароми асосӣ ба омӯзишу тадқиқи масъалаи асосӣ шурӯъ менамояд, ки дар асоси нақшаи кори тасдиқшуда сурат мегирад.

26)Кори контролӣ аз сарсухан оид ба мубрамияти мавзӯ, қисмати асосии кор (иншоӣ саволҳои мувофиқи нақша), хулосаи мухтасар оид ба қисмати асосии кор, номгуӣ адабиёти истифодашуда ва замимаҳои иборат мебошад.

27)Нақшаи кор бояд масъалаҳои баррасишаванда ва хулосаю китобномаҳои тибқи намуна фаро гирифта, дар он теъдоди саҳифаҳои нишон дода шаванд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии ректори муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбии давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ректори муассисаи таҳсилоти олии касбии хусусӣ аз тарафи муассисон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

2) Тартиби ба вазифа таъйин кардан ва аз вазифа озод намудани ректор, ваколатҳои мақомоти иҷроияи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, тартиби қабули қарор аз тарафи онҳо ва намояндагӣ намудан аз номи муассисаро

конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбии дахлдор муайян мекунад.

3) Ба вазифаи ректор шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи корӣ на камтар аз 5-солаи педагогӣ ё вазифаҳои роҳбарикунанда, ҳамчунин унвони дотсент ва ё дараҷаи номзади илм ва ё доктори илмро соҳиб бошад.

4) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф ҷаъолият менамояд.

5) Ректор барои татбиқи барномаҳои таълимӣ дар мутобиқат бо нақшаи таълимӣ ва ҷадвали ҷараёни таълимӣ, сифати тайёр намудани мутахассисон, ҳаёт ва тандурустӣ, риояи ҳуқуқҳо ва озодии ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандон ва донишҷӯён бо муқаррароте, ки конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст, ҷавобгар мебошад.

6) Ректор дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ўҳдадорихои вазифавии худ, ки конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар ҷараёни ҷаъолияти худ ба конунвайронкунӣ роҳ додан, расонидани зиён ва дигар амалҳои, ки дар доираи конунгузории амалкунандаи меҳнатӣ ва шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

7) Ректор раиси Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мебошад.

2. Ўҳдадорихои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

8) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ўҳдадор аст:

Бевосита корҳои таълимӣ, тарбиявӣ, илмию методӣ, илмӣ, инчунин тайёркунӣ ва баландбардории тахассуси кадрҳои илмию педагогиро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ роҳбарӣ намояд.

Ҷаъолияти Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбиро тибқи санадҳои меъёрии амалкунанда ба роҳ монда, роҳбарии онро ба ўҳда гирад.

Ба Шӯрои олимони номзадии муовинони ректорро пешниҳод намояд.

Тибқи тартиботи муқарраргашта ҳайъати профессорону омӯзгорон ва кормандон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

Музди маоши вазифавии ҳайъати профессорону омӯзгорон ва кормандонро муқаррар намояд.

Қоидаҳои тартиботи дохила ва зист дар хобгоҳ, низомномаҳо оид ба ҷаъолияти факултетҳо, кафедраҳо, дигар сохторҳои ёрирасони таълимӣ, таълимию илмӣ ва илмӣ, бо стипендия таъмин намудани донишҷӯён, аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён, қарори комиссияи қабул ва факултетҳо дар хусуси қабул ва хориҷ намудани донишҷӯён ва

дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии муассисаи таҳсилоти олии касбиро тасдиқ кунад.

Доир ба ҳифзи меҳнат ва мустаҳкам намудани интизоми меҳнат, риояи қоидаҳои речаи санитарии гигиени, ҳавасманд кардани ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон тадбирҳо андешад.

Тавассути идораҳои марбути нақшаҳои дурнамои таълимӣ, илмӣ ва тарбиявии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва дигар сохторҳои тобеи худро тарҳрезӣ карда, иҷрои онро назорат кунад ва ба мақомоти болоӣ ҳисобот диҳад.

Фаъолияти тамоми шӯъба, идора, раёсат ва дигар сохторҳои тобеи худро назорат ва роҳбарӣ намояд.

Чорабиниҳо, хизматрасонии ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандон ва донишҷӯёнро ташкил намояд.

Барои мустаҳкам намудани пояи моддию техникаӣ ва баланд бардоштани музди меҳнати профессорону омӯзгорон ва кормандон тадбирҳо андешад.

Дар бобати муҳайё намудани фазои ахлоқию психологӣ дар байни кормандон тадбирҳо андешада, ба кори сиёсӣ тарбиявӣ, таҳияи нақшаҳои солона ва дурнамои инкишофёбанда роҳбарӣ намояд;

Маслиҳатҳои кадриро ҳал намуда, дар бобати пурра намудани воҳидҳои корӣ тадбирҳо меандешад ва ӯҳдадорҳои вазифавиро дар байни муовинони ректор, роҳбарони шӯъба, идора, раёсат ва дигар сохторҳои тобеи худ тақсим намояд.

Муассисаи таҳсилоти олии касбиро дар назди мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ бевосита муаррифӣ менамояд ва дар асос қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар гуна созишномаҳо бандад.

Барои баланд бардоштани дараҷаи таҳассусии педагогӣ, илмӣ ва методи кормандон, ташкили конференсияҳо, семинарҳои илмӣ ва ғайра тадбирҳо андешад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

9) Ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад, ки:

Аз роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида иттилоот ва асноди заруриро дархост намояд.

Ба роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида амру фармон диҳад.

Нисбат ба кормандоне, ки ӯҳдадорҳои вазифавии худро ба иҷро нарасондаанд ё ба тариқи зарурӣ татбиқ накардаанд, чораҳои муҷозотӣ андешад.

Дар хусуси ҳавасмандкунии профессорону омӯзгорон ва кормандон қарор қабул кунад.

Фармонҳо (амр, қарорҳо)-и муовинони худ, деканҳои факултетҳо ва дигар роҳбаронро, ки дар қисматҳои сохтори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият мекунанд, бекор кунад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии ҳайати роҳбарикунанда ва профессорию
омӯзгории муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон
(ректор, муовинони ректор, декан, муовинони деканҳо, мудири кафедра,
профессор, дотсент, муаллими калон, ассистент ва коргузор)**

**Дастурамали вазифавии муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии
касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба корҳои таълим**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи
таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии
таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии
таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои
меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои таълим бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.

2) Ба вазифаи муовини ректор оид ба корҳои таълим шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи корӣ на камтар аз 5-солаи педагогӣ ё вазифаҳои роҳбарикунанда, ҳамчунин унвони дотсент ва ё дараҷаи номзади илм ва ё доктори илмро соҳиб бошад.

3) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои таълим дар асоси Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф фаъолият менамояд.

4) Муовини ректор оид ба корҳои таълим аз ҷониби Шӯрои олимон ва раиси Шӯрои илмию методии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ мебошад.

5) Муовини ректор оид ба корҳои таълим санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қоидаҳои ватанию хориҷӣ масъалаҳои ташкили ҷараёни таълимию тарбиявӣ, методика доир ба тақдими корҳои таълим, технологияҳои пешқадами таълимӣ, қонунгузориҳо доир ба меҳнат, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва беҳатарӣ аз сӯхторро бояд донанд.

6) Муовини ректор оид ба корҳои таълим барои иҷро накардани вазифаҳо, ки дар ӯҳдааш мебошад, татбиқи барномаҳои таълимӣ, ҷадвали ҷараёни таълим, сифати тайёр намудани мутахассисон, ҳаёт ва тандурустӣ, риояи ҳуқуқҳо ва озодии ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандон ва донишҷӯён бо муқаррароте, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст, ҷавобгар мебошад.

7) Муовини ректор оид ба корҳои таълим дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ӯҳдадорҳои вазифавии худ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар ҷараёни фаъолияти худ ба қонунвайронкунӣ роҳ додан, нарасонидани зиён ва дигар амалҳо, ки дар доираи қонунгузориҳои амалкунандаи меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ қашида мешавад.

8) Ҳангоми набудани ректор вазифаҳои ӯро бо тартиби муқарраршуда, ба иҷро мерасонад.

2. Ҷӯҳдадорҳои муовини ректор оид ба корҳои таълим

9) Муовини ректор оид ба корҳои таълим ӯҳдадор аст:

Корҳои таълимию методии муассисаи таҳсилоти олии касбиро ташкил кунад.

Фаъолияти шӯъбаҳои таълимию методӣ, ахборию таҳлилӣ, воситаҳои техникаии таълим, тайёрӣ, қисматҳои сохтори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, инчунин майдонҳои таълими ҳарбӣ, озмоишхонаҳои таълимӣ назорат намояд.

Фаъолияти мӯътадили тамоми самтҳои ҷараёни таълимро таъмин намуда, фаъолияти ба нақша гирифтаи ҷорӣ ва ояндаи ҳайати профессорону омӯзгоронро ташкил ва назорат намояд.

Фаъолияти факултет ва кафедраҳои муассисаи таҳсилоти олии касбиро ташкил ва назорат намояд.

Сифати ҷараёни таълиму тарбия ва баҳои объективонаи натиҷаҳои донишандӯзии донишҷӯёнро назорат намояд.

Сарбории ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷуёнро назорат намуда, онро ба танзим дарорад.

Корро доир ба омода намудан ва гузаронидани санчишу имтиҳонҳо, аттестатсияи ниҳоии давлатӣ ва ҳимояи лоиҳаҳои дипломӣ ташкил кунад.

Тадбирҳоро доир ба истифодаҳо ва татбиқ намудани технологияҳои пешқадами маълумот дар чараёни таълим таҳия ва ба нақша гирад.

Баланд бардоштани дараҷаи таҳассусӣ ва маҳорати касбии ҳайати профессорону омӯзгоронро ташкил намояд.

Дар бобати такмил додани чараёни таълим пешниҳодҳо намояд.

Дар омода намудан ва гузаронидани аттестатсияи кормандони педагогӣ ва дигар кормандони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ саҳм гирад.

Доир ба истифодаи самарабахши пойгоҳи моддию техникӣ корро ташкил намуда, таҷдидсозӣ ва пуррагардонии мунтазами онро таъмин намояд.

Риояи Қоидаҳои тартиботи меҳнати дохилӣ, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва бехатарии сӯхторро назорат менамояд.

Сифати машғулиятҳо ва таҷрибаомӯзии истехсолиро назорат менамояд.

Ҷихати таълифи китобҳои дарсӣ, илмӣ-методӣ ва ғайра нақша таҳия месозад.

Конференсияҳои таълимию методӣ ва илмию методӣ доир ба масъалаҳои мухталифи марбути муассисаи таълимӣ ташкил менамояд.

Оид ба иҷрои амру фармонҳо ва нишондодҳои ташкилотҳои болоӣ, қарорҳои Шӯрои олимон ва ректорат, ки марбути масъалаҳои таълимию методӣ мебошанд, санчиш мегузаронад.

Масъалаҳои интиқолу барқарор, хорич, пешниҳод барои гирифтани стипендияро дар якҷоягӣ бо деканҳои факултет баррасӣ мекунад.

Ба чараёни таълимӣ ворид намудани предметҳои навест, ки бобати тайёр намудани кадрҳои, ки иқтисоди бозоргонӣ ба онҳо ниёз дорад ва бо ин роҳ суръатбахшидан ба чараёни гузариш ба иқтисоди бозоргонӣ;

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини ректор оид ба қорҳои таълим

10) Муовини ректор оид ба қорҳои таълим ҳуқуқ дорад, ки:

Аз номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ баромад ва онро муаррифӣ кунад.

Оид ба бехтар намудани сифати таълим ба ректор тақлифҳо пешниҳод намояд.

Аз роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида иттилоот ва асноди заруриро дархост намояд.

Ба роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида амру фармон диҳад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии
касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба корҳои тарбия**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Қори тарбиявӣ бо донишҷӯён, ки онро муовини ректор оид ба корҳои тарбия сарварӣ менамояд, аз роҳбарии бевосита ва ҳамроҳанг намудани фаъолияти сохторҳои муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ иборат мебошад. Қисмат ва ташкилотҳои мазкур дар соҳаи ташкили корҳои берун аз таълимӣ, ҳимояи иҷтимоӣ ва назорати муҳити донишҷӯён фаъолият менамоянд.

2) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои тарбия бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа

бо муассис ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.

3) Ба вазифаи муовини ректор оид ба корҳои тарбия шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи корӣ на камтар аз 5-солаи педагогӣ ё вазифаҳои роҳбарикунанда, ҳамчунин унвони дотсент ва ё дараҷаи номзади илм ва ё доктори илмро соҳиб бошад.

4) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои тарбия дар асоси Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф фаъолият менамояд.

5) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия аъзои Шӯрои олимон мебошад.

6) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, комёбиҳои ватанию хориҷӣ доир ба масъалаҳои ташкили чараёни тарбиявӣ, қонунгузориҳо доир ба меҳнат, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва беҳатарӣ аз сӯхторро бояд донанд.

7) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия барои иҷро накардани вазифаҳои, ки дар ӯҳдааш мебошад, ҷавобгар мебошад.

8) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ӯҳдадорихои вазифавии худ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар чараёни фаъолияти худ ба қонунвайронкунӣ роҳ додан, расонидани зиён ва дигар амалҳои, ки дар доираи қонунгузориҳои амалкунандаи меҳнатӣ ва шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

9) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия дар фаъолияти худ бевосита ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тобеъ мебошад.

2. Ҷҳдадорихои муовини ректор оид ба корҳои тарбия

10) Муовини ректор оид ба корҳои тарбия ӯҳдадор аст:

Роҳҳо ва воситаҳои татбиқи вазифаҳои тарбиявиро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян мекунад.

Ба ташаккул ёфтани ақоиди ҷамъиятӣ мусоидат карда, самтҳои афзалиятноки корҳо, ҷойи фароғатии ҷавонро дар низоми таълим ва тарбияи мутахассисон муайян менамояд.

Барои муҳайё намудани шароити хуби тарбиявӣ, маънавию ахлоқӣ, иттилоотӣ, кадрӣ ва моддии фароғату истироҳати донишҷӯён мусоидат мекунад.

Омузиши мутаассили манфиати донишҷӯёнро татбиқ карда, ба нақша гирифтани онҳоро дар мавриди ба барнома даровардани корҳои тарбиявӣ мусоидат менамояд.

Мувофиқи мақсад будани фаъолиятро доир ба ташаккули талаботи фарҳангии донишҷӯён татбиқ менамояд.

Кори Шӯрои кураторонро ташкил намуда, ба он роҳбарӣ менамояд.

Ба кори кафедраҳои ҷамъиятӣ доир ба корҳои фарҳангию тарбиявӣ донишҷӯён роҳбарӣ намуда, онҳоро ҳамоҳанг месозад.

Ба кори муовинони деканҳо доир ба корҳои тарбия, кураторон роҳбарӣ намуда, дар ҳобгоҳҳо раванди тарбияро назорат мебарад.

Дар якҷоягӣ бо қисмати маъмуриву хоҷагидорӣ дар ҳобгоҳ ва қисматҳои махсуси ҷудоғонаи муассисаи таълимӣ (дармонгоҳ, осоишгоҳ ва ғ.) ҷиҳати беҳтар намудани шароити иҷтимоиву маишӣ, истироҳату табобати донишҷӯён тадбирҳо меандешад.

Бо ҳадамоти иҷтимоиву коммуналии шаҳр ва дигар корхонаҳои хурду муштарақ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва дигар муассисаҳои робитаҳои корӣ барқарор менамояд.

Ба донишҷӯёни ятим, маъюб ва бепарастормонда сарпарастӣ ва расондани кӯмакро ба ӯҳда мегирад.

Ба кормандони фарҳанг ва санъат, ташкилкунандагони намоишҳои шавқовар робита барқарор менамояд.

Худидоракунии донишҷӯёнро инкишоф дода, бо Шӯрои донишҷӯёну аспирантон ва дигар иттиҳодияҳои донишҷӯӣ ҳамкорӣ менамояд ва дар якҷоягӣ бо иттифоқи касбаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ масъалаҳои иҷтимоии донишҷӯён ва аспирантонро ҳал менамояд.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини ректор оид корҳои тарбия

11) Муовини ректор оид корҳои тарбия ҳуқуқ дорад, ки:

Кори тамоми қисматҳо доир ба ташкили корҳои фарҳангию тарбиявӣ муассисаи таҳсилоти олии касбиро назорат кунад

Аз болои фаъолияти тарбиявӣ муассисаи таҳсилоти олии касбӣ назорат барад.

Аз раёсат, идора, шӯъба ва сохторҳои тобеи худ маълумот талаб намояд.

Доир ба мукамал гардонидани шакл, методҳои фаъолияти тарбиявӣ муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва сохторҳои тобеи он тақлифҳо пешниҳод кунад.

Фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятӣ, ҷавонон, кумитаи падару модарон ва Шӯрои занонро ҳамоҳанг сохта, самарбахшии фаъолияти онҳоро дар вусъати корҳои тарбиявӣ таъмин намояд.

Фаъолияти тарбиявӣ, мазмун ва мундариҷаи корҳои тарбиявӣ ҳайати профессорону омӯзгорони муассисаи таҳсилоти олии касбиро дар зер назорат қарор диҳад.

Чорабиниҳои идонаро бахшида ба санаҳои муҳими таърихӣ ҷумҳурӣ тибқи қонунгузории амалкунанда гузаронад.

Дар доираи ваколатҳои худ дастуру супоришҳо диҳад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии
касбӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба робитаҳои байналмилалӣ**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбӣ баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1.Муқаррароти умумӣ

1) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба робитаҳои байналмилалӣ бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Вай дар назди ректор масъули амалӣ сохтани робитаҳои байналмилалӣ ва ба танзим даровардани раванди таълиму тарбияи шахрвандони хориҷии дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ таҳсил кунанда мебошад.

2) Ба вазифаи муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи корӣ на камтар аз 5-солаи педагогӣ ё вазифаҳои роҳбарикунанда, ҳамчунин унвони дотсент ва ё дараҷаи номзади илм ва ё доктори илмро соҳиб буда, як ва ё якчанд забонҳои хориҷиро донад.

3) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба робитаҳои байналмилалӣ дар асоси Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф фаъолият менамояд.

4) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ аз ҷониби Шӯрои олимони мебошад.

5) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қоидаҳои ватанию хориҷӣ масъалаҳои ташкили ҷараёни таълимию тарбиявӣ, қонунгузориҳо доир ба меҳнат, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва беҳатарӣ аз сӯхторро бояд донанд.

6) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ барои иҷро накардани вазифаҳо, ки дар ӯҳдааш мебошад, ҷавобгар аст.

7) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ӯҳдадорҳои вазифавии худ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар ҷараёни фаъолияти худ ба қонунвайронкунӣ роҳ додан, расонидани зиён ва дигар амалҳо, ки дар доираи қонунгузориҳои амалкунандаи меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

8) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ дар фаъолияти худ бевосита ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тобеъ мебошад.

2. Ҷаҳддорҳои муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ

9) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ ӯҳдадор аст:

Нақшаҳои дурнамо ва густариши ҳамкории байналмилалии муассисаи таълимиро ба танзим мебарорад.

Лоихаҳои созишномаҳои ҳамкории муассисаи таълимиро бо муассисаҳои таълимии кишварҳои хориҷӣ месозад.

Барои гузаронидани таҷрибаомӯзӣ ва тақмили ихтисоси кормандони муассисаи таълимӣ дар хориҷи кишвар тадбирҳо меандешад.

Кори деканат, шӯъбаи робитаҳои байналмилалӣ ва омӯзгорони масъули кор бо донишҷӯёни хориҷро назорат мекунад.

Қабул, таълим, тарбия ва хатми донишҷӯёни хориҷиро ташкил ва назорат менамояд.

Иҷрои шартнома оид ба таҳсил миёни муассисаи таълимӣ ва шаҳрвандони хориҷиро назорат менамояд.

Дар ташкилотҳои гуногун оид ба масъалаи ҳамкории байналмилалӣ ва корҳои таълиму тарбияи донишҷӯёни хориҷӣ муассисаи таълимиро намоёндагӣ мекунад.

Иштироки ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷуёнро дар дар барномаҳои конкурси, конференсияҳо, семинарҳо ва симпозиумҳои ташкилотҳои байналмилалӣ таъмин менамояд.

Барои пайдо намудани грантҳо чораҳо меандешад.

Дар масъалаҳои ба миёномада ба донишҷӯёни хориҷӣ кӯмак менамояд.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ

10) Муовини ректор оид ба робитаҳои байналмилалӣ ҳуқуқ дорад, ки:

Аз номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар ташкилотҳои дохилӣ ва хориҷии кишвар баромад ва онро муаррифӣ кунад.

Оид ба беҳтар намудани таълиму тарбия ва сифати таълими донишҷӯёни хориҷӣ ба ректор таклифҳо пешниҳод намояд.

Аз роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида иттилоот ва асноди заруриро дархост намояд.

Ба роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида амру фармон диҳад.

Тибқи қонунгузори амалкунанда ба муассисаҳои таълимию ташкилотҳои хориҷӣ созишномаҳо бандад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии
касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба корҳои илмӣ**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои илмӣ бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Вай дар назди ректор масъули амалӣ сохтани нақшаҳои илмӣ мебошад.

2) Ба вазифаи муовини ректор оид ба корҳои илмӣ шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи корӣ на камтар аз 5-солаи педагогӣ ё вазифаҳои роҳбарикунанда, ҳамчунин унвони дотсент ва ё дараҷаи номзади илм ва ё доктори илмро соҳиб бошад.

4) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои илмӣ дар асоси Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии

Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф фаъолият менамояд.

5) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ аз ҷониби Шӯрои олимони мебошад.

6) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қоидаҳои ватанию хориҷӣ масъалаҳои ташкили ҷараёни таълимию тарбиявӣ, қонунгузориҳо доир ба меҳнат, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва беҳатарӣ аз сӯхторро бояд донад.

7) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ барои иҷро накардани вазифаҳо, ки дар ӯҳдааш мебошад, ҷавобгар аст.

8) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ӯҳдадорҳои вазифавии худ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар ҷараёни фаъолияти худ ба қонунвайронкунӣ роҳ додан, нарасонидани зиён ва дигар амалҳо, ки дар доираи қонунгузориҳои амалкунандаи меҳнатӣ ва шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

9) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ дар фаъолияти худ бевосита ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тобеъ мебошад.

2. Ҷаҳддорҳои муовини ректор оид ба корҳои илмӣ

10) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ ӯҳдадор аст, ки: Нақшаҳои дурнамо ва густариши ҳамкорҳои байналмилалӣ муассисаи таълимиро ба танзим мебарорад.

Қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ҳаёти профессорону омӯзгорон ва донишҷӯёни муассисаи таҳсилоти олии касбиро ба роҳ монда, онро назорат мекунад.

Фаъолияти Шӯрои ҳамроҳангсози илмиро назорат мекунад.

Фаъолияти марказҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, шӯъбаи илм ва шӯъбаи таъбу нашри муассисаи таҳсилоти олии касбиро сарварӣ менамояд.

Фаъолияти шӯроҳои диссертатсионӣ, Шӯрои олимони ҷавон ва Ҷамъияти илмӣ донишҷӯёнро назорат менамояд.

Барои тайёр намудани докторантҳо, аспирантҳо, тақмили таҳассусии кадрҳои педагогӣ тадбирҳои амалӣ меандешад.

Ташкил ва гузаронидани озмунҳоро барои ишғол намудани вазифаҳои ҳаёти омӯзгорон-дотсентон, муаллимони калон ва ассистентон ба роҳ мебарорад.

Барои дар истеҳсолот татбиқ намудани дастовардҳои илмӣ омӯзгорон тадбирҳо меандешад.

Фаъолияти китобхонаҳои муассисаи таълимиро назорат карда, барои мустаҳкам намудани фонди захиравӣ онҳо чораҳо меандешад.

Барои мустаҳкам намудани ҳамкорҳои илмӣ бо муассисаҳои таълимии дохилӣ хориҷӣ талош меварзад.

Конференсия, семинар ва симпозиумҳои илмӣ ташкил менамояд.

Риояи қоида ва талаботи техникаи бехатарӣ, санитарияи истеҳсоли ва қонунгузории меҳнато ҳангоми гузаронидани корҳои илмию таҳқиқотӣ ва таҷрибавиро таъмин менамояд.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини ректор оид ба корҳои илмӣ

11) Муовини ректор оид ба корҳои илмӣ ҳуқуқ дорад, ки:

Аз номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар ташкилотҳои дохилӣ ва хориҷии кишвар доир ба соҳаи илм баромад ва онро муаррифӣ кунад.

Аз роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида иттилоот ва асноди заруриро дархост намояд.

Ба роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида амру фармон диҳад.

Тамоми масъалаҳои марбути соҳаи илмбударо ҳаллу фасл намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ бо фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Вай дар назди ректор масъули амалӣ сохтани корҳои марбути соҳаи иқтисод, маъмурию хоҷагӣ ва молия мебошад.

2) Ба вазифаи муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ шахсе интихоб карда мешавад, ки таҳсилоти олии касбӣ ва собиқаи кори на камтар аз 5-солаи дар ин соҳа фаъолиятдошта ё вазифаҳои роҳбарикунандаро соҳиб бошад.

3) Муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ дар асоси Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф фаъолият менамояд.

4) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қонунгузориҳои ватанию хориҷӣ масъалаҳои ташкили чараҳои таълимию тарбиявӣ, қонунгузориҳо доир ба меҳнат, қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат ва бехатарӣ аз сӯхторро бояд донанд.

5) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ барои иҷро накардани вазифаҳои, ки дар ӯҳдааш мебошад, ҷавобгар аст.

6) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ дар мавриди ба тариқи зарурӣ иҷро накардани ё ба сомон нарасонидани ӯҳдадорҳои вазифавии худ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳангоми дар чараҳои фаъолияти худ ба қонунвайронкунӣ роҳ додан, расонидани зиён ва дигар амалҳои, ки дар доираи қонунгузориҳои амалкунандаи меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар нашудааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

7) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ дар фаъолияти худ бевосита ба ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тобеъ мебошад.

3. Ҷаҳддорҳои муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ

8) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ ӯҳдадор аст, ки:

Таъминоти моддию техникаи раванди таълиму тарбия ва корҳои илмию таҳқиқотӣ, инчунин таъминоти моддию техникаи муассисаи таълимиро назорат менамояд.

Ҳадамоти хоҷагӣ, фарҳангию маишӣ, таъмини беҳдошти ҳолати санитарияю гигиениии синфхонаҳо, озмоишгоҳҳо, базаҳои таълимӣ, варзишӣ, хобгоҳҳо, ошхонаҳо ва ғайраҳо сарварӣ менамояд.

Тамоми сохторҳои тобеи муассисаи таълимиро бо таҷҳизот таъмин мекунад.

Нақшаи хариди молу амволи муассисаи таълимиро таҳия сохта, вобаста ба масъалаҳои иқтисодию молиявӣ шартномаҳо менамояд.

Молу амволи муассисаи таълимиро назорат намуда, истифодаи дурусти онҳо ба танзим мебарорад ва ҳуҷҷатгузорию вобаста ба харҷи сарватҳои моддӣ таҳия месозад.

Кори муҳосиботи муассисаи таълимиро назорат менамояд.

Барои тақмил додани шаклҳои бехатарии меҳнат ба қормандони техникаи муассисаи таълимӣ курсҳо ва семинарҳои омӯзишӣ ташкил менамояд.

Масъалаҳои марбути таҳсили шартномавиро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ назорат мекунад.

Барои мустаҳкам намудани пояи моддию техники, пардохти саривактии музди меҳнати кормандони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тадбирҳо меандешад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ

9) Муовини ректор оид ба корҳои иқтисодӣ ва молиявӣ ҳуқуқ дорад, ки:

18) Аз номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доир масъалаҳои маъмурию хоҷагӣ, иқтисодӣ ва молиявӣ баромад ва онро муаррифӣ кунад.

19) Аз роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида иттилоот ва асноди заруриро дархост намояд.

20) Ба роҳбарони тамоми шӯъба, идора, раёсат, сохторҳои тобеи худ ва мутахассисони алоҳида амру фармон диҳад.

21) Тамоми масъалаҳои марбути соҳаи маъмурию хоҷагӣ, иқтисодӣ ва молиявӣ бударо ҳаллу фасл намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии декани факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Роҳбарии факултетро декан ба ўҳда дорад. Декани факултетро ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо муассис ва ризоияти Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷумлаи устодони унвони илмидошта ба муддати 4 сол ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

Ба вазифаи декани факултет номзади илм, дотсент ба муддати на зиёда аз як мӯҳлат, доктори илм, профессор ба муддати на зиёда аз ду мӯҳлат пайи ҳам таъин карда мешавад.

2) Декани факултет дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва ноибони он, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

3) Декани факултет оид ба фаъолиятҳо дар назди ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳисобот медиҳад.

2. Ҷаъддорихои декани факултет

4) Декани факултет ҷаъдадор аст, ки:

Фаъолияти Шӯрои олимони факултетро тибқи Низомномаи Шӯрои олимони факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда, роҳбарии онро ба ҷаъда мегирад.

Бевосита қорҳои таълимӣ, тарбиявӣ, илмию методӣ, илмӣ, инчунин тайёрқунӣ ва баландбардории таҳассуси қадрҳои илмию педагогиро дар факултет роҳбарӣ менамояд.

Иҷрои нақшаҳои таълимии амалқунанда, барномаҳо ва таъмини низоми раванди таълим, баҳисобгирии муваффақиятҳо ва давомоти қории донишқӯёнро назорат менамояд.

Қадвали дарсҳо ва санҷишу имтиҳонҳоро таҳия ва иҷрои онҳоро таъмин меқунад.

Иҷрои нақшаҳои инфиродӣ, барномаҳои қорӣ, сарборихои таълимӣ ва таълимую методии ҳайати профессорону омӯзқорони факултетро назорат менамояд.

Сессияҳои санҷишую имтиҳониро ташқил намуда, натиқаи онҳоро қамбабаст меқунад.

Аттестатсияи ниҳоии давлатӣ ва ҳимояи рисолаҳои дипломию магистрӣ, раванди таҷрибаҳои омӯзқорӣ ва истехсолиро ташқил ва роҳбарӣ меқунад.

Ташқил ва назорат аз болои таҷбиқи шақлҳои нави таълим, истиқодаи воситаҳои техникӣ дар раванди таълим дар факултет;

Аз болои фаъолияти комиссияи таълимую тарбиявӣ ва қураторони қурӯҳҳо назорат мебарад.

Интиҳоб ва тақсимоти ҳайати профессорону омӯзқорон дар байни кафедраҳои факултетро ба роҳ меқунад.

Сифати дарс ва мавқуд будани лексияҳои устодон, дарсҳои амалию лабораторӣ, семинарҳо ва намудҳои дигари қорҳои таълимиро назорат менамояд.

Банакшагирӣ ва назорати нашри адабиёти таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмиро ташкил менамояд.

Интихоб ва тайёркунии аспирантон, коромӯз-таҳқиқотчӣ ва унвончӯёнро назорат мекунад.

Ташкил ва назорати корҳои илмию таҳқиқотии донишчӯён, гузаронидани конкурси корҳои донишчӯён ва олимони ҷавону мутахассисонро ба роҳ мемонад.

Тақсимооти ба ҷойи кор ҳозиршавии мутахассисони ҷавонро роҳбарӣ менамояд.

Фаъолияти кормандони таълимию ёридиҳанда ва техникаии кафедраҳою деканати факултетро роҳбарӣ менамояд.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои декани факултет

5) Декани факултет ҳуқуқ дорад, ки:

Масъалаи аз як курс ба курси дигар гузаронидани донишчӯёнро ҳал намуда, донишчӯёнро барои супоридани аттестатсияи ниҳоии давлатӣ, ҳимояи рисолаҳои дипломӣ ва магистрӣ иҷозат диҳад.

Ба донишчӯёни факултет мувофиқи санадҳои меъёрии мавҷуда стипендия таъин намояд;

Барои таъин намудани стипендияи хоса (номӣ) ба донишчӯёни факултет, бо назардошти дархости ташкилотҳои ҷамъиятии факултет таклиф пешниҳод намояд;

Чаласаҳои машваратии байни кафедраҳо, чаласаҳои машваратию конференсияҳои илмӣ ва илмию методӣ ташкил намояд.

Барои ба сафари хизматӣ доир ба масъалаҳои корҳои илмию методӣ, инчунин барои иштирок дар чаласаҳои машваратӣ, семинарҳо, симпозиумҳо фиристодани ҳайати профессорону устодони факултет дар мувофиқа бо ректор иҷозат диҳад.

Барои пешрафти корҳои илмию таҳқиқотӣ кормандони факултетро барои гирифтани мукофот пешниҳод кунад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии муовини декани
факултет оид ба корҳои таълим**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Роҳбарии корҳои таълимии факултетро муовини декан оид ба корҳои таълим ба ӯҳда дорад. Муовини декани факултет оид ба корҳои таълимро декани факултет дар мувофиқа бо ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷумлаи устодони унвони илмидошта ба муддати 4 сол ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

2) Ба вазифаи муовини декани факултет номзади илм, дотсент ба муддати на зиёда аз як мӯҳлат, доктори илм, профессор ба муддати на зиёда аз ду мӯҳлат пайи ҳам таъин карда мешавад.

3) Муовини декани факултет оид ба корҳои таълим дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, нобони он, декани факултет, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

4) Муовини декани факултет оид ба корҳои таълим роҷеъ ба фаъолиятҳо дар назди декани факултет ва Шӯрои олимони факултет ҳисобот медиҳад.

5) Муовини декан оид ба корҳои таълим аъзои Шӯрои олимони факултет мебошад.

2. Ҷаҳаддорҳои муовини декан оид ба корҳои таълим

6) Муовини декан оид ба корҳои таълим ӯҳдадор аст, ки:

Дар ҳалли масъалаҳои ба мукамалкунии усулҳо ва шаклҳои корҳои таълимӣ вобаста буда, муайянкунии тамоюли касбию педагогии раванди таълим ширкат меварзад.

Фармонҳои аз тарафи маъмурияти муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ ва факултет додасударо ба диққати донишҷӯён расонида, иҷрои амалии онҳоро таъмин менамояд.

Мунтазам бо сардорони гурӯҳҳои таълимӣ барои муҳокимаи чорабиниҳои таълимӣ ва ташкилӣ ҷаласаҳо мегузаронад.

Иҷрои нақшаҳои корӣ, барномаҳо ва ҷадвали корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро дар давоми давраи таҳсил назорат мекунад.

Муваффақиятҳои ҷорӣ донишҷӯён ва ҷараёни бартарафсозии қарзҳои академикиро бо ҳайати профессорону омӯзгорон мунтазам муҳокима менамояд.

Якҷоя бо кафедраҳои факултет аз болои қори комиссияҳои таълимӣ роҳбарӣ мекунад.

Барои гузаронидани корҳои таълимӣ бо донишҷӯён ва ташкили созмони ҷавонон робитаи доимиро нигоҳ дошта, ба қори онҳо ёрӣ мерасонад.

Дар якҷоягӣ бо декани факултет ба мактубу аризаҳои шаҳрвандон, ки ба масъалаҳои марбути факултет дахлдоранд, шинос шуда, чораҳои қатъӣ меандешад.

Бо донишҷӯён вобаста ба масъалаҳои таълимӣ корҳои инфиродӣ мебарад.

Мунтазам гузаронидани баҳисобгирӣ, таҳлили давомот ва муваффақиятҳои ҷорӣ донишҷӯёнро амалӣ гардонидани, аттестатсияи ҷорӣ донишҷӯён ва мусобиқаҳои байни гурӯҳҳои таълимиро ташкил мекунад.

Аз тарафи устодон дуруст ва саривақт пуркунии варақаҳои санҷишию имтиҳонӣ ва дараҷаи муваффақиятҳои донишҷӯёни факултетро назорат мекунад.

Ба шӯъбаи таълими муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доир ба давомоту муваффақиятҳои донишҷӯёни факултет, инчунин таъмини онҳо бо стипендияи саривақтӣ маълумот медиҳад.

Дар факултет корҳои тарғиботию ташвиқотӣ ташкил менамояд.

Дар асоси Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, фармонҳо ва дигар асноди меъёрии ҳуқуқӣ корҳои ҳуҷҷатгузорию факултетро оид ба корҳои таълимӣ ташкил карда, онро пеш мебарад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини декан оид ба корҳои таълим

7) Муовини декан оид ба корҳои таълим ҳуқуқ дорад, ки:

Дар қори ҷаласаҳои машваратии деканҳои муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбӣ вобаста ба таълим иштирок кунад.

Бо супориши декан дар машғулиятҳо ва қабули санҷишу имтиҳони донишҷӯёни факултет ширкат варзад.

Ҷаласаҳои машваратии гурӯҳӣ ва курсҳои фаъолони гурӯҳҳо ва курсҳоро доир ба корҳои таълимӣ гузаронад.

Бо ҳамроҳии аъзои комиссия оид ба стипендия рӯйхати номзадҳоро барои гирифтани стипендия ба декани факултет пешниҳод намояд.

Дар бораи аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён ба декани факултет таклифҳо пешниҳод намояд.

Донишҷӯёнро, ки дар таҳсил муваффақият ба даст овардаанд, ба мукофотҳо пешниҳод намояд.

Оид ба ҷазои маъмурӣ ва барои хориҷкунии донишҷӯён тибқи талабот таклифҳо пешниҳод намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии муовини декани факултет оид ба корҳои тарбия

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Роҳбарии корҳои тарбиявии факултетро муовини декан оид ба корҳои тарбия ба ӯҳда дорад. Муовини декани факултет оид ба корҳои тарбияро декани факултет дар мувофиқа бо ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷумлаи устодони унвони илмидошта ба муддати 4 сол ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

2) Ба вазифаи муовини декани факултет оид ба корҳои тарбия номзоди илм, дотсент ба муддати на зиёда аз як мӯҳлат, доктори илм, профессор ба муддати на зиёда аз ду мӯҳлат пайи ҳам таъин карда мешавад.

3) Омӯзгорони бе дараҷа ва унвони илмӣ низ ба вазифаи муовини декан оид ба корҳои тарбиявӣ таъин карда мешаванд.

4) Муовини декани факултет оид ба корҳои тарбия дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

5) Муовини декани факултет оид ба корҳои тарбия роҷеъ ба фаъолиятҳо дар назди декани факултет ва Шӯрои олимони факултет ҳисобот медиҳад.

6) Муовини декан оид ба корҳои таълим аъзои Шӯрои олимони факултет мебошад.

2. Ҷаҳдадорихои муовини декан оид ба корҳои тарбия

7) Муовини декан оид ба корҳои тарбия ҷаҳдадор аст, ки:

Кори худро дар ҷаҳбастигии зич бо декан ва ташкилотҳои ҷаҳбиятии факултет, Шӯрои кураторон, раёсати худидоракунии донишҷӯён ва Шӯъбаи кор бо ҷавонон пеш мебарад.

Дар ҷаҳбастигӣ бо ташкилотҳои ҷаҳбиятӣ бо истифода аз нақшаҳои ягонаи муттаҳидаи дурнамои тарбияи ватандӯстии донишҷӯён, устодон ва кормандон, нақшаи кори тарбиявиرو дар соли хониш мурааттаб намояд ва барои тасдиқ ба Шӯрои олимони факултет пешниҳод намуда, назорат ва иҷрои онро таъмин мекунад.

Ба ташкилотҳои ҷавонон дар тайёркунии донишҷӯён баҳри робита бо истеҳсолот ёрии доимӣ мерасонад.

Назорат ва санчиши иҷрои нақшаи корҳои ғоявӣ – тарбиявиرو дар хобгоҳ таъмин намуда, ба Шӯрои факултети кор дар хобгоҳ роҳбарӣ менамояд.

Ҷаъолияти ба тарбияи эстетикӣ донишҷӯён ва ҷаҳбиятҳои ихтиёрӣ вобастабударо дар факултет ба танзим меоварад.

Бо шӯъбаи кор бо ҷавонон барои ташкил кардани семестрҳои меҳнатӣ, шанбегиҳо, бригадаҳои таъмирӣ дар хобгоҳ ёрии амалӣ мерасонад.

Бо ёрии Шӯрои китобхона доир ба омӯхтани адабиёт ва таҷрибаи пешқадами дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ баҳри мукамалкунии сифати тарбияи ватандӯстии донишҷӯён корҳои тарғиботиву ташвиқотӣ мебарад.

Дар асоси Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, фармонҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ корҳои ҳуҷжатгузори факултетро оид ба корҳои тарбиявӣ ташкил карда, онро пеш мебарад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини декан оид ба корҳои таълим

8) Муовини декан оид ба корҳои тарбиявӣ ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои Шӯрои олимони факултет, деканат, ташкилотҳои ҷаҳбиятӣ, ки бо шунидани ҳисоботи ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандон, мақомоти худидоракунии донишҷӯён, шахсони масъул баргузор мегарданд, ширкат варзида, оид ба баланд бардоштани корҳои тарбиявӣ тақлифу пешниҳодҳо намояд.

Дар кори факултет доир ба пурзӯр намудани тамоюли назариявии таълим ва тарбия доир ба мавзӯҳои сиёсӣ, лексияҳо ва дарсҳои моҳияти тарбиявиношта ҷаъолона иштирок намояд.

Пешниҳодҳои кафедраҳо доир ба мукамалкунии тарбияи сиёсии донишҷӯён дар вақтҳои берун аз дарс дида барояд, муҳокима кунад ва ба ҳаёт татбиқ намояд.

Донишҷӯёнеро, ки дар корҳои ҷамъиятӣ муваффақият ба даст овардаанд, барои гирифтани мукофот пешниҳод намояд.

Бо ҳамроҳии ташкилотҳои ҷамъиятӣ ҷаласаҳои илмӣ–методӣ, семинару конференсияҳои устодонро гузаронад, таҷрибаивазкунии байникафедравии устодон, мақомоти худидоракунии донишҷӯён, гурӯҳҳои донишҷӯёни факултетро доир ба масъалаҳои мукамалкунии сифати тарбияи сиёсии донишҷӯён гузаронад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии муовини декани факултет оид ба корҳои илмӣ

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1.Роҳбарии корҳои илмии факултетро муовини декан оид ба корҳои илмӣ ба ӯҳда дорад. Муовини декани факултет оид ба корҳои илмиро декани факултет дар мувофиқа бо ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷумлаи устодони унвони илмидошта ба муддати 4 сол ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

2.Ба вазифаи муовини декани факултет оид ба корҳои илмӣ номзади илм, дотсент ба муддати на зиёда аз як мӯҳлат, доктори илм, профессор ба муддати на зиёда аз ду мӯҳлат пайи ҳам таъин карда мешавад.

3.Муовини декани факултет оид ба корҳои илмӣ дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

4.Муовини декани факултет оид ба корҳои илмӣ роҷеъ ба фаъолиятҳо дар назди декани факултет ва Шӯрои олимони факултет ҳисобот медиҳад.

5.Муовини декан оид ба корҳои илмӣ аъзои Шӯрои олимони факултет мебошад.

2. Ёхдадориҳои муовини декан оид ба корҳои илмӣ

6. Муовини декан оид ба корҳои илмӣ ёхдадор аст, ки:

Корҳои илмӣ-таҳқиқотии факултетро ба нақша гирад ва иҷрои онҳоро назорат ме намояд.

Доир ба корҳои илмӣ факултет нақшаҳо таҳия намояд ва ҳисоботу маълумотнома пешниҳод месозад.

Корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраҳо бо самтҳои корҳои илмӣ-таҳқиқотии факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳамроҳанг мекунад.

Робитаи факултетро бо муассисаҳои пешбари илмӣ ва хориҷи кишвар таъмин ме намояд.

Дар ҳамкорӣ бо кафедраҳо ва қисми таълими муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои татбиқи натиҷаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар раванди таълим чораҳо меандешад.

Барои гузаронидани шӯроҳои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доир ба ҷиҳатҳои мухталифи корҳои илмӣ-таҳқиқотии устодон ва донишҷӯён мавод омода месозад.

Конференсияҳои илмиро дар факултет мегузаронад.

Байни устодон ва донишҷӯён озмунҳои гуногуни илмӣ ва олимпиадаҳо гузаронида, барои ташкил намудани чорабиниҳои илмӣ донишҷӯён маслиҳатҳои методӣ медиҳад.

Супурдани имтиҳони минимуми номзадҳои устодон, корҳои илмӣ аспирантон ва унвонҷӯёнро назорат намояд ва доир ба он ҳисобот ва маълумотнома пешниҳод месозад.

Дар асоси Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, фармонҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ корҳои ҳуҷҷатгузори факултетро оид ба корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ташкил карда, онро пеш мебарад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини декан оид ба корҳои илмӣ

7) Муовини декан оид ба корҳои илмӣ ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои машваратии декани муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ иштирок кунад.

Устодон ва донишҷӯёнро, ки дар корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ муваффақият ба даст овардаанд, барои гирифтани мукофот пешниҳод намояд.

Устодон ва донишҷӯёнро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиро мувофиқи талабот иҷро намеkunанд, ба ҷазои маъмури пешниҳод намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии муовини декани
факултет оид ба таълими ғоибона**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Вазифаи муовини декани факултет оид ба таълими ғоибона ҳамон вақт таъсис дода мешавад, ки агар миқдори донишҷӯёни таҳсили ғоибона на камтар аз 500 нафар бошад.

2) Муовини декани факултет оид ба таълими ғоибонаро декани факултет дар мувофиқа бо ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷумлаи устодони унвони илмидошта ба муддати 4 сол ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

3) Ба вазифаи муовини декани факултет оид ба таълими ғоибона номзади илм, дотсент ба муддати на зиёда аз як мӯҳлат, доктори илм, профессор ба муддати на зиёда аз ду мӯҳлат пайи ҳам таъин карда мешавад.

4) Муовини декани факултет оид ба таълими ғоибона дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

5) Муовини декани факултет оид ба таълими ғоибона роҷеъ ба фаъолиятҳо дар назди декани факултет ва Шӯрои олимони факултет ҳисобот медиҳад.

6) Муовини декан оид ба таълими ғоибона аъзои Шӯрои олимони факултет мебошад.

2. Ҷӯдадорҳои муовини декан оид ба таълими ғоибона

7) Муовини декан оид ба таълими ғоибона ӯҳдадор аст, ки:

Дар ҳалли масъалаҳои ба мукамалкунии усулҳо ва шаклҳои ғоибонаи корҳои таълимӣ вобастабуда, муайянкунии тамоюли касбию педагогии раванди таълим ширкат варзад.

Фармонҳои аз тарафи маъмурияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва факултет додасударо ба диққати донишҷӯёни ғоибхон расонида, иҷрои амалии онҳоро таъмин намояд.

Мунтазам бо сардорони гурӯҳҳои таълимии ғоибона барои муҳокимаи чорабиниҳои таълимӣ ва ташкилӣ чаласаҳо гузаронад.

Иҷрои нақшаҳои корӣ, барномаҳо, ва чадвали корҳои мустақилонаи донишҷӯёни ғоибхонро дар давоми давраи таҳсил назорат кунад.

Муваффақиятҳои ҷорӣ донишҷӯёни ғоибхон ва ҷараёни бартарарфсозии қарзҳои академикиро бо ҳайати профессорону омӯзгорон мунтазам муҳокима намояд.

Дар якҷоягӣ бо декани факултет ба мактубу аризаҳои шаҳрвандон, ки ба масъалаҳои марбути факултет дахлдоранд, шинос шуда, чораҳои қатъӣ андешад.

Бо донишҷӯёни ғоибхон вобаста ба масъалаҳои таълимии онҳо корҳои инфиродӣ барад.

Мунтазам гузаронидани баҳисобгирӣ ва таҳлили давомот ва муваффақиятҳои ҷорӣ донишҷӯёни ғоибхонро амалӣ гардонидани, аттестатсияи ҷорӣ донишҷӯён ва мусобиқаҳои байни гурӯҳҳои таълимиро ташкил кунад.

Бо донишҷӯёни таҳсили ғоибона пайваستا дар робита буда, ба онҳо саривақт дар бораи шурӯъ шудани дарсҳо маълумот диҳад ва даъватнома ирсол намояд.

Аз тарафи устодон дуруст ва саривақт пуркунии варақаҳои санҷишию имтиҳонӣ ва дараҷаи муваффақиятҳои донишҷӯёни ғоибхони факултетро назорат кунад.

Ба шӯъбаи таълими муассисаи таҳсилоти олии касбӣ доир ба давомоту муваффақиятҳои донишҷӯёни ғоибхони факултет саривақтӣ маълумот диҳад.

Дар байни донишҷӯёни ғоибхони факултет корҳои тарғиботию ташвиқотӣ гузаронад.

Дар бораи гурӯҳҳои таълими ғоибона маълумотномаҳо ва ҳисобот пешниҳод намояд;

Дар асоси Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, фармонҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ корҳои ҳуҷжатгузорию факултетро оид ба таҳсили ғоибона ташкил карда, онро пеш барад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муовини декан оид ба корҳои таълим

8) Муовини декан оид ба таълими ғоибона ҳуқуқдоранд, ки:

Дар қори чаласаҳои машваратии деканҳои муассисаи таҳсилоти олии касбӣ вобаста ба таълими ғоибона иштирок кунад.

Ба супориши декан дар машғулиятҳо ва қабули санчишу имтиҳони донишчӯёни ғоибхони факултет ширкат варзад.

Чаласаҳои машваратии гурӯҳӣ ва курсҳоро доир ба корҳои таълимӣ дар таҳсилоти ғоибона гузаронад.

Дар бораи аз курс ба курс гузаронидани донишчӯёни ғоибхон ба декани факултет таклифҳо пешниҳод намояд.

Донишчӯёни ғоибхонро, ки дар таҳсил муваффақият ба даст овардаанд, барои гирифтани мукофот пешниҳод намояд.

Оид ба ҳазои маъмурӣ ва барои хориҷкунии донишчӯёни таълими ғоибона тибқи талабот таклифҳо пешниҳод намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии коргузори факултет

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Коргузори факултет бо пешниҳоди декани факултет ва фармони ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз ҷумлаи мутахассисони соҳиби таҳсилоти олии касбӣ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.

2) Коргузори факултет ба декани факултет итлоат мекунад ва таҳти роҳбарии ӯ иҷрои масъалаҳои ташкилии дар назди факултетбударо амалӣ мегардонад.

3) Коргузори факултет оид ба корҳои тарбия роҷеъ ба фаъолиятҳо дар назди декани факултет ва Шӯрои олимони факултет ҳисобот медиҳад.

2. Ҷӯҳдадорихои коргузори факултет

4) Коргузори факултет ӯҳдадор аст, ки:

Нақшаҳои таълимии намунавӣ ва қорӣ факултетро донад ва дар асоси онҳо раванди таълимро дар факултет ташкил менамояд.

Барои омода сохтани масъалаҳои, ки дар Шӯрои олимони факултет баррасӣ мешаванд, ба муовинони декан кӯмак мерасонад.

Дар қори таҳия сохтани ҷадвали дарсҳо ба муовини декан оид ба қорҳои таълим мадад мерасонад.

Робитаҳои факултетро бо кафедраҳо дар масъалаҳои таълими фанҳои ҷӯдогона таъмин менамояд.

Ҳуҷҷатгузори сессияҳои санҷишӣ имтиҳониро (варақаҳои санҷишӣ, имтиҳонӣ, маълумотӣ ва ғ.) ба роҳ монда ва дар асоси онҳо барои муовини декан оид ба қорҳои таълим ва декани факултет маълумот омода месозад.

Маълумотро оид ба дараҷаи азхудкунӣ ва давомоти донишҷӯён бо маълумоти шӯъбаи таълими муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муқоиса ва дақиқ месозад.

Дар якҷоягӣ бо муовини декан оид ба корҳои таълим имтиҳони фосилавӣ ва аттестатсияи ҷорӣ донишҷӯёнро ташкил менамояд.

Маълумотномаи академӣ омода созад, рафти супурдани варақаҳои санҷишию имтиҳониро аз тарафи омӯзгорон назорат намояд ва дар зарурат онҳоро ба шӯъбаи таълими муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пешниҳод менамояд.

Лоихаи фармонҳоро барои иҷрои корҳои (лоихаҳои) дипломӣ ва курсӣ, таҷрибаомӯзӣ, барои барқароркунӣ, хориҷ кардан ва гузаронидани донишҷӯён омода месозад.

Варақаи шахсии донишҷӯёнро пур мекунад.

Билети донишҷӯён ва дафтарчаи имтиҳонии онҳоро пур мекунад.

Дастуру супоришҳои декани факултет ва муовини декан оид ба корҳои таълимиро иҷро менамояд.

Дар асоси Низомномаи факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, фармонҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ корҳои ҳуҷҷатгузорию факултетро танзим менамояд.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои коргузори факултет

5) Коргузори факултет ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои умумии кормандони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ иштирок кунад.

Аз болои устодон ва донишҷӯёне, ки низоми мавҷудаи факултетро вайрон мекунанд, ба декани факултет ва муовини декан оид ба корҳои таълим арзу шикоят намояд.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз

Дастурамали вазифавии ассистенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Ассистент (омӯзгор) бояд дорои таҳсилоти олии касбӣ (ва ё аспирантураро хатм карда бошад) аз рӯи таҳассус бошад, ки ба самти таълимӣ – илмӣ факултет ва ё кафедра мувофиқ аст.

2) Ҳаҷми сарбории таълимии ассистент бояд аз 800 соат дар як соли таҳсил зиёд набошад. Сарбории аниқи таълимӣ дар мувофиқа бо нақшаи инфиродии кори омӯзгор, қарори кафедра, нақшаи таълимӣ ва штатҳои ҷудокардашудаи ҳаёти профессорону омӯзгорон муайян карда мешавад. Баҳисобгирии сарбории солона аз ҷониби мудири кафедра муайян карда мешавад.

2) Ассистент (омӯзгор) ҳуқуқ надорад, ки маводи ҷопии таълимӣ-методиеро берун аз ҳудуди он бе розигии роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ истифода барад.

3) Ассистенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, мудири кафедра, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

2. Ҷӯҳдадорҳои ассистенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

4) Ассистент ӯҳдадор аст, ки:

Дар ҳамкорӣ бо омӯзгоре, ки машғулиятҳои лексиониро мебарад, банақшагирӣ, коркард, ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ, семинарӣ ва коллоквиумҳоро таъмин сохта, аз рӯи натиҷаҳои фаъолияти таълимӣ – маърифатии донишҷӯён бо истифодаи технологияҳои муосири омӯзгорӣ назоратро амалӣ менамояд.

Дар тайёр намудани маводи дидактикӣ ва илмӣ- методӣ аз рӯи курсҳои фанҳои таълимӣ, ки кафедраи мазкур таъмин месозад, иштирок менамояд.

Дар кори илмӣ-методии кафедра, банақшагири, таҳияи мақолаҳо, корҳои озмоишӣ аз рӯи яке аз самтҳои таҳқиқот бо таҳлили натиҷаҳо ва тайёр кардани онҳо ба чоп иштирок мекунад.

Донишҷӯёнро ба корҳои таҳқиқотӣ ҷалб намуда, ба онҳо дар банақшагири, ташкил ва гузаронидани корҳои илмӣ ва таълимӣ-таҳқиқотӣ ёрӣ мерасонад.

Дар кори ташкили ҳафтаи илм, олимпиадаи донишҷӯён, озмунҳои корҳои илмии донишҷӯён роҳбарии таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолии донишҷӯён ширкат мебарзад.

Ба донишҷӯён дар ба танзим даровардан ва татбиқи нақшаҳои инфиродии таълимӣ, ташкили таҷрибаомӯзии муоширати ахлоқӣ (ёрии ҳамдигарӣ, ҳамкорӣ, ҳифзи иҷтимоӣ) кӯмак расонида, дар ташкили чорабиниҳои беруназаудиторӣ, ки дорои хусусиятҳои таълимӣ, истеҳсолӣ ва тарбиявӣ мебошанд, ширкат мебарзад.

Бо тамоми маҳорати касбӣ ва ҷамъиятии худ дар донишҷӯён ҷаҳонбинии илмӣ, мустақилият ва ҳисси ҷавобгарӣ, принципҳои арзишноки маънавӣ, ҳисси ҳурмат нисбат ба қонунҳо ва ватандӯстиро вусъат мебахшад.

Дар ташкил ва гузаронидани имтиҳони дохилшавӣ, гузаронидани корҳо доир ба тамоюли касбӣ дар байни хатмкунандагони мактабҳо ва ҷавонон иштирок менамояд.

Сатҳи таҳассуснокии омӯзгорӣ ва илмии худро баланд бардошта, дар дарсҳои устодони соҳибтаҷриба иштирок мекунад.

Усулҳои технологияҳои нави омӯзгориро меомӯзад ва дар фаъолияти омӯзгории худ истифода менамояд.

Дар давоми 5 сол ассистент (омӯзгор) бояд 1 кори илмӣ ва 1 коркарди таълимӣ-методӣ аз чоп барорад.

3.Ҳуқуқ ва вазифаҳои ассистенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

5) Ассистент ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои кафедра, Шӯрои олимони факултет, деканат, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ширкат варзад.

Чун аъзои кафедра тақлифу пешниҳодҳо манзур созад.

Дар таҷрибаивазкунии байникафедравии омӯзгорон ширкат варзад.

Аз ҷамагуна ҳадамоти амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври ройгон истифода кунад.

Дар муҳокима ва баррасии масъалаҳои марбути муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат варзад.

Тибқи қонунҳои амалкунанда ба амру фармонҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шикоят кунад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз

Дастурамали вазифавии муаллими калони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Ба вазифаи муаллими калон шахсе таъин карда мешавад, ки таҳсилоти олии ва собиқаи кори илмӣ-педагогӣ на кам аз се сол ва ё дараҷаи номзади илм дошта бошад. Ба шахсоне, ки ба вазифаи муаллими калони кафедраи тарбияи ҷисмонӣ, кафедраи забонҳои хориҷӣ ва кафедраи ҳарбӣ қабул карда мешаванд, талабот оид ба доштани дараҷаи илмӣ номзади илм истифода бурда намешавад.

2) Ҳаҷми сарбории таълимии муаллими калон, ки бо нақшаи инфиродӣ пешбинӣ гардидааст, дар ҳаҷми на зиёда аз 900 соат дар як соли таҳсил муайян карда мешавад. Сарбории таълимӣ дар мувофиқа бо нақшаи инфиродии кори муаллим, қарори кафедра, нақшаи таълимӣ ва шартҳои ҷудокардашудаи ҳайати профессорону устодон муайян карда мешавад. Баҳисобгирии солонаи сарборӣ аз ҷониби мудири кафедра тасдиқ карда мешавад.

Муаллими калон ҳуқуқ надорад, ки маводи ҷопии таълимӣ-методиро берун аз ҳудуди он бе розигии роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ истифода барад.

3) Дар давраи кор аз рӯи шартнома (бо шарт он ки агар шартнома то 5 сол баста шуда бошад) бояд аз рӯи тартиби муайянгардида на кам аз 100 соат лексия дар як сол хонад, 1 мақолаи илмӣ (кори илмӣ) ва 1 воситаи таълимӣ аз рӯи курси лексионӣ, ки мехонад, ба ҷоп расонад, ба ду кори курсӣ ва ё кори дипломии донишҷӯён бояд роҳбарӣ намояд.

4) Муаллими калон дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, мудири кафедра, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

2. Ёхдадориҳои муаллими калони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

5) Муаллими калон ёхдадор аст, ки:

Курси лексияҳоро дар мувофиқа бо барномаи таълимӣ аз рӯи фанни таълимии додашуда дар асоси сатҳи муосири инкишофи илм ва технологияҳои пешбарандаи омӯзгорӣ коркард карда, машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва семинар, коллоквиумҳо ва машваратҳо мегузаронад ва санҷишу имтиҳонҳоро қабул менамояд.

Таъминоти илмӣ-методиҳои курси худаш хондаистодаро таъмин менамояд (нақшаҳои гузаронидани машғулиятҳо, матнҳои лексияҳо, пакетҳои маводи методӣ, ки барои гузаронидани машғулиятҳои таълимӣ ва назорати натиҷаҳои фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён заруранд, ғамхорӣ нисбати дастгирӣ ва мустаҳкамсозии обурӯи омӯзгории худ).

Дар қори илмӣ-таҳқиқотии кафедра, банақшагирӣ ва амалисозии таҳқиқоти озмоишӣ аз рӯи мавзӯҳои кафедра, батартибдорорӣ ва ҷопи натиҷаҳои таҳқиқот ширкат меварзад.

Масъалаҳои таълимӣ-тарбиявӣ дар фаъолияти муштараки таълимӣ, илмӣ, эҷодӣ, истеҳсолӣ ва ҷамъиятии устодон ва донишҷӯён дар асоси педагогикаи ҳамкорӣ, роҳбарии корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён, ҷалби онҳо ба таҳқиқот аз рӯи маҷмӯи масоилҳои кафедра, расонидани ёрӣ ба онҳо дар банақшагирӣ, ташкил ва гузаронидани таҳқиқот, иҷрои корҳои курсӣ ва дипломиро амалӣ месозад.

Ба донишҷӯён дар тартибандозӣ ва татбиқи нақшаҳои инфиродии таълимӣ ва ташкили таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва омӯзгорӣ ёрӣ мерасонад.

Дар ташкили ҷорабиниҳои берун аз аудиторӣ, ки дорои характери таълимӣ, истеҳсолӣ ва тарбиявӣ мебошанд саҳм мегузорад.

Бо тамоми фаъолияти касбӣ ва ҷамъиятии худ дар донишҷӯён ташаккул ҷаҳонбинии илмӣ, мустақилият ва ҳисси ҷавобгарӣ, принципҳои арзишноки маънавӣ, ҳисси ҳурмат нисбати қонунҳо ва ватандӯстиро ташаккул медиҳад..

Сатҳи таҳассуснокии педагогӣ ва илмии худро баланд мебардорад.

Дар конференсияҳо илмӣ-амалӣ, семинарҳо ва симпозиумҳо ширкат меварзад.

Таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолии донишҷӯён ва ҷамъиятҳои илмии донишҷӯёнро роҳбарӣ мекунад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои муаллими калони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

б) Муаллими калон ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои кафедра, Шӯрои олимон, Шӯрои илмӣ-методӣ, деканат, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва ғ. ширкат варзад.

Барои беҳтар намудани сифати дарсгузаронии омӯзгорон таклифу пешниҳодҳо манзур созад.

Дарсҳои лексионӣ гузаронад.

Дар таҷрибаивазкунии байникафедравии омӯзгорон ширкат варзад.

Аз ҳамагуна хадмоти амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври ройгон истифода кунад.

Дар муҳокима ва баррасии масъалаҳои марбути муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат варзад.

Тибқи қонунҳои амалкунанда ба амру фармонҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шикоят кунад.

Дар кори конференсияҳои илмӣю амалӣ ширкат варзад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«__»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

Дастурамали вазифавии дотсенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқарроти умумӣ

1) Ба вазифаи дотсент шахсе таъин карда мешавад, ки таҳсилоти олии ва собиқаи кори илмӣ-педагогӣ на кам аз се сол ва ё дараҷаи номзади илм дошта бошад.

2) Ҳаҷми сарбории таълимии дотсент, ки бо нақшаи инфиродӣ пешбинӣ гардидааст, дар ҳаҷми на зиёда аз 700 соат дар як соли таҳсил муайян карда мешавад. Сарбории таълимӣ дар мувофиқа бо нақшаи инфиродии кори муаллим, қарори кафедра, нақшаи таълимӣ ва штатҳои ҷудокардашудаи ҳайати профессорону устодон муайян карда мешавад. Баҳисобгирии солонаи сарборӣ аз ҷониби мудири кафедра тасдиқ карда мешавад.

Дотсент ҳуқуқ надорад, ки маводи ҷопии таълимӣ-методиро берун аз ҳудуди он бе розигии роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ истифода барад.

3) Дар давраи кор аз рӯи шартнома (бо шарти он ки агар шартнома то 5 сол баста шуда бошад) бояд аз рӯи тартиби муайянгардида на кам аз 100 соат лексия дар як сол хонад, на кам аз 5 кори илмӣ (мақолаҳо ва ихтироот) ва 1 воситаи таълимӣ аз рӯи курси лексионӣ, ки мехонад, ба ҷоп расонад, ба 4 кори курсӣ ва ё кори дипломии донишҷӯён бояд роҳбарӣ намояд, инчунин бо маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ - амалии донишгоҳӣ, минтақавӣ ва байналхалқӣ баромад намояд.

4) Дотсент дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, мудири кафедра, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҷаъолият менамояд.

2. Ҷӯҳдадорҳои дотсенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

5) Дотсент ӯҳдадор аст, ки:

Дар коркарди консепсия ва стратегияи рушди таҳсилоти олий, нақшаҳо ва барномаҳои таълимӣ, ки аз ҷониби кафедра дар пояҳои бакалавриат ва магистратура татбиқ мешавад, ширкат меварзад.

Курсҳои лексионии мустақилона, машғулиятҳои амалӣ ва семинарҳо, коллоквиумҳо, машваратҳо, санҷишҳо, муҳосибаҳо ва имтиҳонҳо мегузаронад.

Ба таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолии донишҷӯён роҳбарӣ мекунад.

Дар қори комиссияи аттестатсияи ниҳоии давлатии донишҷӯён, қабули имтиҳони дохилшавӣ ва аспирантӣ, шӯроҳои химояи рисолаи номзадӣ ширкат меварзад.

Ба корҳои таҳқиқотии бунёдӣ ва амалии яке аз самтҳои кафедра, корҳои таҳқиқотии кормандони ҷавони кафедра (ассистентон ва муаллимони калон) ва тайёр намудани ҳисоботу нашри натиҷаҳои таҳқиқот роҳбарӣ мекунад.

Ба корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён роҳбарӣ мекунад.

Барои ҷалби донишҷӯён ҷиҳати иштирок дар корҳои таҳқиқотӣ тадбирҳо меандешад.

Ба қори ҷамъияти илмии донишҷӯён, кружокҳо, коллективҳои эҷодӣ, конференсияҳои илмии донишҷӯён, озмунҳо ва ғ. мусоидат мекунад.

Ба донишҷӯён дар тартибандозӣ ва татбиқи нақшаҳои инфиродии таълимӣ ва ташкили таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ истеҳсоли кӯмак мерасонад.

Дар ташкили ҷорабиниҳои беруназаудиторӣ, ки дорои характери таълимӣ, истеҳсоли ва тарбиявӣ мебошанд, ширкат меварзад.

Дар донишҷӯён ҷаҳонбинии илмӣ, мустақилият ва ҳисси ҷавобгарӣ, принципҳои арзишноки маънавию ташаккул медиҳад.

Ба ташаккули шаҳрвандӣ ва касбии шахсияти донишҷӯён мусоидат мекунад.

Барои баланд бардоштани таҳассуснокии педагогӣ ва илмии худ тадбирҳо меандешад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои дотсенти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

б) Дотсент ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои кафедра, Шӯрои олимон, Шӯрои илмӣ-методӣ, деканат ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ ширкат варзад.

Барои баланд бардоштани сифати дарсгузаронӣ пешниҳодҳо манзур созад.

Дар таҷрибаивазкунии байникафедравии омӯзгорон ширкат варзад.

Дарсҳои лексионӣ гузаронад.

Дар таҳияи дастурҳои методӣ ширкат варзад.

Аз Ҳамагуна Ҳадамоти амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври ройгон истифода кунад.

Дар муҳокима ва баррасии масъалаҳои марбути муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат варзад.

Тибқи қонунҳои амалкунанда ба амру фармонҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шикоят кунад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №__
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии профессори муассисаи
таҳсилоти олии касбӣ**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Ба вазифаи профессор шахсе таъин карда мешавад, ки таҳсилоти олии ва собиқаи кори илмӣ-педагогӣ на кам аз се сол ва ё дараҷаи доктори илм дошта бошад.

Профессор бояд дорои дараҷаи доктори илм аз рӯи самти кафедра бошад. Ба таври истисно ба вазифаи профессор мутахассисони баландихтисос, ки дараҷаи номзади илм, таҷриба ва собиқаи калони кори фаъолияти илмӣ-педагогӣ ва амалӣ (на кам аз 10 сол) доранд, қабул карда мешаванд.

2) Ҳаҷми сарбории таълимӣ дар мувофиқа бо нақшаи инфиродӣ дар ҳаҷми на зиёд аз 600 соат муайян карда мешавад, ки он ҳам аз курси мустақили лексияҳо ва машғулиятҳои амалӣ (курси махсус, семинари махсус) иборат мебошад. Сарбории таълимӣ дар мувофиқа бо нақшаи инфиродии кори муаллим, қарори кафедра, нақшаи таълимӣ ва штатҳои ҷудокардашудаи ҳайати профессорону омӯзгорон муайян карда мешавад. Баҳисобгирии солонаи сарборӣ аз ҷониби мудири кафедра тасдиқ карда мешавад.

Профессор ҳуқуқ надорад, ки маводи ҷопии таълимӣ-методиро берун аз ҳудуди он бе розигии роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ истифода барад.

3) Дар давраи қор аз рӯи шартнома (бо шарт он ки агар шартнома то 5 сол баста шуда бошад) бояд аз рӯи тартиби муайянгардида на кам аз 100 соат лексия дар як сол хонад, на кам аз 5 кори илмӣ (мақолаҳо ва ихтироот) ё монография ва 1 воситаи таълимӣ аз рӯи курси лексионӣ, ки меҳонад, ба ҷоп расонад, ба 5 кори курсӣ ва ё кори дипломи донишҷӯён бояд роҳбарӣ намояд, 2 нафар аспиранте, ки роҳбариаширо ба ўҳда гирифтааст, Ҳимоя карда бошад, инчунин бо маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ -амалии донишгоҳӣ, минтақавӣ ва байналхалқӣ баромад намояд.

4) Профессор дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани

факултет, мудири кафедра, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

2. Ҷаҳдадорихои профессори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

5) Профессор ҷаҳдадор аст ки:

Дар коркарди консепсия ва стратегияи рушди таҳсилоти олии, нақшаҳо ва барномаҳои таълимӣ, ки аз ҷониби кафедра дар пояҳои бакалавриат ва магистратура татбиқ мешавад, ширкат меварзад.

Дар муайянсозии самтҳои стратегияи фаъолияти кафедра сахм мегузорад.

Дар муайянсозии самтҳои асосии тайёр намудани мутахассисони ҷавон вобаста ба фаъолияти кафедра сахм мегузорад.

Дар таҷдиди нақшаҳо ва барномаҳои таълимӣ ширкат меварзад.

Дар татбиқи барномаи ислоҳот ва рушди таҳсилоти олии касбӣ иштирок мекунад.

Барои баланд бардоштани таълиму тарбия ҷораҳо меандешад.

Барои рушди низоми тайёр намудани кадрҳои илмӣ муассисаи таълимӣ тадбирҳо меандешад.

Дар қабули имтиҳонҳои номзадӣ, кори шӯроҳои диссертатсионӣ ширкат меварзад.

Ба корҳои таҳқиқотии бунёдӣ ва амалии яке аз самтҳои кафедра, корҳои таҳқиқотии кормандони ҷавони кафедра (ассистентон ва муаллимони калон) роҳбарӣ намуда, дар офариниши ихтисосҳои нав дар пояи дастовардҳои илми муосир ва натиҷаҳои корҳои илмӣ кафедра сахм мегузорад.

Ба корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён, корҳои курсӣ ва дипломӣ роҳбарӣ мекунад.

Дар ташкили кори ҷамъияти илмӣ донишҷӯён, конференсияҳои илмӣ ва ҷалби донишҷӯён барои иҷрои кори илмӣ-таҳқиқотии марбути масъалаҳои кафедра сахм мегузорад.

Дар гузаронидани ҷорабиниҳои таълимию тарбиявии кафедра иштирок мекунад.

Бо донишҷӯён корҳои ташкилӣ-тарбиявӣ мегузаронад.

Барои баланд бардоштани салоҳиятнокии педагогии кормандони кафедра ҷораҳои мушаххас меандешад.

Ба кори методии кафедра роҳбарӣ карда, дар маосили такмили воситаҳои моддию техникаи таълим ба кормандони кафедра кӯмак мерасонад.

Дар таълифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои илмию методӣ сахм мегузорад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои профессори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

6) Профессор ҳуқуқ дорад, ки:

Дар ҷаласаҳои кафедра, Шӯрои олимон, Шӯрои илмӣ-методӣ, деканат ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ ширкат варзад.

Дарсҳои лексионӣ гузаронад.

Ташхиси корҳои илмӣ ва методӣ (мақолаҳо, монографияҳо, китобҳои дарсӣ, барномаҳои таълимӣ ва ғ.). гузаронад.

Дар байни кормандони кафедра семинарҳои назариявӣ гузаронад.

Ба ҳамагуна муассисаҳои таълимӣ кӯмаки илмӣ, методӣ ва амалӣ расонад.

Аз ҳамагуна хадмоти амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври ройгон истифода кунад.

Дар муҳокима ва баррасии масъалаҳои марбути муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат варзад.

Ба корҳои марбути кафедра роҳбарӣ кунад.

Тибқи қонунҳои амалкунанда ба амру фармонҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шикоят кунад.

Бо қарори мушовараи Вазорати
маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
«___»_____ соли 2011 №___
тасдиқ шудааст

**Дастурамали вазифавии мудири кафедраи муассисаи
таҳсилоти олии касбӣ**

Дастурамали мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1) Мудири кафедра дар асоси Низомномаи кафедраи муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартнома (қарордод)-и меҳнатӣ аз ҷумлаи докторони илм, профессорон ва номзадҳои илм, дотсентҳо тибқи тартибе, ки мақомоти ҷумҳуриявии давлатии идораи маориф муқаррар намудааст, ба вазифа интихоб ва аз вазифа озод карда мешавад. Собиқайи кори илмӣ-педагогии мудири кафедра бояд на кам аз 5 сол буда, самти ихтисосаш ҳам ба самти фаъолияти кафедра мувофиқ бошад.

2) Талаботи таҳассусии фаъолияти шахсӣ ва илмӣ - таҳқиқотии мудири кафедра ба талаботи таҳассусие, ки ба профессор пешниҳод карда мешавад, мувофиқ аст. Таҳассуснокии мудири кафедра бояд хеле баланд бошад, то ки дар мувофиқа бо вазифаҳои муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва кафедра нақшаи таълимӣ ва нақшаи инкишофи факултет фаъолияти идоракуниро амалӣ карда тавонад.

3) Мудири кафедра ҳуқуқ надорад, ки маводи ҷопии таълимӣ-методиро берун аз ҳудуди он бе розигии роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ истифода барад.

4) Дар давраи қор аз рӯи шартнома бояд аз рӯи тартиби муайянгардида на кам аз 100 соат лексия дар як сол хонад, на кам аз 5 кори илмӣ (мақолаҳо ва ихтироот) ё монография ва 1 воситаи таълимӣ аз рӯи курси лексионӣ, ки меҳонад, ба ҷоп расонад, ба 5 кори курсӣ ва ё кори дипломи донишҷӯён бояд роҳбарӣ намояд, инчунин бо маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ -амалии донишгоҳӣ, минтақавӣ ва байналхалқӣ баромад намояд.

5) Мудири кафедра дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳо, дастурамалҳо ва мактубҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оиннома, фармонҳо, дастурҳои ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, ноибони он, декани факултет, мудири кафедра, қарорҳои Шӯрои олимони факултет ва муассисаи таҳсилоти олии касбӣ фаъолият менамояд.

2. Ҷаҳддорӣҳои мудири кафедраи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

б) Мудири кафедра ҷаҳддор аст, ки:

Консепсия ва барномаи инкишофи кафедра, масъалаҳои инкишофи таълимӣ-илмӣ, муайянсозии мавзӯҳо ва барномаи курсҳои семинарҳо,

корҳои курсӣ ва дипломӣ, таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истехсолиро таҳия, ташкил ва татбиқ менамояд.

Корҳои таълимӣ, илмӣ таҳқиқотӣ ва тарбиявии кафедраро дуруст ба роҳ менамояд

Таваҷҷӯҳи кормандони кафедраро барои ҳалли масоили илмӣ ва илмӣ-техникӣ ҷалб намуда, иштироки онҳоро дар рушди таҳқиқоти бунёдӣ ва амалӣ таъмин менамояд.

Барои гузаронидани машғулиятҳои таълимӣ дар сатҳи баланди илмӣ ва илмӣ-методӣ аз рӯи фанҳое, ки ба кафедра вобаста аст, тадбирҳо меандешад.

Истифодаи фаъоли натиҷаҳои таҳқиқоти илмиро дар раванди таълим таъмин менамояд.

Ба корҳои илмӣ донишҷӯёну аспирантон ва унвонҷӯён роҳбарӣ мекунад.

Семинарҳои илмӣ-методии кафедраро ташкил карда, таҷҳизонидани илмӣ-методӣ ва моддӣ-техникии кафедраро дуруст ба роҳ менамояд.

Дар муайянсозии мазмуни фаъолияти илмӣ-таълимии устодони кафедра, таъмини баландбардории маърифати касбӣ-педагогӣ, хавасмандгардонии рушди эҷодии онҳо саҳм мегузорад.

Ҳуҷҷатгузорӣ ва таҳияи ҳисоботи кафедраро назорат мекунад.

Барои нигоҳдории арзишҳои моддӣ кафедра, таъмини иҷрои қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва талаботҳои техникаи бехатарӣ чораҳо меандешад.

Амалисозии иҷрои талаботи таҳассусӣ ба вазифаҳои хидмати хайати профессорну омӯзгоронро назорат мекунад.

Фаъолияти ҷамъияти илмӣ донишҷӯён, кори конференсияҳои илмӣ кафедраро роҳбарӣ карда, донишҷӯёнро барои иҷрои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ марбути масъалаҳои кафедра ҷалб менамояд.

Баргузориҳои чорабиниҳои таълимию тарбиявии кафедраро роҳбарӣ мекунад.

Барои таълифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои илмию методии марбути ихтисосҳои кафедра чораҳо меандешад.

Дар қабули имтиҳонҳои номзадӣ ширкат меварзад.

Барои рушди низоми тайёр намудани кадрҳои илмӣ муассисаи таълимӣ тадбирҳо меандешад.

3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои мудирони кафедраи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

7) Мудирони кафедра ҳуқуқ дорад, ки:

Машғулиятҳои лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), лабораторӣ ва дигар намуди машғулиятҳои таълимиро тибқи нақшаҳои таълимии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар сатҳи баланди илмию назариявӣ ташкил намояд.

Дарсҳои кушод ва бадарсиҳамдарони устодони кафедраро баррасӣ ва муҳокима созад.

Бо матни лексияҳои устодони кафедра шинос гардида, онро тасдиқ намояд.

Дастовардҳои илмӣ омӯзгорон ва кормандони кафедраро ташвиқу тарғиб намуда, чорабиниҳо оид ба тақмили ихтисоси устодон ва кормандонро ташкил кунад.

Гузaronидани дарсҳои кураториро назорат намуда, дар ҷаласаҳои кафедра баррасӣ намояд.

Аз ҳамагуна ҳадамоти амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба таври ройгон истифода кунад.

Дар муҳокима ва баррасии масъалаҳои марбути муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ширкат варзад.

Ба корҳои марбути кафедра роҳбарӣ кунад.

Тибқи қонунҳои амалкунанда ба амру фармонҳои роҳбарияти муассисаи таҳсилоти олии касбӣ шикоят кунад.

**Зери назари Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
Раҳмонов А.А.**

Мураттибон:

**Раҳимов Ф., Расулов А., Валиев Х., Маликов Т., Самадов С.,
Мирзоев А., Давлатов С. Ёров Ф., Ҷалилов М., Курбонова М.,
Сангов Р.**

Ба матбаа 15.12.2011 супорида шуд.
Ба чопаш 11.01.2012 имзо шуд.
Андозаи 60x84 1/16. Теъдод 1500 нусха

Матбааи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, кӯчаи Лоҳутӣ 6, гузаргоҳи 1